

**ព្រះ
ត្រៃបិដកច្បាប់
និង
សេចក្តីប្រជាកាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ ទុតយកាត
២**

តេជសកណ្តនិងអនិយតកណ្ត

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុតន្ត្រាមហាសង្ឃរាជាធិបតី ប្ប ក្រិ
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃក្លោះធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

Vinayapitaka

Mahāvibhaṅga dutiyabhāga

2

Terasakaṇḍa & Aniyatakaṇḍa

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី ប្ប ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំម្ខាង ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្តាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បី ធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធភាព (ពុទ្ធជម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាភិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

រត្តបទុមជ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

ប្ប-ត្រី

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: <http://www.budaedu.org>
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
សំរាប់ចែកចាយឥតថ្លៃប៉ុណ្ណោះ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរៈ សមុល ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ ល គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ ម ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ សម្ម ។

-ពាក្យបាលីៈ តសុស គឺ តស្ស ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (ជួន-ណាត) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត្ត

ទុតិយភាគ

២

តេសកណ្ណា និជ្ជអនិយតកណ្ណា

តេរសកណ្ណំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មុន្តោ តេរស សង្ឃាទិសេសា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆន្តិ

បបមសង្ឃាទិសេសំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថិយំ វិហាតិ
ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មា សេយ្យសកោ អនភិរតោ ព្រហ្ម-
ចរិយំ ចរតិ ។ សោ តេន កិសោ ហោតិ លូខោ
ទុព្វល្លោ ឧប្បណ្ហប្បណ្ហកជាតោ ធមនិសន្តតកត្តោ ។
អទ្ធសា ខោ អាយស្មា ឧនាយិ អាយស្មន្តំ សេយ្យ-
សកំ កិសំ លូខំ ទុព្វល្លោ ឧប្បណ្ហប្បណ្ហកជាតំ
ធមនិសន្តតកត្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ
ឯតទរោច កិស្ស ត្វំ អារុសោ សេយ្យសក កិសោ
លូខោ ទុព្វល្លោ ឧប្បណ្ហប្បណ្ហកជាតោ ធមនិ-
សន្តតកត្តោ កច្ចិ នោ ត្វំ អារុសោ សេយ្យសក

តេរសកល្លា

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះ

សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ សិក្ខាបទនេះមកកាន់ឧទ្ទេស^(១) ។

សង្ឃាទិសេសទី ១

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ សេយ្យសកភិក្ខុ ដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ (ចង់សឹក) ។ ដោយហេតុនោះ សេយ្យសកភិក្ខុក៏ទៅជាស្លាំងស្លមមានសម្បុរអាប់អន់ កើតមានរោគស្គមល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ ឧទាមិត្ថេរ^(២) ដ៏មានអាយុឃើញសេយ្យសកភិក្ខុដ៏មានអាយុស្លាំងស្លម មានសម្បុរអាប់អន់កើតមានរោគស្គមល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ លុះឃើញហើយទើបសួរសេយ្យសកភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោសេយ្យសក ហេតុអ្វី បានជាលោកស្លាំងស្លមមានសម្បុរអាប់អន់ កើតមានរោគស្គមល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ (ដូច្នេះ) ម្ចាស់អាវុសោសេយ្យសក

១ បាឡីដែលសំដែងឡើងទុកជាគោលដើមនៃសិក្ខាបទហៅថា ឧទ្ទេស ។ ២ អដ្ឋកថាពន្យល់សេចក្តីថា ឧទាមិត្ថេរនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់សេយ្យសកភិក្ខុ ។

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

អនភិរតោ ព្រហ្មចរិយំ ចរសីតិ ។ ឯវមារុសោតិ ។
 តេនហិ ត្ថំ អារុសោ សេយ្យសក យាវទត្ថំ ភុញ្ញ
 យាវទត្ថំ សុប យាវទត្ថំ នហាយ យាវទត្ថំ ភុញ្ញត្វា
 យាវទត្ថំ សុបិត្វា យាវទត្ថំ នហាយិត្វា យទា តេ
 អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ រាគោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ តទា
 ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចី មោចេហីតិ ។ កិណ្ឌ
 ខោ អារុសោ កប្បតិ ឯវរូបំ កាតុន្តិ ។ អាមារុសោ
 អហំបិ ឯវរូបំ^(១) ករោមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សេយ្យ-
 សកោ យាវទត្ថំ ភុញ្ញ យាវទត្ថំ សុប យាវទត្ថំ នហាយិ
 យាវទត្ថំ ភុញ្ញត្វា យាវទត្ថំ សុបិត្វា យាវទត្ថំ នហាយិត្វា
 យទា អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ រាគោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ តទា
 ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចី មោចេតិ^(២) ។ អថខោ អាយ-
 ស្មា សេយ្យសកោ អបរេន សមយេន វណ្ណា អហោសិ
 បីនិទ្ធិយោ^(៣) បសន្នមុខវណ្ណា វិប្បសន្នច្ចវីវណ្ណា ។ អ-
 ថខោ អាយស្មតោ សេយ្យសកស្ស សហាយកា ភិក្ខុ
 អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ ឯតទរោទុំ បុព្វេ ខោ ត្ថំ អារុ-
 សោ សេយ្យសក កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្វណ្ណា

១ ឱ. ម. ឯវំ ។ ២ ឱ. ម. មោចេសិ ។ ៣ ម. បិណ្ឌិន្ទិយោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

លោកមិនត្រេកអរនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឬអ្វី ។ សេយ្យសកកិក្ខុឆ្លើយ
 ថា ករុណា អារុសោ ។ ឧទាយិក៏បង្គាប់ថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក
 បើដូច្នោះ លោកចូរឆាន់ឲ្យឆ្អែត សិង្ហស្តាប់ ស្រង់ឲ្យពេញចំណង់ទៅ លុះ
 ដល់ឆាន់ឆ្អែត សិង្ហស្តាប់ ស្រង់ពេញចំណង់ហើយ កាលណាបើសេចក្តី
 អផ្សុកកើតមានដល់លោក រាគៈគ្របសង្កត់ចិត្តលោក លោកចូរព្យាយាម
 ដោយដៃញ៉ាំងទឹកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះចុះ ។ ទើបសេយ្យសក-
 កិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អារុសោ កិរិយាដែលសមណៈធ្វើយ៉ាងហ្នឹងគួរដែរឬ ។
 ឧទាយិឆ្លើយថា ករុណា អារុសោ ទុកជាខ្ញុំក៏ធ្វើយ៉ាងហ្នឹងដែរ ។ លំដាប់ត
 ពីនោះមក សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏ឆាន់ទាល់តែឆ្អែត សិង្ហទាល់តែស្តាប់
 ស្រង់ទាល់តែពេញចំណង់ លុះដល់ឆាន់ឆ្អែត សិង្ហស្តាប់ ស្រង់ពេញចំណង់
 ហើយ កាលណា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង រាគៈគ្របសង្កត់ចិត្ត ក៏ព្យាយាម
 ដោយដៃញ៉ាំងទឹកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះ ។ គ្រាតមក សេយ្យ-
 សកកិក្ខុក៏ត្រឡប់ជាមានសម្បុរមានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខ
 ស្រស់បស់ មានសម្បុរស្បែកដ៏ផ្អែមផងឡើងវិញ ។ គ្រានោះ ពួកកិក្ខុដែល
 ជាសំឡាញ់របស់សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏សួរសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា
 ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក កាលពីដើមលោកស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាប់អន់

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

ឧប្បណ្ហាប្បណ្ហាកជាតោ ធម្មនិសន្ទតកត្តោ សោទានិ
 តំ ឯតរហិ វណ្ណាវា បីនិទ្ធិយោ^(១) បសន្នមុខវណ្ណា
 វិប្បសន្នច្ឆវិវណ្ណា កិន្ទ ខោ តំ អារុសោ សេយ្យ-
 សក ភេសជ្ជំ កកោសីតិ ។ ន ខោ អហំ អារុសោ
 ភេសជ្ជំ កកោមិ អបិចាហំ យាវទត្ថំ កុញ្ញាមិ យាវទត្ថំ
 សុចាមិ យាវទត្ថំ នហាយាមិ យាវទត្ថំ កុញ្ញាមិ យាវទត្ថំ
 សុបិចា យាវទត្ថំ នហាយិចា យេន មេ អនកិរតិ ឧប្បជ្ជតិ
 រាគោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ តទា ហត្ថេន ឧបក្កមិចា អសុចី
 មោចេមីតិ ។ កី បន តំ អារុសោ សេយ្យសក យេនេវ
 ហត្ថេន សទ្ធាទេយ្យំ កុញ្ញាសិ តេនេវ ហត្ថេន ឧបក្កមិចា
 អសុចី មោចេសីតិ ។ ឯវអារុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ
 ហិ នាម អាយស្មា សេយ្យសកោ ហត្ថេន ឧបក្កមិចា
 អសុចី មោចេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ
 សេយ្យសកំ អនេកបរិយាយេន វិតរហិតា ភកវតោ
 ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ

១ ម. បីនិទ្ធិយោ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បឋមប្បញ្ញត្តិ

កើតទៅជាភោគស្តមល្បឿងស្នេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ឥឡូវ
 នេះ លោកមានសម្បុរ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់បស់
 មានសម្បុរស្បែកផ្លូវផងឡើងវិញ លោកបានធ្វើថ្នាំអ្វី (ឆាន់) អារុសោ-
 សេយ្យសក ។ សេយ្យសកភិក្ខុឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំ
 គ្មានធ្វើថ្នាំអ្វី (ឆាន់) ទេ តែខ្ញុំបានឆាន់ឆ្អែត សិនស្តប់ ស្រង់ទឹកពេញចំណង់
 លុះបានឆាន់ឆ្អែត សិនស្តប់ ស្រង់ទឹកពេញចំណង់ហើយ កាលណាសេចក្តី
 អផ្សុកកើតឡើង រាគៈគ្របសង្កត់ចិត្តខ្ញុំ ។ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិ ដោយ
 ដៃក្នុងកាលនោះ ។ ទើបពួកភិក្ខុជាសំឡាញ់សួរថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យ-
 សក លោកទទួលបរិភោគនូវរបស់ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ដោយដៃណា
 លោកព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃនោះឯង ឬអ្វី ។ សេយ្យសក
 ឆ្លើយថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ពិតដូច្នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
 ដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសគ្នា៖
 តិះដៀលថា ហេតុអ្វីបានជាសេយ្យសកដ៏មានអាយុ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹក
 អសុចិដោយដៃ (ដូច្នោះ) ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏តិះដៀលសេយ្យ-
 សកដ៏មានអាយុ ដោយអនេកបរិយាយហើយ បានក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាស្រ័យហេតុនេះ

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា អា-
 យស្មន្តំ សេយ្យសកំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វំ សេយ្យ-
 សក ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចី មោចេសីតិ ។
 សច្ចំ ភក្កាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភក្កា អនុច្ឆវិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិកំ អប្បជ្ឈិបំ អស្សាមណកំ
 អកប្បិយំ អករណីយំ កងំ ហិ នាម ត្វំ មោ-
 ឃបុរិស ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចី មោចេស្សសិ
 ននុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន វិរាគាយ
 ធម្មោ ទេសិតោ នោ សរាគាយ វិសំយោគាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ នោ សំយោគាយ អនុចាទាធាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ នោ សឧចាទាធាយ តត្ថ នាម ត្វំ មោ-
 ឃបុរិស មយា វិរាគាយ ធម្មោ ទេសិតេ សរាគាយ
 ចេតេស្សសិ វិសំយោគាយ ធម្មោ ទេសិតេ សំយោ-
 គាយ ចេតេស្សសិ អនុចាទាធាយ ធម្មោ ទេសិតេ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

អាស្រ័យដំណើរនេះ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះ
 ទៅសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់សេយ្យសក បានឮថា អ្នកឯងព្យា-
 យាមញ្ញាំងទឹកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញដោយដៃមែនឬ ។ សេយ្យសកទូលតប
 ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់
 តិះដៀលថា ម្ចាស់បុរសឥតអំពើ កម្មនុ៎ះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវ
 បែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់មោឃ-
 បុរស ហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃ (ដូច្នេះ)
 ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន
 (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទេ ធម៌
 ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកគ្រឿងប្រកប មិនមែនដើម្បី
 គ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកសេចក្តី
 ប្រកាន់មាំ មិនមែនដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំទេ (ដូច្នេះ) មិនមែនឬ ម្ចាស់
 មោឃបុរស កាលបើធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យ
 ប្រាសចាករាគៈ អ្នកឯងបែរជាវិះគិតត្រង់ធម៌នោះ ដើម្បីប្រកបដោយរាគៈទៅ
 វិញ កាលបើធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកគ្រឿងប្រ-
 កប អ្នកឯងបែរជាវិះគិតដើម្បីគ្រឿងប្រកបវិញ កាលបើធម៌ដែលតថាគត

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

សឧបាទានាយ ចេតេស្សសិ ននុ មយា មោយ-
 បុរិស អនេកបរិយាយេន រាគវិរាគាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ មទនិម្ពទនាយ បិចាសវិនយាយ អាលយ-
 សមុត្តាតាយ វដ្ឋបច្ឆេនាយ តណ្ហាត្តយាយ
 វិរាគាយ និរោធាយ និព្វានាយ ធម្មោ ទេសិតោ
 ននុ មយា មោយបុរិស អនេកបរិយាយេន
 កាមាណំ បហាណំ អក្ខាតំ កាមសញ្ញាណំ បរិញ្ញា
 អក្ខាតា កាមបិចាសាណំ បដិវិនយោ អក្ខាតោ កាម-
 វិតក្កាណំ សមុត្តាតោ អក្ខាតោ កាមបរិណ្ឌាហាណំ
 រូបសមោ អក្ខាតោ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នាណំ
 វា បសាទាយ បសន្នាណំ វា ភិយ្យោកាវាយ អថ-
 ខ្វេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានព្វោ អប្បសាទាយ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បឋមប្បញ្ញត្តិ

សំដែងហើយដើម្បីឲ្យប្រាសចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ អ្នកឯងបែរជាវិះគិត
ដើម្បីប្រកបដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំវិញ ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែល
តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ) ដើម្បីនឿយ-
ណាយចាករាគៈ ដើម្បីញាំញីនូវសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តី
ស្រេក ដើម្បីដករំលើងនូវសេចក្តីអាល័យ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់នូវវដ្ត ដើម្បី
ឲ្យអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីឲ្យប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីកិរិយារលត់ ដើម្បី
និព្វាន (ដូច្នេះ) មិនមែនឬ ម្នាលមោឃបុរស កិរិយាលះបង់នូវកាម
ទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយ កិរិយា
កំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែង
ហើយ កិរិយាបន្ទោបង់នូវសេចក្តីស្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគត
បានសំដែងហើយ កិរិយាដករំលើងនូវកាមវិតក្កទាំងឡាយ តថាគត
បានសំដែងហើយ កិរិយារម្ងាប់បង់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាមទាំង-
ឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ មិនមែនឬ ម្នាលមោឃបុរស
អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនុ៎ះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ
ថ្លា (នោះ) ទេ មិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង ដល់ជនទាំងឡាយ
ដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើ
របស់អ្នកឯងនុ៎ះ បានតែខាងនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនខ្លះដែលមិនទាន់

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញ្ញត្តាយាតិ ។ អថខោ
 ភកវា អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ អនេកបរិយាយេន
 វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ចេ-
 តនិកា សុក្កវិសដ្ឋិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ ឯវញ្ចំ
 ភកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ បណ្ឌិ-
 តានិ កោជនានិ ភុញ្ញិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា
 និទ្ធុំ ឧក្កមន្តិ ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ
 និទ្ធុំ ឧក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ ។ តេសំ
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ភកវតា សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ សញ្ចេ-
 តនិកា សុក្កវិសដ្ឋិ សង្ឃាទិសេសោតិ អម្ពាភញ្ច
 សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ^(១) អត្ថិ ចេត្ត ចេតនា
 ឧបលព្ពតិ^(២) កច្ចិ នុ ខោ មយំ សង្ឃាទិសេសំ
 អាបត្តិ អាបន្នាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។

១ ឱ. មុច្ចិ ។ ២ ម. លព្ពា ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

មានសេចក្តីជ្រះថ្លា នាំឲ្យរាយមាយរសាយចិត្តបាត់សេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជន
 ពួកខ្លះដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ប៉ុណ្ណោះឯង ។ លំដាប់នោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលសេយ្យសកភិក្ខុដ៏មានអាយុ ដោយអនេក-
 បរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃកោសជ្ជៈដែលជាហេតុនាំឲ្យគេ
 ចិញ្ចឹមបីបាច់រក្សាបានដោយកម្រ ។ លេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមានចិត្តក្លែងញ៉ាំង
 ទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។

[២] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឆាន់បណ្ឌិតកោជនទាំងឡាយ
 ហើយភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួនសឹងលក់ទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងតែ
 ភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួនសឹងលក់ ទឹកអសុចិ ក៏ឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យដូច្នេះថា សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 បានទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុក្លែងញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃា-
 ទិសេស ក៏ទឹកអសុចិរបស់យើងទាំងឡាយឃ្លាតចេញ ដោយយល់សប្តិ ឯ
 ចេតនា ក៏មានក្នុងកាលដែលយល់សប្តិនោះដែរ យើងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេសហើយដឹង ។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សុទ្ធិកំ

អត្ថេសា ភិក្ខុវេ ចេតនា សា ច ខោ អញ្ចេហារិកាតិ ។
 អថខោ ភក្ខវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ
 ធម្មំ កកំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ។ បេ ។ ឯវញ្ច
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ចេ-
 តនិកា សុក្កវិសដ្ឋិ អញ្ញត្រិ សុបិនន្តា សដ្ឋ្យាទិ-
 សេសោតិ ។

[៣] សញ្ចេតនិកាតិ ជានន្តោ សញ្ញានន្តោ
 ចេច្ច អភិវិតវិត្វា វីតិក្កមោ ។ សុក្កន្តិ ទស
 សុក្កានិ ដីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ តក្ក-
 វណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ឡីវណ្ណំ ទដិវណ្ណំ សប្បិ-
 វណ្ណំ ។ វិសដ្ឋិតិ ហាណា^(១) ចាវនា វុច្ចតិ វិស-
 ដ្ឋិតិ ។ អញ្ញត្រិ សុបិនន្តាតិ បបេត្វា សុបិនន្តំ ។

១ ឱ. ម. ហានតោ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ សុទ្ធិក

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតនានោះមានមែន ប៉ុន្តែចេតនា
នោះជាអព្វោហារិកា^១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អាស្រ័យដំណើរនេះជា
ហេតុ អាស្រ័យដំណើរនេះជាទីតាំង ទើបទ្រង់សំដែងធម្មកថាហើយត្រាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
សំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុក្នុងញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ
ត្រូវសង្ឃាទិសេស លើកលែងតែយល់សប្តិ ។

[៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុក្នុង សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងដឹង កំពុងចាំ
ច្បាស់ហើយក្លែងបំពានធ្វើឲ្យកន្លង ។ ត្រង់ពាក្យថា ទឹកសុក្កសេចក្តីថា
ទឹកសុក្កមាន ១០ យ៉ាងគឺ ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ១ ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ១
ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ១ ទឹកសុក្កពណ៌ស ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ
ឡើងពពុះ ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ១ ទឹកសុក្ក
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ១ ទឹកសុក្កពណ៌
ដូចទឹកដោះថ្លា ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យឃ្លាតចេញ សេចក្តីថា ឲ្យកក្រើកឃ្លាត
ចេញចាកទីកន្លែង (ដើម) តថាគតហៅថា ឲ្យឃ្លាតចេញ ។ ត្រង់ពាក្យថា
លើកលែងតែយល់សប្តិ (នោះ) សេចក្តីថា រៀបលែងតែយល់សប្តិ ។

១ អព្វោហារិកា ប្រែថា មិនប្រកបដោយវោហារ គឺថាមិនប្រកបដោយហេតុដែលគួរ
និយាយបានឡើយ ឬថា មិនមែនជាហេតុឲ្យទាស់ខុសនឹងបញ្ញត្តិណាមួយឡើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃោ វ តស្សា អាបត្តិយា
 បរិវាសំ ទេតិ មូលាយ បដិកស្សតិ មានត្ថំ
 ទេតិ អព្ពេតិ ន សម្ពហុលា ន ឯកបុគ្គលោ
 តេន វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ តស្សេវ អាបត្តិនិ-
 កាយស្ស នាមកម្មំ អធិវចនំ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិ-
 សេសោតិ ។

[៤] អជ្ឈត្ថវេ មោចេតិ ពហិទ្ធាវេ មោ-
 ចេតិ អជ្ឈត្ថពហិទ្ធាវេ មោចេតិ អាកាសេ
 កដី កម្សេន្តោ មោចេតិ វាគូបត្ថម្ភេ មោចេតិ
 វុច្ចបត្ថម្ភេ មោចេតិ បស្សាវុច្ចបត្ថម្ភេ មោចេតិ វាគូ-
 បត្ថម្ភេ មោចេតិ ឧច្ចាលិដ្ឋប្បាលាកទជ្ជបត្ថម្ភេ មោ-
 ចេតិ អារោក្យត្ថាយ មោចេតិ សុខត្ថាយ មោចេតិ

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស (នោះ) សេចក្តីថា សង្ឃតែម្យ៉ាងដែលឲ្យ
 នូវបរិវាសព្រោះអាបត្តិនោះ ត្រឡប់សើរើចាកមូលាបត្តិ ឲ្យនូវមានត្ត ឲ្យ
 នូវអញ្ញាន មិនមែនភិក្ខុច្រើនរូប មិនមែនបុគ្គលតែ ១ រូប ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាគាត់ហៅថា សង្ឃាទិសេស ។ ម្យ៉ាងទៀតថា ជានាមកម្ម
 គឺថាជាឈ្មោះរបស់កងអាបត្តិនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានជាហៅថា
 សង្ឃាទិសេស ។

[៤] ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបខាងក្នុង (អវយវៈខ្លួនឯង)
 ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបខាងក្រៅ (អវយវៈអ្នកដទៃ) ភិក្ខុញ្ញាំង
 ទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបខាងក្នុង និងរូបខាងក្រៅ ភិក្ខុធ្វើចង្កេះឲ្យញ័រក្នុង
 អាកាសញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះ
 សេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយរាគៈ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តី
 ឧបត្ថម្ភដោយលាមក ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភ
 ដោយមូត្រ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយ
 ខ្យល់ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយជង្គូវ
 រមាស់រោល ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យមាន
 រោគ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យបានសេចក្តីសុខ

តេសកណ្តោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សុទ្ធិកំ

កេសជ្ជត្ថាយ មោចេតិ ទានត្ថាយ មោចេតិ បុញ្ញត្ថាយ

មោចេតិ យញ្ញត្ថាយ មោចេតិ សក្កត្ថាយ មោចេតិ

វីជត្ថាយ មោចេតិ វីមសត្ថាយ មោចេតិ ទវត្ថាយ

មោចេតិ ដីលំ មោចេតិ បីតកំ មោចេតិ លោហិតកំ

មោចេតិ ឌីនាតំ មោចេតិ តក្កវណ្ណំ មោចេតិ ទក-

វណ្ណំ មោចេតិ តេលវណ្ណំ មោចេតិ ទីវវណ្ណំ មោចេតិ

ទទិវណ្ណំ មោចេតិ សប្បវណ្ណំ មោចេតិ ។

[៥] អដ្ឋត្ថរូបេតិ អដ្ឋត្ថំ ឧបាទិន្នរូបេ ។ ពហិទ្វា-

រូបេតិ ពហិទ្វា ឧបាទិន្នេ វា អនុបាទិន្នេ វា ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ សុទ្ធិក

ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹក
 សុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាត
 ចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ការបូជា ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ស្ថានសួគ៌ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ
 ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បងមើល ភិក្ខុ
 ញ្ញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលេង ភិក្ខុញ្ញាំងទឹក
 សុក្កពណ៌ខៀវឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌លឿងឲ្យឃ្លាតចេញ
 ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌ស
 ឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឲ្យឃ្លាត
 ចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌
 ដូចប្រេងឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឲ្យឃ្លាត
 ចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឲ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាំងទឹក
 សុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឲ្យឃ្លាតចេញ ។

[៥] ត្រង់ពាក្យថា ក្នុងរូបខាងក្នុង សេចក្តីថា ក្នុងរូបដែលមានវិញ្ញាណ
 ចូលទៅអាស្រ័យនៅជាខាងក្នុង ។ ត្រង់ពាក្យថា ក្នុងរូបខាងក្រៅ សេចក្តី
 ថា ក្នុងរូបដែលមានវិញ្ញាណក្តី ក្នុងរូបដែលឥតវិញ្ញាណក្តីជាខាងក្រៅ ។

និយមិដកេ មហាវិភង្គោ

អង្គត្ថពហិទ្ធារូបេតិ តទុកយេ ។ អាគាសេ កដី
 កម្មេន្តោតិ អាគាសេ វាយមន្តស្ស អង្គជាតំ កម្ម-
 និយំ ហោតិ ។ វាតូបត្ថម្ភេតិ វាគេន បីឡិតស្ស
 អង្គជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។ វច្ចូបត្ថម្ភេតិ វច្ចេន
 បីឡិតស្ស អង្គជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។ បស្សារូបត្ថម្ភេតិ
 បស្សារេន បីឡិតស្ស អង្គជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។
 វាតូបត្ថម្ភេតិ វាគេន បីឡិតស្ស អង្គជាតំ កម្មនិយំ
 ហោតិ ។ ឧច្ចាលិដ្ឋប្បាលាកទដ្ឋូបត្ថម្ភេតិ ឧច្ចាលិដ្ឋប្បា-
 លាកទដ្ឋេន បីឡិតស្ស អង្គជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។
 អាហេត្យត្តាយាតិ អហេតោ ភរិស្សាមីតិ ។ សុខត្តា-
 យាតិ សុខំ វេទនំ ឧប្បាទេស្សាមីតិ ។ ភេសដ្ឋត្តាយាតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រង់ពាក្យថា ក្នុងរូបខាងក្នុង និងរូបខាងក្រៅ សេចក្តីថា ក្នុងរូបទាំង ២ នោះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ធ្វើចង្កេះឲ្យញ័រក្នុងអាកាស សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលកំពុងព្យាយាមទៅក្នុងអាកាស ក៏ជាអវយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយរាគៈ សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលរាគៈបៀតបៀនហើយ ជាអវយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយលាមក សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលលាមកបៀតបៀនហើយ ជាអវយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយមូត្រ សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលមូត្របៀតបៀនហើយ ជាអវយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយខ្យល់ សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលខ្យល់បក់ត្រូវហើយ ជាអវយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយដង្កូវរមាស់រោល សេចក្តីថា អង្គជាតិរបស់ភិក្ខុដែលដង្កូវរមាស់រោលបៀតបៀនហើយ ជាអវយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យមានរោគ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងជាអ្នកមិនមានរោគ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យបានសេចក្តីសុខ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងញ៉ាំងសុខវេទនាឲ្យកើតឡើង ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ សេចក្តីថា

តេរសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សុទ្ធិកំ

កេសជ្ជំ កវិស្សតីតិ ។ ទានត្តាយាតិ ទានំ ទស្សាមីតិ ។
 បុញ្ញត្តាយាតិ បុញ្ញំ កវិស្សតីតិ ។ យញ្ញត្តាយាតិ
 យញ្ញំ យទ្ទិស្សាមីតិ ។ សក្កត្តាយាតិ សក្កំ កមិស្សា-
 មីតិ ។ វីជត្តាយាតិ វីជំ កវិស្សតីតិ ។ វីមសត្តាយាតិ
 វីមសិស្សាមិ^(១) ជីលំ កវិស្សតិ បីតកំ កវិស្សតិ លោហិ-
 តកំ កវិស្សតិ ឱទាតំ កវិស្សតិ ។ បេ ។ សប្បវណ្ណំ
 កវិស្សតីតិ ។ ទវត្តាយាតិ ទិទ្ធាទិប្បាយោ ។

[៦] អជ្ឈត្តរូបេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ពហិទ្ធារូបេ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 អជ្ឈត្តពហិទ្ធារូបេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាហោ ន បញ្ញាយតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ សុទ្ធិក

ភិក្ខុគិតថា ទឹកសុក្កនេះនឹងបានជាថ្នាំ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ទាន សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងឲ្យទឹកសុក្កជាទាន ។ ត្រង់ពាក្យថា
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា ទឹកសុក្កនេះនឹងជា
 បុណ្យ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជា សេចក្តីថា ភិក្ខុតាំង
 ចិត្តថា អញនឹងបូជាទឹកសុក្កជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ដល់ស្ថានសួគ៌ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា ទឹកសុក្ក
 នេះនឹងជាពូជ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បងមើល
 សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងល្បងមើល ទឹកសុក្កនេះនឹងជាពណ៌ខៀវ
 នឹងជាពណ៌លឿង នឹងជាពណ៌ក្រហម នឹងជាពណ៌ស ។ បេ ។ ទឹក
 សុក្កនេះ នឹងជាពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ការលេង សេចក្តីថា ភិក្ខុមានបំណងក្នុងការលេង ។

[៦] ភិក្ខុគិតចំពោះរូបខាងក្នុង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាត
 ចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតចំពោះរូបខាងក្រៅ ក៏ព្យាយាម
 ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតចំពោះ
 រូបខាងក្នុងនិងរូបខាងក្រៅ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាគាសេ កង្គី កម្មេន្តោ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 វាតូបត្ថម្ភេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។ វច្ចូបត្ថម្ភេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បស្សាវ្យូបត្ថម្ភេ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 វាតូបត្ថម្ភេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។ ឧច្ចាលិដ្ឋប្បាណាកទដ្ឋូបត្ថម្ភេ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 អាហេត្យត្ថាយ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុខត្ថាយ ។ បេ ។ ភេសជ្ជត្ថាយ
 ទានត្ថាយ បុញ្ញត្ថាយ យញ្ញត្ថាយ សក្កត្ថាយ វីជត្ថាយ
 វីមសត្ថាយ ទវត្ថាយ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតនឹងធ្វើចង្កេះឲ្យញ័រទៅក្នុងអាកាស ក៏
ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
គិត ក្នុងសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយរាគៈ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតក្នុងសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយលាមក ក៏ព្យា-
យាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត
ក្នុងសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយមូត្រ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតក្នុងសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយខ្យល់ ក៏ព្យា-
យាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត
ក្នុងសេចក្តីឧបត្ថម្ភដោយសត្វដង្កូវរមាស់រោល ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹក
សុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតដើម្បីប្រយោជន៍ មិន
ឲ្យមានរោគ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។ ភិក្ខុគិតដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យបានសេចក្តីសុខ ។ បេ ។ ដើម្បី
ត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
បុណ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ស្ថានសួគ៌
ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បងមើល ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ការលេង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ខណ្ឌចក្កំ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ដីលំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បីតកំ លោហិ-
 តកំ ឌុំនាតំ តក្កវណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ វីរវណ្ណំ
 ទដិវណ្ណំ សប្បវណ្ណំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សុទ្ធិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៧] អាហេត្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 ភេសជ្ជត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 បុញ្ញត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 សក្កត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 វីមសត្ថញ្ច ។ អាហេត្យត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូល^(១) ខណ្ឌចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឱ. ម. ឯកមូលកស្ស ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម
ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតចំពោះ
ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ស
ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក
ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា
ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

បទភាជនីយសុទ្ធិក ចប់ ។

[៧] ភិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និងដើម្បីសេចក្តីសុខ ក៏ព្យា-
យាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត
ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និង
ដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីមិន
ឲ្យមានរោគ និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និងដើម្បី
ស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមាន
រោគ និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ និងដើម្បីការលេង
ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៨] សុខត្ថញ្ច កេសជ្ជត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុខត្ថញ្ច ទាន-
 ត្ថញ្ច ។ សុខត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច ។ សុខត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ។
 សុខត្ថញ្ច សក្កត្ថញ្ច ។ សុខត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ។ សុខត្ថញ្ច
 វីម៌សត្ថញ្ច ។ សុខត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុខត្ថញ្ច អាហក្យ-
 ត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។

[៩] កេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច
 បុញ្ញត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច
 សក្កត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច
 វីម៌សត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច
 អាហក្យត្ថញ្ច ។ កេសជ្ជត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និយមបិដក មហាវិភង្គ

[៨] ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីជាការលេង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៩] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាការលេង ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីសេចក្តីសុខ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេរសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

[១០] ទានត្ថេវា បុញ្ញត្ថេវា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទានត្ថេវា យញ្ញ-
 ត្ថេវា ។ ទានត្ថេវា សក្កត្ថេវា ។ ទានត្ថេវា វីជត្ថេវា ។
 ទានត្ថេវា វីមសត្ថេវា ។ ទានត្ថេវា ទវត្ថេវា ។ ទាន-
 ត្ថេវា អាហេក្យត្ថេវា ។ ទានត្ថេវា សុខត្ថេវា ។ ទានត្ថេវា
 ភេសជ្ជត្ថេវា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។

[១១] បុញ្ញត្ថេវា យញ្ញត្ថេវា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុញ្ញត្ថេវា
 សក្កត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា វីជត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា
 វីមសត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា ទវត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា
 អាហេក្យត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា សុខត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា
 ភេសជ្ជត្ថេវា ។ បុញ្ញត្ថេវា ទានត្ថេវា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសសុស ។

[១២] យញ្ញត្ថេវា សក្កត្ថេវា ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីពន្ធចក្ខុ

[១០] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីជាបុណ្យ ក៏ព្យាយាមទាល់
តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន
និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បី
ជាទាន និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បី
ជាទាន និងដើម្បីជាការលេង ។ ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។
ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ
ក៏ព្យាយាមទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១១] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ក៏ព្យា-
យាមទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត
ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីជាពូជ ។
ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីជាការលេង ។
ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បី
សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ
និងដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាមទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

[១២] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីស្ថានសួគ៌
ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

យញ្ញត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ។ យញ្ញត្ថញ្ច វីម៌សត្ថញ្ច ។
 យញ្ញត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ។ យញ្ញត្ថញ្ច អាហោក្យត្ថញ្ច ។
 យញ្ញត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ។ យញ្ញត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ។
 យញ្ញត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ។ យញ្ញត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៣] សក្កត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច វីម៌-
 សត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច
 អាហោក្យត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច
 ភេសជ្ជត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច
 បុញ្ញត្ថញ្ច ។ សក្កត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៤] វីជត្ថញ្ច វីម៌សត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច
 ទវត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច អាហោក្យត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច
 សុខត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និង
 ដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជា
 គ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីជា
 គ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ និងដើម្បីជាបុណ្យ
 កំព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៣] ភិក្ខុគិត ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បី
 ស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីការលេង ។
 ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌
 និងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីស្ថាន
 សួគ៌ និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ កំព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៤] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាពូជ
 និងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បី
 ជាពូជ និងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

វីជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច
យញ្ញត្ថញ្ច ។ វីជត្ថញ្ច សក្កត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៥] វីមសត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច
អាហេក្យត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច
ភេសជ្ជត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច
បុញ្ញត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច
សក្កត្ថញ្ច ។ វីមសត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៦] ទវត្ថញ្ច អាហេក្យត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទវត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ។
ទវត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ។ ទវត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច ។ ទវត្ថញ្ច
បុញ្ញត្ថញ្ច ។ ទវត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ។ ទវត្ថញ្ច សក្កត្ថញ្ច ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីពន្ធចក្ក

ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បី
ជាពូជ និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីស្ថានសួគ៌
ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៥] ភិក្ខុគិត ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីល្បង
មើល និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីសេចក្តី
សុខ ។ ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីល្បងមើល និង
ដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីល្បងមើល
និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។
ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីជាពូជ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៦] ភិក្ខុគិតដើម្បីការលេង និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ក៏ព្យាយាម
ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីការ
លេង និងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីការលេង និងដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បី
ការលេង និងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីការលេង និងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បី
ការលេង និងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីការលេង និងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ទវត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ។ ទវត្ថញ្ច វីមំសត្ថញ្ច ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ^(១) ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

ទុមូលកាទិបិ ឯវមេវ នេតព្វំ ។

[១៧] អាហក្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។
អាហក្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុមូលកំ ខណ្ឌចក្កំ ។

[១៨] សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។ បេ ។ សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច
។ បេ ។ សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច អាហក្យត្ថញ្ច
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស
។ បេ ។ វីមំសត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច អាហក្យត្ថញ្ច ចេតេតិ

១ ឱ. ម. ឯកមូលកស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ដើម្បីការលេង និងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីការលេង និងដើម្បីល្បងមើល
ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្ក មានមូលមួយ ចប់ ។

ឯចក្កមានមូលពីរជាដើម បណ្ឌិតគប្បីនាំមក (សំដែង) ដូចគ្នាផងចុះ ។

[១៧] ភិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ និង
ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
និងដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក មានមូលពីរ ។

[១៨] ភិក្ខុគិត ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាទាន
ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។
ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីការលេង ។ បេ ។ ភិក្ខុ
គិត ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ក៏
ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។
ភិក្ខុគិត ដើម្បីល្បងមើល ដើម្បីការលេង និងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ

តេរសកល្លោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សព្វមូលកាទិ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។
វីមសត្តញ្ច ធរត្តញ្ច វីជត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុម្ពលកំ ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩] តិម្ពលកំ ចតុម្ពលកំ បញ្ចម្ពលកំ ឆម្ពល-
កំ សត្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ ធរម្ពលកំ ឯមេវ កាតព្វំ ។

ឥទំ សព្វមូលកំ ។

[២០] អាហេក្យត្តញ្ច សុខត្តញ្ច ភេសជ្ជត្តញ្ច ទាន-
ត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច វីជត្តញ្ច វីម-
សត្តញ្ច ធរត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សព្វមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

[២១] ដីលញ្ច បីតកញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អា-
បត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ដីលញ្ច លោហិតកញ្ច ។ បេ ។
ដីលញ្ច ឱនាតញ្ច ។ ដីលញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ។ ដីលញ្ច

តេរសកណ្ណា សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ជាដើម

ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។
ភិក្ខុគិត ដើម្បីល្បងមើល ដើម្បីការលេង និងដើម្បីជាពូជ ក៏ព្យាយាម
ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កមានមូលពីរ ចប់ ។

[១៩] ពន្ធចក្កមានមូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨
មូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះឯង ។

នេះចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីខាងក្រោយនេះ) ។

[២០] ភិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បី
ជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថាន
សួគ៌ ដើម្បីជាពូជ ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម ត្រា
តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ ចប់ ។

[២១] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ និងពណ៌លឿង ក៏
ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
គិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ និងពណ៌ក្រហម ។ បេ ។ ពណ៌ខៀវ
និងពណ៌ស ។ ពណ៌ខៀវ និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ខៀវ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

ទកវណ្ណញ ។ ជីលញ តេលវណ្ណញ ។ ជីលញ
 ទីវវណ្ណញ ។ ជីលញ ទង្គិវណ្ណញ ។ ជីលញ សប្បិ-
 វណ្ណញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។

ឯកមូលកំ^(១) ខណ្ឌចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[២២] បីតកញ លោហិតកញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បីតកញ ឱទា-
 តញ ។ បេ ។ បីតកញ តក្កវណ្ណញ ។ បីតកញ
 ទកវណ្ណញ ។ បីតកញ តេលវណ្ណញ ។ បីតកញ
 ទីវវណ្ណញ ។ បីតកញ ទង្គិវណ្ណញ ។ បីតកញ
 សប្បិវណ្ណញ ។ បីតកញ ជីលញ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ លោ-
 ហិតកញ ឱទាតញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ លោហិតកញ តក្ក-
 វណ្ណញ ។ លោហិតកញ ទកវណ្ណញ ។ លោហិត-
 កញ តេលវណ្ណញ ។ លោហិតកញ ទីវវណ្ណញ ។

១ ឱ. ម. ឯកមូលកស្ស ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

និងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ខៀវ និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ខៀវ និង
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ខៀវ និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌
ខៀវ និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្កមានមូលមួយ ចប់ ។

[២២] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង និងពណ៌ក្រហម ក៏
ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត
បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង និងពណ៌ស ។ លេ ។ ពណ៌លឿង និង
ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌លឿង និងពណ៌ដូចទឹក ។
ពណ៌លឿង និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌លឿង និងពណ៌ដូចទឹកដោះ
ស្រស់ ។ ពណ៌លឿង និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌លឿង និង
ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌លឿង និងពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែ
ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹក
សុក្កពណ៌ក្រហម និងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម និងពណ៌
ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ក្រហម
និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

លោហិតកញ្ចា ទង្គិវណ្ណញ្ចា ។ លោហិតកញ្ចា
 សប្បិវណ្ណញ្ចា ។ លោហិតកញ្ចា ជីលញ្ចា ។ លោ-
 ហិតកញ្ចា បីតកញ្ចា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឱទាតញ្ចា តក្កវណ្ណញ្ចា ។
 ឱទាតញ្ចា ទកវណ្ណញ្ចា ។ ឱទាតញ្ចា តេលវណ្ណញ្ចា ។
 ឱទាតញ្ចា ទីវណ្ណញ្ចា ។ ឱទាតញ្ចា ទង្គិវណ្ណញ្ចា ។
 ឱទាតញ្ចា សប្បិវណ្ណញ្ចា ។ ឱទាតញ្ចា ជីលញ្ចា ។
 ឱទាតញ្ចា បីតកញ្ចា ។ ឱទាតញ្ចា លោហិត-
 កញ្ចា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ តក្កវណ្ណញ្ចា ទកវណ្ណញ្ចា ។ តក្កវណ្ណញ្ចា
 តេលវណ្ណញ្ចា ។ តក្កវណ្ណញ្ចា ទីវណ្ណញ្ចា ។ តក្ក-
 វណ្ណញ្ចា ទង្គិវណ្ណញ្ចា ។ តក្កវណ្ណញ្ចា សប្បិវណ្ណញ្ចា ។
 តក្កវណ្ណញ្ចា ជីលញ្ចា ។ តក្កវណ្ណញ្ចា បីត-
 កញ្ចា ។ តក្កវណ្ណញ្ចា លោហិតកញ្ចា ។ តក្ក-
 វណ្ណញ្ចា ឱទាតញ្ចា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

តេរសកណ្ណា សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ។ ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ។ ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ក្រហម និងពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស និងពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ស និងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ស និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ស និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ស និងពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ។ ពណ៌ស និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ។ ពណ៌ស និងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ស និងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ស និងពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្ក

វិនយបិដកេ មហាវិគដ្ឋោ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទកវណ្ណញ តេល-
 វណ្ណញ ។ ទកវណ្ណញ ទីវវណ្ណញ ។ ទកវណ្ណញ
 ទទិវវណ្ណញ ។ ទកវណ្ណញ សប្បវណ្ណញ ។ ទក-
 វណ្ណញ ជីលញ ។ ទកវណ្ណញ បីតកញ ។
 ទកវណ្ណញ លោហិតកញ ។ ទកវណ្ណញ ឱទាតញ ។
 ទកវណ្ណញ តក្កវណ្ណញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ តេលវណ្ណញ ទីវវណ្ណញ ។
 តេលវណ្ណញ ទទិវវណ្ណញ ។ តេលវណ្ណញ សប្បវណ្ណញ ។
 តេលវណ្ណញ ជីលញ ។ តេលវណ្ណញ បីតកញ ។
 តេលវណ្ណញ លោហិតកញ ។ តេលវណ្ណញ ឱទាតញ ។
 តេលវណ្ណញ តក្កវណ្ណញ ។ តេលវណ្ណញ ទកវណ្ណញ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ ទីវវណ្ណញ ទទិវវណ្ណញ ។ ទីវវណ្ណញ
 សប្បវណ្ណញ ។ ទីវវណ្ណញ ជីលញ ។ ទីវវណ្ណញ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌
ដូចទឹក និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។
ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ដូចទឹក-
ដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌លឿង ។
ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ស ។
ពណ៌ដូចទឹក និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹក
សុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្ក
ពណ៌ដូចប្រេង និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចប្រេង និងពណ៌
ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌ដូចប្រេង និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌
ដូចប្រេង និងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចប្រេង និងពណ៌លឿង ។ ពណ៌
ដូចប្រេង និងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចប្រេង និងពណ៌ស ។ ពណ៌
ដូចប្រេង និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ដូចប្រេង និង
ពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌
ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់

តេសកណ្តោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

បីតកញ្ច ។ ទីវរណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ ទីវរណ្ណញ្ច
 ឱទាតញ្ច ។ ទីវរណ្ណញ្ច តក្ករណ្ណញ្ច ។ ទីវរណ្ណញ្ច
 ទករណ្ណញ្ច ។ ទីវរណ្ណញ្ច តេលរណ្ណញ្ច ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 ទដិវរណ្ណញ្ច សប្បិវរណ្ណញ្ច ។ ទដិវរណ្ណញ្ច ដីលញ្ច ។
 ទដិវរណ្ណញ្ច បីតកញ្ច ។ ទដិវរណ្ណញ្ច លោហិត-
 កញ្ច ។ ទដិវរណ្ណញ្ច ឱទាតញ្ច ។ ទដិវរណ្ណញ្ច
 តក្ករណ្ណញ្ច ។ ទដិវរណ្ណញ្ច ទករណ្ណញ្ច ។
 ទដិវរណ្ណញ្ច តេលរណ្ណញ្ច ។ ទដិវរណ្ណញ្ច ទីវរណ្ណញ្ច
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ សប្បិវរណ្ណញ្ច ដីលញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សប្បិវរណ្ណញ្ច
 បីតកញ្ច ។ សប្បិវរណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។
 សប្បិវរណ្ណញ្ច ឱទាតញ្ច ។ សប្បិវរណ្ណញ្ច តក្ក-
 រណ្ណញ្ច ។ សប្បិវរណ្ណញ្ច ទករណ្ណញ្ច ។ សប្បិវរណ្ណញ្ច

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

និងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌
ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌
ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ដូចដោះស្រស់ និងពណ៌ដូចទឹក ។
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌ដូចប្រេង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្ក
ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌
ដូចទឹកដោះជូរ និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ និង
ពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ និងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹក-
ដោះជូរ និងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ និងពណ៌ស ។ ពណ៌
ដូចទឹកដោះជូរ និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ
និងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ដូច
ទឹកដោះជូរ និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាត
ចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូច
ទឹកដោះថ្លា និងពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា
និងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា និងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹក-
ដោះថ្លា និងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើង
ពពុះ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា និងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

តេលវណ្ណញ ។ សប្បវណ្ណញ ទីវវណ្ណញ ។ សប្បវណ្ណញ ទទិវវណ្ណញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ^(១) ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

ទុម្ពលកាទិបិ ឯវមេវ នេតព្វំ ។

[២៣] ដីលញ បីតកញ លោហិតកញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ដីលញ បីតកញ ឱទាតញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។ ដីលញ បីតកញ សប្បវណ្ណញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុម្ពលកំ ខណ្ឌចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[២៤] បីតកញ លោហិតកញ ឱទាតញ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។ បីតកញ លោហិតកញ ដីលញ ចេតេតិ

១ ឱ. ម. ឯកមូលកស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

និងពណ៌ដូចប្រេង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។
ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា និងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ក៏ព្យាយាមត្រាតែទឹកសុក្ក
ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កមានមូលមួយ ចប់ ។

ឯចក្កមានមូលពីរ ជាដើម បណ្ឌិតគប្បីនាំមក (សំដែង)
ដូចគ្នាផងចុះ ។

[២៣] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង និងពណ៌
ក្រហម ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង និងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម
ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ភិក្ខុគិត
បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យា-
យាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្កមានមូលពីរ ចប់ ។

[២៤] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក្រហម និងពណ៌
ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។
ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម និងពណ៌ខៀវ

តេរសកល្លោ បឋមសង្ខាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សព្វមូលកាទិ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។ បេ ។
 ទទិវណ្ណញ្ច សប្បវណ្ណញ្ច ដីលញ្ច ចេតេតិ ឧប-
 ក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។ បេ ។
 ទទិវណ្ណញ្ច សប្បវណ្ណញ្ច ទីវរណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧប-
 ក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។

ទុមូលកំ ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥] តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូល-
 កំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ នវមូលកំ ឯមេរ-
 កាតព្វំ ។

ឥទំ សព្វមូលកំ ។

[២៦] ដីលញ្ច បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ឱនា-
 តញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ទកវណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ទីវរណ្ណញ្ច
 ទទិវណ្ណញ្ច សប្បវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។

សព្វមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ជាដើម

ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។
 ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ និង
 ពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
 ។ បេ ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះ
 ថ្នាំ និងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កមានមូលពីរ ចប់ ។

[២៥] ចក្កមានមូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨
 មូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះផងចុះ ។

នេះចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីខាងក្រោយនេះ) ។

[២៦] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌
 ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូច
 ប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ និងពណ៌ដូចទឹក-
 ដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[២៧] អាហេត្យត្ថញ្ច ជីលញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 សុខត្ថញ្ច ជីលញ្ច បីតកញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ជីលញ្ច បីតកញ្ច លោហិ-
 តកញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។ អាហេត្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច
 ទានត្ថញ្ច ជីលញ្ច បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ឱទានញ្ច
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 អាហេត្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច
 បុញ្ញត្ថញ្ច ជីលញ្ច បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ឱទានញ្ច
 តក្កវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ អាហេត្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទា-
 នត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច ជីលញ្ច បីតកញ្ច លោ-
 ហិតកញ្ច ឱទានញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ទក្កវណ្ណញ្ច ចេតេតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៧] ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវតែម្យ៉ាង ដើម្បីមិនឲ្យមាន
 រោគតែម្យ៉ាង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ និងពណ៌លឿង ដើម្បីមិន
 ឲ្យមានរោគ និងដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្ក ឃ្លាតចេញ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌
 លឿង និងពណ៌ក្រហម ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន និង
 ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌
 ក្រហម និងពណ៌ស ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បី
 ជាភេសជ្ជៈ និងដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង
 ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស និងពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ដើម្បីមិនឲ្យ
 មានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាទាន និងដើម្បីជា
 បុណ្យ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស
 ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ និងពណ៌ដូចទឹក ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ
 ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ និង

តេរសកល្លោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឧភតោពទ្ធមិស្សកចក្កំ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាហេក្យ-

ត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច

យញ្ញត្ថញ្ច សក្កត្ថញ្ច ដីលញ្ច បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច

ឱទាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ទកវណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ចេតេតិ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

អាហេក្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច

បុញ្ញត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច សក្កត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច ដីលញ្ច

បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ឱទាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ទក-

វណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ទីវវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ

មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាហេក្យត្ថញ្ច

សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច

សក្កត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច វីមសត្ថញ្ច ដីលញ្ច បីតកញ្ច

លោហិតកញ្ច ឱទាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ទកវណ្ណញ្ច

តេលវណ្ណញ្ច ទីវវណ្ណញ្ច ទទិវវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីឧកតោពទ្ធមិស្សកចក្ក

ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង
ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក
និងពណ៌ដូចប្រេង ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេ-
សជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា និងដើម្បីស្ថានសួគ៌
ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
គិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូច
ទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង និងពណ៌ដូចទឹកដោះ
ស្រស់ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជា
ទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ និងដើម្បីជាពូជ
ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
គិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស
ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូច
ទឹកដោះស្រស់ និងពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យ
ស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿង
បូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ដើម្បីជាពូជ និងដើម្បីល្បងមើល ក៏ព្យាយាម

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាហេត្យត្ថញ្ច
 សុខត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ច ទានត្ថញ្ច បុញ្ញត្ថញ្ច យញ្ញត្ថញ្ច
 សក្កត្ថញ្ច វីជត្ថញ្ច វីមសត្ថញ្ច ទវត្ថញ្ច ជីលញ្ច បីត-
 កញ្ច លោហិតកញ្ច ឱទាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ទក-
 វណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ទីវវណ្ណញ្ច ទទិវវណ្ណញ្ច សប្បវណ្ណញ្ច
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឧភគោពទ្ធមិស្សកចក្កំ^(១) និដ្ឋិតំ ។

[២៨] ជីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 បីតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ជីលំ
 មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ លោហិតកំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ជីលំ មោចេស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឱទាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។ ជីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

១ ឱ. ម. មិស្សកចក្កំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញ
 ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹក-
 ដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
 ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ និងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បី
 ឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជា
 គ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ដើម្បីជាពូជ ដើម្បីល្បងមើល និងដើម្បីការ
 លេង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧកតោពទ្ធមិស្សកចក្ក ចប់ ។

[២៨] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម
 (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា)
 ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
 គិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹក
 សុក្កពណ៌សឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា
 អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌
 ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ខណ្ឌចក្កាទិ

ដីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ទកវណ្ណំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ដីលំ មោចេស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តេលវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ ដីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ទីវវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ដីលំ
 មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ទជីវណ្ណំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ដីលំ មោចេស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ សប្បវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[២៩] បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ឱទាតំ មុច្ចតិ ។ បេ ។ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្កជាដើម

ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេងឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[២៩] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្មាតចេញវិញ ។ បេ ។ (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្មាតចេញវិញ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ទក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ តេលវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ ទីវវណ្ណំ
 មុច្ចតិ ។ ទទិវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ សប្បវណ្ណំ មុច្ចតិ ។
 ដីលំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[៣០] លោហិតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ ឱទាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ លោ-
 ហិតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តក្កវណ្ណំ
 មុច្ចតិ ។ បេ ។ ទក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ តេលវណ្ណំ មុច្ចតិ ។
 ទីវវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ ទទិវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ សប្បវណ្ណំ
 មុច្ចតិ ។ ដីលំ មុច្ចតិ ។ បីតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឱទាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ពណ៌ដូចទឹកឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចប្រេងឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូច
 ទឹកដោះស្រស់ឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឃ្មាតចេញវិញ ។
 ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

[៣០] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ក៏ព្យា-
 យាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម (បែរជា)
 ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្មាតចេញវិញ ។ បេ ។ (បែរជា)
 ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចប្រេងឃ្មាតចេញវិញ ។
 ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឃ្មាតចេញ
 វិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្មាតចេញវិញ ។ ពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញ
 វិញ ។ ពណ៌លឿងឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
 គិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្ក
 ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បិដ្ឋិចក្កតមនំ

។ បេ ។ លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 [ឃ្រំ ចក្កាជិ វេទិតញាជិ] សប្បវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ សប្បវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ បីតកំ មុច្ចតិ ។ បេ ។ លោហិតកំ
 មុច្ចតិ ។ ឱទាតំ មុច្ចតិ ។ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ ។
 ទកវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ តេលវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ ទីវវណ្ណំ
 មុច្ចតិ ។ ទជិវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

កុច្ឆិចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[៣១] បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ជីលំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ លោហិ-
 តកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ មុច្ចតិ ។
 ឱទាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ មុច្ចតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីដំណើរនៃបិដ្ឋចក្ក

។ បេ ។ (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ (ចក្កទាំងឡាយបណ្ឌិត គប្បីដឹងដោយអាការយ៉ាងនេះ) ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្លាតចេញវិញ ។ បេ ។ (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្លាតចេញវិញ ។ ពណ៌សឃ្លាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំដូរឡើងពពុះឃ្លាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកឃ្លាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចប្រេងឃ្លាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្លាតចេញវិញ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

កុច្ឆិចក្ក ចប់ ។

[៣១] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

តក្កវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ
 មុច្ចតិ ។ ទកវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ជីលំ មុច្ចតិ ។ តេលវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ ជីលំ មុច្ចតិ ។ ទីវវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ មុច្ចតិ ។ ទទិវណ្ណំ មោ-
 ចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ មុច្ចតិ ។
 សប្បវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ជីលំ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស^(១) បឋមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣២] លោហិតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ បីតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឱទាតំ^(២)
 តក្កវណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ទីវវណ្ណំ ទទិវណ្ណំ សប្បវណ្ណំ ។

១ បឋមំ បិដ្ឋិចក្កគមនន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ មរម្មបោត្តកេ ឯត្ថន្តរេ បេយ្យា-
 លោ ទិស្សតិ ឥតោ បរំ ល្បទិសេ អន្តរេបិ ទិស្សតិយេវ ។ តំ យុត្តំ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ក៏
 ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ។ ភិក្ខុគិតថា អញ
 នឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ
 ឃ្លាតចេញវិញ ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង
 ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ។ ភិក្ខុគិតថា
 អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹក
 សុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ។ ភិក្ខុគិតថាអញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌
 ដូចទឹកដោះជួរ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ។
 ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម
 (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋចក្កទី ១ ចប់ ។

[៣២] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម
 (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 ទឹកសុក្កពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង
 ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ខាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បិដ្ឋិចក្កគមនំ

ដីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បីតកំ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស ទុតិយំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣] ឱទាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ តក្ក-
វណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ទីវវណ្ណំ ទជិវណ្ណំ សប្បវណ្ណំ
ដីលំ ។ បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស តតិយំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៤] តក្កវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
ឱទាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទកវណ្ណំ
តេលវណ្ណំ ទីវវណ្ណំ ទជិវណ្ណំ សប្បវណ្ណំ ដីលំ បីតកំ ។
លោហិតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឱទាតំ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស ចតុត្ថំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេស ទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក

ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា)
ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ២ ចប់ ។

[៣៣] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម
(បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌
ខៀវ ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម
(បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៣ ចប់ ។

[៣៤] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ
ឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអា-
បត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹក-
ដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌
លឿង ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម
(បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៤ ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៣៥] ទក្កវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
មតិ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
តេលវណ្ណំ ទីវវណ្ណំ ទទិវណ្ណំ សប្បវណ្ណំ ដីលំ បីតកំ
លោហិតកំ ។ ឱទាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧ-
បក្កមតិ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស បញ្ចមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៦] តេលវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
ទក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទីវវណ្ណំ
ទទិវណ្ណំ សប្បវណ្ណំ ដីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ ។
តក្កវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ទក្កវណ្ណំ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស ឆដ្ឋំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

[៣៥] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៥ ចប់ ។

[៣៦] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជួរឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៦ ចប់ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បិដ្ឋិចក្កគមនំ

[៣៧] ទីវរណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 តេលរណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទទិវរណ្ណំ
 សប្បិវរណ្ណំ ដីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱនាតំ តក្ករណ្ណំ ។
 ទករណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តេលរណ្ណំ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស សត្តមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៨] ទទិវរណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ទីវរណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សប្បិ-
 រណ្ណំ ដីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱនាតំ តក្ករណ្ណំ
 ទករណ្ណំ ។ តេលរណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ ទីវរណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស អដ្ឋមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ បទភាជនីយ និយាយអំពីដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក

[៣៧] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេងឃ្នាតចេញវិញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា
ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ
ឡើងពពុះ ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម
(បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេងឃ្នាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៧ ចប់ ។

[៣៨] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ
ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្នាតចេញវិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ
ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ
ពណ៌ដូចទឹក ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង
ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្នាតចេញវិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៨ ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៣៩] សប្បវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
មតិ ទដិវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ដីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ តក្កវណ្ណំ ទក-
វណ្ណំ តេលវណ្ណំ ។ ទីវវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ ទដិវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស នវមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៤០] ដីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
សប្បវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បីតកំ
លោហិតកំ ឱទាតំ តក្កវណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ
ទីវវណ្ណំ ។ ទដិវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
មតិ សប្បវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បិដ្ឋិចក្កស្ស ទសមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

បិដ្ឋិចក្កំ^(១) និដ្ឋិតំ ។

១ ឱ. ម. បិដ្ឋិចក្កបេយ្យាលោ និដ្ឋិតោ ។ តេសុ តេសុ បោត្ថកេសុ អាគតោ បេយ្យាល-
វិធិ យេតុយៀន វិសទិសោ ហោតិ កត្តចិ សង្ឃិតោ កត្តចិ វិត្តារោ ។ តទត្ថិកេន តតោ តតោ
បរិយេសិតព្វំ ។

វិន័យបិដក មហាវិកង្គ

[៣៩] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ
ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌
ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌
ដូចប្រេង ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ៩ ចប់ ។

[៤០] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម
(បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ
ឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ភិក្ខុ
គិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម (បែរជា)
ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្កទី ១០ ចប់ ។

បិដ្ឋិចក្ក ចប់ហើយ ។

តេសកណ្ណេ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស អនាបត្តិវារោ

[៤០] ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ អាបត្តិ
 វុល្លច្ចយស្ស ។ ចេតេតិ ន ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អនាបត្តិ ។
 ចេតេតិ ន ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ អនាបត្តិ ។ ន ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អនាបត្តិ ។ ន ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ន មុច្ចតិ អនាបត្តិ ។ ន ចេតេតិ ន ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អនាបត្តិ ។ ន ចេតេតិ ន ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ
 អនាបត្តិ ។

[៤២] អនាបត្តិ សុបិនន្តេន នមោចនាធិប្បាយស្ស
 ឧម្ពត្តកស្ស ទិត្តចិត្តស្ស វេទនដ្ឋស្ស អាទិកម្មិ-
 កស្សាតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ វារៈសំដែងអំពីអនាបត្តិ

[៤១] ភិក្ខុគិត កំព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត កំព្យាយាម (ប៉ុន្តែ) ទឹកសុក្កមិនឃ្លាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុគិត (តែ) មិនព្យាយាម (ក៏ស្រាប់តែ) ទឹក
សុក្កឃ្លាតចេញឯង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុគិត (តែ) មិនព្យា-
យាម ទឹកសុក្កក៏មិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគិតទេ
(តែ) ព្យាយាម ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមិន
គិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកសុក្កមិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។
ភិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ (តែ) ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិ
ឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ ទឹកសុក្កក៏មិនឃ្លាតចេញ មិន
ត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៤២] (ភិក្ខុ ៦ ពួក) គឺ ភិក្ខុយល់សប្តិ ១ ភិក្ខុមិនមានបំណងឲ្យទឹក
សុក្កឃ្លាតចេញ ១ ភិក្ខុឆ្ងល់ ១ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ១ ភិក្ខុដែលទុក្ខ-
វេទនាគ្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក (អ្នកធ្វើខុសមុនបញ្ញត្តិ) ១ មិន
ត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ ដែលនឹងសំដែងតទៅ
ដូចមានខាងក្រោយនេះ)

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៤៣] សុបិនោច្ឆារបស្សរោ វិតក្កុល្លោកកេន ច

ភេសជ្ជំ កណ្តុរំ មក្កោ វត្ថិ ជន្តាយរំ^(១) ឡុ

សាមណោរោ ច សុត្តោ ច ឡុ មុដ្ឋិទា បីឡយិ

អាគាសេ ចម្ពំ និជ្ឈាយិ និទ្ធីំ កជ្ជេន យដ្ឋយិ

សោតេ^(២) ឧទញ្ចលំ ជារំ បុច្ឆាវឡិយំ ចោក្ខុរំ

វាលិកា កទ្ធមុស្សេកោ សយនត្ថុដ្ឋកេន ចាតិ ។

១ ឱ. ម. វត្ថិ ជន្តាយរុបក្កមោ ។ ២ ម. សោតោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៣] រឿងភិក្ខុយល់សប្តិ ១ ភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ១ ភិក្ខុ
 បន្ទោបង់បស្សាវៈ ១ ភិក្ខុត្រិះរិះចំពោះកាមវិតក្ក ១ ភិក្ខុឆ្លុតទឹក
 ក្តៅ ១ ភិក្ខុលាបថ្នាំ ១ ភិក្ខុអេះរមាស់ត្រង់អណ្ណា ១ ភិក្ខុដើរតាម
 ផ្លូវ ១ ភិក្ខុកាន់ស្បែកចុងអង្គជាត ១ ភិក្ខុកំដៅដំបូរពោះក្នុង
 រោងភ្លើង ១ ភិក្ខុដុសអង្គជាតនឹងភ្លៅ ១ ភិក្ខុឲ្យសាមណេរ
 កាន់អង្គជាត ១ ភិក្ខុចាប់អង្គជាតសាមណេរកំពុងដេកលក់ ១
 ភិក្ខុត្បៀតអង្គជាតនឹងភ្លៅទាំងពីរ ១ ភិក្ខុក្តាប់អង្គជាតនឹងដៃ ១
 ភិក្ខុពើងចង្កេះឮដំអាកាស ១ ភិក្ខុមីតពត់កាយ ១ ភិក្ខុសំឡឹង
 មើលអង្គជាតមាតុត្រាម ១ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាតក្នុងប្រហោង
 ជាន^(១) ១ ភិក្ខុដុសអង្គជាតនឹងកំណាត់ឈើ ១ ភិក្ខុឆ្លុតទឹក
 ក្នុងទីប្រាសខ្សែទឹក ១ ភិក្ខុលេងទឹកដែលមានល្បាប់ ១ ភិក្ខុស្ទុះ
 ចុះទៅក្នុងទឹក ១ ភិក្ខុលេងកងធ្វើដោយផ្កា ១ ភិក្ខុស្ទុះចូលទៅ
 ក្នុងព្រៃឈូក ១ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាតក្នុងដីខ្សាច់ ១ ភិក្ខុបញ្ចូល
 អង្គជាតក្នុងភក់ ១ ភិក្ខុស្រោចអង្គជាតនឹងទឹក ១ ភិក្ខុផ្ទាប់
 អង្គជាតនឹងកន្លែងដេក ១ ភិក្ខុដុសអង្គជាតនឹងមេដើង ១ ។

១ ប្រហោង ឬ រន្ធអ្វី ។ ហៅថា ប្រហោងជាន ។

តេរសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្តម្ហិ សុបិនន្តាទិ

[៤៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិ
 អាបន្នោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯត-
 មត្ថំ អាហេចេសិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សុបិនន្តោនាតិ ។

[៤៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧច្ចារំ កហេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិ-
 សេសំ អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហេចេសិ ។ កីចិត្តោ តំ ភិក្ខុតិ ។ នាហំ ភកវា
 មោចនាធិប្បាយោតិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនា-
 ធិប្បាយស្សាតិ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ បស្សារំ កហេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោ-
 ចនាធិប្បាយស្សាតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីកំពុងយល់សប្តិជាដើម

[៤៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប កំពុងយល់សប្តិ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង ។ ទើបភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិ ព្រោះយល់សប្តិទេ ។

[៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប កំពុងបន្ទោបង់ឧច្ចារ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងបន្ទោបង់បស្សាវៈ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ កាមវិតក្កំ វិតក្កេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 កាមវិតក្កំ^(១) វិតក្កេន្តស្សាតិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧល្លោទកេន នហាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ កីចិត្តោ តំ
 ភិក្ខុតិ ។ នាហំ ភក្កា មោចនាធិប្បាយោតិ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ឧល្លោទកេន នហាយន្តស្ស អសុចិ
 មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ តំ
 ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស
 ឧល្លោទកេន នហាយន្តស្ស អសុចិ ន មុច្ចិ ។

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាហោ ន ហោតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងត្រិះរិះចំពោះកាមវិតក្ក អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះ អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលត្រិះរិះចំពោះកាមវិតក្កទេ ។

[២៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងឆ្ងល់ទឹកក្តៅ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ កំពុងតែឆ្ងល់ទឹកក្តៅ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ កំពុងឆ្ងល់ទឹកក្តៅដែរ (តែ) អសុចិក្ខុមិនឃ្លាតចេញ ។

តេសកណ្តោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ អង្គជាតវណាទិ

តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
ភិក្ខុនោ អង្គជាតេ វណោ ហោតិ ។ ភេសជ្ជេន
អាសិម្បន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។
ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។ កីចិត្តោ តំ ភិក្ខុតិ ។
នាហំ ភកវា មោចនាធិប្បាយោតិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ អង្គជាតេ វណោ ហោតិ ។
តស្ស មោចនាធិប្បាយស្ស ភេសជ្ជេន អាសិម្បន្តស្ស
អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស
កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិ-
សេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
ភិក្ខុនោ អណ្ណំ កណ្តាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ

តេសកណ្តុខ សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនិត្យត្ថ និយាយអំពីកើតដំបៅត្រង់អង្គជាតជាដើម

ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្យជ័យ ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតដំបៅត្រង់អង្គជាត ។
កាលដែលភិក្ខុនោះលាបថ្នាំដំបៅ អសុចិក្ខ័យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។
ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខ័យាតចេញក៏ទេ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យ
អសុចិក្ខ័យាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតដំបៅ
ត្រង់អង្គជាត ។ ភិក្ខុនោះ មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខ័យាតចេញ កាលដែល
លាបថ្នាំដំបៅ អសុចិ^(១) ក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាត
ចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្យជ័យ ។

[៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប អេះត្រង់អណ្ណ^(២) អសុចិក្ខ័
ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ

១ ភិក្ខុដែលមានអសុចិក្ខ័យាតចេញនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ២ ពង្សា ។

នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស អណ្ណំ
 កណ្ណវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ មគ្គំ កច្ឆន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន-
 មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស មគ្គំ កច្ឆន្តស្ស
 អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ វត្តិ កហោត្វា បស្សាវំ កហោន្តស្ស អសុចិ
 មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណង
នឹងឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មាន
បំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញហើយអេះអណ្ណា អសុចិក្ខុយ្យាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិ
ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ (នោះ) ទេ ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ កំពុង
ដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ
មិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងកាន់ស្បែកខាងចុងនៃ
អង្គជាតធ្វើបស្សាវៈ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងឲ្យ

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ ឧទរវដ្តិតាបនាទិ

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ
មោចនាធិប្បាយស្ស វត្ថី កហេត្វា បស្សវំ កហេន្តស្ស
អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស
កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិ-
សេសស្ស អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
ភិក្ខុនោ ជន្តាយវេ ឧទរវដ្តិ តាបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ជន្តាយវេ ឧទ-
រវដ្តិ តាបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុ-
នោ ជន្តាយវេ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិបរិកម្មំ កហេន្តស្ស
អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនិត្យត្ថ រឿងកំដៅដំបារពោះជាដើម

អសុចិយ្យាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណង
ចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ កំពុងចាប់ស្បែកខាងចុងនៃអង្គជាតធ្វើបស្សាវៈ
អសុចិក្ខ័យាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនយ្យាតចេញ ។
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៥៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងកំដៅដំបារពោះ ក្នុង
រោងភ្លើង អសុចិក្ខ័យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាត
ចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិ
យ្យាតចេញ កំពុងកំដៅដំបារពោះ ក្នុងរោងភ្លើង អសុចិក្ខ័យាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងគក់ប្របាច់ខ្នងឲ្យឧបជ្ឈាយ័
ក្នុងរោងភ្លើង អសុចិក្ខ័យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ជន្តាយវេ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិបរិកម្មំ
 ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឡុំ យជ្ជាបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោ-
 ចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឡុំ យជ្ជា-
 បេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាត
 ចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់
 ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ កំពុងគក់ច្របាច់ខ្នងឲ្យឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងរោងភ្លើង អសុចិ
 ក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុ
 នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
 ទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប យកអង្គជាតដដុសនឹងភ្លៅ
 អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ
 ក៏យកអង្គជាតដដុសនឹងភ្លៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ)
 អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

តេរសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ មោចនាធិប្បាយាទិ

[៥៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ មោចនាធិប្បាយោ អញ្ញតរំ សាមណោរំ ឯត-
 ទរោច ឯហិ មេ ត្វំ អាវុសោ សាមណោរ អង្គជាតំ
 កណ្ណាហិទិ ។ សោ តស្ស អង្គជាតំ អត្តហោសិ ។
 តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

[៥៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ សុត្តស្ស សាមណោរស្ស អង្គជាតំ អត្តហោសិ ។
 តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាទិ ។

[៥៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ-
 នោ ឡូហិ អង្គជាតំ បីឡេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន-
 មោចនាធិប្បាយស្សាទិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស
 ឡូហិ អង្គជាតំ បីឡេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីបំណងឲ្យអសុចិយ្យាតចេញជាដើម

[៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិយ្យាតចេញ បានពោលពាក្យនេះ នឹងសាមណេរមួយរូបថា នែអាវុសោសាមណេរ អ្នកចូលមកនេះ ចូរកាន់អង្គជាតអញចុះ ។ សាមណេរនោះ បានកាន់អង្គជាតភិក្ខុនោះ ។ អសុចិរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

[៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប បានចាប់អង្គជាតសាមណេរដែលកំពុងដេកលក់ ។ អសុចិភិក្ខុនោះ ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៥៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ភ្លៀតនូវអង្គជាតដោយភ្លៅទាំងពីរ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញភ្លៀតនូវអង្គជាតដោយភ្លៅទាំងពីរ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៥៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ មុដ្ឋិនា អង្គជាតំ បីឡេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាទិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាទិប្បាយស្ស មុដ្ឋិនា
 អង្គជាតំ បីឡេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន
 មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ មោចនាទិប្បាយស្ស អាកាសេ កងី
 កម្មេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ក្តាប់អង្គជាតដោយកណ្តាប់ដៃ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាល ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុ ដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ក្តាប់អង្គជាតដោយកណ្តាប់ដៃ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ប្រឹងបំពើងចង្កេះឲ្យដំអាកាស អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មាន ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាល ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ កាយត្ថម្ភនាទិ

[៦១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស
 ភិក្ខុនោ កាយំ ចម្កេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន-
 មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស កាយំ
 ចម្កេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ សារត្តោ មាតុកាមស្ស អង្គជាតំ ឧបនិជ្ឈាយិ ។
 តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស ន ច ភិក្ខុវេ
 សារត្តេន មាតុកាមស្ស អង្គជាតំ ឧបនិជ្ឈាយិតព្វំ
 យោ ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខ្លជស្សាតិ ។

[៦៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញត-
 រស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស តាលច្ឆិទ្ធិ
 អង្គជាតំ បវេសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីមីតពត់កាយជាដើម

[៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ប្រឹងមីតពត់កាយ អសុចិក្ខុ ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះឯង មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញប្រឹងមីត ពត់កាយ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុមិនឃ្លាត ចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៦២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ព្រេកអរ សំឡឹងមើលអង្គជាត មាតុគ្រាម ។ អសុចិក្ខុនោះ ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាភិក្ខុមិនគួរព្រេកអរ សំឡឹងមើលអង្គជាតមាតុគ្រាមឡើយ ភិក្ខុណា សំឡឹងមើល ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុ ឃ្លាតចេញ ក៏បញ្ចូលអង្គជាតទៅនឹងប្រហោងជាន អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ច-
 យស្សាតិ ។

[៦៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ មោចនាទិប្បាយស្ស កាដ្ឋេន អង្គជាតំ
 យដ្ឋេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្ស
 ភិក្ខុនោ បទិសោតេ នហាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាទិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញាតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាទិប្បាយស្ស បទិសោតេ
 នហាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិមឃ្លាតចេញ ដដុសអង្គជាតិនឹងកំណាត់ឈើ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ផ្ចិតទឹកក្នុងទីប្រាសខ្សែទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិមឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។

សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិមឃ្លាតចេញ ផ្ចិតទឹកក្នុងទីប្រាសខ្សែទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

តេរសកណ្តោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ ឧទញ្ញាលកីឡនាទិ

[៦៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧទញ្ញលេ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទញ្ញលេ
 កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ឆិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧទកេ ជារន្តស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទកេ
 ជារន្តស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ឆិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្សាតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនីតវត្ថុ ការលេងទឹកមានល្បាប់ជាដើម

[៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងទឹកដែលមានល្បាប់
អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ)
ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាត
ចេញ លេងទឹកដែលមានល្បាប់ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអា-
បត្តិបុណ្ណិយ ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្ទុះចុះទៅក្នុងទឹក អសុចិ-
ក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ)
ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ
ស្ទុះចុះទៅក្នុងទឹក អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ-
ក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណិយ ។

[៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ
 បុច្ឆាវជ្ឈិយំ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អ-
 ហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស បុច្ឆាវជ្ឈិយំ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។
 អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ
 ចោក្ខុវនេ ធាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោ-
 សិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ចោក្ខុវនេ ធាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។
 អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
 បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៧០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញត-
 រស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស វាលិកំ
 អង្គជាតំ បវេសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងកង់ផ្កា អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ លេងកង់ធ្វើដោយផ្កា អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្ទុះចូលទៅក្នុងព្រៃឈូក អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ស្ទុះចូលទៅក្នុងព្រៃឈូកអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងដីខ្សាច់ អសុចិក្ខុឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

តេសកណ្ណោ បឋមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ កទ្ធមអង្គជាតប្បវេសនាទិ

អសុចិ ន មុច្ឆិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៧១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស កក្កម៌ អង្គជាតំ
បវេសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ឆិ ។ បេ ។ អសុចិ ន
មុច្ឆិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៧២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
ភិក្ខុនោ ឧទកេន អង្គជាតំ ឱសិញ្ចន្តស្ស អសុចិ
មុច្ឆិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស
ឧទកេន អង្គជាតំ ឱសិញ្ចន្តស្ស អសុចិ មុច្ឆិ
។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ឆិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១ វិនីតវត្ថុ អំពីការដាក់បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងភក់ជាដើម

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 អាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិ
 ឃ្លាតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងភក់ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអា-
 បត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្រោចអង្គជាតដោយទឹក
 អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)

ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាត
 ចេញ ស្រោចអង្គជាតដោយទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

(មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 អាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៧៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស សយនេ អង្គជាតំ
 យដ្ឋេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៧៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្ស
 ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស អង្គុដ្ឋេន អង្គជាតំ
 យដ្ឋេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។ អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ
 អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតវស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស អង្គុដ្ឋេន
 អង្គជាតំ យដ្ឋេន្តស្ស អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិ
 អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។ អនាបត្តិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

បឋមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិ
 ឃ្លាតចេញ ផ្ទប់អង្គជាតលើទីដេក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ លេ ។ (មាន
 ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ លេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

[៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិ
 ឃ្លាតចេញ ដដុសអង្គជាតនឹងមេជើង អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
 មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។
 ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ដដុស
 អង្គជាតនឹងមេជើង អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសង្ឃាទិសេសំ

[៧៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ អរញ្ញេ
វិហារតិ ។ តស្សាយស្មតោ វិហារោ អភិរូចោ ហោតិ
ទស្សនីយោ ចាសាទិកោ មជ្ឈេ កញ្ចោ សមន្តា
បរិយាគាហោ សុបញ្ញត្តំ មញ្ចបីបំ ភិសិទិម្ពោហនំ
ចានីយំ បរិកោជនីយំ សុបដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។
ពហូ មនុស្សា អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស វិហារបេក្ខតា
អាគច្ឆន្តិ ។ អញ្ញតោបិ ព្រាហ្មណោ សបជាបតិកោ
យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មន្តំ ឧទាយី ឯតទរោច ឥន្ទ្រាម មយំ កោតោ
ឧទាយិស្ស វិហារំ បេក្ខិតុន្តិ ។ តេនហិ ព្រាហ្មណ
បេក្ខស្សតិ អចាបុរណំ អាទាយ យទិតំ ឧត្ត្យាដេត្វា
ករាដំ បណាមេត្វា វិហារំ ចារិសិ ។ សោបិ ខោ ព្រាហ្ម-
ណោ អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស បិដ្ឋិតោ ចារិសិ ។ សោបិ
ខោ ព្រាហ្មណី តស្ស ព្រាហ្មណស្ស បិដ្ឋិតោ ចារិសិ ។
អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ ឯកច្ចេ វាតចានេ វិវត្តោ

សង្ខារទិសេសទី ២

[៧៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏ មានអាយុ សម្រេចវិយាបចនៅក្នុងព្រៃ ។ លំនៅឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ នោះ ល្អគួរឲ្យចង់មើល គួរឲ្យជ្រះថ្លា មានបន្ទប់ខាងក្នុង មានរបៀងជុំវិញ គ្រៃតាំងពួកខ្នើយក៏រៀបចំល្អ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក៏តម្កល់ទុកស្រួល ទាំងទីបរិវេណសោត ក៏បោសរលីងស្អាត ។ មាន មនុស្សជាច្រើននាក់ ដែលត្រូវការមើលលំនៅរបស់ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏តែងតែមកមើល ។ (កាលនោះ) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់នាំប្រពន្ធចូលទៅ រកឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងឧទាយិ ដ៏មានអាយុថា យើងខ្ញុំចង់មើលលំនៅរបស់លោកម្ចាស់ឧទាយិ ។ ឧទាយិ ក៏និយាយតបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរមើលចុះ (ថាហើយ) ក៏កាន់កូនសោរ ដកគន្លឹះហើយប្រានសន្ទះទ្វារ ចូលទៅកាន់កុដិលំនៅ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលទៅតាមក្រោយឧទាយិដ៏មានអាយុទៅ ។ ចំណែកខាងនាងព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលតាមក្រោយព្រាហ្មណ៍ នោះទៅ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ក៏បើកបង្អួចកន្លែងខ្លះ

ឯកច្ចេ វាតចានេ ថកេន្តោ កត្តំ អនុបរិកន្ធា
 បិដ្ឋិតោ អាគន្ធា តស្សា ព្រាហ្មណីយា អង្គមង្គានិ
 បរាមសិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មតា
 ឧទាយិណ ឥន្ទ្រី បដិសម្មោទិត្វា អកមាសិ ។
 អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ អត្តមនោ អត្តមនវាចំ
 ទិច្ឆារសិ ឧទ្យាវា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា
 យេ ឥមេ ឯវុបេ អរញ្ញេ វិហារន្តិ កវំបិ ឧទាយិ ឧទ្យាវោ
 យោ ឯវុបេ អរញ្ញេ វិហារតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សា ព្រាហ្មណី
 តំ ព្រាហ្មណំ ឯតទរោច កុតោ តស្ស ឧទ្យាវតា
 យថេវ មេ ត្វំ អង្គមង្គានិ បរាមសិ ឯវមេវ មេ
 សមណោ ឧទាយិ អង្គមង្គានិ បរាមសីតិ ។
 អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ឧជ្ឈាយតិ វិជយតិ វិចារេតិ
 អលទ្ធិនោ ឥមេ សមណោ សក្យបុត្តិយា ទុស្សីលា
 មុសាវាទិនោ ឥមេ ហិ នាម ធម្មចារិនោ សមចារិនោ
 ព្រាហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណ-
 ធម្មា បដិជានិស្សន្តិ នត្ថិ ឥមេសំ សាមញ្ញំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

បិទបង្គំចកន្ទែងខ្លះ ដើរក្រឡឹងតាមបន្ទប់ហើយមកពីក្រោយខ្នងហើយ ក៏
ស្លាបអង្កែលអវយវៈតូចជំនៃនាងព្រាហ្មណ៍នោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រាហ្មណ៍
នោះនិយាយរួសរាយជាមួយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុ ហើយក៏លាទៅ ។
លំដាប់តមក ព្រាហ្មណ៍នោះពេញចិត្ត ក៏បញ្ចេញវាចាតាមសេចក្តីពេញ
ចិត្តថា ពួកសមណៈដែលនៅក្នុងព្រៃមានសភាពយ៉ាងនេះ សុទ្ធសឹង
តែពួកសមណៈ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រប្តីប្តីណាស់ លោក
ឧទាយិដែលនៅក្នុងព្រៃមានសភាពយ៉ាងនេះ លោកឧទាយិដ៏ចម្រើននុ៎ះ ក៏
ប្តីប្តីដែរ ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍ពោលពាក្យសរសើរយ៉ាងនេះហើយ នាង
ព្រាហ្មណ៍នោះបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា សេចក្តីប្តីប្តី
របស់លោកឧទាយិនោះមានពីណា (ឥតមានប្តីប្តីអ្វីទេ) ខ្លួនអ្នកស្លាប
អង្កែលអវយវៈតូចជំរបស់ខ្ញុំយ៉ាងណា សមណៈឈ្មោះឧទាយិ ក៏ស្លាបអង្កែល
អវយវៈតូចជំរបស់ខ្ញុំ យ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះក៏និយាយ
ពោលទោស ជឿលក្ខ័នៈថា សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រពួកនេះ
មិនមានខ្មាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល តែងពោលពាក្យមុសា
ព្រោះសមណៈអម្បាលនេះ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា យើងសុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌
ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ពោលតែពាក្យសត្យ ជាអ្នកមានសីល
មានធម៌ល្អ (ឥឡូវនេះ) សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈពួកនេះមិនមានទេ

តេរសកល្លោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិវត្តម្ហិ បញ្ញត្តិ

នត្ថិ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ នដ្ឋំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ នដ្ឋំ
 ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ កុតោ
 ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបកតា ឥមេ សាមញ្ញា អបកតា
 ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កងំ ហិ នាម សមណោ ឧទាយិ
 មម ភរិយាយ អដ្ឋមដ្ឋានិ បរាមសិស្សតិ ន ហិ
 សក្កា កុលិត្ថិហិ កុលដីតាហិ កុលកុមារីហិ
 កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ អារាមំ វា វិហារំ
 វា កន្ទំ សចេ ហិ កុលិត្ថិយោ កុលដីតាយោ
 កុលកុមារិកាយោ កុលសុណ្ហាយោ កុលទាសីយោ
 អារាមំ វា វិហារំ វា កន្ទេយ្យំ តាបិ សមណោ
 សក្យបុត្តិយា ទូសេយ្យន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ
 ភិក្ខុ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧដ្ឋាយន្តស្ស ទីយន្តស្ស
 វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា សន្តដ្ឋា
 លទ្ធិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា តេ ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ

តេសកណ្ត សង្ឃាទិសេសទី ២ និទានឧទាយិ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈពួកនេះមិនមានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈ
ពួកនេះវិនាសហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈពួកនេះវិនាសអស់ហើយ
សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈពួកនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សម-
ណៈពួកនេះមានពីណា សមណៈពួកនេះឃ្លាតផុតចាកសាមញ្ញគុណអស់
ហើយ សមណៈពួកនេះឃ្លាតផុតចាកព្រហ្មញ្ញគុណអស់ហើយ ដូចយ៉ាង
សមណៈឈ្មោះឧទាយិ ហ៊ានស្ទាបអង្គែលអវយវៈតូចជំរប់សករិយាអញ្ចទៅ
ហើយ ពួកស្រ្តីក្នុងត្រកូល^១ ជីតារបស់ត្រកូល កុមារីរបស់ត្រកូល ស្រ្តីជា
កូនប្រសាររបស់ត្រកូល ទាសីរបស់ត្រកូលទាំងឡាយ ម្តេចនឹងហ៊ានទៅ
កាន់អាវាម ឬវិហារបាន ព្រោះថា បើពួកស្រ្តីក្នុងត្រកូល ជីតារបស់ត្រកូល
កុមារីរបស់ត្រកូល ស្រ្តីជាកូនប្រសាររបស់ត្រកូល ទាសីរបស់ត្រកូលទាំង-
ឡាយខំទៅកាន់អាវាម ឬវិហារ មុខជាសមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យបុត្រនឹងប្រទូស្ត ចំពោះស្រ្តីទាំងអម្បាលនោះមិនខាន ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយ ក៏បានឮពាក្យដែលព្រាហ្មណ៍ ពោលទោស ជឿលឆ្មុះនិយាយដើម
(នោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស
មានសេចក្តីអៀនខ្មាសក្រែងរំអែងបាប ពេញចិត្តនឹងការសិក្សា ភិក្ខុអម្បាល
នោះ ក៏ពោលទោស ឆ្មុះតិះជឿលថា ភិក្ខុឈ្មោះឧទាយិដ៏មានអាយុ

១ ស្រ្តីជាម្ចាស់ផ្ទះ ឬស្រ្តីមេផ្ទះ (អដ្ឋកថា) ។

មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបទ្ធិស្សតីតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភក្កតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។
 អថខោ ភក្កា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ
 ភិក្ខុសង្ឃំ សទ្ធិចាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយី
 បដិបុទ្ធិ សទ្ធិ កិរ ត្ថំ ឧទាយី មាតុក្កាមេន សទ្ធិ
 កាយសំសក្កំ សមាបទ្ធិសីតិ ។ សទ្ធិ ភក្កាតិ ។
 វិកហិ ពុទ្ធា ភក្កា អនុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស
 អនុលោមិកំ អប្បជ្ឈបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ
 អករណីយំ កងំ ហិ នាម ត្ថំ មោឃបុរិស
 មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបទ្ធិស្សសិ
 ននុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន វិកាយ
 ធម្មោ ទេសិតោ នោ សរាគាយ ។ បេ ។ កាមបរិ-
 ទ្យាហានំ រូបសមោ អក្ខតោ នេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ ឱតិល្លោកា វិបរិណាតេន ចិត្តេន មាតុក្កាមេន សទ្ធិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

មិនសមបីបើនឹងហ៊ានដល់ស្លាបអង្កែលកាយមាតុគ្រាមសោះ ។ ទើបភិក្ខុ
អម្បាលនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះ
ហេតុដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់
សួរចំពោះឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងស្លាប
អង្កែលកាយមាតុគ្រាមមែនឬ ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ (ដំណើរនុ៎ះ) ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់ត្មះតិះដៀលថា
ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវ
បែប មិនជារបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ នៃមោឃបុរស
មិនគួរបើអ្នកឯង នឹងហ៊ានដល់ស្លាបអង្កែល កាយមាតុគ្រាមសោះ នៃមោឃ-
បុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ)
ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយតម្រេកឡើយ មិន
មែនឬ ។ បេ ។ ដំណើរស្ងប់រម្ងាប់នៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះកាម
ទាំងឡាយ តថាគតក៏បានសំដែងហើយ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នក
ឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងសិក្ខាបទ
នេះឡើងយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺកាមរាគគ្រប់សង្កត់ហើយ មានចិត្ត
ប្រែប្រួលហើយ ដល់ព្រមនូវកាយសំសគ្គមួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម

តេរសកណ្តោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិសិក្ខាបទវិភង្គោ

កាយសំសក្កំ សមាបន្នេយ្យ ហត្ថក្កាហំ វា វេណិ-
ក្កាហំ វា អញ្ញតរស្ស វា អញ្ញតរស្ស វា អង្គស្ស
បរាមសនំ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[៧៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
ភិក្ខុតិ ។ ឱតិល្លោ ឆាម សារត្តោ អបេក្ខវា
បដិពទ្ធចិត្តោ ។ វិបរិណាតន្តិ រត្តំបិ ចិត្តំ វិបរិណាតំ
ទុដ្ឋំបិ ចិត្តំ វិបរិណាតំ មុដ្ឋំបិ ចិត្តំ វិបរិណាតំ អបិច
រត្តំ ចិត្តំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតំ វិបរិណាតន្តិ ។
មាតុកាមោ ឆាម មនុស្សិន្ទី ន យក្ខី ន បេតិ
ន តិរច្ឆានកតា អន្តមសោ តទហុជាតាបិ ទារិកា
បកេវ មហាន្តតវី^(១) ។ សទ្ធិន្តិ ឯកតោ ។ កា-
យសំសក្កំ សមាបន្នេយ្យាតិ អដ្ឋាចារោ វុច្ចតិ ។
ហត្ថោ ឆាម កប្បុរំ ឧបាទាយ យាវ អត្តនខា ។

១ ឧ. ម. មហាត្ថវី ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិ ចំណែកសិក្ខាបទ

ទោះបាប់ដៃក្តី ចាប់ផ្តួងសក់ក្តី ឬស្លាបអង្គែលអវយវៈត្រង់ណា ។ ក្តី ភិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថាឯណា គឺថា ដូចជា
ឯណា ។ បេ ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ ។ បេ ។ ភិក្ខុដែលបានសម្រេច
ឧបសម្បទាដោយញាតិចតុត្ថកម្មវាចាដ៏ត្រឹមត្រូវ តថាគតសំដៅយកឲ្យ
ឈ្មោះថា ភិក្ខុ ក្នុងអត្ថនេះ ។ ភិក្ខុដែលត្រេកអរ មានសេចក្តីអាឡោះ
អាល័យ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ហៅថា (ភិក្ខុ) គឺកាមរាគ គ្របសង្កត់ហើយ ។
ត្រង់ពាក្យថា ប្រែប្រួលហើយ សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រេកអរក៏ហៅ
ថា ប្រែប្រួលហើយ ចិត្តដែលខឹង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួលហើយ ចិត្ត
ដែលវង្វេង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួលហើយ ប៉ុន្តែក្នុងអត្ថនេះ តថាគត
សំដៅយកចិត្តដែលត្រេកអរ ឲ្យឈ្មោះថា ចិត្តប្រែប្រួលហើយ ។
មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី សត្វតិរច្ឆានញី
មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ដោយហោចទៅ ទោះ
ក្មេងស្រីសូម្បីកើតក្នុងថ្ងៃនោះ ក៏ហៅថា មាតុគ្រាមដែរ មិនបាច់ពោល
ដល់ស្រីដែលជំងឺនោះទេ ។ ត្រង់ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយ
គ្នា ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើស តថាគតហៅថា គប្បីដល់ព្រមដោយ
កាយសំសគ្គ ។ សរីរប្រទេសរាប់តាំងពីត្រឹមដុំដៃដរាបដល់ចុងក្រចក

វេណី ជាម សុទ្ធកេសា វា សុត្តមិស្សា វា មា-
 លាមិស្សា វា ហិរញ្ញមិស្សា វា សុវណ្ណមិស្សា វា
 មុត្តាមិស្សា វា មណីមិស្សា វា ។ អង្គី ជាម
 ហត្ថញ្ច វេណីញ្ច បបេត្វា អវសេសំ អង្គី ជាម ។

[៧៧] អាមសនា បរាមសនា ឱមសនា ឧម្មសនា
 ឱលង្គ្យនា ឧល្លង្គ្យនា អាកង្គ្យនា បដិកង្គ្យនា
 អភិទិត្តណ្ណានា អភិទិប្បីឡនា កហលំ ធុបនន្តិ ។

[៧៨] អាមសនា ជាម អាមជ្ជមត្តា ។ បរា-
 មសនា ជាម ឥតោ ចិតោ ច សញ្ចោបនា ។
 ឱមសនា ជាម ហេដ្ឋា ឱរោបនា ។ ឧម្មសនា
 ជាម ឧទ្ធុំ ឧច្ចារណា ។ ឱលង្គ្យនា ជាម ហេដ្ឋា
 ឱនមនា ។ ឧល្លង្គ្យនា ជាម ឧទ្ធុំ ឧច្ចារណា ។
 អាកង្គ្យនា ជាម អារិញ្ញនា ។ បដិកង្គ្យនា ជាម
 បដិប្បណាមនា ។ អភិទិត្តណ្ណានា ជាម អង្គី
 កហេត្វា ទិប្បីឡនា^(១) ។ អភិទិប្បីឡនា ជាម កេនចិ
 សហ ទិប្បីឡនា ។ កហលំ ជាម កហិតមត្តំ ។
 ធុបនំ ជាម ធុជ្ជមត្តំ ។

១ ឱ. ម. និក្ខណ្ណានា ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ហៅថា ដៃ ។ សក់សុទ្ធក្តី សក់លាយដោយអំបោះក្តី លាយដោយ
ផ្កាកម្រងក្តី លាយដោយប្រាក់ក្តី លាយដោយមាសក្តី លាយដោយ
កែវមុត្តាក្តី លាយដោយកែវមណីក្តី ហៅថា ផ្លុងសក់ ។ ត្រង់ពាក្យថា
អវយវៈ (នោះ) គឺ សរីរៈដ៏សេស លើកលែងតែដៃនិងផ្លុងសក់ចេញ
ហៅថា អវយវៈ ។

[៧៧] (ប្រភេទ ១២ យ៉ាង) គឺ កិរិយាស្លាប អង្គែល ស្លាបចុះ
ស្លាបឡើង ផ្ទុបចុះ ផ្ទើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់
ចាប់ឈ្នួច កាន់ ពាល់ ។

[៧៨] កិរិយាគ្រាន់តែលូកពាល់ ហៅថា ស្លាប ។ កិរិយា
ស្លាបបង្កើតខាងនេះខាងនោះ ហៅថា អង្គែល ។ កិរិយាពាល់ចុះ
ក្រោម ហៅថា ស្លាបចុះ ។ កិរិយាពាល់ខាងលើ ហៅថា ស្លាប
ឡើង ។ កិរិយាចាប់បន្ទន់ទៅក្រោម ហៅថា ផ្ទុបចុះ ។ កិរិយា
ចាប់ផ្ទុរទៅខាងលើ ហៅថា ផ្ទើយឡើង ។ កិរិយាទាញចូលមក ហៅ
ថា ទាញមក ។ កិរិយាបង្កើនត្រឡប់ (ទាញពីក្រោយ) ហៅថា ទាញ
ត្រឡប់ ។ កិរិយាចាប់អវយវៈហើយច្របាច់ឈ្នួច ហៅថា ចាប់សង្កត់ ។
កិរិយាត្រៀត គាប ដោយអវយវៈណានីមួយ ហៅថា ចាប់ឈ្នួច ។
កិរិយាគ្រាន់តែចាប់ ហៅថា កាន់ ។ កិរិយាប៉ះត្រូវ ហៅថា ពាល់ ។

តេសកណ្ណេ ទុតិយសង្ឃទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ភិក្ខុបេយ្យាលោ

[៧៩] សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃោវ តស្សា
អាបត្តិយា ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[៨០] ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញា សារត្តោ ច
ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ
បរាមសតិ ឱមសតិ ឧម្មសតិ ឱលុដ្ឋតិ ឧលុដ្ឋតិ
អាគង្គតិ បដិកង្គតិ អភិជិត្តណ្ណាតិ អភិជិប្បិជ្ឈេតិ
កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឥត្ថី ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។

ឥត្ថី ច ហោតិ បណ្ណាកសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ
ច នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។ ឥត្ថី
ច ហោតិ បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិ-
យា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ២ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុបេយ្យាលៈ

[៧៩] ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស (សេចក្តីក្នុងបេយ្យាលៈ
មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី ១ រួចហើយ) ។

[៨០] មនុស្សស្រីពិត ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ
ក៏យកកាយ (ខ្លួន) ស្លាប អង្អែល ស្លាបចុះ ស្លាបឡើង ផ្ទុបចុះ
ឆ្វេងឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្មួច កាន់
ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ មនុស្សស្រីពិត
តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សស្រីពិត
ភិក្ខុសំគាល់ថា ឆ្វេង ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សស្រីពិត
តែភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិគដ្ឋោ

កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុលូច្ចយស្ស ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ
 តិរច្ឆានកតសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុលូច្ចយស្ស ។ បណ្ឌាកោ
 ច ហោតិ បណ្ឌាកសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 បណ្ឌាកស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុលូច្ចយស្ស ។
 បណ្ឌាកោ ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ បណ្ឌាកស្ស កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ ធុក្ក្កជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច ហោតិ
 បុរិសសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បណ្ឌាកស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុក្ក្កជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច
 ហោតិ តិរច្ឆានកតសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 បណ្ឌាកស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុក្ក្កជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។ មនុស្សស្រីពិត តែភិក្ខុ
 សំគាល់ថា ជាសត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។

កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។ មនុស្សខ្ចើយពិត ភិក្ខុក៏
 សំគាល់ថា ជាខ្ចើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយមនុស្សខ្ចើយនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។ មនុស្សខ្ចើយពិត
 តែភិក្ខុសង្ឃ័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយមនុស្សខ្ចើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្សខ្ចើយពិត
 តែភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ចើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្ស
 ខ្ចើយពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថា សត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប
 អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ចើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

តេសកណ្តោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ភិក្ខុបេយ្យាលោ

ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បណ្ឌាកស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច

ហោតិ បុរិសសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច

ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច

ហោតិ តិរច្ឆានកតសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
បុរិសស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច

ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ

បណ្ឌាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស

កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ២ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុបេយ្យាលៈ

មនុស្សខ្ចើយពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប
អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ចើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

មនុស្សប្រុសពិត ភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប
អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្ស
ប្រុសពិត តែភិក្ខុសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្សប្រុសពិត
តែភិក្ខុសំគាល់ថា សត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល
។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្ស
ប្រុសពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល
។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មនុស្សប្រុសពិត
តែភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្ចើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។

កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ
 ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ
 បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ តិរច្ឆានកតស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ បុរិសសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស^(១) ។

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ឯកមូលកន្តិ បាហោ ទិស្សតិ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
 ពិត ភិក្ខុសំគាល់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប
 អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែភិក្ខុសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យក
 កាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថា មនុស្សស្រី
 ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វ
 តិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែភិក្ខុ
 សំគាល់ថា ខ្ចើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សត្វ
 តិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែភិក្ខុសំគាល់ថា មនុស្សប្រុស ត្រេកអរ ក៏យក
 កាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

តេរសកល្លោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ទ្វេតត្ថីអាទិ

[៨១] ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថិសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្យាណតិ
 ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសានំ ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្យាណតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
 មុល្លច្ចយានំ ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ បណ្ឌាក-
 សញ្ញិ ។ បេ ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ បុរិសសញ្ញិ
 ។ បេ ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ តិរច្ឆានកតសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្យាណតិ
 ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ មុល្លច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌា-
 កា ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ បណ្ឌាកសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្យាណតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ ទ្វិន្នំ មុល្លច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌាកា

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ២ បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីពីរនាក់ជាដើម

[៨១] ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រីទាំងពីរនាក់ ត្រេកអរ
ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីទាំងពីរនាក់
នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសង្ស័យនឹងស្រី
ទាំងពីរនាក់ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុ
សំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាឡើយ ។ បេ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាប្រុស ។ បេ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំង
ពីរនាក់ថា ជាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្អែល
។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យពីរ ។
មនុស្សឡើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សឡើយទាំងពីរនាក់ថា ឡើយ
ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយ
ឡើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យពីរ ។ មនុស្សឡើយពីរនាក់

វិនយបិដកេ មហាវិគដ្ឋោ

ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ វេមតិកោ ។ បេ ។ ទ្វេ បណ្ឌាកា
 ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ បុរិសសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បណ្ឌាកា
 ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បណ្ឌា-
 កា ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ទ្វិន្នំ បណ្ឌាកានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។
 ទ្វេ បុរិសា ទ្វិន្នំ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញំ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ បុរិសានំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្វិន្នំ បុរិសានំ
 វេមតិកោ ។ បេ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្វិន្នំ បុរិសានំ
 តិរច្ឆានកតសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្វិន្នំ បុរិសានំ
 ឥត្ថីសញ្ញំ ។ បេ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្វិន្នំ បុរិសានំ
 បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ
 បុរិសានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ទ្វេ
 តិរច្ឆានកតា ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុសង្ឃៗមនុស្សខ្ចើយទាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ មនុស្សខ្ចើយពីរនាក់ ភិក្ខុ
 សំគាល់មនុស្សខ្ចើយទាំងពីរនាក់ថា ប្រុស ។ បេ ។ មនុស្សខ្ចើយពីរនាក់
 ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សខ្ចើយទាំងពីរនាក់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។
 មនុស្សខ្ចើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សខ្ចើយទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ត្រេកអរ
 ក៏យកកាយស្លាបអង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយខ្ចើយពីរនាក់នោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ មនុស្សប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ប្រុសទាំងពីរ
 នាក់ថា ជាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយប្រុសទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ប្រុសពីរនាក់
 ភិក្ខុសង្ឃៗប្រុសទាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ ប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រុសទាំងពីរនាក់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។ ប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុ
 សំគាល់ប្រុសទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ។ បេ ។ ប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រុសទាំងពីរនាក់ថា ខ្ចើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយប្រុសពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ សត្វតិរច្ឆាន
 ឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថា ជាសត្វតិរច្ឆាន

តេរសកល្លោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថីបណ្ណកាទិ

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្ធិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ

កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។ ទ្វេ

តិរច្ឆានកតា ទ្ធិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ វេមតិកោ ។ បេ ។

ទ្វេ តិរច្ឆានកតា ទ្ធិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ ឥត្ថីសញ្ញា ។ បេ ។

ទ្វេ តិរច្ឆានកតា ទ្ធិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ បណ្ណាកសញ្ញា ។ បេ ។

ទ្វេ តិរច្ឆានកតា ទ្ធិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ បុរិសសញ្ញា

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្ធិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ

កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។

[៨២] ឥត្ថី ច បណ្ណាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញា

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ កាយេន កាយំ

អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ

សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បណ្ណាកោ

ច ឧភិន្នំ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ

កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីនិងឡើយជាដើម

ឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ សត្វតិរច្ឆាន
 ឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសង្ឃ័យនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរ ។ បេ ។ សត្វតិរច្ឆាន
 ឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថា មនុស្សស្រី ។ បេ ។
 សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថា ឡើយ
 ។ បេ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំង
 ពីរថា មនុស្សប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[៨២] ស្រីនិងឡើយ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ត្រេកអរ
 ក៏យកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយជនទាំងពីរនោះ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងឡើយ ភិក្ខុសង្ឃ័យនឹង
 មនុស្សទាំងពីរនាក់ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាបអង្អែល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យនិងទុក្ខដ ។

ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិជ្ជំ បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ
 មុល្លច្ចយានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិជ្ជំ បុរិសសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ
 ច ឧភិជ្ជំ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន
 ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ ឥត្ថីសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ
 វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ ច

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា ខ្មើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ
ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ
ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរ
នាក់ថា ប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិង
ខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ
ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្ស
ទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងប្រុស ភិក្ខុ
សំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល
។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេស និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងប្រុស ភិក្ខុសង្ស័យនឹងមនុស្សទាំងពីរនាក់
ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយ
មនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងប្រុស

តេសកណ្ណេ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថិបុរិសាទិ

ឧភិជ្ជំ បណ្ណាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ
 ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថិ ច
 បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ បុរិសសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថិ
 ច បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ច-
 យេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថិ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ
 ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថិ ច
 តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ច-
 យេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថិ ច តិរច្ឆានកតោ ច

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីនិងប្រុសជាដើម

ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា ខ្ចើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប
អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវ
អាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងប្រុស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរ
នាក់ថា ប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់
ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។
ស្រីនិងប្រុស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រី
និងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សស្រី និងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរ
ថា មនុស្សស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
កាយស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងទុក្ខដ ។
ស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសង្ឃ័យស្រី និងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរ ត្រេកអរ ក៏
យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំង
ពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល

ឧភិជ្ជំ បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។
 ឥត្ថំ ច តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ បុរិសសញ្ញំ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ មុល្លច្ច-
 យេន ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្ថំ ច តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ
 តិវច្ឆានកតសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។
 បណ្ឌាកោ ច បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ បណ្ឌាកសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខដស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច
 បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ បណ្ឌាកោ ច បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ
 បុរិសសញ្ញំ ។ បេ ។ បណ្ឌាកោ ច បុរិសោ ច

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុសំគាល់ស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា ខ្មើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ
 ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ
 ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់
 ស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា ប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 បុណ្យច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ស្រីនិង
 សត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប
 អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវ
 អាបត្តិបុណ្យច្ច័យនិងទុក្ខដ ។ មនុស្សខ្មើយនិងប្រុស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្ស
 ទាំងពីរនាក់ថា ខ្មើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យ និង
 ទុក្ខដ ។ មនុស្សខ្មើយនិងប្រុស ភិក្ខុសង្ស័យនឹងមនុស្សទាំងពីរនាក់
 ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ មនុស្សខ្មើយនិងប្រុស ភិក្ខុ
 សំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា ប្រុស ។ បេ ។ មនុស្សខ្មើយនិងប្រុស

តេសកណ្ណេ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បណ្ណកបុរិសាទិ

ឧភិជ្ជំ តិវច្ឆានកតសញ្ញំ ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច
 បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ ប-
 រាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទិដ្ឋំ
 ទុក្ខជាតំ ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានកតោ ច
 ឧភិជ្ជំ បណ្ណាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ
 វេមតិកោ ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានកតោ ច
 ឧភិជ្ជំ បុរិសសញ្ញំ ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានកតោ
 ច ឧភិជ្ជំ តិវច្ឆានកតសញ្ញំ ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច
 តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ឧភិជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ទុក្ខជាតំ ។ បុរិសោ
 ច តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ បុរិសសញ្ញំ សារត្តោ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ និយាយអំពីខ្មើយនិងប្រុសជាដើម

ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។ មនុស្ស
ខ្មើយនិងប្រុស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ត្រេកអរ ក៏យក
កាយ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ខ្មើយ
និងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា ខ្មើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល
។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិ
បុណ្យច្នៃយ និងទុក្ខដ ។ ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសង្ស័យខ្មើយនិង
សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរ ។ បេ ។ ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុ
សំគាល់ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា ប្រុស ។ បេ ។ ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆាន
ឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
។ បេ ។ ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆាន
ទាំងពីរថា ស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
កាយខ្មើយនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ប្រុសនិង
សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា ប្រុស ត្រេកអរ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធនំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ ។ បេ ។ កល្យាណតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។
 បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធនំ វេមតិកោ ។ បេ ។
 បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធនំ តិរច្ឆានកតសញ្ញា
 ។ បេ ។ បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធនំ
 ឥត្ថិសញ្ញា ។ បេ ។ បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ ច
 ឧភិទ្ធនំ បណ្ឌាកសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឧភិទ្ធនំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កល្យាណតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ^(១) ។
 [៨៣] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញា សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្យាណតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្នំ ឥត្ថិនំ
 ឥត្ថិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្ធិន្នំ ឥត្ថិនំ
 កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ទុម្ពលកន្តិ បាហោ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ក៏យកកាយស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនិងសត្វ
 តិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
 ភិក្ខុសង្ឃឹយ ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរ ។ បេ ។ ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆាន
 ឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
 ។ បេ ។ ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆាន
 ទាំងពីរថា ស្រី ។ បេ ។ ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថា ខ្ចើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ
 ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សប្រុសនិងសត្វតិរច្ឆាន
 ទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[៨៣] ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ស្លាប អង្កែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ
 ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
 ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្កែល

តេសកណ្តោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ភិក្ខុបេយ្យាលោ

។ បេ ។ កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ បុល្លច្ចយានំ ។
 ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ កាយេន កាយប្បជិតទ្ធី
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ បុល្លច្ចយេន ទុក្កជស្ស ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ
 ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា
 កាយប្បជិតទ្ធលោ កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ
 ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឥត្ថិនំ កាយប្បជិតទ្ធលោ កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្តាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ បុល្លច្ចយានំ ។
 ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ កាយប្បជិតទ្ធលោ កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាតិ ធុបតិ
 អាបត្តិ បុល្លច្ចយេន ទុក្កជស្ស ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ
 ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិ-
 យា កាយប្បជិតទ្ធលោ កាយប្បជិតទ្ធី អាមសតិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ ភិក្ខុបេយ្យាលៈ^(១)

។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីទាំងពីរនាក់
នោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យពីរ ។ ស្រីនិង
ខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប
អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយជនទាំង
ពីរនាក់នោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យ និងទុក្ខដ ។
ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប
អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹង
កាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រី
ទាំងពីរថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយស្រីទាំងនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន)
ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់
នោះថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់
ពាល់ កាយជនទាំងពីរនាក់នោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់
ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា
ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន)

១ សេចក្តីសំដែងពីភិក្ខុចាប់ពាល់ស្រីដោយសង្ខេប ។

បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ទ្វេ ឥត្តិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្តិនំ ឥត្តិសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្តិនំ កាយប្បដិពទ្ធន
 កាយប្បដិពទ្ធនំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខជានំ ។ ឥត្តិ ច
 បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ឧភិន្នំ កាយប្បដិពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធនំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
 ទុក្ខជានំ ។ ឥត្តិ ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ឥត្តិយា និស្សក្កិយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ^(១) អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ទ្វេ ឥត្តិយោ ទ្វិន្នំ
 ឥត្តិនំ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្តិនំ
 និស្សក្កិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ
 ទ្វិន្នំ ទុក្ខជានំ ។ ឥត្តិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ
 ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ និស្សក្កិយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខ-
 ជានំ ។ ឥត្តិ ច ហោតិ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាវោ ន ទិស្សតិ ។ ឯវំ សព្វស្មី ល្បទិសេ វានេ ទដ្ឋព្វំ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវ វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ ជនទាំងពីរនាក់នោះថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយជនទាំងពីរនាក់នោះ ដោយ វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល កាយស្រីនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ^(១) (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តី ត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរ នោះថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្អែល កាយជនទាំងពីរ នាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ

១ របស់ដែលសម្រាប់ចោលឬបោះ ។

តេសកណ្ណោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ភិក្ខុបេយ្យាលោ

ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា និស្សត្តិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាម-
 សតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ
 ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិដ្ឋំ
 ឥត្ថីនំ និស្សត្តិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ អាបត្តិ ទ្វិដ្ឋំ ទុក្ខជានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ ច
 ឧភិដ្ឋំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិដ្ឋំ
 និស្សត្តិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ
 អាបត្តិ ទ្វិដ្ឋំ ទុក្ខជានំ ។ ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា និស្សត្តិយេន
 និស្សត្តិយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថីនំ និស្សត្តិយេន និស្សត្តិយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ អាបត្តិ ទ្វិដ្ឋំ ទុក្ខជានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ
 ច ឧភិដ្ឋំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិដ្ឋំ
 និស្សត្តិយេន និស្សត្តិយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ
 ទ្វិដ្ឋំ ទុក្ខជានំ ។

ភិក្ខុបេយ្យាលោ និដ្ឋិតោ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ ភិក្ខុបេយ្យាលៈ^(១)

ស្លាប អង្គែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្គែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីទាំងពីរនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ចើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់នោះថា ជាស្រីក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្គែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយជនទាំងពីរនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្គែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ស្រីនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្គែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ចើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់នោះថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អង្គែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ជនទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

ភិក្ខុបេយ្យាលៈ ចប់ ។

១ សេចក្តីសំដែងពីភិក្ខុចាប់ពាល់ស្រីដោយសង្ខេប ។

[៨៤] ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថី
 ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ឱមសតិ ឧមសតិ ឱលង្កេតិ ឧលង្កេតិ អាគខ្សតិ
 បដិកខ្សតិ អភិទិត្តណ្តាតិ អភិទិប្បិទ្មេតិ កណ្តាតិ
 ធុបតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ
 បដិវិជានាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ
 ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាម-
 សន្តិ ឱមសន្តិ ឧមសន្តិ ឱលង្កេតិ ឧលង្កេតិ
 អាគខ្សន្តិ បដិកខ្សន្តិ អភិទិត្តណ្តាតិ អភិទិប្បិទ្មេតិ
 កណ្តាតិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ
 ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសា-
 នំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី
 សារត្តោ ច ឧកោ ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន
 កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្តាតិ
 ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ
 បដិវិជានាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

[៨២] ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះសោតក៏ស្លាប់ អង្អែល ស្លាប់ចុះ ស្លាប់ឡើង ផ្ទុបចុះ ឆ្វើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្នួច កាន់ ពាល់ នូវកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោត ក៏ស្លាប់ អង្អែល ស្លាប់ចុះ ស្លាប់ឡើង ផ្ទុបចុះ ឆ្វើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្នួច កាន់ ពាល់ នូវកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ឆ្វើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនាក់សោត ក៏ស្លាប់ អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនិងទុក្ខដ ។

តេសកណ្ណោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថីបេយ្យាលោ

ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថី ច នំ
 ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្បជិតទ្ធី អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ
 ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្បជិតទ្ធី អាមសន្តិ
 បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណាន្តិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ
 មុល្លច្ចយានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ណាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី
 សារត្តោ ច ឧកោ ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្ប-
 ជិតទ្ធី អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណាន្តិ ធុបន្តិ
 សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្កជស្ស ។ ឥត្ថី ច ហោតិ
 ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថី ច នំ ភិក្ខុស្ស
 កាយប្បជិតទ្វេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្ណាតិ ធុបតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយ-
 មតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ ឥត្តិបេយ្យាល^(១)

ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
សោត ក៏ស្អាប អង្គែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ
ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសេព
ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។ ស្រីពីរ
នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
ទាំងនោះសោត ក៏ស្អាប អង្គែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹង
កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បី
នឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ
ពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្នើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា
ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនាក់សោត ក៏ស្អាប អង្គែល
។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ ដោយកាយ
(របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ
ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យនិងទុក្ខដ ។ ស្រីជាប្រាកដ
ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោត ក៏ស្អាប
អង្គែល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ នូវកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយ
វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសេព
ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

១ សេចក្តីសំដែងអំពីស្រីចាប់ពាល់ភិក្ខុ ដោយសង្ខេប ។

ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញិ សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ
 ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយប្បជិតទ្វេន កាយំ អាមសន្តិ
 បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ
 ទ្វិន្នំ មុល្លច្ចយានំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ
 ឥត្ថីសញ្ញិ សារត្តោ ច ឧកោ ច នំ ភិក្ខុស្ស
 កាយប្បជិតទ្វេន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។
 កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ
 ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។
 ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញិ សារត្តោ ច ឥត្ថិ ច នំ
 ភិក្ខុស្ស កាយប្បជិតទ្វេន កាយប្បជិតទ្វំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយប្បជិ-
 តទ្វេន កាយប្បជិតទ្វំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។
 កណ្ណានិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ

និយមិដក មហាវិភង្គ

ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោត ក៏ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់
 នូវកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ
 ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ជា
 ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនាក់សោត ក៏ស្លាប អង្អែល
 ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ
 (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យនិងទុក្ខដ ។ ស្រីជាប្រាកដ
 ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោតក៏ស្លាប
 អង្អែល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ ដោយ
 វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព
 ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់
 ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
 ទាំងពីរនាក់នោះ ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ នូវវត្ថុ ដែល
 ជាប់នឹងកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន)
 ភិក្ខុ ក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ

តេរសកល្លោ សង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថីបេយ្យាលោ

ផស្សំ បដិវិជាធាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ឥត្ថិ
 ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឧកោ
 ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយប្បជិតទ្វេន កាយប្បជិតទ្ធិ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ហានិ ធុបន្តិ
 សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិ-
 ជាធាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ
 ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥត្ថិ ច នំ ភិក្ខុស្ស
 និស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ សេវនា-
 ធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជាធាតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្នំ ឥត្ថិនំ
 ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ ច នំ ភិក្ខុស្ស
 និស្សត្តិយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេ-
 វនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជា-
 ធាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌា-
 កោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឧកោ
 ច នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន កាយំ អាមសន្តិ
 បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ ឥត្តិបេយ្យាល

ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជន
ទាំងពីរនោះថា ជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះ
ស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ
ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹង
សេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តី
ត្រេកអរ ស្រីនោះស្លាប អង្អែល នូវកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ
(របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយ
កាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុក៏សំគាល់
ស្រីទាំងពីរនាក់នោះថា ជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
(ទាំងពីរនាក់នោះ) ស្លាប អង្អែល នូវកាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយ-
វត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាម
ដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុ
ក៏សំគាល់ជនទាំងពីរនោះថា ជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះ
ស្លាប អង្អែល កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន)
ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ

ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។ ឥត្ថិ
 ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥត្ថិ ច
 នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ
 បរាមសតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ
 ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្នំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច
 ឥត្ថិយោ ច នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។
 ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ
 ច ឧកោ ច នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន កាយ-
 ប្បដិពទ្ធំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ
 ទ្ធិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ
 ច ឥត្ថិ ច នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន និស្សត្តិយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុក៏សំគាល់
 ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះសោត ក៏ស្លាប អង្គែល
 នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន)
 ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់
 នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា
 ជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោត ក៏ស្លាប អង្គែល
 នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថា ជាស្រី
 ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះសោត ក៏ស្លាប អង្គែល នូវវត្ថុដែល
 ជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះសោត ក៏ស្លាប អង្គែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់
 ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹង
 សេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ^(១) ។

១ មិនមែនត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះនិស្សគ្គិយវត្ថុប៉ះគ្នានោះទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះព្យាយាម
 ដោយកាយគឺកាយវិការមានផ្ទាត់ម្រាមដៃញាក់ចិញ្ចើមដក់ក្បាលបំប្រិចភ្នែកជាដើម (អដ្ឋកថា) ។

តេសកណ្ណេ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សេវនាធិប្បាយាទិ

ឲ្យ ឥត្តិយោ ទ្ធិន្នំ ឥត្តិនំ ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ឥត្តិយោ ច នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន និស្សត្តិយំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។
 ឥត្តិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិទ្ធិន្នំ ឥត្តិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ឧកោ ច នំ ភិក្ខុស្ស និស្សត្តិយេន និស្សត្តិយំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។

[៨៥] សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ផស្សំ
 បដិវិជានាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សេវនា-
 ធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ន ច ផស្សំ បដិវិជា-
 នាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ សេវនាធិប្បាយោ ន ច
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។
 សេវនាធិប្បាយោ ន ច កាយេន វាយមតិ ន ច
 ផស្សំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។ មោក្ខាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទីពីរ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុចង់សេពជាដើម

ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់នោះថា ជាស្រីពិតមែន ក៏មាន
សេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោត ក៏ស្លាប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុ
របស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដពីរ ។ ស្រីនិងខ្មើយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថា ជាស្រី ហើយ
មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះ ស្លាប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុ
របស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ភិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[៨៥] ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ
ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ តែមិនដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព តែមិនព្យាយាម
ដោយកាយ គ្រាន់តែដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព តែមិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់នូវ
ផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច
ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

មោក្ខាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ន ច ផស្សំ
 បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។ មោក្ខាធិប្បាយោ ន ច
 កាយេន វាយមតិ ផស្សំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។
 មោក្ខាធិប្បាយោ ន ច កាយេន វាយមតិ ន ច
 ផស្សំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។

[៨៦] អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស
 អសាទិយន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស ទិត្តចិត្តស្ស វេទនដ្ឋស្ស
 អាទិកម្មិតស្សាតិ ។

[៨៧] មាតា ដីតា ច ភតិដី ជាយា យក្ខី ច បណ្ឌាកោ
 សុត្តា មតា តិវច្ឆាជាន ទារុដីតលិកាយ ច
 សម្បឿន្នេ សង្កមោ មក្កោ រុក្ខោ នាវា ច រដ្ឋ ច
 ទណ្ឌោ បត្តំ បណ្ឌាមេសិ រដ្ឋោ វាយមិ នច្ចប្បិ^(១) តិ ។

១ ម. នច្ចប្បេ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច ក៏ព្យាយាមដោយកាយ តែ
 មិនដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
 នឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច តែមិនព្យាយាមដោយកាយ គ្រាន់តែដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ
 មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច តែ
 មិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៨៦] អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ ៨ ពួក) គឺ ភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុ
 ភ្លេចស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹង ១ ភិក្ខុមិនត្រេកអរ ១ ភិក្ខុឆ្គួត ១ ភិក្ខុមានចិត្ត
 រវើរវាយ ១ ភិក្ខុដែលវេទនាគ្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៨៧] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបដូចមានសេចក្តីខាង
 ក្រោយនេះ)

រឿងមាតា រឿងធីតា រឿងបងប្អូនស្រី រឿងប្រពន្ធ រឿងយក្ស
 ស្រី រឿងខ្មួយ រឿងស្រីជេកលក់ រឿងស្រីស្លាប់ រឿងតិរច្ឆាន
 ញី រឿងរូបចម្លាក់ឈើ (រូបតុក្កតា) រឿងស្រីចាប់កៀកភិក្ខុ
 រឿងស្រីឡើងលើស្ពាន រឿងផ្លូវ រឿងដើមឈើ រឿងទូក
 រឿងខ្សែ រឿងដំបង រឿងភិក្ខុច្រានស្រីដោយបាត្រ រឿង
 ស្រីថ្វាយបង្គំភិក្ខុ រឿងភិក្ខុព្យាយាមចាប់ស្រីតែចាប់មិនត្រូវ ។

តេសកណ្ណោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ មាតុប្បេមាមសនាទិ

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 មាតុយា មាតុប្បេមេន អាមសតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ
 អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសិ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជ-
 ស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 ដីតុយា ដីតុប្បេមេន អាមសតិ ។ បេ ។ ភកិណិយា
 ភកិណិបេមេន អាមសតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 បុរាណទុតិយិកាយ កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ
 អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យត្វិណិយា កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ២ វិនីតវត្ថុរឿងភិក្ខុចាប់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ជាដើម

[៨៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់មាតាដោយសេចក្តីស្រឡាញ់មាតា ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេដឹង ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់កូនស្រីដោយសេចក្តីស្រឡាញ់កូនស្រី ។ បេ ។ ចាប់ពាល់បងប្អូនស្រី ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់បងប្អូនស្រី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់កាយស្រីជាប្រពន្ធពីដើម ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយយក្ខស្រី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បណ្ឌិតស្ស
 កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សុត្តិតិយា កា-
 យសំសក្កំ សមាបជ្ជិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ តំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ មតិតិយា
 កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
 ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ តិរច្ឆានកតិតិយា កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទារុជីតលិកាយ កាយសំ-
 សក្កំ សមាបជ្ជិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អ-
 នាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយមនុស្សខ្ចើយ ។ ភិក្ខុនោះ មាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្យច្នៃយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 មួយរូប ចាប់ត្រូវកាយស្រីដែលកំពុងដេកលក់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តី
 សង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយស្រីដែល
 ស្លាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្យច្នៃយ ។
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយសត្វតិរច្ឆានញី ។ ភិក្ខុនោះ មាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់
 ត្រូវរូបឈើធ្វើជារូបស្រី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។

តេសកណ្ណោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ ពាហាបរម្យរាយនយនាទិ

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 ឥត្ថិយោ អញ្ញតរំ ភិក្ខុ សម្មីឡេត្វា ពាហាបរម្យរាយ
 នេសុំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ សាទិ-
 យសិ ត្វំ ភិក្ខុតិ ។ នាហំ ភគវា សាទិយាមីតិ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ អសាទិយន្តស្សាតិ ។

[៩១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 ឥត្ថិយា អភិរុទ្ធំ សង្កមំ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[៩២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិ បទិបថេ បស្សិត្វា សារត្តោ អំសក្ខុជេន
 បហារំ អនាសិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

[៩៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយា អភិរុទ្ធំ រុក្ខំ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ២ វិនីតវត្ថុ រឿងស្រីនាំភិក្ខុដោយដើមដៃត ។ គ្នាជាដើម

[៩០] សម័យមួយនោះ មានស្រីច្រើននាក់ចាប់កៀកភិក្ខុ ១ រូបនាំទៅដោយដើមដៃត ។ គ្នា ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកឯងត្រេកអរដែរឬ ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនត្រេកអរ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចាប់អង្រួនស្ពានដែលស្រីកំពុងឡើង ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ប្រទះស្រីក្នុងផ្ទះជួបគ្នា មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ទង្គិចស្រីនោះដោយចង្អុយស្មា ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

[៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏អង្រួនដើមឈើដែលស្រីឡើង ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៩៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយា អភិរុទ្ធំ ធាវំ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[៩៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយា កហិតំ រដ្ឋំ សារត្តោ អាវិញ្ចំ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥត្ថិយា កហិតំ
 ទណ្ឌំ សារត្តោ អាវិញ្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៩៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ សារត្តោ ឥត្ថិ បត្តេន បណាមេសិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៩៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏អង្វេនទូក ដែលស្រីឡើងជិះ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចាប់ ទាញខ្សែដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ។ ត្រូវតែត្រឹម អាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចាប់ទាញដំបងដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

[៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ច្រាន ស្រីដោយបាត្រ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

តេសកណ្ណោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ បាទុច្ឆារណាទិ

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥត្ថិយា វន្ទន្តិយា
 សារត្តោ ចានំ ឧច្ចារេសិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្ថិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥត្ថិ
 តហោស្សាមីតិ វាយមិត្វា ន ធុបិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ កក្ខិ ធុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្ថិ
 អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។ អនាបត្ថិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្ថិ ឧក្កជស្សាតិ ។

ទុតិយសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ២ វិនិតវត្ថុ រឿងភិក្ខុលើកជើងឡើងរងឲ្យចំពប់ជាដើម

សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កាលស្រីកំពុងថ្វាយបង្គំ មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ក៏លើកជើងឡើងរងឲ្យចំពប់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
 ហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប គិតថា អញនឹងចាប់ស្រី ក៏ព្យាយាម
 តែចាប់មិនត្រូវ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេសហើយដឹង ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

សង្ឃាទិសេសទី ២ ចប់ ។

តតិយសង្ឃាទិសេសំ

[៩៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថិយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ អរញ្ញេ
 វិហារតិ^(១) ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 ឥត្ថិយោ អារាមំ អគម៌សុ វិហារបេត្តិកាយោ ។
 អថខោ តា ឥត្ថិយោ យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុប-
 សង្កម៌សុ ឧបសង្កម៌ត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ ឯតទរោច្ចំ
 ឥច្ឆាម មយំ កន្តេ អយ្យស្ស វិហារំ បេត្តិតុន្តិ ។
 អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ តា ឥត្ថិយោ វិហារំ
 បេត្តាបេត្វា តាសំ ឥត្ថិនំ វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ
 អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ យាចតិបិ
 អាយាចតិបិ បុច្ឆតិបិ បដិបុច្ឆតិបិ អាចិត្តតិបិ អនុសា-
 សតិបិ អក្កោសតិបិ ។ យា តា ឥត្ថិយោ ធិន្ទកា^(២)
 ធុត្តិកា អហិរិកាយោ^(៣) អហោសុំ^(៤) តា អាយស្មតា

១ ឥតោ បរិ ឱ. ម. បោត្តកេសុ តស្សាយស្មតោ វិហារោ អភិរុបោ ហោតិ ទស្សនីយោ
 បាសាទិកោតិ បញ្ញាយតិ ។ ២-៣ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ធិន្ទិកា ធុត្តិកា អហិរិកាតិ
 បញ្ញាយតិ ។ ៤ តេសុ អយំ បាហោ ន ទិស្សតិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៣

[៩៧] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុសម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងព្រៃ ។ គ្រានោះ មានស្រីច្រើននាក់ជាពួកអ្នកត្រូវការមើលវិហារ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់អាវាម ។ ស្រីទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកឧទាយិកិក្ខុ ដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងទាំងឡាយចង់មើលវិហាររបស់លោកម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏នាំស្រីទាំងនោះមើលវិហាររួចហើយ ពោលសរសើរខ្លះ ពោលបង្ហាត់ខ្លះ សូមខ្លះ អង្វរខ្លះ សួរខ្លះ សួរតបខ្លះ ប្រាប់ខ្លះ ប្រៀនប្រដៅខ្លះ ជេរខ្លះ ចំពោះវច្ចមគ្គ និងបស្សាវមគ្គនៃស្រីទាំងនោះ ។ ស្រីណា ដែលគ្មានសេចក្តីខ្លាចជាស្រីអ្នកលេង ឥតមានអៀនខ្មាស ស្រីនោះ ក៏ញញឹមញញែម និយាយបញ្ជោរ សើចក្អាកក្អាយ ចំអន់ជាមួយនឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ

តេសកណ្តោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិកិត្តុវត្ថុ

ឧទាយិកា សង្ឃី ឧហសន្តិបិ ឧល្លបន្តិបិ ឧជ្ឈត្តន្តិបិ
 ឧប្បល្លោន្តិបិ យា បន តា ឥត្តិយោ ហិរិមនា តា
 ជិត្តមិត្តា កិត្តុ ឧជ្ឈាបេន្តិ ឥនំ កន្តេ ន ឆន្នំ
 ន បដិរូបំ សាមិកេនបិ មយំ វរំ វត្តា ន ឥច្ឆេ-
 យ្យាម កីបនយ្យេន ឧទាយិកាតិ ។ យេ តេ កិត្តុ
 អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លន្តិដោ កុក្កុច្ឆកា សិក្ខាកាមា
 តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចាចេន្តិ កចំ ហិ នាម
 អាយស្មា ឧទាយិ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ
 ឱកាសិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ កិត្តុ ភក្កវតោ
 ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។ អថខោ ភក្កវា ឯតស្មី
 ជិនានេ ឯតស្មី បក្កវណោ កិត្តុសង្ឃំ សន្តិចា-
 តាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយី បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ
 ត្ថំ ឧទាយិ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាស-
 សីតិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិក្កហិ ពុទ្ធា ភក្កវា
 អនុច្ឆរិកំ មោឃបុរិស អនុលោមិកំ អប្បដិរូបំ
 អស្សាមណាគំ អកប្បិយំ អក្កវណីយំ កចំ ហិ
 នាម ត្ថំ មោឃបុរិស មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៣ រឿងឧទាយិកិក្ខុ

ចំណែកខាងស្រីណាដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ស្រីនោះចេញមកក៏
 ពោលទោសឧទាយិប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការ
 នេះគ្មានលាក់បាំង គ្មានគួរសមសោះ ចុះហេតុអ្វី ក៏លោកម្ចាស់ឧទាយិ
 និយាយយ៉ាងនេះ សូម្បីដល់ទៅថ្មី បើនិយាយយ៉ាងនេះ ក៏យើងទាំងឡាយ
 មិនប្រាថ្នាដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នក
 សន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នករង្សៀស ប្រាថ្នាតែខាងការរៀន
 សូត្រ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ចុះហេតុ
 អ្វី បានជាឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ពោលចង់មាតុត្រាមដោយសំដីអាក្រក់
 (ដូច្នោះ) ។ កាលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ យកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបទូលដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក្នុងកាលនោះ
 ថា ម្ចាស់ឧទាយិ បានឮថា អ្នកឯងពោលចង់មាតុត្រាមដោយសំដីអាក្រក់
 មែនឬ ។ ឧទាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (សេចក្តីនុ៎ះ)
 ពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់
 បុរសសោះសូន្យ ដំណើរនេះ មិនទំនង មិនសមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែន
 ជារបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ នៃមោឃបុរស ចុះ
 ហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងពោលចង់មាតុត្រាមដោយសំដីអាក្រក់ (ដូច្នោះ)

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

ឱកាសិស្សសិ ននុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយា-
 យេន វិរាគាយ ធម្មោ ទេសិតោ នោ សភាគាយ
 ។ បេ ។ កាមបរិណ្ហាហានំ រូបសមោ អក្ខតោ
 នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ
 ។ បេ ។ វេញ បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱតិល្លោកា វិបរិណាតេន
 ចិត្តេន មាតុកាមំ ទុដ្ឋល្ងាហិ វាចាហិ ឱកាសេយ្យ
 យថាតំ យុវា យុវតី មេទុន្ធបសញ្ញិតាហិ សង្ឃាទិ-
 សេសោតិ ។

[៩៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ឱតិល្លោកា នាម សារត្តោ អបេក្ខវា បដិពទ្ធ-
 ចិត្តោ ។ វិបរិណាតន្តិ រត្តំបិ ចិត្តំ វិបរិណាតំ ទុដ្ឋំបិ
 ចិត្តំ វិបរិណាតំ មុដ្ឋំបិ ចិត្តំ វិបរិណាតំ អបិច រត្តំ
 ចិត្តំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតំ វិបរិណាតន្តិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយតម្រេកឡើយ ។ បេ ។ ការរម្ងាប់សេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាមទាំងឡាយក៏តថាគតសំដែងរួចអស់ហើយតើ មិនមែនឬ នៃមោឃបុរស ដំណើរនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា (នោះ) ទេ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺរាគៈគ្របសង្កត់ហើយមានចិត្តប្រែប្រួល និយាយចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំដោយសំដីដែលប្រកបដោយមេប៉ុន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៩៨] ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ អធិប្បាយថា ឯណាក៏ដោយ ។ បេ ។

ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ ។ បេ ។ (ភិក្ខុដែលបានសម្រេចឧបសម្បទា ដោយញាតិចតុត្តកម្មវាចាដ៏ត្រឹមត្រូវ) តថាគតសំដៅឲ្យឈ្មោះថា ភិក្ខុក្នុងអត្ថនេះ ។ ត្រង់ពាក្យថា គឺរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលត្រេកអរ មានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ។ ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រេកអរ ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តដែលខឹង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តដែលវង្វេង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ប៉ុន្តែក្នុងអត្ថនេះ តថាគតសំដៅយកចិត្តដែល

តេសកណ្ណោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

មាតុកាមោ ជាម មនុស្សិត្តី ន យក្ខី ន
 បេតី ន តិរច្ឆានកតា វិញ្ញូ បដិពលា សុកា-
 សិតទុញ្ញាសិតំ ទុដ្ឋល្លាទុដ្ឋល្លំ អាជានិតំ ។

ទុដ្ឋល្លា ជាម វាចា វច្ឆមក្កបស្សាវមក្កមេដុនធម្ម-
 ទុដ្ឋល្លា ជាម វាចា វច្ឆមក្កប្បស្សាវមក្កមេដុនធម្មប្ប-
 ដិសំយុត្តា វាចា ។ ឱកាសេយ្យាតិ អដ្ឋាចារោ
 វច្ឆតិ ។ យថាតំ យុវា យុវតិដ្ឋិ ទហារោ ទហារី តរុណោ
 តរុណី កាមកោកី កាមកោកិដ្ឋិ ។ មេដុន្ទបសញ្ញិតា-
 ហិតិ មេដុនធម្មប្បដិសំយុត្តាហិ វាចាហិ ។ សដ្ឋាទិ-
 សេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វច្ឆតិ សដ្ឋាទិសេសោតិ ។

[៩៩] ទ្វេ មក្កេ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ
 អវណ្ណបិ កណាតិ យាចតិបិ អាយាចតិបិ បុច្ឆតិបិ
 បដិបុច្ឆតិបិ អាចិក្ខតិបិ អនុសាសតិបិ អក្កោសតិបិ ។

[១០០] វណ្ណំ កណាតិ ជាម ទ្វេ មក្កេ ថោ-
 មេតិ វណ្ណតិ បសំសតិ ។ អវណ្ណបិ កណាតិ
 ជាម ទ្វេ មក្កេ ទុំសេតិ វម្កេតិ ករហាតិ ។
 យាចតិ ជាម ទេហិ មេ ទទាហិ មេ

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៣ ចំណែកសិក្ខាបទ បទភាជនីយ

ត្រេកអរឲ្យឈ្មោះថា ចិត្តប្រែប្រួល ។ មនុស្សស្រីដែលដឹងសេចក្តី ធ្វើវា-
 ឆ្ងាស អាចដឹងច្បាស់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អនិងអាក្រក់ សំដីគួរនិង
 មិនគួរ ហៅថា មាតុគ្រាម (សិក្ខាបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី
 តិរច្ឆានញី មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ ។ ឯសំដីដែលហៅថា អាក្រក់នោះ
 បានដល់សំដីដែលប្រកបដោយមេប៉ុនធម្មចំពោះវច្ឆមគ្គ និងបស្សាវមគ្គ ។
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើស តថាគតត្រាស់ហៅថា និយាយចង់ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ សេចក្តីថា ប្រុស
 កំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ ប្រុសជំទង់និយាយចង់ស្រីជំទង់ ប្រុសអ្នក
 បរិភោគកាមនិយាយចង់ស្រីអ្នកបរិភោគកាម ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយសំដី
 ដែលប្រកបដោយមេប៉ុន គឺសំដីដែលប្រកបព្រមចំពោះដោយមេប៉ុនធម្ម ។
 ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុង
 សង្ឃាទិសេសទី ១ រួចហើយ ។

[៩៩] ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី សូមក្តី អង្វរក្តី សួរក្តី
 សួរបញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ជេរក្តី ចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ ។

[១០០] ភិក្ខុនិយាយស្ញើចពណ៌នា សរសើរទ្វារមគ្គទាំងពីរ ហៅថា
 ពោលសរសើរ ។ ភិក្ខុជេរតិះដៀលនិន្ទាទ្វារមគ្គទាំងពីរ ហៅថា ពោល
 បង្គាប់ ។ ភិក្ខុនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេប៉ុនធម្ម) ដល់អាត្មា នាងចូរ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អរហសិ មេ ធាតុន្តិ ។ អាយាចតិ ឆាម
 កកា តេ មាតា បសីទិស្សតិ កកា តេ
 បិតា បសីទិស្សតិ កកា តេ ទេវតាយោ
 បសីទិស្សន្តិ កកា តេ សុខណោ សុលយោ
 សុមុហុត្តោ ភវិស្សតិ កកា តេ មេដុនំ ធម្មំ
 លភិស្សាមីតិ ។ បុច្ឆតិ ឆាម កកំ ត្វំ សាមិកស្ស
 ទេសិ កកំ ជារស្ស ទេសីតិ ។ បទិបុច្ឆតិ ឆាម
 ឯវំ កិរ ត្វំ សាមិកស្ស ទេសិ ឯវំ ជារស្ស
 ទេសីតិ ។ អាចិត្តតិ ឆាម បុដ្ឋោ កណាតិ ឯវំ
 ទេហិ ឯវំ ទេន្តី សាមិកស្ស បិយា ភវិស្សសិ
 មនាទា ចាតិ ។ អនុសាសតិ ឆាម អបុដ្ឋោ កណាតិ
 ឯវំ ទេហិ ឯវំ ទេន្តី សាមិកស្ស បិយា ភវិស្សសិ
 មនាទា ចាតិ ។ អក្កោសតិ ឆាម អនិមិត្តាសិ

និយមបិដក មហាវិភង្គ

ដាក់ទាន (មេបុនធម្ម) ដល់អាត្មា នាងគួរឲ្យ (មេបុនធម្ម) ដល់អាត្មា
 ហៅថា សូម ។ ភិក្ខុនិយាយថា មាតារបស់នាងនឹងជ្រះថ្លាក្នុងកាលណា
 បិតារបស់នាងនឹងជ្រះថ្លាក្នុងកាលណា ទេវតាទាំងឡាយរបស់នាងនឹង
 ជ្រះថ្លាក្នុងកាលណា ពេលល្អ ស្របកំល្ល យាមល្អ របស់នាងនឹងមាន
 ក្នុងកាលណា អាត្មានឹងបាននូវមេបុនធម្មរបស់នាងក្នុងកាលណា (និយាយ
 យ៉ាងនេះ) ហៅថា អង្វរ ។ ភិក្ខុនិយាយថា នាងឲ្យ (មេបុនធម្ម) ដល់
 ប្តីដូចម្តេច នាងឲ្យ (មេបុនធម្ម) ដល់សហាយដូចម្តេច (យ៉ាងនេះ)
 ហៅថា សួរ ។ ភិក្ខុនិយាយថា បានឮថា នាងឲ្យ (មេបុនធម្ម) ដល់ប្តី
 យ៉ាងនេះ នាងឲ្យ (មេបុនធម្ម) ដល់សហាយយ៉ាងនេះ ដូច្នេះ ហៅថា
 សួរបញ្ជាក់ ។ ភិក្ខុដែលស្រីសួរហើយនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេបុនធម្ម)
 យ៉ាងនេះ កាលបើឲ្យ (មេបុនធម្ម) យ៉ាងនេះ នាងឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់
 ផង ជាទីគាប់ចិត្តផង របស់ប្តី ដូច្នេះ ហៅថា ប្រាប់ ។ ភិក្ខុដែលស្រីមិនសួរ
 សោះទេ ស្រាប់តែនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេបុនធម្ម) យ៉ាងនេះ កាលបើឲ្យ
 (មេបុនធម្ម) យ៉ាងនេះ នាងឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីគាប់ចិត្តផង
 របស់ប្តី ដូច្នេះ ហៅថា ប្រៀនប្រដៅ ។ ភិក្ខុពោលពាក្យថា មេគ្មាននិមិត្ត

តេសកណ្ណោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថីសញ្ញីអាទិ

និមិត្តមត្តាសិ អលោហិតាសិ ធុរលោហិតាសិ ធុរចោ-
 ឡាសិ បក្សវន្តីសិ សិទិរណីសិ ឥត្ថីបណ្ឌាកាសិ
 វេបុរិសិកាសិ សម្ពិជ្ជាសិ ឧកតោព្យញ្ញនកាសីតិ ។

[១០១] ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ
 កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ យាចតិបិ អាយាចតិបិ បុច្ឆតិបិ
 បដិបុច្ឆតិបិ អាចិត្តតិបិ អនុសាសតិបិ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឥត្ថី ច ហោតិ វេមតិកោ
 បណ្ឌាកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានកតសញ្ញី សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស
 វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោស-
 តិបិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច ហោតិ
 បណ្ឌាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បណ្ឌាកស្ស
 វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។
 បណ្ឌាកោ ច ហោតិ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរ-
 ច្ឆានកតសញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៣ បទភាជនីយ និយាយអំពីសេចក្តីសំគាល់ថាស្រីជាដើម

មេមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្ត មេគ្មានឈាម មេមានឈាមជានិច្ច មេមាន
កំណាត់សំពត់ជានិច្ច មេហូរឈាមជានិច្ច មេសិខិណ្ឌី^(១) មេស្រីឡើយ
មេស្រីមានរូបដូចប្រុស មេមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នា មេឧកតោព្យញ្ញនក
ដូច្នេះ ហៅថា ជេរ ។

[១០១] ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តី
ត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី សូមក្តី អង្វរក្តី សួរក្តី សួរ
បញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ
របស់ស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ឡើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី)
សំគាល់ថា តិរច្ឆាន (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោល
បង្ហាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ របស់ស្រីនោះ ត្រូវ
អាបត្តិចុល្លច្ច័យ ។ ឡើយជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឡើយពិតមែន ក៏មាន
សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះ
វច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ របស់ឡើយនោះ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ។ ឡើយជា
ប្រាកដ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថា
តិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថា ស្រី (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី

១ ពាក្យជេរលើកអាស ។

បណ្ឌាកស្ស រច្ចមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ
 កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ បុរិសសញ្ញា
 វេមតិកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញា ឥត្ថិសញ្ញា បណ្ឌាកសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស រច្ចមក្កំ បស្សាវមក្កំ
 អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ តិរច្ឆានកតសញ្ញា វេមតិកោ ឥត្ថិសញ្ញា បណ្ឌាក-
 សញ្ញា បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ តិរច្ឆាន-
 កតស្ស រច្ចមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ
 អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។

[១០២] ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថិសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ រច្ចមក្កំ បស្សាវមក្កំ
 អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសានំ ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិនំ វេមតិកោ បណ្ឌាកសញ្ញា

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ របស់
 ខ្មើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ប្រុសជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស
 ពិតមែន មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា តិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់
 ថា ស្រី (ក្តី) សំគាល់ថា ខ្មើយ (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោល
 សរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ
 នៃប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលជាប្រាកដ ភិក្ខុ
 សំគាល់ថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន មានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថា
 ស្រី (ក្តី) សំគាល់ថា ខ្មើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ
 (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០២] ស្រីពីរនាក់ពិតមែន ភិក្ខុក៏សំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ស្រី
 មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី
 ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យ-
 ទិសេសពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថា ខ្មើយ (ក្តី)

តេសកណ្តោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ទ្វេបណ្តាកាទិ

បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានកតសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ទ្ធិន្នំ ឥត្ថិនំ រច្ចមក្កំ បស្សរមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ
 កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ
 ទ្ធិន្នំ ធុលុច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្តាកា ទ្ធិន្នំ បណ្តាកានំ
 បណ្តាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្ធិន្នំ បណ្តា-
 កានំ រច្ចមក្កំ បស្សរមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ
 កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ធុលុច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្តាកា ទ្ធិន្នំ
 បណ្តាកានំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានកតសញ្ញី
 ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្ធិន្នំ បណ្តាកានំ
 រច្ចមក្កំ បស្សរមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ
 ទុក្កដានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិន្នំ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញី
 វេមតិកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញី ឥត្ថិសញ្ញី បណ្តាកសញ្ញី
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្ធិន្នំ បុរិសានំ រច្ចមក្កំ
 បស្សរមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ
 ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៣ បទភាជនីយ និយាយអំពីខ្មើយពីរនាក់ជាដើម

សំគាល់ថាប្រុសក្ដី សំគាល់ថា តិរច្ឆានក្ដី ចំពោះស្រីទាំងពីរនាក់ ក៏មាន
សេចក្ដីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្ដី ពោលបង្ហាបក្ដី ។ បេ ។ ជេរក្ដី
ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃយ
ពីរ ។ ខ្មើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ខ្មើយទាំងពីរនាក់ថា ខ្មើយ ក៏មានសេចក្ដី
ត្រេកអរ ពោលសរសើរក្ដី ពោលបង្ហាបក្ដី ។ បេ ។ ជេរក្ដី ចំពោះ
វច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃខ្មើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃយពីរ ។
ខ្មើយពីរនាក់ ភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យ (ក្ដី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្ដី) សំគាល់
ថា តិរច្ឆាន (ក្ដី) សំគាល់ថា ស្រី (ក្ដី) ចំពោះខ្មើយទាំងពីរនាក់ ក៏មាន
សេចក្ដីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្ដី ពោលបង្ហាបក្ដី ។ បេ ។ ជេរក្ដី ចំពោះ
វច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃខ្មើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។
ប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុសក្ដី មានសេចក្ដីសង្ស័យក្ដី សំគាល់ថា
តិរច្ឆានក្ដី សំគាល់ថាស្រីក្ដី សំគាល់ថាខ្មើយក្ដី ចំពោះប្រុសទាំងពីរនាក់ ក៏
មានសេចក្ដីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្ដី ពោលបង្ហាបក្ដី ។ បេ ។ ជេរក្ដី
ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃប្រុសទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

ទ្វេ តិរច្ឆានកតា ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ តិរច្ឆានកតសញ្ញិ
 វេមតិកោ ឥត្ថិសញ្ញិ បណ្ឌាកសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ
 វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។

[១០៣] ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិ-
 សញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ វច្ឆមក្កំ
 បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច
 ឧភិន្នំ វេមតិកោ ។ បេ ។ អាបត្តិ ធុលូច្ចយេន
 ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ បណ្ឌាកសញ្ញិ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 ទ្វិន្នំ ធុលូច្ចយានំ ។ បេ ។ បុរិសសញ្ញិ ។ បេ ។
 តិរច្ឆានកតសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ
 វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ធុលូច្ចយេន
 ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញិ

និយមន័យ មហាវិភង្គ

តិរច្ឆានពីរ ភិក្ខុសំគាល់ថា តិរច្ឆានក្តី មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ស្រី (ក្តី) សំគាល់ថា ខ្មើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) ចំពោះតិរច្ឆានទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[១០៣] ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្សាទិសេស និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្មើយ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យពីរ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា តិរច្ឆាន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ស្រី

តេរសកល្លោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថីបុរិសាទិ

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធនំ វេចមក្កំ បស្សាវមក្កំ
 អាទិស្ស វណ្ណបិ ភណាតិ អវណ្ណបិ ភណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កជស្ស ។
 ឥត្ថី ច បុរិសោ ច ឧភិទ្ធនំ វេមតិកោ បណ្ឌាកសញ្ញា
 បុរិសសញ្ញា តិវច្ឆានកតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឧភិទ្ធនំ វេចមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ ភណាតិ
 អវណ្ណបិ ភណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ច-
 យេន ទុក្កជស្ស ។ ឥត្ថី ច តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធនំ
 ឥត្ថីសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធនំ វេចមក្កំ
 បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ ភណាតិ អវណ្ណបិ
 ភណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សេន ទុក្កជស្ស ។ ឥត្ថី ច តិវច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធនំ
 វេមតិកោ បណ្ឌាកសញ្ញា បុរិសសញ្ញា តិវច្ឆានកតសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធនំ វេចមក្កំ បស្សាវមក្កំ
 អាទិស្ស វណ្ណបិ ភណាតិ អវណ្ណបិ ភណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កជស្ស ។
 បណ្ឌាកោ ច បុរិសោ ច ឧភិទ្ធនំ បណ្ឌាកសញ្ញា សារត្តោ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៣ បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីនិងប្រុសជាដើម

ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី
 ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេស និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី)
 សំគាល់ថា ឡើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថា តិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះ
 ជនទាំងពីរនាក់ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី
 ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវ
 អាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរ
 ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី
 ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 សង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ឡើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថា តិរច្ឆាន
 (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី
 ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ
 នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ឡើយម្នាក់
 ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាឡើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ

ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធី វេចមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស
 វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្កជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច
 បុរិសោ ច ឧភិទ្ធី វេមតិកោ បុរិសសញ្ញិ តិរច្ឆានកត-
 សញ្ញិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធី វេចមក្កំ
 បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណា-
 តិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ ទុក្កជានំ ។
 បណ្ឌាកោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធី បណ្ឌាកសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិទ្ធី វេចមក្កំ បស្សាវមក្កំ
 អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។
 អក្កោសតិបិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្កជស្ស ។ បណ្ឌា-
 កោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធី វេមតិកោ បុរិសសញ្ញិ
 តិរច្ឆានកតសញ្ញិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ឧភិទ្ធី វេចមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ
 អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ
 ទុក្កជានំ ។ បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិទ្ធី
 បុរិសសញ្ញិ វេមតិកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញិ ឥត្ថិសញ្ញិ

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ
 (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ និងទុក្ខដ ។
 ខ្មើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី)
 សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់
 ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី
 ចំពោះវច្ចមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។
 ខ្មើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់នូវជនទាំងពីរថា ខ្មើយ ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី
 ចំពោះវច្ចមគ្គ (ឬ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ
 និងទុក្ខដ ។ ខ្មើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី)
 សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី)
 ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោល
 បង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គនៃជនទាំងពីរនោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ប្រុសម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស (ក្តី)
 មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី)

តេសកណ្ណោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឥត្ថីសញ្ញីអាទិ

បណ្ណាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិដ្ឋំ
 វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ
 អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ
 ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។

[១០៤] ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ឥត្ថិយា វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ បបេត្វា អធិក្ខកំ
 ឧត្តជាណាមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។
 បណ្ណាកោ ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី ។ បេ ។ បុរិសោ
 ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី ។ បេ ។ តិរច្ឆានគតោ ច ហោតិ
 ឥត្ថីសញ្ញី ។ បេ ។ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទិដ្ឋំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ទិដ្ឋំ ឥត្ថិនំ វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ បបេត្វា
 អធិក្ខកំ ឧត្តជាណាមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណបិ
 កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ ទិដ្ឋំ បុល្លច្ចយានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ណាកោ
 ច ឧភិដ្ឋំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៣ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុសំគាល់ថាស្រីជាដើម

សំគាល់ថាជាខ្មើយ (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវច្ឆមគ្គ ឬបស្សាវ-
មគ្គ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[១០៤] ស្រីពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម
ពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើពីត្រឹមមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ វៀរលែងតែ
វច្ឆមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គនៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ ខ្មើយពិតមែន
ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រី ។ បេ ។ ប្រុសពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាស្រី
។ បេ ។ តិរច្ឆានពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រី ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម
ពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើពីត្រឹមមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ វៀរលែង
តែវច្ឆមគ្គ និងបស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យពីរ ។
ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ

ឧភិជ្ជំ វច្ឆមក្កំ បស្សាវមក្កំ បបេត្វា អធិក្ខកំ
 ឧព្ពជាណុមណ្ហាលំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយេន
 ទុក្កជស្ស ។

[១០៥] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា ឧព្ពក្ខកំ អដោជាណុ-
 មណ្ហាលំ អាទិស្ស វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ
 ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 បណ្ហាកោ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ ។ បេ ។ បុរិសោ
 ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ ។ បេ ។ តិរច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិជ្ជំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ទ្វិជ្ជំ ឥត្ថិនំ ឧព្ពក្ខកំ អដោជាណុមណ្ហាលំ អាទិស្ស
 វណ្ណបិ កណាតិ អវណ្ណបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិ-
 បិ អាបត្តិ ទ្វិជ្ជំ ទុក្កជានំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ហាកោ ច
 ឧភិជ្ជំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 ឧព្ពក្ខកំ អដោជាណុមណ្ហាលំ អាទិស្ស វណ្ណបិ

និយមិដក មហាវិភង្គ

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាង
ក្រោមពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើពីត្រឹមមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅ វៀរ
លែងតែវច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្វីយ
និងទុក្ខដ ។

[១០៥] ស្រីពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាង
លើពីត្រឹមដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោមពីត្រឹមមណ្ឌលជង្គង់ចុះមកនៃស្រី
នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ឡើយពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។ បេ ។
ប្រុសពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។ បេ ។ តិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន
ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុ
សំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
ក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងលើពីត្រឹម
ដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោមពីត្រឹមមណ្ឌលជង្គង់ចុះមក នៃស្រី
ទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់ ភិក្ខុ
សំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី

តេសកណ្ណោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស អនាបត្តិវារោ

កណាតិ អវល្លាបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
 អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ទុក្ខជាតំ ។ បេ ។ ឥត្ថី ច ហោតិ
 ឥត្ថីសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា កាយប្ប-
 ជិតទ្ធី អាទិស្ស វល្លាបិ កណាតិ អវល្លាបិ កណាតិ
 ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បណ្ឌាកោ
 ច ហោតិ ។ បេ ។ បុរិសោ ច ហោតិ ។ បេ ។ តិរ-
 ច្ឆានកតោ ច ហោតិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទិដ្ឋំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញា សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច នំ ទិដ្ឋំ ឥត្ថីនំ កាយប្បជិតទ្ធី អាទិស្ស
 វល្លាបិ កណាតិ អវល្លាបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោ-
 សតិបិ អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ទុក្ខជាតំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ
 ច ឧភិដ្ឋំ ឥត្ថីសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិដ្ឋំ
 កាយប្បជិតទ្ធី អាទិស្ស វល្លាបិ កណាតិ អវល្លាបិ
 កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ទុក្ខជាតំ ។

[១០៦] អនាបត្តិ អត្ថបុរេក្ខារស្ស ធម្មបុរេក្ខារស្ស
 អនុសាសនីបុរេក្ខារស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សាតិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៣ និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងលើពីត្រឹមដងកាំបិត
 ឡើងទៅ ខាងក្រោមពីត្រឹមមណ្ឌលជង្គង់ចុះមក នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ ស្រីពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រី ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី
 ចំពោះវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ខ្ចើយពិតមែន
 ។ បេ ។ ប្រុសពិតមែន ។ បេ ។ តិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន ។ បេ ។ ត្រូវអា-
 បត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រី ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី
 ចំពោះវត្ថុ ដែលជាប់នឹងកាយ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។
 ស្រីម្នាក់ ខ្ចើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ជេរក្តី ចំពោះវត្ថុ
 ដែលជាប់នឹងកាយ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[១០៦] អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ ៥ ពួក) គឺភិក្ខុដែលកំពុងអធិ-
 ប្បាយសេចក្តី^(១) ១ ភិក្ខុដែលកំពុងបង្រៀនធម៌^(២) ១ ភិក្ខុដែលកំពុង
 ប្រៀនប្រដៅ^(៣) ១ ភិក្ខុឆ្ងល់ ១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

១ ភិក្ខុដែលកំពុងសំដែងនូវសេចក្តីពន្យល់ ឬដែលកំពុងស្វាធារនូវអដ្ឋកថា នៃបទមាន
 ពាក្យថា ឯងជាមនុស្សគ្មាននិមិត្ត ដូច្នេះជាដើម ។ ២ ភិក្ខុដែលកំពុងបង្ហាញ ឬកំពុងស្វាធារ
 នូវបាឡី ។ ៣ ភិក្ខុដែលកំពុងនិយាយប្រៀនប្រដៅមនុស្សខ្ចើយថា ឥឡូវនេះ ឯងជាមនុស្សគ្មាន
 និមិត្ត ឯងជាមនុស្សឧកតោព្យញ្ញនក ក៏តាំងពីឥឡូវនេះទៅ ឯងត្រូវកុំប្រមាទ ទៅខាងមុខទៅ
 កុំឲ្យជាមនុស្សយ៉ាងហ្នឹងទៀត ។ (អដ្ឋកថា) ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១០៧] លោហិតំកក្កសាភិណ្ឌំ ខរំជីយញ្ចវាបិតំ
កក្កិសំសរតិ^(១) មក្កោ សទ្ធាទានេនកម្មនាតិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា
ឥត្ថិ នវត្ថំ កម្ពលំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
សារត្តោ តំ ឥត្ថិ ឯតទរោច លោហិតំ ខោ តេ
ភកិជីតិ ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ
នវត្តោ កម្ពលោតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
កក្កិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្ថិ
អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។
អនាបត្ថិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្ថិ ទុក្ក-
ជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា
ឥត្ថិ កក្កសកម្ពលំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរោ
ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថិ ឯតទរោច កក្កស-
លោមំ ខោ តេ ភកិជីតិ ។ សា ន បដិវិជានាតិ

១ ឱ. ម. សំសីទតិ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ ដែលនឹងសំដែង
តទៅដូចមានខាងក្រោយនេះ)

[១០៧] សំពត់កម្ពលក្រហម ១ សំពត់កម្ពលមានរោមខ្លី ១
សំពត់កម្ពលមានរោមក្រញាញ់ ១ សំពត់កម្ពលមានរោមរឹង ១
សំពត់កម្ពលមានរោមវែង ១ ស្រីព្រោះស្រូវ ១ ភិក្ខុសួរថាផ្លូវ
ប្រព្រឹត្តទៅស្រួលទេឬ ១ សទ្ធា ១ ទានដ៏ប្រសើរ ១ ស្រី
កំពុងធ្វើការងារ ១ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សំពត់កម្ពលជ្រលក់
ថ្មី ។ ភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះ
ថា ម្ចាស់បួនស្រី វត្ថុរបស់នាងក្រហមឬ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏
ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សំពត់កម្ពលខ្ញុំជ្រលក់ថ្មី ។ ភិក្ខុនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ទើប
ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យ
នោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សំពត់កម្ពលមានរោមខ្លី ។ ភិក្ខុមួយរូប
មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់បួន
ស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមខ្លីឬ ។ ស្រីនោះ មិនដឹងច្បាស់ក៏ឆ្លើយថា

តេរសកណ្តោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ លោហិតកម្ពលាទិ

អាម អយ្យ កក្កសកម្ពលោតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតរា ឥត្ថី នវជោតំ កម្ពលំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញ-
 តរា ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថី ឯតទរោច អាភិណ្ណលោមំ
 ខោ តេ ភកិជីតិ ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ
 នវជោតោ កម្ពលោតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
 ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា
 ឥត្ថី ខរកម្ពលំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរា ភិក្ខុ
 សារត្តោ តំ ឥត្ថី ឯតទរោច ខរលោមំ ខោ តេ ភកិជីតិ ។
 សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ ខរកម្ពលោតិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

តេសកណ្តាលសង្ឃាទិសេសទី ៣ វិនិច្ឆ័យនិយាយអំពីស្រីដណ្តប់សំពត់កម្ពុលមានពណ៌ក្រហមជាដើម

ករុណាលោកម្ចាស់ សំពត់កម្ពុលខ្ញុំមានរោមខ្លី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សំពត់កម្ពុលទើបតែនឹងលាងថ្មី ។ មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមក្រញាញ់ឬ ។ ស្រីនោះ មិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សំពត់កម្ពុលខ្ញុំទើបតែនឹងលាងថ្មី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សំពត់កម្ពុលមានរោមរឹង ។ មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមរឹងឬ ។ ស្រីនោះ មិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សំពត់កម្ពុលខ្ញុំមានរោមរឹង ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

[១០៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា
 ឥត្ថី ធីយចារាវំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 សារត្តោ តំ ឥត្ថី ឯតទរោច ធីយសោមំ ខោ តេ
 ភតិជីតិ ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ
 ធីយចារាហេតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១១០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា
 ឥត្ថី ខេត្តំ វចាបេត្វា អាកច្ឆតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 សារត្តោ តំ ឥត្ថី ឯតទរោច វាបិតំ ខោ តេ ភតិជីតិ ។
 សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ នោ ច ខោ
 បដិវុត្តន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១១១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ បរិព្វាជិតំ បដិបថេ បស្សិត្វា សារត្តោ តំ
 បរិព្វាជិតំ ឯតទរោច កក្ខិ ភតិជិ តេ មក្កោ
 សំសរតីតិ^(១) ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម ភិក្ខុ

១ ឱ. ម. សំសីទតីតិ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

[១០៩] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សំពត់បារាវ មាន
រោមវែង ។ មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ និយាយពាក្យនេះនឹងស្រី
នោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមវែងឬ ។ ស្រីនោះ មិនដឹង
ច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ សំពត់បារាវខ្ញុំមានរោមវែង ។
ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១១០] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ប្រើគេឲ្យព្រោះស្រូវស្រែ
រួចហើយត្រឡប់មកវិញ ។ មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ និយាយ
ពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាង ឲ្យគេព្រោះហើយឬ ។
ស្រីនោះ មិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ ស្រែខ្ញុំគេមិនទាន់
ព្រោះទេ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១១១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបប្រទះនឹងនាង
បរិព្វាជិកា ត្រង់ផ្លូវជួបគ្នា មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹង
បរិព្វាជិកានោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ផ្លូវរបស់នាងប្រព្រឹត្តទៅស្រួល
ទេឬ ។ នាងនោះ មិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ករុណាលោក

តេសកណ្តោ តតិយសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុម្ហិ មេបុនធម្មាទិ

បដិបទិស្សសីតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
 បុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[១១២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ
 ភិក្ខុ សារត្តោ អញ្ញតវំ ឥត្ថី ឯតទរោច សទ្ធាសិ
 ត្វំ ភកិទិ អបិច យំ សាមិកស្ស ទេសិ តំ នម្មាភំ
 ទេសីតិ ។ កី ភន្តេតិ ។ មេបុនធម្មន្តិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ
 អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតហោ ភិក្ខុ សារត្តោ អញ្ញតវំ ឥត្ថី ឯតទរោច
 សទ្ធាសិ ត្វំ ភកិទិ អបិច យំ អត្តទានំ តំ នម្មាភំ
 ទេសីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទានន្តិ ។ មេបុនធម្មន្តិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ
 អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៣ វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីភិក្ខុប្រាប់មេបុនធម្មជាដើម

លោកនឹងដើរទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ
បុណ្ណិយ ។

[១១២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ
និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីម្នាក់ថា ម្ចាស់បួនស្រី នាងជាស្រីមានសទ្ធា ប៉ុន្តែ
នាងឲ្យវត្ថុណាដល់ស្វាមី នាងមិនឲ្យវត្ថុនោះ ដល់អាត្មាផងសោះ ។ ស្រីនោះ
សួរថា អ្វីលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះ មាន
សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីត្រេកអរ
ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីម្នាក់ថា ម្ចាស់បួនស្រី នាងជាស្រីមានសទ្ធា
ប៉ុន្តែទានណាជ័ប្រសើរ នាងមិនឲ្យទាននោះ ដល់អាត្មាផងសោះ ។ ស្រី
នោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានជ័ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ
ឆ្លើយថា ទានជ័ប្រសើរនោះ គឺមេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសហើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១១៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា
 ឥត្ថី កម្មំ ករោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ
 ឥត្ថី ឯតទរោច តិដ្ឋ ភតិទិ អហំ ករិស្សាមីតិ ។ សា
 ន បដិវិជានាតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កម្មំ
 ករោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថី ឯតទរោច
 ទិសីទ ភតិទិ អហំ ករិស្សាមីតិ ។ សា ន
 បដិវិជានាតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសសុស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កម្មំ
 ករោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថី
 ឯតទរោច ទិបដ្ឋ ភតិទិ អហំ ករិស្សាមីតិ ។ សា ន
 បដិវិជានាតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

តតិយសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

និយមបិដក មហាវិភង្គ

[១១៣] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មាន ភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ ប្អូនស្រី នាងឈប់ចុះចាំអាត្មាធ្វើឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រី ម្នាក់កំពុងធ្វើការងារ ។ មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយ ពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងអង្គុយទៅ អាត្មានឹងធ្វើ ឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម អាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មាន ភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ ប្អូនស្រី នាងចូរដេកទៅ អាត្មានឹងធ្វើឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៣ ចប់ ។

ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសំ

[១១៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ
កុលុបកោ ហោតិ ពហុកានិ កុលានិ ឧបសង្ក-
មតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថិ
មតបតិកា អភិរូទា ហោតិ ទស្សនីយា ចាសាទិ-
កា ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ បុព្វល្អាសមយំ
និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្សា ឥត្ថិយា
និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ
និសីទិ ។ អថខោ សា ឥត្ថិ យេនាយស្មា ឧទាយិ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ
អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្តំ
ខោ តំ ឥត្ថិ អាយស្មា ឧទាយិ ធម្មិយា កថាយ
សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំ-
សេសិ ។ អថខោ សា ឥត្ថិ អាយស្មតា ឧទាយិជា
ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេ-
ជិតា សម្បហំសិតា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ ឯតទរោច

សង្ឃាទិសេសទី ៤

[១១៤] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យ នោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល^(១) ក៏ចូលទៅ រកត្រកូលមានប្រមាណច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង មាន ស្រីម្នាក់ជាស្រីមេម៉ាយស្លាប់ប្តី មានរូបល្អគួរពិតពិលរមិលមើល ជា ទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ គ្រានោះ ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុស្ងៀកស្បង់ ទ្រង់បាត្រចីវរ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ស្រីនោះ ក្នុងពេលព្រឹក ព្រហាម លុះចូលទៅដល់ហើយក៏អង្គុយលើអាសនៈ ដែលគេក្រាល ប្រគេន ។ ស្រីនោះ ក៏ចូលមករកឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក្នុងពេលនោះ លុះចូលមកជិតហើយ ក៏ឱនកាយថ្វាយបង្គំ ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ញ៉ាំងស្រី នោះ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ ឯស្រីនោះ លុះឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់ យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ដូច្នោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា

១ កុលុបក ប្រែថា ជីតុន ក៏បាន គឺកិក្ខុដែលជិតជិតស្និទ្ធស្នាលនឹងត្រកូល ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

វេយ្យាច កន្តេ យេន អត្ថោ បដិពលា មយំ
 អយ្យស្ស ទាតំ យទិទំ ចីវរវិណ្ឌាចាតសេនាសនតិ-
 លានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារន្តិ^(១) ។ ន ខោ តេ ភតិជិ
 អម្ពាតំ ទុល្លកា យទិទំ ចីវរវិណ្ឌាចាតសេនាស-
 នតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា អបិច ខោ^(២) យោ
 អម្ពាតំ ទុល្លកោ តំ អម្ពាតំ ទេហីតិ ។ កី
 កន្តេតិ ។ មេថុនធម្មន្តិ ។ អត្ថោ កន្តេតិ ។ អត្ថោ
 ភតិជីតិ ។ ឯហិ កន្តេតិ ឱវកំ បរិសិទ្ធា សាដកំ
 ជិត្តិបិទ្វា មញ្ចកេ ឧត្តាជានិបទ្ធិ ។ អថខោ អាយស្មា
 ឧទាយិ យេន សា ឥត្ថិ តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិទ្វា
 កោ ឥមំ វសលំ ទុក្កន្ធិ អាមសិស្សតីតិ ទុដ្ឋហិទ្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ សា ឥត្ថិ ឧដ្ឋាយតិ វិយតិ
 វិចាចេតិ អលទ្ធិនោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា
 ទុស្សីលា មុសាវាទិនោ ឥមេហិ នាម សមចារិនោ

១ ឱ. ម. បរិក្ខារនន្តិ ។ ២ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ខោសទ្វោ នត្តិ អបិចាតិ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ ត្រូវការដោយវត្ថុណា ដែលខ្ញុំព្រះករុណា
 ល្មមនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់បាន ដូចជាចីវរ បិណ្ឌបាត គ្រឿងសេនាសនៈ
 គ្រឿងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ នោះលោកម្ចាស់និមន្តប្រាប់
 មកចុះ ។ ឧទាយិកិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់បួនស្រី ចីវរ បិណ្ឌបាត គ្រឿង
 សេនាសន គ្រឿងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សមានជំងឺដែលជារបស់
 នាង យើងមិនមែនបានដោយកម្រទេ តែថារបស់ណាដែលយើង
 បានដោយកម្រ នាងចូរឲ្យរបស់នោះដល់យើងវិញចុះ ។ ស្រីនោះ
 សួរថា ឲ្យអ្វីលោកម្ចាស់ ។ ឧទាយិកិក្ខុឆ្លើយថា ឲ្យមេប៉ុនធម្ម ។ ស្រីនោះ
 សួរថា លោកម្ចាស់ត្រូវការឬ ។ ឧទាយិកិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់បួនស្រី អាត្មា
 ត្រូវការដែរ ។ ស្រីនោះឆ្លើយថា លោកម្ចាស់និមន្តមកចុះ ថាហើយ
 ក៏ចូលទៅក្នុងបន្ទប់តូច ដោះសំពត់សាដកចេញហើយដេកផ្ទាល់លើគ្រែ ។
 ឧទាយិកិក្ខុមានអាយុ ក៏ចូលទៅជិតស្រីនោះ ក្នុងពេលនោះឯង លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ស្តីឲ្យថា អ្នកណានឹងហ៊ានស្ទាបអង្អែលស្រីអាក្រក់មាន
 កូនស្អុយយ៉ាងនេះ ថាហើយក៏ខកស្តោះដើរចេញទៅ ។ គ្រានោះឯង
 ស្រីនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងនេះជាកូន
 ចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត គ្មានសេចក្តីអៀនឱស ទ្រុស្តសីល និយាយ
 ពាក្យកុហក ព្រោះថាសមណៈទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ

តេសកល្លោ ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិភិក្ខុវត្ថុ

ធម្មចារិដោ ព្រហ្មចារិដោ សច្ចវាទិដោ សីលវដ្តោ
 កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្និ នត្ថិ ឥមេសំ សា-
 មញ្ញំ នត្ថិ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ នដ្ឋំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
 នដ្ឋំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
 កុតោ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបកតា ឥមេ សាមញ្ញា
 អបកតា ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កចំ ហិ នាម សមណោ
 ឧទាយិ មំ សាមំ មេធុនធម្មំ យាចិត្តា កោ
 ឥមំ វសលំ ទុក្ខន្ធ�ំ អាមសិស្សតីតិ នុដ្ឋហិត្វា
 បក្កមិស្សតិ កី មេ ចាបកំ កី មេ ទុក្ខន្ធ�ំ
 កិស្សាហំ កេន ហាយាមីតិ ។ អញ្ញាបិ ឥត្ថិយោ
 ឧជ្ឈាយន្តិ វីយន្តិ វិចាចេន្តិ អលទ្ធិដោ ឥមេ សមណោ
 សក្យបុត្តិយា ទុស្សីលា មុសាវាទិដោ ឥមេ ហិ នាម
 សមចារិដោ ធម្មចារិដោ ព្រហ្មចារិដោ សច្ចវាទិដោ
 សីលវដ្តោ កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្និ នត្ថិ ឥមេសំ
 សាមញ្ញំ នត្ថិ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ នដ្ឋំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៤ និទានឧទាយិកិក្ខុ

ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តដ៏ប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជា
 កុសល សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់
 សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់
 ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញ-
 គុណរបស់សមណៈទាំងនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំង
 នេះមានពីណា សមណៈទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណៈ
 ទាំងនេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ មិនសមបីបើ សមណៈឈ្មោះ
 ឧទាយិសុំមេបុនធម្មនឹងអញដោយខ្លួនឯង ហើយស្តីថា អ្នកណានឹងហ៊ាន
 ស្ទាបអង្គុលស្រីអាក្រក់មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ថាហើយខាកស្តោះចៀស
 ចេញទៅ (ដូច្នេះសោះ) ការលាមករបស់អញ ដូចម្តេច ក្លិនអញអាក្រក់ដូច-
 ម្តេច អញដូចម្តេច អញអន់ (ជាងស្រីឯទៀត) ដោយអ្វី ។ ស្រីទាំងឡាយ
 ឯទៀត ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងនេះជាកូនចៅ
 ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ទ្រុស្តសីលនិយាយកុហក
 ព្រោះថា សមណៈទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ប្រព្រឹត្តធម៌
 ប្រព្រឹត្តដ៏ប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល
 សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈ
 ទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ

នង្គំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
 កុតោ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបកតា ឥមេ សាមញ្ញា
 អបកតា ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កងំ ហិ ឆាម សម-
 ណោ ឧទាយិ ឥមិស្សា សាមំ មេធុនធម្មំ យាចិត្តា
 កោ ឥមំ វសលំ ទុក្ខន្ធិ អាមសិស្សតីតិ ទុដ្ឋហិត្តា
 បក្កមិស្សតិ កី ឥមិស្សា ចាបកំ កី ឥមិស្សា ទុក្ខន្ធិ
 កិស្សាយំ កេន ហាយតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ
 តាសំ ឥត្ថិនំ ឧជ្ឈាយន្តិនំ វិទាចេន្តិនំ វិចាចេន្តិនំ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា សន្តដ្ឋា លទ្ធិនោ កុក្កុច្ឆកា
 សិក្ខាកាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិទាចេន្តិ កងំ
 ហិ ឆាម អាយស្មា ឧទាយិ មាតុកាមស្ស សន្តិកេ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សតីតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិនានេ ឯតស្មី
 បកវណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្តិចាតាបេត្តា អាយស្មន្តំ
 ឧទាយិ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិវ តំ ឧទាយិ មាតុកាមស្ស
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសសីតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះ វិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណ
 របស់សមណៈទាំងនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះ
 មានពីណា សមណៈទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណៈទាំង
 នេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ មិនសមបីបើ សមណៈឈ្មោះឧទាយិ
 សុំមេចុនធម្មនឹងស្រីនេះដោយខ្លួនឯងហើយបែរជាស្តីថា អ្នកណានឹងហ៊ាន
 ស្លាប់អង្អែលស្រីអាក្រក់ មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ហើយខកស្តោះចៀស
 ចេញទៅ (ដូច្នេះសោះ) ការលាមករបស់ស្រីនេះ ដូចម្តេច ក្លិនរបស់ស្រីនេះ
 អាក្រក់ដូចម្តេច ស្រីនេះដូចម្តេច ស្រីនេះថោកថយ (ជាងស្រីឯទៀត) ដោយ
 អ្វី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮស្រីទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះ
 បង្គាប់ (ដូច្នេះហើយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
 ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្វៀស ប្រាថ្នាតែការសិក្សា
 ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបីបើ
 ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុពេលសរសើរការបម្រើខ្លួនដោយកាម ក្នុងសំណាក់
 មាតុត្រាមសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ក្នុងពេលនោះ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
 ម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ឧទាយិ បានឮថាអ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើ

តេសកល្លោ ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទប្បញ្ញត្តិ

សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភក្កវា អនុច្ឆរិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិកំ អប្បជ្ឈរំ អស្សាមណាគំ
 អកប្បិយំ អករណីយំ កងំ ហិ ឆាម តំ
 មោឃបុរិស មាតុកាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិច-
 រិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សសិ ននុ មយា មោឃបុរិស
 អនេកបរិយាយេន វិរាតាយ ធម្មោ ទេសិតោ នោ
 សរាតាយ ។ បេ ។ កាមបរិណ្ឌហានំ រូបសមោ អក្ខាតោ
 នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសទាយ ។ បេ ។
 ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
 យោ បន ភិក្ខុ ឧតិស្សោ វិបរិណាតេន ចិត្តេន
 មាតុកាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ
 កាសេយ្យ ឯតទត្តំ ភក្កិនិ ចារិចរិយានំ យា
 មាទិសំ សីលវន្តំ កល្យាណធម្មំ ព្រហ្មចារី ឯតេន
 ធម្មេន បរិចរេយ្យាតិ មេថុន្ទបសញ្ញតេន សង្ឃាទិ-
 សេសោតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៤ សេចក្តីបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ

ខ្លួនដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុត្រាមមែនឬ ។ ឧទាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា
បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនុ៎ះពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលបុរសសាបសូន្យ ដំណើរនេះមិនទំនង មិន
សមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើ
សោះ ម្នាលមោឃបុរស មិនសមបីបើ អ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើខ្លួន
ដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុត្រាម (ដូច្នោះទេ) ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែល
តថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាក
រាគៈ មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយរាគៈទេ ។ បេ ។ ការរម្ងាប់សេចក្តីក្តៅក្រ-
ហាយព្រោះកាម តថាគតក៏បានសំដែងហើយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើលា-
មករបស់អ្នកឯងនុ៎ះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺរាគៈគ្រប់សង្កត់ហើយមានចិត្ត
ប្រែប្រួល ពោលសរសើរការបម្រើជាកាម ដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃមាតុ-
ត្រាម ដោយសំដីប្រកបដោយមេប៉ុនធម្មថា ស្រីណាគប្បីបម្រើនូវភិក្ខុមាន
សីល មានធម៌ជាកុសល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ប្រហែលដូចអាត្មា
ដោយធម៌នេះ ម្នាលប្អូនស្រី ការបម្រើនេះរបស់ស្រីនោះ ជាការប្រសើរជាង
ការបម្រើទាំងអស់ (ពោលពាក្យដូច្នោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១១៥] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ
 ។ បេ ។ ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ
 អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។ ឱតិល្លោ ជាម សារត្តោ
 អបេក្ខវា បដិពទ្ធចិត្តោ ។ វិបរិណាតន្តិ រត្តំបិ ចិត្តំ
 វិបរិណាតំ ទុដ្ឋំបិ ចិត្តំ វិបរិណាតំ មុទ្ធុំបិ ចិត្តំ
 វិបរិណាតំ អបិច រត្តំ ចិត្តំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតំ
 វិបរិណាតន្តិ ។ មាតុកាមោ ជាម មនុស្សត្ថិ
 ន យក្ខិ ន បេតិ ន តិរច្ឆានកតា វិញ្ញ
 បដិពលា សុភាសិតទុក្ខាសិតំ ទុដ្ឋល្វាទុដ្ឋលំ អា-
 ជានិតុំ ។ មាតុកាមស្ស សន្តិកេតិ មាតុកាមស្ស
 សាមន្តា មាតុកាមស្ស អវិទូរេ ។ អត្តកាមន្តិ អត្តនោ
 កាមំ អត្តនោ ហេតុំ អត្តនោ អធិប្បាយំ អត្តនោ
 ចារិចរិយំ ។ ឯតទក្កន្តិ ឯតំ អក្កំ ឯតំ សេដ្ឋំ
 ឯតំ មោក្ខំ ឯតំ ឧត្តមំ ឯតំ បរំ ។ យាតិ
 ខត្តិយា វា ព្រាហ្មណី វា វេស្សី វា សុទ្ធិ វា ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[១១៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ ក្នុង បារាជិកកណ្តសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្រឡេក ម្យ៉ាងមើល មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ហៅថា មានចិត្តគឺរាគៈគ្រប់សង្កត់ហើយ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តត្រេកអរ ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តគឺទោសប្រទុស្ត ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តវង្វេង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល តែថាព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដៅយកចិត្ត ដែលត្រេកអរថា ជាចិត្តប្រែប្រួល ក្នុងអត្ថនេះ ។ មនុស្សស្រីដែលដឹងសេចក្តី ឆ្លៀវឆ្លាស អាចដឹង ច្បាស់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អនិងអាក្រក់ សំដីគួរនិងមិនគួរ ហៅថា មាតុគ្រាម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិន ហៅថា មាតុគ្រាមទេ ។ ត្រង់ពាក្យថា ក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម សេចក្តី ថា ជិតខាងមាតុគ្រាម គឺមិនឆ្ងាយអំពីមាតុគ្រាម ។ ត្រង់ពាក្យថា កាមដើម្បីខ្លួន សេចក្តីថា ចំណង់ដើម្បីខ្លួន ហេតុដើម្បីខ្លួន សេចក្តី ប្រាថ្នាដើម្បីខ្លួន ការបម្រើដើម្បីខ្លួន ។ ត្រង់ពាក្យថា ការបម្រើ នេះប្រសើរ សេចក្តីថា ការបម្រើនេះប្រសើរ ការបម្រើនេះប្រសើរ បំផុត ការបម្រើនេះ ជាគ្រឿងដោះខ្លួនឲ្យរួចចាកទុក្ខ ការបម្រើនេះខ្ពង់ខ្ពស់ ការបម្រើនេះ គួរប្រាថ្នាណាស់ ។ ត្រង់ពាក្យថា ស្រីណា សេចក្តីថា ស្រីក្សត្រិយ៍ក្តី ស្រីព្រាហ្មណ៍ក្តី ស្រីអ្នកឈ្មួញក្តី ស្រីអ្នកគ្រូក្តី ។

តេសកណ្ណោ ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

មាទិសន្តិ ខត្តិយំ វា ព្រាហ្មណំ វា វេស្សំ វា សុទ្ធិ
 វា ។ សីលវន្តន្តិ ចាណាតិចាតា បដិវិរតំ អទិន្នា-
 ទាទា បដិវិរតំ មុសាវាទា បដិវិរតំ ។ ព្រហ្មចារិន្តិ
 មេដុនធម្មា បដិវិរតំ ។ កល្យាណធម្មោ នាម តេន
 ច សីលេន តេន ច ព្រហ្មចរិយេន កល្យាណធម្មោ
 ហោតិ ។ ឯតេន ធម្មេនាតិ មេដុនធម្មេន ។ បរិច-
 រេយ្យាតិ អភិរមេយ្យ ។ មេដុន្ទបសញ្ញិតេនាតិ មេដុ-
 នធម្មប្បដិសំយុត្តេន ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។
 តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[១១៦] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយា-
 យ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឥត្ថិ
 ច ហោតិ វេមតិកោ បណ្ឌាកសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ
 តិរច្ឆានកតសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច ហោតិ បណ្ឌាកសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បណ្ឌាកស្ស សន្តិកេ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៤ សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ

ត្រង់ពាក្យថា ប្រហែលដូចអាត្មា សេចក្តីថា ក្សត្រីយ័ក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី អ្នកឈ្មួញក្តី អ្នកគ្រូក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសីល សេចក្តីថា វៀរចាក បាណាតិបាត វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកមុសាវាទ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ គឺវៀរចាកមេប៉ុនធម្ម ។ មានធម៌ជាកុសលដោយ សីលនោះផង ដោយព្រហ្មចរិយនោះផង ហៅថា មានធម៌ជាកុសល ។ ត្រង់ ពាក្យថា ដោយធម៌នេះ គឺដោយមេប៉ុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីបម្រើ គឺគប្បីត្រេកអរចំពោះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រកបដោយមេប៉ុន គឺប្រកប ព្រមចំពោះដោយមេប៉ុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវសង្ឃាទិសេស នោះមានអធិប្បាយពិស្តារ ក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។

[១១៦] ស្រីពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថា ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីនោះ ត្រូវ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីពិតមែន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ ថាខ្ចើយក្តី សំគាល់ថាប្រុសក្តី សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាម ដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃស្រីនោះ ត្រូវអា- បត្តិបុណ្យថ្វីយ ។ ខ្ចើយពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្ចើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេក- អរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្ចើយនោះ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ចុល្លច្ច-
 យស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច ហោតិ វេមតិកោ បុរិស-
 សញ្ញំ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ បណ្ឌាកស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ
 បុរិសសញ្ញំ វេមតិកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ ឥត្ថិសញ្ញំ
 បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ តិរច្ឆានកត-
 សញ្ញំ វេមតិកោ ឥត្ថិសញ្ញំ បណ្ឌាកសញ្ញំ បុរិសសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ តិរច្ឆានកតស្ស
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[១១៧] ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថិនំ ឥត្ថិសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថិនំ សន្តិកេ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ទ្វិដ្ឋំ
 សង្ឃាទិសេសានំ ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថិនំ

និយមិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្ច័យ ។ ខ្មើយពិតមែន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់
 ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្មើយ
 នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ប្រុសពិតមែន ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) មាន
 សេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់
 ថាខ្មើយ (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាម ដើម្បី
 ខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ តិរច្ឆានពិតមែនភិក្ខុសំ-
 គាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់
 ថាខ្មើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 ការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១១៧] ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថា ជាស្រី ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់
 នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុមាន

តេសកណ្ណោ ចតុត្ថសង្ខាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ វេមតិកាទិ

វេមតិកោ បណ្ណាកសញ្ញា បុរិសសញ្ញា តិរច្ឆានកតសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថិន្នំ សន្តិកេ អត្តកា-
 មចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ មុល្លច្ចយានំ ។
 ទ្វេ បណ្ណាកា ទ្វិន្នំ បណ្ណាកានំ បណ្ណាកសញ្ញា សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ បណ្ណាកានំ សន្តិកេ អត្តកាម-
 ចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ មុល្លច្ចយានំ ។
 ទ្វេ បណ្ណាកា ទ្វិន្នំ បណ្ណាកានំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញា
 តិរច្ឆានកតសញ្ញា ឥត្ថិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ទ្វិន្នំ បណ្ណាកានំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ទ្វេ បុរិសា
 ទ្វិន្នំ បុរិសានំ ។ បេ ។ ទ្វេ តិរច្ឆានកតា ទ្វិន្នំ តិ-
 រច្ឆានកតានំ តិរច្ឆានកតសញ្ញា វេមតិកោ ឥត្ថិសញ្ញា
 បណ្ណាកសញ្ញា បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានកតានំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ឥត្ថិ ច
 បណ្ណាកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ឧភិន្នំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៤ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុសង្ឃៗជាដើម

សេចក្តីសង្ឃៗ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថា
 តិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះស្រីទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការ
 បម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃ
 ពីរ ។ ខ្មើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ខ្មើយទាំងពីរថា ជាខ្មើយ ក៏មានសេច-
 ក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃ
 ខ្មើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្នៃពីរ ។ ខ្មើយពីរនាក់ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ឃៗ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់
 ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះខ្មើយទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការ
 បម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្មើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 ពីរ ។ ប្រុសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ប្រុសទាំងពីរ ។ បេ ។ តិរច្ឆាន
 ពីរ ភិក្ខុសំគាល់ថា តិរច្ឆាន (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ឃៗ (ក្តី) សំគាល់ថា ស្រី (ក្តី)
 សំគាល់ថា ខ្មើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) ចំពោះតិរច្ឆានទាំងពីរក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់
 តិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្មើយម្នាក់
 ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោល
 សរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។
 ឥត្ថី ច បណ្ឌាកោ ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ បណ្ឌាកសញ្ញំ ។ បេ ។
 អាបត្តិ ទិជ្ជំ មុល្លច្ចយានំ ។ បេ ។ បុរិសសញ្ញំ ។ បេ ។
 តិរច្ឆានកតសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ ច
 ឧភិជ្ជំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ
 ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ បណ្ឌាកសញ្ញំ បុរិសសញ្ញំ
 តិរច្ឆានកតសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ ឥត្ថី ច តិរច្ឆា-
 នកតោ ច ឧភិជ្ជំ ឥត្ថីសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច នំ ឧភិជ្ជំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ
 ភាសតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។

និយមបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ចើយម្នាក់ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និង
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ខ្ចើយ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យពីរ
 ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា តិរច្ឆាន ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង
 ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់
 ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 ការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ចើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន
 (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 ការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវ
 អាបត្តិបុល្លច្ច័យ និងទុក្ខដ ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរ
 ថា ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន
 ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងទុក្ខដ ។

តេរសកល្លោ ចតុត្ថសង្ខាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ វេមតិកាទិ

ឥត្ថី ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ បណ្ឌាកសញ្ញី
 បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានកតសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 នំ ឧភិជ្ជំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច បុរិសោ
 ច ឧភិជ្ជំ បណ្ឌាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឧភិជ្ជំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយេន ទុក្ខជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច
 បុរិសោ ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានកត-
 សញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ សន្តិកេ អត្តកា-
 មចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ទ្វិជ្ជំ ទុក្ខជានំ ។
 បណ្ឌាកោ ច តិរច្ឆានកតោ ច ឧភិជ្ជំ បណ្ឌាកសញ្ញី
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ សន្តិកេ អត្ត-
 កាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ មុល្លច្ច-
 យេន ទុក្ខជស្ស ។ បណ្ឌាកោ ច តិរច្ឆានកតោ
 ច ឧភិជ្ជំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានកត-
 សញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ ឧភិជ្ជំ
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៤ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុសង្ឃៗជាដើម

ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ភ្លឺ) សំគាល់ថាខ្ចើយ
 (ភ្លឺ) សំគាល់ថាប្រុស (ភ្លឺ) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ភ្លឺ) ចំពោះជនទាំង
 ពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុង
 សំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្វីយ និងទុក្ខជ ។ ខ្ចើយម្នាក់
 ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថា ខ្ចើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់
 នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្វីយ និងទុក្ខជ ។ ខ្ចើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ (ភ្លឺ) សំគាល់ថាប្រុស (ភ្លឺ) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ភ្លឺ)
 ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាម
 ដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជពីរ ។
 ខ្ចើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាខ្ចើយ ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជន
 ទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្វីយ និងទុក្ខជ ។ ខ្ចើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ភ្លឺ) សំគាល់ថាប្រុស (ភ្លឺ) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន
 (ភ្លឺ) សំគាល់ថាស្រី (ភ្លឺ) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ

អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បុរិសោ ច តិរច្ឆានកតោ
 ច ឧភិន្នំ បុរិសសញ្ញំ វេមតិកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញំ
 ឥត្ថិសញ្ញំ បណ្ឌាកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច នំ
 ឧភិន្នំ សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ
 ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។

[១១៨] អនាបត្តិ ចីវរិបិណ្ឌាចាតសេនាសនតិលាន-
 ប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារេន ឧបដ្ឋហាតិ ភណាតិ ឧម្ម-
 ត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[១១៩] កថំ វញ្ញា^(១) លកេ បុត្តំ
 បិយា ច សុភកា សិយំ^(២)
 កី ទដ្ឋំ កេនុបដ្ឋេយ្យំ
 កថំ កច្ឆេយ្យ សុត្តតិទ្ធិ^(៣) ។

[១២០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញ-
 តវា វញ្ញា ឥត្ថិ កុលុបកំ ភិក្ខុ ឯតទវោច
 កថាហំ កន្តេ វិជាយេយ្យន្តិ ។ តេនហិ ភកិទិ

១ វណ្ណតិបិ បាហោ ។ ២ ម. អស្សំ ។ ៣ ឆន្ទានុក្ខន្ធត្ថំ សំយោគោ កតោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ប្រុសម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថា ប្រុស (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្មើយ (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោល សរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

[១១៨] អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ ៣ ពួក) គឺ ភិក្ខុពោលថា នាងចូរបម្រើអាត្មាដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគ្រឿងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆ្គួត ១ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោយនេះ គឺ)

[១១៩] ស្រីអារ ស្រីបានកូន ស្រីចង់ឲ្យប្តីស្រឡាញ់ ស្រី ចង់បានរូបល្អ សួរភិក្ខុថា ធ្វើដូចម្តេច ស្រីចង់ឲ្យទាន ស្រី ចង់បម្រើ សួរភិក្ខុថា ធ្វើដូចម្តេច ស្រីចង់ទៅសុគតិ សួរភិក្ខុ ថាធ្វើដូចម្តេច ។

[១២០] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីអារ បាននិយាយ ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ ករុណានឹងគិតធ្វើដូចម្តេចឲ្យមានកូន ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី

តេសកណ្ណោ ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុ

អត្តទានំ ទេហីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទានន្តិ ។ មេដុន-
 ធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្ថំ អាហាចេសិ ។ អាបត្ថី ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ
 សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញាតវា វិជាយីនី ឥត្ថី កុលូបកំ ភិក្ខុ ឯតទរោច
 កថាហំ ភន្តេ បុត្តំ ន^(១) លកេយ្យន្តិ ។ តេនហិ
 ភតិទិ អត្តទានំ ទេហីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទា-
 នន្តិ ។ មេដុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្ថី ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេ-
 សន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវា ឥត្ថី
 កុលូបកំ ភិក្ខុ ឯតទរោច កថាហំ ភន្តេ
 សាមិកស្ស បិយា អស្សន្តិ ។ តេនហិ ភតិទិ
 អត្តទានំ ទេហីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទានន្តិ ។
 មេដុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អាបត្ថី ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ នសទ្ធោ ន ហោតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៤ វិនិត្យត្ថ

បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីអារនោះសួរថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុនធម្ម ។
 ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ទើបយកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបទូល
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីមាន
 កូនបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេច កុំឲ្យបានកូន ។ ភិក្ខុនោះ ប្រាប់ថា
 ម្ចាស់បួនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះ សួរថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ ប្រាប់ថា
 មេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង
 មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូល
 ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឲ្យជាទីស្រឡាញ់នៃប្តី ។
 ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់បួនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។
 ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច ។
 ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កុលូបកំ ភិក្ខុំ
 ឯតទរោច កេថាហំ ភន្តេ សុភកា អស្សន្តិ ។ តេនហិ
 ភតិជំ អត្តទានំ ទេហីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទានន្តិ ។
 មេចុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កុលូបកំ
 ភិក្ខុំ ឯតទរោច ក្យាហំ ភន្តេ អយ្យស្ស ទដ្ឋាមីតិ ។
 អត្តទានំ ភតិជីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទានន្តិ ។
 មេចុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កុលូបកំ ភិក្ខុំ
 ឯតទរោច កេថាហំ ភន្តេ អយ្យំ ឧបដ្ឋាមីតិ ។
 អត្តទានេន ភតិជីតិ ។ កី ភន្តេ អត្តទានន្តិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុដែលតែងទៅ
មកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឲ្យជាស្រី
មានរូបល្អ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏
ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ
តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
សង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយ
ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
ករុណានឹងឲ្យទានដូចម្តេច ដល់លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់
ប្អូនស្រី នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏
ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុនធម្ម ។
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក
ឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាន
និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោក
ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាផ្គត់ផ្គង់លោកម្ចាស់ ដោយទានដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ
ប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងផ្គត់ផ្គង់ដោយទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រី
នោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច ។

តេសកណ្ណោ ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសស្ស វិនិតវត្ថុ

មេដុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថិ
 កុល្យបកំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច កថាហំ ភន្តេ
 សុតតិ កច្ឆេយ្យន្តិ ។ តេនហិ ភតិជិ អក្កទានំ
 ទេហីតិ ។ កី ភន្តេ អក្កទានន្តិ ។ មេដុនធម្មន្តិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ កច្ចំ នុ ខោ អហំ
 សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ អាបត្តិ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ
 សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៤ វិនីតវត្ថុ

ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។
 សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងភិក្ខុដែលតែងទៅ
 មកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណា គប្បីទៅកាន់សុគតិ
 ដោយកុសលដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាង
 ចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ទានដ៏
 ប្រសើរនោះ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ទើប
 យកសេចក្តីនុ៎ះ ក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសង្ឃាទិសេសំ

[១២១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ
កុលូបកោ ហោតិ ពហុកានិ កុលានិ ឧបសង្កមតិ
យត្ថ បស្សតិ កុមារកំ វា អបជាបតិកំ កុមារិកំ
វា អបតិកំ កុមារកស្ស មាតាបិតុនំ សន្តិកេ
កុមារិកាយ វុណ្ណំ ភណតិ អមុកស្ស កុលស្ស
កុមារិកា អភិរូចា ទស្សនីយា ចាសាទិកា បណ្ឌិតា
ព្យត្តា មេធាវីដី ទត្វា អនលសា ឆន្ទា សា កុមារិកា
ឥមស្ស កុមារកស្សាតិ ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ^(១) ឯតេ
ខោ ភន្តេ អម្ពេ ន ជាទន្តិ កេ វា ឥមេ កស្ស
វាតិ សចេ ភន្តេ អយ្យោ ជាបេយ្យ អានេយ្យាម មយំ
តំ កុមារិកំ ឥមស្ស កុមារកស្សាតិ ។ កុមារិកា-
យ មាតាបិតុនំ សន្តិកេ កុមារកស្ស វុណ្ណំ ភណតិ
អមុកស្ស កុលស្ស កុមារកោ អភិរូចា ទស្សនីយោ

១ ឱ. ម. វទេន្តិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៥

[១២១] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងក្រុងសាវត្ថី តែងចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយមានប្រមាណច្រើន ឃើញកុមារដែលគ្មានប្រពន្ធក្តី ឃើញនាងកុមារីដែលគ្មានប្តីក្តី ក្នុងទីណា ក៏និយាយសរសើរនាងកុមារីក្នុងសំណាក់នៃមាតាបិតារបស់កុមារ (ក្នុងទីនោះ) ថា នាងកុមារីរបស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរគយគន់មើល ល្មមជ្រះថ្លា ជាស្រីមានប្រាជ្ញាអង្គអាច ធ្វើវេទ្យាស វាងវៃ មិនខ្ជិលច្រអូស នាងកុមារីនោះ សមគ្នានឹងកុមារនេះណាស់ ។ មាតាបិតារបស់កុមារនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះ គេមិនធ្លាប់ស្គាល់ យើងខ្ញុំថា អ្នកអស់ទាំងនុ៎ះជាអ្វីក្តី ជាកូនចៅអ្នកណា ដូច្នោះឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើលោកម្ចាស់ឲ្យគេឲ្យ យើងខ្ញុំគួរនាំនាងកុមារីនោះមកឲ្យផ្សំឲ្យកុមារនេះដែរ ។ ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ពោលសរសើរកុមារក្នុងសំណាក់មាតាបិតារបស់នាងកុមារីថា កុមាររបស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរគយគន់មើល

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិភិក្ខុវត្ថុ

ចាសាទិកោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទក្ខោ
 អនលសោ ឆន្នោ សោ កុមារកោ សមិស្សា
 កុមារិកាយាតិ^(១) ។ តេ ឯវំ វទេន្តិ ឯតេ ខោ
 ភន្តេ អម្ពេ ន ជាទន្តិ កេ វា សមេ កស្ស វាតិ
 តិស្មី វិយ កុមារិកាយ វត្ថុ សចេ ភន្តេ អយ្យោ
 យាចាមេយ្យ ទន្នេយ្យាម មយំ សមំ កុមារិកំ តស្ស
 កុមារកស្សាតិ ។ ឯតេនេវ ឧទាយេន អាវាហានិបិ
 កាវាមេតិ វិវាហានិបិ កាវាមេតិ វាវយ្យានិបិ វត្តាមេតិ ។

[១២២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវិស្សា
 បុរាណាគណកិយា ដីតា អភិរូចា ហោតិ ទស្សនីយា
 ចាសាទិកា ។ តីរោកាមកា ច អាជីវកស្សាវកា
 អាគន្ធា តំ កណកី ឯតទវេចំ ទេហាយ្យេ សមំ
 កុមារិកំ អម្ពាតំ កុមារកស្សាតិ ។ សា ឯវមាហ
 អហំ ខ្យយា តុម្ពេ ន ជាទនិ កេ វា សមេ កស្ស
 វាតិ អយញ្ច មេ ឯកដីតិកា តីរោកាមោ ច កន្តព្វោ

១ ឱ. ម. ឆន្នាយំ កុមារិកា តស្ស កុមារកស្សាតិ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៥ និទានឧទាយិកិក្ខុ

ល្មមជ្រះថ្លា ជាប្រុសមានប្រាជ្ញាអង្គអាច ឆ្លៀវឆ្លាស វាងវៃ មិនខ្ជិល
ប្រអូសកុមារនោះ សមគ្នានឹងនាងកុមារីនេះណាស់ ។ ម្តាយអាពុកនាង
កុមារីនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះ មិនធ្លាប់ស្គាល់យើងថា
អ្នកអស់នេះជាអ្វីក្តី ជាកូនចៅអ្នកណាក្តី ការដែលយើងនិយាយ ព្រោះ
នាងកុមារីដូចជាអៀនមាត់ពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់
ឲ្យគេមកដណ្តឹងយើង ។ គួរឲ្យនាងកុមារីនេះដល់កុមារនោះដែរ ។ ឧទាយិ
កិក្ខុតែងឲ្យត្រកូលរៀបចំអាវាហមង្គលផង វិវាហមង្គលផង ឲ្យស្តីដណ្តឹងគ្នា
នឹងគ្នាផង សុទ្ធតែដោយឧបាយនេះឯង ។

[១២២] សម័យនោះឯង មានកូនក្រមុំ នៃស្រីមេម៉ាយម្នាក់ជាប្រពន្ធ
ហោរាចាស់ មានរូបឆោមស្រស់បស់គួរគយគន់មើលនាំឲ្យជ្រះថ្លា ។ ពួក
សាវ័ករបស់អាជីវកនៅស្រុកក្រៅ បានចូលមកនិយាយនឹងប្រពន្ធហោរា
នោះថា ម្ចាស់អ្នកស្រី អ្នកចូរឲ្យនាងកុមារីនេះ មកកុមាររបស់យើងទៅ ។
ប្រពន្ធហោរាក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិន
ធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាង
ទៀតជីតានេះ ជាជីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

ឆាបំ ទស្សាមីតិ ។ មនុស្សា តេ អាជីវកស្សាវកា
 ឯតទរោចំ កិស្ស តុម្កេ អយ្យា អាគតត្ថាតិ ។ ឥធន
 មយំ អយ្យា អមុកំ ឆាម កណ្តកី ដីតំ យាចិម្ហា
 អម្ហាតំ កុមារកស្ស សា ឯវមាហា អហំ ខ្វយ្យា
 តុម្កេ ន ជាឆាមិ កេ វា ឥមេ កស្ស វាតិ អយញ្ច
 មេ ឯកជីតិកា តីរោកាមោ ច កន្តព្វោ ឆាបំ
 ទស្សាមីតិ ។ កិស្ស តុម្កេ អយ្យា តំ កណ្តកី
 ដីតំ យាចិត្ត ននុ អយ្យោ ឧទាយិ វត្តព្វោ អយ្យោ
 ឧទាយិ ឆាបេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ អាជីវកស្សាវកេ
 យេឆាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិស្វា
 អាយស្មន្តំ ឧទាយី ឯតទរោចំ ឥធន មយំ កន្តេ អមុកំ
 ឆាម កណ្តកី ដីតំ យាចិម្ហា អម្ហាតំ កុមារកស្ស
 សា ឯវមាហា អហំ ខ្វយ្យា តុម្កេ ន ជាឆាមិ កេ វា
 ឥមេ កស្ស វាតិ អយញ្ច មេ ឯកជីតិកា តីរោកា-
 មោ ច កន្តព្វោ ឆាបំ ទស្សាមីតិ សាធុ កន្តេ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយសួរទៅពួកសាវករបស់អាជីវកនោះថា
 បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អស់អ្នកមកនេះ មានការអ្វី ។ ពួកសាវករបស់
 អាជីវកនោះប្រាប់ថា យើងមកដណ្តឹងជីតារបស់អ្នកស្រីប្រពន្ធហោរា
 ឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយថា
 បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយ
 ជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតជីតានេះ ជាជីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ
 ហើយថា ត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 នោះប្រាប់ទៅពួកសាវករបស់អាជីវកវិញថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 ថ្វីបានជាអ្នកទៅដណ្តឹងជីតារបស់ប្រពន្ធហោរានោះ ក្រែងត្រូវអ្នកទាំង-
 ឡាយពិតលោកម្ចាស់ឧទាយិ លោកម្ចាស់ឧទាយិនឹងបង្គាប់ឲ្យគេ ឲ្យទេឬ ។
 គ្រានោះឯង ពួកសាវករបស់អាជីវក ក៏ចូលទៅឯទីដែលឧទាយិភិក្ខុ
 នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិភិក្ខុដ៏មាន
 អាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងមកដណ្តឹងជីតារបស់ប្រពន្ធហោរា
 ឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយ
 យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ
 ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតជីតានេះ ជាជីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ
 ហើយថា ត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិភិក្ខុវត្ថុ

អយ្យោ តំ កណាកី ដីតវំ ទាបេតុ អម្ពាភំ កុ-
 មារកស្សាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ យេន
 សា កណាកី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ
 កណាកី ឯតទរោច កិស្ស ឥមេសំ ដីតវំ ន
 ទេសីតិ ។ អហំ ខ្យយ្យ ឥមេ ន ជាធាមិ កេ
 វា ឥមេ កស្ស វាតិ អយញ្ច មេ ឯកដីតិកា
 តីរោកាមោ ច កន្តព្វោ ធាហំ ទស្សាមីតិ ។ ទេហិ
 ឥមេសំ អហំ ឥមេ ជាធាមីតិ ។ សចេ កន្តេ អយ្យោ
 ជាធាតិ ទស្សាមីតិ ។ អថខោ សា កណាកី តេសំ
 អាជីវកស្សាវកានំ ដីតវំ អទាសិ ។ អថខោ តេ
 អាជីវកស្សាវកា តំ កុមារិកំ នេត្វា មាសំយេវ
 សុណិសាកោកេន ភុញ្ញីសុ តតោ អបរេន ទាសីកោកេន
 ភុញ្ញន្តិ ។

[១២៣] អថខោ សា កុមារិកា មាតុយា
 សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ អហំ ហិ ទុក្កតា ទុក្ខិតា
 ន សុខំ លភាមិ មាសំយេវ មំ សុណិសាកោកេន

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៥ និទានឧទាយិកិក្ខុ

យើងសូមពឹងលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងប្រពន្ធហោរា
 ឲ្យ ។ កូនស្រីមកកុមាររបស់យើងទៅ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលប្រពន្ធហោរានៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិ-
 យាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធហោរានោះថា ហេតុអ្វី បានជានាងមិនឲ្យជីតា ដល់
 អ្នកអស់នេះ ។ ប្រពន្ធហោរាក៏ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា
 មិនធ្លាប់ស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ
 ម្យ៉ាងទៀត ជីតានេះជាជីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថា ត្រូវទៅស្រុកក្រៅផង
 ទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ ឧទាយិកិក្ខុក៏និយាយថា នាងចូរឲ្យទៅអ្នកទាំងនេះ
 ចុះ អាត្មាធ្លាប់ស្គាល់គេដែរ ។ ប្រពន្ធហោរានិយាយថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់ស្គាល់ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យ ។ គ្រានោះឯង
 ប្រពន្ធហោរានោះ ក៏បានឲ្យជីតាទៅពួកសាវករបស់អាជីវកនោះ ។ លំដាប់
 នោះ ពួកសាវករបស់អាជីវកនោះឯង ក៏បាននាំនាងកុមារីនោះទៅ ហើយ
 ប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម ១ ខែ តពីនោះមក
 ប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ ។

[១២៣] គ្រានោះឯង នាងកុមារីនោះ ក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយ
 ដោយពាក្យថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខទេ
 ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវក ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសា

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

ភុញ្ញីសុ តតោ អបវេន ទាសីកោកេន ភុញ្ញន្តិ អាគច្ឆតុ
 មេ មាតាម៍^(១) នេស្សត្វតិ ។ អថខោ សា កណកី
 យេន តេ អាជីវកស្សាវកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 តេ អាជីវកស្សាវកេ ឯតទរោច មា អយ្យា ឥមំ
 កុមារិកំ ទាសីកោកេន ភុញ្ញត្ថ អុណិសាកោ-
 កេន ឥមំ កុមារិកំ ភុញ្ញថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ
 នត្តម្ហាតំ តយា សទ្ធិ អាហារូបហារោ សមណោន
 សទ្ធិ អម្ហាតំ អាហារូបហារោ កច្ច តំ ន មយន្តំ
 ជាធាមាតិ ។ អថខោ សា កណកី តេហិ អាជីវក-
 ស្សាវកេហិ អបសាទិតា បុននេវ សាវត្ថី បច្ចាតញ្ញី ។
 ទុតិយម្បិ ខោ សា កុមារិកា មាតុយា សន្តិកេ ទូតំ
 ចាហេសិ អហំ ហិ ទុក្ខតា ទុក្ខិតា ន សុខំ
 លភាមិ មាសំយេវ មំ សុណិសាកោកេន ភុញ្ញីសុ
 តតោ អបវេន ទាសីកោកេន ភុញ្ញន្តិ អាគច្ឆតុ មេ
 មាតា មំ នេស្សត្វតិ ។ អថខោ សា កណកី

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ មន្តិ បាហោ ន ហោតិ ។

និយមបិដក មហាវិភង្គ

បានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមកក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាទាសី
 ទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ គ្រានោះឯង
 ប្រពន្ធហោររានោះ ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលពួកសាវករបស់អាជីវកនោះ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសាវករបស់អាជីវកនោះ
 ថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ
 ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ត្រូវប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការ
 បម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ពួកសាវករបស់អាជីវកក៏និយាយថា យើងគ្មាន
 ទាក់ទងជាមួយនឹងនាងឯងទេ យើងមានទាក់ទងតែនឹងសមណៈរបស់យើង
 ទេតើ នាងឯងទៅ ។ យើងមិនស្គាល់នាងឯងទេ ។ ឯប្រពន្ធហោររានោះ
 កាលបើពួកសាវករបស់អាជីវកទាំងនោះ ធ្វើមិនឲ្យជ្រះថ្លាហើយ ក៏ត្រឡប់
 មកក្រុងសាវត្ថីវិញ ។ នាងកុមារី ក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយ ក្នុង
 លើកទី ២ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខ
 ទេ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសា
 បានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាទាសី
 ទៅវិញ សូមអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ឯប្រពន្ធហោររានោះ

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិភិក្ខុវត្ថុ

យេនាយស្នា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 អាយស្មន្តំ ឧទាយិ ឯតទរោច សា កិរ កន្តេ កុមារិកា
 ទុក្ខតា ទុក្ខិតា ន សុខំ លភតិ មាសំយេវ នំ សុណិ-
 សាកោគេន កុញ្ញិសុ តតោ អបរេន ទាសីកោគេន
 កុញ្ញន្តិ វេយ្យាថ កន្តេ មា អយ្យា ឥមំ កុមារិកំ
 ទាសីកោគេន កុញ្ញិត្ថ សុណិសាកោគេន ឥមំ កុ-
 មារិកំ កុញ្ញថាតិ ។ អថខោ អាយស្នា ឧទាយិ
 យេន តេ អាជីវកស្សាវកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
 មិត្វា តេ អាជីវកស្សាវកេ ឯតទរោច មា អយ្យា
 ឥមំ កុមារិកំ ទាសីកោគេន កុញ្ញិត្ថ សុណិសា-
 កោគេន ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ញថាតិ ។ តេ វេ-
 មាហំសុ នត្ថម្ហាតំ តយា សទ្ធិ អាហារូបហារោ
 កណាកិយា សទ្ធិ អម្ហាតំ អាហារូបហារោ សមណោន
 កវិតព្វំ អព្យាវជេន សមណោ អស្ស សុស្សមណោ
 កច្ច ត្វំ ន មយន្តំ ជាធមាតិ ។ អថខោ អាយស្នា
 ឧទាយិ តេហិ អាជីវកស្សាវកេហិ អបសាទិតោ

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៥ និទានឧទាយិកិក្ខុ

ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ
និយាយពាក្យនេះ នឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
ពូជណឹងថានាងកុមារីនោះ ដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តី
សុខសោះ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើជា
កូនប្រសាបានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើ
ជាទាសីទៅវិញ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងគេ
ដូច្នេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារី
នេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការ
បម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ចូលទៅត្រង់
ទីដែលពួកសាវករបស់អាជីវកនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយ
ពាក្យនេះនឹងពួកសាវករបស់អាជីវកនោះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំង
អស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើ
ប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ពួកសាវករបស់
អាជីវកនោះឆ្លើយថា យើងគ្មានទាក់ទងជាមួយនឹងលោកទេ យើងមាន
ទាក់ទងជាមួយតែនឹងប្រពន្ធហោរាទេតើ សមណៈមិនត្រូវខ្វល់ខ្វាយទេ សមណៈ
ត្រូវតែជាសមណៈល្អ លោកចូរទៅវិញទៅ យើងមិនស្គាល់លោកទេ ។
ឯឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលដែលពួកសាវករបស់អាជីវកមិនឲ្យជ្រះថ្លា

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

បុណ្ណេវ សាវត្ថី បច្ចាគញ្ញំ ។ តតិយម្បិ ខោ សា
 កុមារិកា មាតុយា សន្តិកេ ទ្ធពំ ចាហេសិ អហំ
 ហិ ទុក្ខតា ទុក្ខិតា ន សុខំ លភាមិ មាសំយេវ
 មំ សុណិសាកោគេន ភុញ្ញីសុ តតោ អបរេន
 ទាសីកោគេន ភុញ្ញន្តិ អាគច្ឆតុ មេ មាតា មំ
 ទេស្សត្វតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សា កណកី
 យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 អាយស្មន្តំ ឧទាយី ឯតទរោច សា កិរ កន្តេ កុមារិកា
 ទុក្ខតា ទុក្ខិតា ន សុខំ លភតិ មាសំយេវ ទំ
 សុណិសាកោគេន ភុញ្ញីសុ តតោ អបរេន ទាសី-
 កោគេន ភុញ្ញន្តិ វេយ្យាថ កន្តេ មា អយ្យា ឥមំ
 កុមារិកំ ទាសីកោគេន ភុញ្ញិត្ថ សុណិសាកោគេន ឥមំ
 កុមារិកំ ភុញ្ញថាតិ ។ បបមំ ចាហំ តេហិ
 អាដីវកស្សាវកេហិ អបសាទិតោ កច្ឆ ត្វំ នាហំ
 កមិស្សាមីតិ ។

វិនយចិដក មហាវិភង្គ

ហើយក៏ត្រឡប់មកកាន់ក្រុងសាវត្ថីវិញ ។ នាងកុមារីនោះ ក៏ប្រើបម្រើទៅ
 ឯសំណាក់ម្តាយក្នុងលើកទី ៣ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក
 ណាស់ មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកប្រើប្រាស់ខ្ញុំ
 ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមក ក៏
 ប្រើប្រាស់ ដោយការបម្រើជាទាសីវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ អញ្ជើញមក
 នាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ប្រពន្ធហោរពនោះ ចូលទៅឯទីដែលឧទាយិកិក្ខុនៅ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុង
 លើកទី ២ ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮដំណឹងថា នាងកុមារីនោះ ជាស្រី
 ដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកណាស់ មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួក
 សាវករបស់អាជីវក ប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើជាកូនប្រសា បានតែត្រឹម
 ១ ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើជាទាសីវិញ បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន គួរលោកម្ចាស់ទៅនិយាយនឹងគេថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 អស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាខ្ញុំស្រី ចូរប្រើប្រាស់
 នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ឧទាយិកិក្ខុឆ្លើយថា
 កាលពីមុន ពួកសាវករបស់អាជីវក ធ្វើអាត្មាមិនឲ្យជ្រះថ្លាម្តងទៅហើយ
 ឥឡូវនេះ នាងចូរទៅចុះ អាត្មាមិនទៅទៀតទេ ។

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ឧទាយិភិក្ខុវត្ថុ

[១២៤] អថខោ សា កណ្ណកី ឧជ្ឈាយតិ ទីយតិ
 វិចាចេតិ ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ ឯវំ
 ទុក្ខិកោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ ឯវំ មា សុខំ
 លភតុ អយ្យោ ឧទាយិ យថា មេ កុមារិកា ទុក្ខតា
 ទុក្ខិកា ន សុខំ លភតិ ចាបិកាយ សស្សុយា
 ចាបកេន សស្សុរេន ចាបកេន សាមិកេនាតិ ។
 សាមិ ខោ កុមារិកា ឧជ្ឈាយតិ ទីយតិ វិចាចេតិ
 ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ ឯវំ ទុក្ខិកោ
 ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ ឯវំ មា សុខំ លភតុ អយ្យោ
 ឧទាយិ យថាហំ ទុក្ខតា ទុក្ខិកា ន សុខំ លភាមិ
 ចាបិកាយ សស្សុយា ចាបកេន សស្សុរេន ចាប-
 កេន សាមិកេនាតិ ។ អញ្ញាបិ ឥត្ថិយោ អស-
 ន្តុដ្ឋា សស្សុហិ វា សស្សុរេហិ វា សាមិកេហិ
 វា តា ឯវំ ឱយាចន្តិ ឯវំ ទុក្ខតោ ហោតុ អយ្យោ
 ឧទាយិ ឯវំ ទុក្ខិកោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ ឯវំ មា
 សុខំ លភតុ អយ្យោ ឧទាយិ យថា មយំ ទុក្ខតា
 ទុក្ខិកា ន សុខំ លភាម ចាបិកាហិ សស្សុហិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និទានឧទាយិកិក្ខុ

[១២២] គ្រានោះឯង ប្រពន្ធលោកនោះ ក៏ពោលទោសតិះដៀល
 បន្តុះបង្គាប់ឧទាយិកិក្ខុថា នាងកុមារីកូនអញ ដល់នូវសេចក្តីត្រីក្រលំបាក
 មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែ
 អាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្រ
 ដូចយ៉ាងកូនអញ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងកូនអញ ចូរ
 ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្របានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងកូនអញទៅចុះ ទាំងនាង
 កុមារីសោត ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ឧទាយិកិក្ខុថា អញ
 ដល់នូវសេចក្តីត្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រោះ
 តែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ឲ្យ
 លោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្រដូច
 យ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្របានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងអញទៅចុះ ។
 ទាំងពួកស្រីដទៃ ដែលម្តាយក្មេកក្តី អាពុកក្មេកក្តី ប្តីក្តី មិនត្រេកអរ
 ស្រីទាំងនោះ ក៏ផ្ដន្ទាថា យើងដល់នូវសេចក្តីត្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តី
 សុខយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេក
 អាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្រដូចយ៉ាង
 យើង ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងយើង ឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិ

ចាបកេហិ សស្សរេហិ ចាបកេហិ សាមិកេហិតិ ។
 យា បន តា ឥត្ថិយោ សន្តដ្ឋា សស្សហិ
 វា សស្សរេហិ វា សាមិកេហិ វា តា វរំ
 អាយាចន្តិ វរំ សុខិតោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ
 វរំ សន្តិតោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយិ វរំ សុខ-
 មេធាតុ អយ្យោ ឧទាយិ យថា មយំ សុខិតា
 សន្តិតា សុខមេធាម ភទ្ទកាហិ សស្សហិ ភទ្ទ-
 កេហិ សស្សរេហិ ភទ្ទកេហិ សាមិកេហិតិ ។

[១២៥] អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ ឯកច្ចានំ
 ឥត្ថិនំ ឱយាចន្តិនំ ឯកច្ចានំ ឥត្ថិនំ អាយាចន្តិនំ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា សន្តដ្ឋា ។ បេ ។ តេ
 ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ កមំ ហិ ធាម
 អាយស្មា ឧទាយិ សញ្ជាវត្ថំ សមាបន្និស្សតីតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេសុំ ។
 អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បកវណោ ភិក្ខុ-
 សង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ បដិបុច្ឆិ
 សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ សញ្ជាវត្ថំ សមាបន្នសីតិ ។

វិនយចិដក មហាវិភង្គ

កុំបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើងទៅចុះ ។ ឯពួកស្រីណា ដែលម្តាយក្មេកក្តី
 អាពុកក្មេកក្តី ប្តីក្តី ត្រេកអរហើយ ពួកស្រីទាំងនោះ ក៏បន់ស្រន់យ៉ាងនេះ
 ថា យើងដល់នូវសេចក្តីសុខបរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាង ដល់នូវសេចក្តី
 សប្បាយយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកល្អ ព្រោះតែអាពុកក្មេកល្អ
 ព្រោះតែប្តីល្អ សូមឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិដល់នូវសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើង
 សូមឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិ បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាង ដូចយ៉ាងយើង
 សូមឲ្យលោកម្ចាស់ឧទាយិដល់នូវសេចក្តីសប្បាយដូចយ៉ាងយើងចុះ ។

[១២៥] ភិក្ខុទាំងឡាយឮស្រីខ្លះ កាលផ្ដន្ទាឲ្យវិនាស ស្រីខ្លះ
 កាលបន់ស្រន់ឲ្យចម្រើន (ដល់ឧទាយិភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុណា ដែល
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្ត
 និយាយដឹកនាំស្រីឲ្យប្រុស ដឹកនាំប្រុសឲ្យស្រីសោះ ។ គ្រានោះឯង
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
 ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមក ក្នុង
 ពេលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្ចាស់
 ឧទាយិ ឮថាអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីប្រុសពិតមែនឬ ។

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃទិសេសស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភក្កវា អនុច្ឆរិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិកំ អប្បជ្ឈិរំ អស្សាមណាគំ
 អកប្បិយំ អករណីយំ កងំ ហិ នាម ត្វំ មោឃ-
 បុរិស សញ្ជរិត្តំ សមាបដ្ឋិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វេរញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ សញ្ជរិត្តំ សមាបដ្ឋេយ្យ ឥត្តិយា វា បុរិស-
 មតី បុរិសស្ស វា ឥត្តិមតី ជាយត្តនេ វា
 ជារត្តនេ វា សង្ឃាទិសេសោតិ ។ វេរញ្ចិទំ
 ភក្កវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១២៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 ធុត្តា ឧយ្យានេ បរិចារេន្តា អញ្ញតរិស្សា វេសិយា
 សន្តិកេ ទូតំ ចាហោសុំ អាកច្ឆតុ ឧយ្យានេ
 បរិចារេស្សាមាតិ ។ សា វេរមាហា អហំ ខុយ្យា តុម្កេ
 ន ជាធាមិ កេ វា ឥមេ កស្ស វាតិ អហញ្ញម្ហិ

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

ឧទាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែល
អ្នកឯងធ្វើនុ៎ះ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់
សមណៈមិនគួរសោះ មិនគប្បីធ្វើសោះឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរស គួរបើដែរ
អ្នកឯងហ៊ានប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីប្រុស ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះ
មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំគឺប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នា
ប្រុសដល់ស្រីក្តី ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធឬ
ក្តី ជាប្តី ឬជាសហាយក្តី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ សិក្ខាបទ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយ
ប្រការដូច្នោះឯង ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានពួកអ្នកលេងច្រើននាក់ ជាអ្នកញ៉ាំងស្រី
ឲ្យបម្រើក្នុងឱទ្យាន បានប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ស្រីផ្កាមាសម្នាក់ថា ឲ្យ
នាងមក យើងទាំងឡាយនឹងឲ្យនាងបម្រើយើងក្នុងឱទ្យាន ។ ស្រីផ្កាមាស
នោះ បាននិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងឥតស្គាល់
អស់អ្នករាល់គ្នាថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា ពហិនករញ្ច កន្តព្វំ ជា-
 ហំ កមិស្សាមីតិ ។ អថខោ សោ ទូតោ តេសំ
 ធុត្តានំ ឯតមត្តំ អាហារេសិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតហ
 បុរិសោ តេ ធុត្តេ ឯតទរោច កិស្ស តុម្កេ អយ្យា
 តំ វេសី យាទិត្ត ននុ អយ្យា ឧទាយិ
 វត្តញ្ចោ អយ្យា ឧទាយិ ឧយ្យោជេស្សតីតិ ។ ឯវំ
 វុត្តេ អញ្ញតហ ឧទាសកោ តំ បុរិសំ ឯតទរោច
 មា អយ្យា ឯវំ អវច ន កប្បតិ សមណានំ
 សក្យបុត្តិយានំ ឯវរូបំ កាតុំ នាយ្យា ឧទាយិ ឯវរូបំ
 ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ករិស្សតិ ន ករិស្សតីតិ
 អព្ពតំ អកំសុ ។ អថខោ តេ ធុត្តា យេនាយស្មា
 ឧទាយិ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា អាយស្មន្តំ
 ឧទាយី ឯតទរោចំ ឥធម មយំ កន្តេ ឧយ្យានេ បរិចារេន្តា
 អមុកាយ នាម វេសិយា សន្តិកេ ទូតំ បហិណ្ឌម្ហា
 អាគច្ឆតុ ឧយ្យានេ បរិចារេស្សាមាតិ សា ឯវមាហា

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ខ្ញុំជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចការត្រូវទៅខាង
 ក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងទៅមិនបានទេ ។ លំដាប់នោះឯង អ្នកបម្រើនោះ
 ក៏បានប្រាប់សេចក្តីនេះ ដល់ពួកអ្នកលេងទាំងនោះវិញ ។ កាលបើអ្នកបម្រើ
 ប្រាប់យ៉ាងនេះហើយ មានបុរសម្នាក់និយាយពាក្យនេះ នឹងពួកអ្នកលេង
 នោះថា នែអ្នកទាំងឡាយ ចុះអ្នកទាំងអស់គ្នាអង្វរស្រីផ្កាមាសនោះធ្វើ
 អ្វី គួរតែអ្នកទាំងឡាយនិយាយនឹងលោកម្ចាស់ឧទាយិទេតី លោកម្ចាស់
 ឧទាយិនឹងបញ្ជូន (ស្រីផ្កាមាសនោះ) មកឲ្យ ។ កាលបើបុរស
 នោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ មានឧបាសកម្នាក់ពោលពាក្យនេះ នឹងបុរស
 នោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះ កិរិយាធ្វើនូវអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះ
 មិនគួរដល់ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ លោកម្ចាស់
 ឧទាយិក៏មិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដែរ ។ កាលបើឧបាសកនោះ ពោលដូច្នេះ
 ហើយ ជនទាំងឡាយ ក៏តាំងគ្នាល់គ្នាថា លោកម្ចាស់ឧទាយិនឹងធ្វើនូវអំពើ
 នេះ នឹងមិនធ្វើអំពើនេះ ។ គ្រានោះឯង ពួកអ្នកលេងក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែល
 ឧទាយិភិក្ខុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងឧទាយិ
 ភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងកាលឲ្យស្រីបម្រើក្នុង
 ឱទ្យាននេះ បានប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ស្រីផ្កាមាសឈ្មោះឯណោះថា ឲ្យ
 ស្រីផ្កាមាសមក យើងនឹងឲ្យនាងបម្រើក្នុងឱទ្យាន តែស្រីផ្កាមាសនោះឆ្លើយ

តេសកណ្តោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

អហំ ខុយ្យា តុម្ពេ ន ជាធាមិ កេ វា ឥមេ
 កស្ស វាតិ អហព្វម្ហិ ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា
 ពហិនករញ្ច កន្តព្វំ ធាហំ កមិស្សាមីតិ សាធុ កន្តេ
 អយ្យោ តំ វេសី ឧយ្យោជេតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 ឧទាយិ យេន សា វេសី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 តំ វេសី ឯតទរោច កិស្ស ឥមេសំ ន កច្ចសីតិ ។
 អហំ ខុយ្យា ឥមេ ន ជាធាមិ កេ វា ឥមេ កស្ស
 វាតិ អហព្វម្ហិ ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា ពហិនករញ្ច
 កន្តព្វំ ធាហំ កមិស្សាមីតិ ។ កច្ច ឥមេសំ អហំ ឥមេ
 ជាធាមីតិ ។ សថេ កន្តេ អយ្យោ ជាធាតិ កមិស្សា-
 មីតិ ។ អថខោ តេ ធុត្តា តំ វេសី អាទាយ ឧយ្យានំ
 អកម៌សុ ។ អថខោ សោ ឧចាសកោ ឧជ្ឈាយតិ
 ទីយតិ វិចាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យោ ឧទាយិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

តបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំមិនធ្លាប់ស្គាល់អ្នកទាំងឡាយថា អ្នកទាំងឡាយនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំជាអ្នកមាន ទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាងក្រៅក្រុង ផង ខ្ញុំនឹងមិនទៅទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងសូមពឹងលោកម្ចាស់ សូម លោកម្ចាស់បញ្ជូនស្រីផ្កាមាសនោះមកឲ្យយើង ។ គ្រានោះឯងឧទាយិ ភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលស្រីផ្កាមាសនោះនៅ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីផ្កាមាសនោះថា ហេតុដូចម្តេច បានជានាងឯងមិនទៅរកអ្នកលេងទាំងនេះ ។ ស្រីផ្កាមាសនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វី ទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាងក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងមិន ទៅទេ ។ ឧទាយិភិក្ខុឆ្លើយថា នាងចូរទៅរកអ្នកទាំងនេះចុះ អាត្មាធ្លាប់ ស្គាល់អ្នកទាំងនេះដែរ ។ ស្រីផ្កាមាសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ស្គាល់គេ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងទៅ ។ គ្រានោះឯង ពួកអ្នក លេងនោះ ក៏នាំស្រីផ្កាមាសនោះទៅឯឱឡាន ។ វេលានោះ ឧបាសក នោះក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ឧទាយិ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

តំខណ្ឌិកំ សញ្ជាវិត្តំ សមាបជ្ជិស្សតីតិ ។ អស្សោសុំ
 ខោ ភិក្ខុ តស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស វិចារេន្តស្ស
 វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
 ឧជ្ឈាយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ ឆាម អាយស្មា
 ឧទាយិ តំខណ្ឌិកំ សញ្ជាវិត្តំ សមាបជ្ជិស្សតីតិ ។ អថខោ
 តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។ អថខោ
 ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បកវលោ ភិក្ខុសង្ឃ
 សង្ឃិចាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ
 កិវ ត្វំ ឧទាយិ តំខណ្ឌិកំ សញ្ជាវិត្តំ សមាបជ្ជសីតិ ។
 សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា ភកវា អនុច្ឆរិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិកំ ។ បេ ។ កថំ
 ហិ ឆាម ត្វំ មោឃបុរិស តំខណ្ឌិកំ សញ្ជាវិត្តំ
 សមាបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នាជំ
 វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ចា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សញ្ជាវិត្តំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រី ដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះសោះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យ ឧបាសកនោះពោលទោស និងដៀលបន្តុះបង្គាប់
 (ដូច្នោះ) ។ ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនោះ
 ពោលទោស និងដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើឧទាយិដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្ត
 និយាយដឹកនាំស្រីដែលបុរស គប្បីសេពមួយរំពេចនោះសោះ ។ គ្រានោះ
 ឯង ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ឲ្យ
 ប្រជុំ ភិក្ខុសង្ឃក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ទៀតថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថាអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រី ដែល
 បុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះមែនឬ ។ ឧទាយិភិក្ខុនោះ ក្រាបទូល
 ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន
 ជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
 មិនសមគួរទេ មិនត្រូវទំនងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់មោឃបុរស គួរបើ
 ដែរ អ្នកឯងប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រី ដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះ
 ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជន
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ

តេរសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ និក្ខេបបទានិ

សមាបដ្ឋេយ្យ ឥត្តិយា វា បុរិសមតី បុរិសស្ស វា
ឥត្តិមតី ជាយត្តនេ វា ជារត្តនេ វា អន្តមសោ តំខ-
ណិកាយបិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[១២៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
ភិក្ខុតិ ។ សញ្ជាវត្ថុ សមាបដ្ឋេយ្យាតិ ឥត្តិយា វា បហិតោ
បុរិសស្ស សន្តិកេ កច្ចតិ បុរិសេន វា បហិតោ ឥត្តិយា
សន្តិកេ កច្ចតិ ។ ឥត្តិយា វា បុរិសមតិន្តិ បុរិសស្ស
មតី ឥត្តិយា វា អាហេចេតិ ។ បុរិសស្ស វា ឥត្តិមតិន្តិ
ឥត្តិយា មតី បុរិសស្ស វា អាហេចេតិ ។ ជាយត្តនេ
វាតិ ជាយា ភវិស្សសិ ។ ជារត្តនេ វាតិ ជារី ភវិស្សសិ ។
អន្តមសោ តំខណិកាយបីតិ មុហុត្តិកា ភវិស្សសិ ។
សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិ-
សេសោតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ

គឺប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាប្រុសដល់ស្រីក្តី ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តី ជាប្តីក្តី ឬជាសហាយក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីតែស្រី ដែលបុរសគប្បីនៅរួមអសទ្ធម្មមួយរំពេច^(១)នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ បានអធិប្បាយ ក្នុងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបឋមបារាជិក្ខវចហើយ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលស្រីបង្គាប់ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ប្រុសក្តី ភិក្ខុដែលប្រុស បង្គាប់ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ស្រីក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នា ប្រុសដល់ស្រីក្តី គឺប្រាប់បំណងរបស់ប្រុសដល់ស្រីក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី គឺប្រាប់គំនិតរបស់ស្រីដល់ប្រុសក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តី គឺប្រាប់ថា នាងឯងនឹងជាប្រពន្ធកេ ។ ត្រង់ពាក្យថា ជាប្តី ឬជាសហាយក្តី គឺប្រាប់ថា អ្នកឯងនឹងជាសហាយគេ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីតែស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេច នោះ គឺប្រាប់ថា នាងឯងនឹងជាស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយស្របក់ ។ ត្រង់ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី ១ រួចហើយ ។

១ បានដល់ស្រីអ្នកលេង គឺស្រីឈ្នួល ស្រីផ្កាមាស ។

[១២៨] ទស ឥត្តិយោ មាតុភិក្ខុតា បិតុភិក្ខុតា
 មាតាបិតុភិក្ខុតា ភាតុភិក្ខុតា ភតិជីវភិក្ខុតា ញាតិវភិក្ខុតា
 កោត្តវភិក្ខុតា ធម្មវភិក្ខុតា សាវក្ខា សបរិទណ្ឌា ។

[១២៩] ទស ភរិយាយោ ធនក្ខីតា ធន្ធាសិដ្ឋិ
 កោតវាសិដ្ឋិ បដវាសិដ្ឋិ ឱទបត្តកិដ្ឋិ ឱភតចុម្ពជា ទាសី
 ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ធនាហជា មុហុត្តិកា ។

[១៣០] មាតុភិក្ខុតា នាម មាតា រក្ខតិ កោបេតិ
 ឥស្សរិយំ កាបេតិ វសំ វត្តេតិ ។ បិតុភិក្ខុតា នាម បិតា
 រក្ខតិ កោបេតិ ឥស្សរិយំ កាបេតិ វសំ វត្តេតិ ។
 មាតាបិតុភិក្ខុតា នាម មាតាបិតរោ រក្ខន្តិ កោបេន្តិ
 ឥស្សរិយំ កាបេន្តិ វសំ វត្តេន្តិ ។ ភាតុភិក្ខុតា នាម
 ភាតា រក្ខតិ កោបេតិ ឥស្សរិយំ កាបេតិ វសំ វត្តេតិ ។
 ភតិជីវភិក្ខុតា នាម ភតិជីវ រក្ខតិ កោបេតិ ឥស្សរិយំ
 កាបេតិ វសំ វត្តេតិ ។ ញាតិវភិក្ខុតា នាម ញាតកា
 រក្ខន្តិ កោបេន្តិ ឥស្សរិយំ កាបេន្តិ វសំ វត្តេន្តិ ។
 កោត្តវភិក្ខុតា នាម សកោត្តា រក្ខន្តិ កោបេន្តិ ឥស្សរិយំ
 កាបេន្តិ វសំ វត្តេន្តិ ។ ធម្មវភិក្ខុតា នាម សហធម្មិកា

និយមបិដក មហាវិភង្គ

[១២៨] ស្រីមាន ១០ ពួក គឺ មាតុរក្ខិតា ១ បិតុរក្ខិតា ១ មាតាបិ-
តុរក្ខិតា ១ ភាតុរក្ខិតា ១ ភគិនីរក្ខិតា ១ ញាតិរក្ខិតា ១ គោត្តរក្ខិតា ១
ធម្មរក្ខិតា ១ សារក្ខា ១ សបរិទណ្ណា ១ ។

[១២៩] ភរិយាមាន ១០ ពួកគឺ ធនក្ខិតា ១ ធន្វាសិនី ១ ភោគវា-
សិនី ១ បដវាសិនី ១ ឱទបត្តកិនី ១ ឱភតបុម្ភដា ១ ទាសីភរិយា ១
កម្មការីភរិយា ១ ធជាហដា ១ មុហុត្តិកា ១ ។

[១៣០] ស្រីដែលម្តាយថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា
មាតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា
បិតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលម្តាយឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ
ហៅថា មាតាបិតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជា
ធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភាតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីថែរក្សាគ្រប់
គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភគិនីរក្ខិតា ។ ស្រីដែលពួកញាតិថែរក្សា
គ្រប់គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ញាតិរក្ខិតា ។ ស្រីដែលជន
មានគោត្រវង្សស្មើគ្នាថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា គោត្ត-
រក្ខិតា ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាធំត្រួតត្រាលើ

តេរសកណ្តោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ និក្ខេបបទានិ

រក្ខន្តិ កោបេន្តិ ឥស្សរិយំ កាវេន្តិ វសំ វត្តេន្តិ ។
 សារក្ខា ឆាម កញ្ចេ បរិក្ខហិតា ហោតិ មយ្ហំ ឯសាតិ
 អន្តមសោ មាលាគុលបរិក្ខិតាបិ ។ សបរិទណ្ឌា ឆាម
 កេនចិ ទណ្ឌា បបិតោ ហោតិ យោ ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ
 កច្ឆតិ ឯត្តកោ ទណ្ឌាតិ ។

[១៣១] ធនក្ខិតា ឆាម ធនេន កីណិត្វា
 វាសេតិ ។ ធន្ធាសិដី ឆាម បិយោ បិយំ វាសេតិ ។
 កោតវាសិដី ឆាម កោតំ ទត្វា វាសេតិ ។ បដ-
 វាសិដី ឆាម បដំ ទត្វា វាសេតិ ។ ឱទបត្តកិដី
 ឆាម ឧទកបត្តំ អាមសិត្វា វាសេតិ ។ ឱភតចុម្ពជា
 ឆាម ចុម្ពដំ ឱហេបេត្វា វាសេតិ ។ ទាសី ឆាម
 ទាសី ចេវ ហោតិ ភរិយា ច ។ កម្មការី ឆាម កម្មការី
 ចេវ ហោតិ ភរិយា ច ។ ធជាហជា ឆាម ករមរាជិតា
 វុច្ឆតិ ។ មុហុត្តិកា ឆាម តំខណិកា វុច្ឆតិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ

ហៅថា ធម្មក្ខិតា ។ ស្រីដែលប្រុសថែរក្សាទុកតាំងពីក្នុងផ្ទៃដោយតាំងចិត្ត
ថា នាងនេះជារបស់អញ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែស្រីដែលប្រុសបំពាក់ផ្កា
កម្រងឲ្យ (ស្រីនេះឯង) ហៅថា សារក្ខា ។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណា ១
ទ្រង់តាំងទុកដូច្នេះថា បើបុរសណាមករួមនឹងស្រីឈ្មោះនេះ នឹងត្រូវពិន័យ
ប៉ុណ្ណោះ ដល់បុរសនោះ (ស្រីនេះ) ហៅថា សបរិទណ្ឌា ។

[១៣១] ភរិយាដែលបុរសលោះ នឹងទ្រព្យហើយឲ្យនៅរួមជាមួយ
ហៅថា ធនក្ខិតា ។ ប្រុសជាទីស្រឡាញ់របស់ស្រី ឲ្យស្រីជាទីស្រឡាញ់
នៅរួមជាមួយ ហៅថា ឆន្ទាវាសិនី ។ ភរិយាដែលប្រុសឲ្យកោត^(១)
ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា កោតវាសិនី ។ ភរិយាដែលប្រុសឲ្យ
សំពត់ស្លៀកដណ្តប់ ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា បដវាសិនី ។
ភរិយាដែលញាតិចាប់ដៃផ្គុំជាមួយនឹងបុរសជ្រលក់ក្នុងភាជន៍ទឹក ហើយ
គេផ្សំឲ្យនៅរួមជាមួយ ហៅថា ឱទបត្តកិនី ។ ភរិយាដែលប្រុសដាក់
ទ្រនូលឲ្យ ហើយឲ្យនៅរួមជាមួយគ្នា ហៅថា ឱកតចុម្ពដា ។ ស្រីដែល
ប្រើប្រាស់ជាខ្ញុំផង ជាភរិយាផង ហៅថា ទាសីភរិយា ។ ស្រីដែលធ្វើការ
ឈ្នួលផង ជាភរិយាផង ហៅថា កម្មការីភរិយា ។ ស្រីដែលគេចាប់ពីកង
ទ័ពយកមកធ្វើជាភរិយា ហៅថា ធជាហដា ។ ស្រីដែលប្រុសបាននៅរួម
គ្នាមួយរំពេចនោះ ហៅថា មុហុត្តិកា ។

១ គ្រឿងឧបករណ៍សម្រាប់ផ្ទះ មានត្បាល់អង្រែជាដើម ។

[១៣២] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ធនក្កិតាតិ បដិក្កណាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ បិតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ បេ ។ មាតា-
 បិតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ ភាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ ភតិដីរក្ខិតំ
 ព្រហ្មិ ។ ញាតិរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ កោត្តរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។
 ធម្មរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ សារក្ខំ ព្រហ្មិ ។ សបរិទណ្ឌំ ព្រហ្មិ
 ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធនក្កិតាតិ បដិក្កណាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[១៣២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាដូច្នេះថា គេថា នាងឯងចូរជា
 ធនក្តីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយ
 ល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីដែលបិតារក្សា ។ បេ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 ដែលមាតានិងបិតារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូន
 ប្រុសរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សា ។
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយ
 នឹងស្រីដែលជនមានគោត្រវង្សស្មើគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែល
 ប្រុសប្រកាន់ទុក ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមានអាជ្ញាស្តេច
 តាំងទុកដូច្នេះថា គេថានាងឯង ចូរជាធនក្តីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះ
 ទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយវិលមក (ប្រាប់បុរស
 នោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ខណ្ឌចក្កំ

[១៣៣] បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មិ
 ហោថ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខីតាតិ
 បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច
 ព្រហ្មិ ។ បេ ។ មាតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។
 មាតុរក្ខិតញ្ច ភតិជីរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច
 ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិតញ្ច ។
 មាតុរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច ។
 មាតុរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ កិរ
 ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខីតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក

[១៣៣] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
បិតារក្សាផងថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតាករិយារបស់បុរស
ឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតា
រក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ បេ ។ ស្រីដែលមាតា
រក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រីដែល
បងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។
ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែល
មាតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតា
រក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហ្មងហែងផង ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
ដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ដូច្នេះថា គេថា នាង
ទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១៣៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ
 កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខីតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ
 បិតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ភតិជីរក្ខិត-
 តញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច
 កោត្តរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។
 បិតុរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច សបរិ-
 ទណ្ឌញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ
 ធនក្ខីតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ បិតុរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

[១៣២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិសារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
 មាតាបិសារក្សាផងដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតាភរិយារបស់
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូន
 ភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលបិសារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែល
 បិសារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិសារក្សាផង ស្រី
 ដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិសារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រ
 ស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិសារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នា
 រក្សាផង ។ ស្រីដែលបិសារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហ្មងហែងផង ។ ស្រី
 ដែលបិសារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំង
 ពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតាភរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
 ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិសារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះ

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

ព្រហ្មិ ហោម កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខី-
តាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ^(១) ។

[១៣៥] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥត្តជ្ជាមំ មាតាបិតុក្ខិតញ្ច ភាតុក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុ-
ក្ខិតញ្ច ភតិជីវក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខិតញ្ច
ញាតិវក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិតញ្ច ។
មាតាបិតុក្ខិតញ្ច ធម្មក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខិតញ្ច
សារក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌាញ្ច ។ មាតាបិតុ-
ក្ខិតញ្ច បិតុក្ខិតញ្ច ព្រហ្មិ ហោម កិរ
ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខីតាតិ អបសាទិតោ
វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុតិយំ ពទ្ធចក្កំ ។

១ ឱ. ម. ពទ្ធចក្កំ មូលំ សង្ឃិតំ ។ ឥតោ បរំ តត្ថ ទុតិយពទ្ធចក្កាទីនិ អវិភជិតា អវសានពទ្ធច-
ក្កមេវ វិភត្តំ ។ វិសេសត្ថំ ឥច្ឆន្តេន តត្ថ ឱលោកេតព្វំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

នេះដែលមាតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតា-
ភវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

[១៣៥] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតាបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលបង
ប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។
ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។
ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។
ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហ្មងហែងផង ។ ស្រីដែល
មាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតា
រក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រី
ដែលបិតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតា-
ភវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់ដល់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ២ ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១៣៦] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ ភាតុភិក្ខុតព្វ ភកិដីរភិក្ខុតព្វ ។ ភាតុភិក្ខុតព្វ
 ញាតិរភិក្ខុតព្វ ។ ភាតុភិក្ខុតព្វ កោត្តរភិក្ខុតព្វ ។
 ភាតុភិក្ខុតព្វ ធម្មរភិក្ខុតព្វ ។ ភាតុភិក្ខុតព្វ សា-
 រភិក្ខុតព្វ ។ ភាតុភិក្ខុតព្វ សបរិទណ្ឌាព្វ ។ ភាតុភិក្ខុ-
 តព្វ មាតុភិក្ខុតព្វ ។ ភាតុភិក្ខុតព្វ បិតុភិក្ខុតព្វ ។
 ភាតុភិក្ខុតព្វ មាតាបិតុភិក្ខុតព្វ ព្រហ្មិ ហោថ កិរ
 ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខីតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តតិយំ ពទ្ធចក្កំ ។

[១៣៧] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ភកិដីរភិក្ខុតព្វ ញាតិរភិក្ខុតព្វ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[១៣៦] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះ
 នេះ ដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែល
 ញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រ
 ស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្ត
 ធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលប្រុស
 ហ្មងហែងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលស្ដេចដាក់
 អាជ្ញាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រី
 ដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូន
 ប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរ
 នាក់ ចូរជាធនក្តីតាភរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ
 និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ៣ ចប់ ។

[១៣៧] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

ភតិដីរក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិតញ្ច ។ ភតិដីរក្ខិតញ្ច
 ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ ភតិដីរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច ។
 ភតិដីរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ។ ភតិដីរក្ខិតញ្ច
 មាតុរក្ខិតញ្ច ។ ភតិដីរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ។
 ភតិដីរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។ ភតិដីរក្ខិតញ្ច
 ភាតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មា ហោម តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា-
 យោ ធនក្ខិតតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ រឹមសតិ បច្ចាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ចតុត្ថំ ពទ្ធចក្កំ ។

[១៣៨] បុរិសោ ភិក្ខុ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្ទាម ញាតិរក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិតញ្ច ។
 ញាតិរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

ដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលជនមាន
គោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលជន
ប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែល
ប្រុសហ្មងហែងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់
អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។
ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូន
ស្រីរក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សា
ផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ដូច្នេះថា គេថានាងទាំងពីរនាក់ ចូរ
ជាជនក្តីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិ-
យាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ៥ ចប់ ។

[១៣៨] បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលញាតិរក្សាផង នឹងស្រី
ឈ្មោះនេះ ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សា
ផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

សារក្ខត្តញ្ច ។ ញាតិវក្ខត្តញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ។ ញាតិវក្ខ-
 តញ្ច មាតុវក្ខត្តញ្ច ។ ញាតិវក្ខតញ្ច បិតុវក្ខតញ្ច ។
 ញាតិវក្ខតញ្ច មាតាបិតុវក្ខតញ្ច ។ ញាតិវក្ខតញ្ច
 ភាតុវក្ខតញ្ច ។ ញាតិវក្ខតញ្ច ភតិជីវក្ខតញ្ច ព្រហ្ម
 ហោច កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ជនក្ខីតាតិ បដិក្ក-
 ណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បញ្ចមំ ពទ្ធចក្កំ ។

[១៣៩] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ កោត្តវក្ខតញ្ច ធម្មវក្ខតញ្ច ។ កោត្តវក្ខ-
 តញ្ច សារក្ខត្តញ្ច ។ កោត្តវក្ខតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ។
 កោត្តវក្ខតញ្ច មាតុវក្ខតញ្ច ។ កោត្តវក្ខតញ្ច បិតុ-
 វក្ខតញ្ច ។ កោត្តវក្ខតញ្ច មាតាបិតុវក្ខតញ្ច ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ស្រីដែលប្រុសហ្លួងហែងផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលស្ដេច
 ដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។
 ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សា
 ផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលបង
 ប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង
 ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាជនក្តីតាភរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះ
 ទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់
 បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ៥ ចប់ ។

[១៣៩] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង
 នឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលជន
 មានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហ្លួងហែងផង ។ ស្រីដែលជន
 មានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែល
 ជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែល
 ជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែល
 ជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

កោត្តរក្ខិតញ ភាតុរក្ខិតញ ។ កោត្តរក្ខិតញ ភតិ-
 ដីរក្ខិតញ ។ កោត្តរក្ខិតញ ញាតិរក្ខិតញ ព្រហ្ម-
 ហោថ កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ជនក្ខីតាតិ បដិក្ក-
 ណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឆដ្ឋំ ពទ្ធចក្កំ ។

[១៤០] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ ជម្ពរក្ខិតញ សារក្ខិតញ ។ ជម្ពរក្ខិតញ
 សបរិទណ្ឌញ ។ ជម្ពរក្ខិតញ មាតុរក្ខិតញ ។
 ជម្ពរក្ខិតញ បិតុរក្ខិតញ ។ ជម្ពរក្ខិតញ មាតាបិ-
 តុរក្ខិតញ ។ ជម្ពរក្ខិតញ ភាតុរក្ខិតញ ។
 ជម្ពរក្ខិតញ ភតិដីរក្ខិតញ ។ ជម្ពរក្ខិតញ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។
 ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។
 ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ដូច្នេះថា
 គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាជនក្តីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏
 ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
 វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ៦ ចប់ ។

[១៤០] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង នឹងស្រី
 ឈ្មោះនេះដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សា
 ផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នា
 រក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សា
 ផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង
 ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង
 ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង
 ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

ញាតិរក្ខិតញ ។ ធម្មរក្ខិតញ កោត្តរក្ខិតញ
 ព្រហ្មិ ហោច កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធន-
 ក្ខិតតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សត្តមំ ពទ្ធចក្កំ ។

[១៤១] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ សារក្ខញ សបរិទណ្ឌញ ។ សារក្ខញ
 មាតុរក្ខិតញ ។ សារក្ខញ បិតុរក្ខិតញ ។
 សារក្ខញ មាតាបិតុរក្ខិតញ ។ សារក្ខញ ភាតុ-
 រក្ខិតញ ។ សារក្ខញ ភតិជីរក្ខិតញ ។ សារក្ខញ
 ញាតិរក្ខិតញ ។ សារក្ខញ កោត្តរក្ខិតញ ។
 សារក្ខញ ធម្មរក្ខិតញ ព្រហ្មិ ហោច កិរ
 ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខិតតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

អដ្ឋមំ ពទ្ធចក្កំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែល
ជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្តីតា-
ភវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ៧ ចប់ ។

[១២១] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅ
និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ស្រីដែល
មាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។
ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុស
ហ្នឹងហែងផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែង
ផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ស្រី
ដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ស្រីដែលជនមាន
គោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ស្រីដែលជនប្រ-
ព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីតា-
ភវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កទី ៨ ចប់ ។

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ពទ្ធចក្កំ

[១៤២] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ សបរិទណ្ឌាញ មាតុរក្ខិតញ ។ សបរិ-
 ទណ្ឌាញ បិតុរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ មាតាបិ-
 តុរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ កាតុរក្ខិតញ ។
 សបរិទណ្ឌាញ ភតិដីរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ
 ញាតិរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ កោត្តរក្ខិតញ ។
 សបរិទណ្ឌាញ ធម្មរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ សារក្ខតញ
 ព្រហ្មិ ហោជ កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខី-
 តាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

នវមំ ពទ្ធចក្កំ ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៤៣] ទុមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ
 បញ្ចមូលកំ ធម្មូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ
 នវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្វំ^(១) ។

១ ឯវំ ទុមូលកំបិ តិមូលកំបិ យាវនវមូលកំ កាតព្វន្តិ ឱ. ម. បោត្តកេសុ លិខិតំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

[១២២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅ
និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបិតា
រក្សាផង ។ ស្រីដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។
ស្រីដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រី
ដែលស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែល
ស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្ដេចដាក់
អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្ដេច
ដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែល
ស្ដេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រុសហ្មងហែងផង ដូច្នេះថា គេថា នាង
ទាំងពីរ ចូរជាជនក្តីតាភរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កមានមូល ៩ ចប់ ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

[១២៣] ចក្កមានមូល ២ មូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦
មូល ៧ មូល ៨ មូល ៩ ត្រូវធ្វើដូចចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ឥទំ ទសមូលកំ ។

[១៤៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច
 ភាតុរក្ខិតញ្ច ភតិដីរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិ-
 តញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ
 កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្កីតាតិ បដិក្កណាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ធនក្កីតាចក្កំ^(១) និដ្ឋិតំ ។

[១៤៥] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នា-
 មស្ស ភរិយា ឆន្ទវាសិនី កោកវាសិនី បដវាសិនី
 ឱទបត្តកិដី ឱកតចុម្ពដា ទាសី ច ភរិយា ច
 កម្មការី ច ភរិយា ច ធនាហជា មុហុត្តិកាតិ

១ ឱ. ម. ធនក្កីតាឥត្តិចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិកង្គ

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[១៤៤] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅ
និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតា
រក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង នឹង
ស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនមានគោត្រ
ស្មើគ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង នឹង
ស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រុសហ្មងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់
អាជ្ញាទុកផង ដូច្នេះថា គេថានាងទាំងអស់គ្នា ចូរជាធនក្តីតាករិយា
របស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ធនក្តីតាចក្ក ចប់ ។

[១៤៥] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សា ដូច្នេះថា គេថា នាងចូរជា
ធនវាសិនីករិយា ជាភោគវាសិនីករិយា ជាបដវាសិនីករិយា ជាឱទេបត្តកិនី-
ករិយា ជាឱកតចុម្ពដាករិយា ជាទាសីផង ជាករិយាផង ជាកម្មការីផង ជា
ករិយាផង ជាធាហាដាករិយា ជាមុហុត្តិកាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ

តេរសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ និក្ខេបបទានិ

បដិក្កណ្ណាតិ វីម៌សតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។ បេ ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ បិតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ មាតាបិតុ-
រក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ ភាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ ញាតិរក្ខិតំ
ព្រហ្មិ ។ កោត្តរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។ ធម្មរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ។
សារក្ខំ ព្រហ្មិ ។ សបរិទណ្ឌា ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ
ឥត្តជ្ជាមស្ស ករិយា មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ វីម៌សតិ
បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

[១៤៦] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥត្តជ្ជាមំ មាតុរក្ខិតញ បិតុរក្ខិតញ ព្រហ្មិ ហោច កិរ
ឥត្តជ្ជាមស្ស ករិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ណាតិ
វីម៌សតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ

ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិតារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមាតាបិតារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលប្រុសហ្វូងហែង ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាមុហុត្តិកាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

[១៤៦] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង ថាដូច្នេះ គេថានាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាមុហុត្តិកាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ
 មាតុភិក្ខុតព្វា មាតាបិតុភិក្ខុតព្វា ។ មាតុភិក្ខុតព្វា
 ភាតុភិក្ខុតព្វា ។ មាតុភិក្ខុតព្វា ភតិជីវភិក្ខុតព្វា ។
 មាតុភិក្ខុតព្វា ញាតិភិក្ខុតព្វា ។ មាតុភិក្ខុតព្វា កោត្ត-
 ភិក្ខុតព្វា ។ មាតុភិក្ខុតព្វា ធម្មភិក្ខុតព្វា ។ មាតុភិក្ខុ-
 តព្វា សារភិក្ខុតព្វា ។ មាតុភិក្ខុតព្វា សបរិទណ្ឌាព្វា ព្រហ្មិ
 ហោថ កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិ-
 ក្កណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

[១៤៧] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ បិតុភិក្ខុតព្វា មាតាបិតុភិក្ខុតព្វា ព្រហ្មិ ហោថ
 កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹង
ស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតារក្សា
ផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។
ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតា
រក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រី
ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រី
ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រី
ដែលប្រុសហ្មងហែងផង ។ ស្រីដែលមាតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេច
ដាក់អាជ្ញាទុកផង ថាដូច្នេះ គេថា នាងរាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្តិកាករិយា នៃ
បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៤៧] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
មាតាបិតារក្សាផង ថាដូច្នេះ គេថា នាងរាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្តិកាករិយានៃ
បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ខណ្ឌាចក្កាទិ

បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ
 បិតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ភតិដ៏-
 រក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិត-
 តញ្ច កោត្តរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។
 បិតុរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច សបរិ-
 ទណ្ឌញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ
 កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃិតំ ។

[១៤៨] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ សបរិទណ្ឌញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ កិរ
 ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមំសតិ

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្កជាដើម

បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹង ស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សា ផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែល បិតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រី ដែលជនមានគោត្តស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែល ជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលបុរស ហ្មងហែងផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ថាដូច្នេះ គេថា នាង រាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្តិកាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៤៨] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះ នេះដែលមាតារក្សាផង ថាដូច្នេះ គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាមុហុត្តិកា- ករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ
 ភិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ សបរិទណ្ឌាញ
 បិតុក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ មាតាបិតុក្ខិតញ ។
 សបរិទណ្ឌាញ ភាតុក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ ភតិ-
 ជីរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ ញាតិរក្ខិតញ ។
 សបរិទណ្ឌាញ កោត្តរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ
 ធម្មរក្ខិតញ ។ សបរិទណ្ឌាញ សារក្ខិតញ ព្រហ្មិ ហោថ
 កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 រីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៤៩] ទុមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ
 បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ
 នវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្វំ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះ ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិតា
 រក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។
 ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់
 អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រុសហ្នឹងហែងផង ថាដូច្នេះ
 គេថា នាងរាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្តិកាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួល
 ពាក្យ ទៅនិយាយឈ្លងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

[១៤៩] ចក្កមានមូល ២ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥
 មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូច
 ចក្កដែលមានមូល ១ ផងចុះ ។

តេរសកណ្តោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ មុហុត្តិកាចក្កំ

ឥទំ ទសមូលកំ ។

[១៥០] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច
 ភាតុរក្ខិតញ្ច ភតិជីរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិត-
 ញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌាញ្ច ព្រហ្ម
 ហោថ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ
 បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។

មុហុត្តិកាចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[១៥១] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្ម ហោហិ កិរ ឥត្តន្នា-
 មស្ស ភរិយា ធនក្ខិតតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
 បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ
 បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្ម

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីមុហុត្តិកាចក្ក

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[១៥០] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះ
នេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតារក្សាផង នឹងស្រី
ឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រី
រក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
ជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវ
គ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រុសហ្មងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ថាដូច្នេះ គេថា នាងរាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្តិកា-
ភរិយានៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

មុហុត្តិកាចក្ក ចប់ ។

[១៥១] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាធន-
ក្តីតាភរិយានៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា ឆន្ទាវាសិនី កោ-
 តវាសិនី បដវាសិនី ឱទបត្តកិនី ឱកតចុម្ពជា ទាសី
 ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ធជាហជា
 មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

[១៥២] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្ទាមំ មាតុភិក្ខុតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភរិយា ធនក្ខីតា ច ឆន្ទាវាសិនី ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ
 មាតុភិក្ខុតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភរិយា ធនក្ខីតា ច កោតវាសិនី ច ។ ធនក្ខីតា
 ច បដវាសិនី ច ។ ធនក្ខីតា ច ឱទបត្តកិនី
 ច ។ ធនក្ខីតា ច ឱកតចុម្ពជា ច ។ ធនក្ខីតា
 ច ទាសី ច ភរិយា ច ។ ធនក្ខីតា ច

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សា ថាដូច្នេះ គេថានាង ចូរជាឆន្ទាវាសិនី-
 ភរិយា ចូរជាភោគាវាសិនីភរិយា ចូរជាបដាវាសិនីភរិយា ចូរជាឱទបត្តកិនី-
 ភរិយា ចូរជាឱកតចុម្ពដាភរិយា ចូរជាទាសីផង ភរិយាផង ចូរជាកម្មការីផង
 ជាភរិយាផង ចូរជាធាហាជាភរិយា ចូរជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះ
 នេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
 (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

[១៥២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយ នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរ
 ជាធនក្តីតាភរិយាផង ជាឆន្ទាវាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
 ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
 នោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយ នឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតារក្សាថាដូច្នេះ
 គេថា នាងចូរជាធនក្តីតាភរិយាផង ជាភោគាវាសិនីភរិយាផង ។ ជាធនក្តីតា-
 ភរិយាផង ជាបដាវាសិនីភរិយាផង ។ ជាធនក្តីតាភរិយាផង ជាឱទបត្តកិនី-
 ភរិយាផង ។ ជាធនក្តីតាភរិយាផង ជាឱកតចុម្ពដាភរិយាផង ។ ជាធនក្តី-
 តាភរិយាផង និងជាទាសីផង ជាភរិយាផង ។ ជាធនក្តីតាភរិយាផង

តេរសកណ្តោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ខណ្ឌចក្កាទិ

កម្មការី ច ភរិយា ច ។ ធនក្ខីតា ច
 ធាហាជា ច ។ ធនក្ខីតា ច មុហុត្តិកា
 ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[១៥៣] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ចន កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តជ្ជាមស្ស
 ភរិយា ឆន្ទវាសិនី ច កោកវាសិនី ច ។ បេ ។
 ឆន្ទវាសិនី ច មុហុត្តិកា ច ។ ឆន្ទវាសិនី ច
 ធនក្ខីតា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃិតំ ។

[១៥៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ
 ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយា មុហុត្តិកា ច ធនក្ខីតា ច ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្កជាដើម

និងជាកម្មការីផង ភរិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាធរាហជាភរិយា
ផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
នោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៥៣] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរ
ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង ជាភោគវាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
។ បេ ។ ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ។ ជាធន្ទ-
វាសិនីភរិយាផង ជាធនក្តីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួល
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៥៤] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតារក្សាថាដូច្នេះ គេថា នាង
ចូរជាមុហុត្តិកាករិយាផង ជាធនក្តីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

មុហុត្តិកា ច ឆន្ទាវាសិនី ច ។ បេ ។ មុហុត្តិកា
 ច ធជាហជា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៥៥] ទុម្ពូលកំ តិម្ពូលកំ ចតុម្ពូលកំ
 បញ្ចម្ពូលកំ ឆម្ពូលកំ សត្តម្ពូលកំ អដ្ឋម្ពូលកំ
 ឈម្ពូលកំ ឯវមេវ កាតព្វំ ។

ឥទំ ទសមូលកំ ។

[១៥៦] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុភ្នំតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ធនក្កីតា ច ឆន្ទាវាសិនី ច កោកាវាសិនី
 ច បដាវាសិនី ច ឱទបតុតកិនី ច ឱកតចុម្ពជា ច
 ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច
 ធជាហជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
 បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ជាឆន្ទាវាសិនីករិយាផង ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាករិយា
ផង ជាធាតុហោតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

[១៥៥] ចក្កមានមូល ២ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥
មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូច
ចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៥៦] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលម្តាយរក្សាថាដូច្នេះ គេថានាង
ចូរជាធនក្តីតាករិយាផង ជាឆន្ទាវាសិនីករិយាផង ជាភោគវាសិនីករិយា
ផង ជាបដវាសិនីករិយាផង ជាឱទបត្តកិនីករិយាផង ជាឱភតចម្កជា-
ករិយាផង និងជាទាសីករិយាផង និងជាកម្មការីផង ករិយាផង ជា
ជាធាតុហោតាករិយាផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេរសកណ្តោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ និក្ខេបបទានិ

[១៥៧] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ បិតុរក្ខិតំ ព្រហ្មំ ។ មាតាបិតុរក្ខិតំ ព្រហ្មំ ។
 ភាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មំ ។ ភតិជីរក្ខិតំ ព្រហ្មំ ។ ញាតិ-
 រក្ខិតំ ព្រហ្មំ ។ កោត្តរក្ខិតំ ព្រហ្មំ ។ ធម្មរក្ខិតំ
 ព្រហ្មំ ។ សារក្ខំ ព្រហ្មំ ។ សបរិទណ្ឌំ ព្រហ្មំ
 ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធនក្ខីតាតិ ប-
 ដិក្កណ្ឌាតិ រីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេស-
 ស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ
 សបរិទណ្ឌំ ព្រហ្មំ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា
 ធន្ធាសិដ្ឋី កោតាសិដ្ឋី បដាសិដ្ឋី ឱទបត្តកិដ្ឋី
 ឱកតចុម្ពជា ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច
 ភរិយា ច ធជាហជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 រីមំសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

គេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ

[១៥៧] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីបិតុរក្ខិតា^(១) ឈ្មោះនេះ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹង
ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីភាតុរក្ខិតា ។ សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីកគិនីរក្ខិតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
ញាតិរក្ខិតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីគោត្តរក្ខិតា ។ សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីធម្មរក្ខិតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសារក្ខា ។
សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថានាង
ចូរជាធនក្ខិតាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ
និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង
ចូរជាធន្ធាសិនីករិយា ជាភោគវាសិនីករិយា ជាបដវាសិនីករិយា ជា
ឱទបត្តកិនីករិយា ជាឱកតចុម្ពដាករិយា និងជាទាសីផង ករិយាផង និង
ជាកម្មការីផង ករិយាផង ជាធាហាដាករិយា ជាមុហុត្តិកាករិយា នៃ
បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយចប់ ។

១ ស្រីទាំង ១០ ចំពូកយើងបានប្រែជាសេចក្តីពីខាងដើមរៀងមកហើយតពីត្រឹមនេះទៅ
មិនបាច់ប្រែទៀតទេ ត្រូវហៅជាបាឡីវិញ ដើម្បីឲ្យសាធុជនហៅជាបាឡីផង ក៏បាន ។

[១៥៨] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ធនក្ខីតា ច ធន្ឋាសិនី ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ
 សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា
 ធនក្ខីតា ច កោកាសិនី ច ។ ធនក្ខីតា ច
 បដាសិនី ច ។ ធនក្ខីតា ច ឱទបត្តកិនី ច ។
 ធនក្ខីតា ច ឱកតចុម្ពជា ច ។ ធនក្ខីតា ច
 ទាសី ច ភរិយា ច ។ ធនក្ខីតា ច កម្មការី
 ច ភរិយា ច ។ ធនក្ខីតា ច ធជាហជា ច ។
 ធនក្ខីតា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
 បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

[១៥៩] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[១៥៨] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក ទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង ចូរជា ធនក្តីតាករិយាផង ជាធន្ទវាសិនីករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថា ដូច្នេះ គេថានាង ចូរជាធនក្តីតាករិយាផង ជាគោតវាសិនីករិយាផង នៃ បុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាបដវាសិនីករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាឱទបត្តកិនីករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជា ឱកតចុម្ពដាករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង និងជាទាសីផង ករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង និងជាកម្មការីផងករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយា ផង ជាធនជាហដាករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាមុហុត្តិកា- ករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បង មើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៥៩] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឧភតោពទ្ធកំ

ភរិយា ឆន្ទវាសិនី ច កោគវាសិនី ច ឆន្ទវាសិនី
 ច បដវាសិនី ច ។ បេ ។ ឆន្ទវាសិនី ច មុហុត្តិកា
 ច ឆន្ទវាសិនី ច ធនក្ក័តា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
 បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃិតំ ។

[១៦០] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា មុហុត្តិកា ច ធនក្ក័តា ច ។ បេ ។
 មុហុត្តិកា ច ធនាហជា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦១] ទុមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ
 បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ
 នវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្វំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីឧភតោពទ្ធកម្មល

ចូរជាឆន្ទវាសិនីករិយាផង ជាភោគវាសិនីករិយាផង ជាឆន្ទវាសិនីករិយាផង
ជាបដវាសិនីករិយាផង ។ បេ ។ ជាឆន្ទវាសិនីករិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
ករិយាផង ជាឆន្ទវាសិនីករិយាផង ជាធនក្តីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះ
នេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៦០] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ណាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង ចូរជា
មុហុត្តិកាករិយាផង ជាធនក្តីតាករិយាផង ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាករិយាផង
ជាធាហាដាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ
និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

[១៦១] ចក្កមានមូល ២ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥
មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូច
ចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

ឥទំ ទសមូលកំ ។

[១៦២] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ធនក្កីតា ច ធន្ទវាសិនី ច កោកវាសិនី
 ច បដវាសិនី ច ឱទបត្តកិនី ច ឱកតចុម្ពជា
 ច ធាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច
 ធជាហាជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៦៣] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រហ្មិ ហោហិ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ធនក្កីតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ បិតុរក្ខិតញ ព្រហ្មិ
 ហោថ កិរ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្កីតា ច
 ធន្ទវាសិនី ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៦២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅ
និយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង ចូរជាធនក្តីតា-
ភរិយាផង ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង ជាភោគវាសិនីភរិយាផង ជាបដវាសិនី-
ភរិយាផង ជាឱទបត្តកិនីភរិយាផង ជាឱកតចុម្ពជាភរិយាផង និងជាទាសីផង
ភរិយាផង និងជាកម្មការីផង ភរិយាផង ជាធាហាជាភរិយាផង ជាមុហុត្តិ-
កាភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បង
មើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៦៣] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាធនក្តីតា-
ភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរស
បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
មាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ថាដូច្នេះ គេថា នាងរាល់
គ្នា ចូរជាធនក្តីតាភរិយាផង ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់
បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា

តេរសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឧភតោពទ្ធកំ

កច្ច កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច
 មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មិ ហោថ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភរិយាយោ ធនក្ខិតតា ច ធន្ទវាសិដី ច កោតវាសិដី
 ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯវំ ឧភតោពទ្ធកំ^(១) កាតព្វំ ។

ឥទំ សព្វមូលកំ^(២) ។

[១៦៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្ទាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច
 ភាតុរក្ខិតញ្ច ភតិដីរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច កោត្តរក្ខិត-
 ញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌាញ្ច ព្រហ្មិ
 ហោថ កិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយាយោ ធនក្ខិតតា ច ធន្ទ-
 វាសិដី ច កោតវាសិដី ច បដវាសិដី ច ឱទបត្តកិដី
 ច ឱកតច្ចុម្ពជា ច ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច

១ អម្ពកំ កត្តចិ បោត្តកេ ច មរម្មបោត្តកេ ច ឧភតោវង្សកន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ មរម្មបោត្តកេ
 ឥទំ បាបទ្វយំ ន ហោតិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ បទភាជនីយ និយាយអំពីឧកតោពទ្វកមូល

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះ ផង បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផងថាដូច្នេះ គេថា នាងរាល់គ្នា ចូរជាធនក្ខិតាភរិយាផង ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង ជាភោគវាសិនី- ភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧកតោពទ្វក បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ។

នេះចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់^(១) (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៦២] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក ទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង មាតា- បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ភាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ភគិនីរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ញាតិរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង គោត្តរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ធម្មរក្ខិតាឈ្មោះនេះ ផង សារក្ខាឈ្មោះនេះផង សបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះផង ថាដូច្នេះ គេថានាង រាល់គ្នា ចូរជាធនក្ខិតាភរិយាផង ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង ជាភោគវាសិនី- ភរិយាផង ជាបដវាសិនីភរិយាផង ជាឱទបត្តកិនីភរិយាផង ជាឱកតចុម្ព- ដាភរិយាផង និងជាទាសីផងភរិយាផង និងជាកម្មការីផង ភរិយាផង

១ ស្រី ១០ ចំពូក ហៅថា មានមូល ១០ ភរិយា ១០ ចំពូក ហៅថា មានមូល ១០ រួមមូល ទាំងពីរពូក ហៅថា មានមូលគ្រប់ទាំងអស់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ភរិយា ច ធនាហជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្ក-
 ណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឧភតោពទ្ធកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៥] បុរិសស្ស មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ បេ ។
 បុរិសស្ស មិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ បេ ។ បុរិសស្ស
 មាតាមិតរោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ បេ ។ បុរិសស្ស ភាតា
 ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ បេ ។ បុរិសស្ស ភតិជី ភិក្ខុំ
 បហិណាតិ ។ បេ ។ បុរិសស្ស ញាតកា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
 ។ បេ ។ បុរិសស្ស កោត្តា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ បេ ។
 បុរិសស្ស សហធម្មិកា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ (បុរិសស្ស
 បេយ្យាលោ វិត្តាវេតព្វោ ។ ឧភតោពទ្ធកំ យថា
 បុរិមនយេន តថេវ វិត្តាវេតព្វំ^(១)) ។

១ មម្ពបោត្តកេ បុរិសស្ស បេយ្យាលោត្យាទយោ ឥមេ បាហំ ន ហោន្តិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ជាធាតុជាភរិយាផង ជាមុហុត្តិកាភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
ភិក្ខុនោះក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧកតោពទ្ធក ចប់ ។

[១៦៥] ម្តាយបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បេ ។ ឪពុកបុរសបញ្ជូនភិក្ខុ
ទៅ ។ បេ ។ ម្តាយឪពុកបុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បេ ។ បងប្អូនប្រុសរបស់
បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បេ ។ បងប្អូនស្រីរបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បេ ។
ពួកញាតិរបស់បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បេ ។ ពួកគោត្ររបស់បុរសបញ្ជូន
ភិក្ខុទៅ ។ បេ ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់បុរសបញ្ជូន
ភិក្ខុទៅ ។ (សេចក្តីបំប្លែងអំពីរឿងបុរស បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។
ឧកតោពទ្ធក^(១) ដែលព្រះសង្ឃតិកាចារ្យឲ្យពិស្តារហើយយ៉ាងណា បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ) ។

១ ប្រែថា បទជាប់គ្នាដោយមូលទាំងពីរ ឯមូលទាំងពីរនោះគឺស្រី ១០ ចំពូកមានមាតុរក្ខិតា
ជាដើម ហៅថា មូល ១ ភរិយា ១០ ចំពូកមានធនក្តីតាជាដើមហៅថា មូល ១ រួមមូលទាំងពីរនេះ
ចូលគ្នាជាន័យ ១ ហៅថា ឧកតោពទ្ធក ។

តេរសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស និក្ខេបបទានិ

[១៦៦] មាតុភិក្ខុតាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ធនក្ខីតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ មាតុភិក្ខុតាយ មាតា
 ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ
 ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទាសិដី កោកាសិដី
 បដាសិដី ឱទបត្តកិដី ឱកតច្ចម្ពជា ទាសី ច
 ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ធាហាជា
 មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

[១៦៧] មាតុភិក្ខុតាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធនក្ខីតា
 ច ឆន្ទាសិដី ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ

[១៦៦] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
ចូរជាធនក្តីតាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិ-
យាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។ ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធន្ឋវាសិនី-
ករិយា ជាគោគវាសិនីករិយា ជាបដវាសិនីករិយា ជាឱទបត្តកិនីករិយា ជា
ឱកតចុម្ពដាករិយា និងជាទាសីផងករិយាផង ជាកម្មការីផង ករិយាផង
ជាធាហាដាករិយា ជាមុហុត្តិកាករិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏
ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

[១៦៧] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
ចូរជាធនក្តីតាករិយាផង ជាធន្ឋវាសិនីករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ មាតុរក្ខិតាយ មាតា
 ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្ម
 ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធនក្ខិតា ច កោ-
 កាសិដី ច ។ ធនក្ខិតា ច បដាសិដី ច ។
 ធនក្ខិតា ច ឱទបត្តកិដី ច ។ ធនក្ខិតា ច
 ឱកតច្ចម្ពជា ច ។ ធនក្ខិតា ច ទាសី ច
 ភរិយា ច ។ ធនក្ខិតា ច កម្មការី ច ភរិយា
 ច ។ ធនក្ខិតា ច ធនាហជា ច ។ ធនក្ខិតា
 ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

[១៦៨] មាតុរក្ខិតាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្ម ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធន្នាសិដី
 ច កោកាសិដី ច ។ បេ ។ ធន្នាសិដី ច មុហុត្តិកា ច ។

និយមន័យ មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ
 ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា
 នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធនក្តីតាករិយាផង ជាភោគវាសិនីករិយាផង នៃបុរស
 ឈ្មោះនេះទៅ ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាបដវាសិនីករិយាផង ។
 ជាធនក្តីករិយាផង ជាឱទបត្តកិនីករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង
 ជាឱភតចុម្ពជាករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង និងជាទាសីផងករិយា
 ផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង និងជាកម្មការីផង ករិយាផង ។ ជាធនក្តីតា-
 ករិយាផង ជាធាហាជាករិយាផង ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
 ករិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
 (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៦៨] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរ
 ជាធនវាសិនីករិយាផង ជាភោគវាសិនីករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ
 ទៅ ។ បេ ។ ជាធនវាសិនីករិយាផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ។

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ពទ្ធចក្កាទិ

ឆន្ទវាសិនី ច ឆនក្កិតា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃិតំ ។

[១៦៩] មាតុរក្ខិតាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តជ្ជាមស្ស
ភរិយា មុហុត្តិកា ច ឆនក្កិតា ច ។ បេ ។
មុហុត្តិកា ច ឆដាហាជា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ឯវំ ទុមូលកំបិ យាវនវមូលកំ កាតព្វំ ។

តទំ ទសមូលកំ ។

[១៧០] មាតុរក្ខិតាយ មាតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តជ្ជាមស្ស
ភរិយា ឆនក្កិតា ច ឆន្ទវាសិនី ច កោតវាសិនី ច

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីពន្ធចក្ខុជាដើម

ជាឆន្ទវាសិនីករិយាផង ជាធនក្ខីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្ខុ ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៦៩] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោក
ដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជា
មុហុត្តិកាករិយាផង ជាធនក្ខីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ បេ ។
ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ជាធនក្ខីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្ខុមានមូល ១ ចប់ ។

តាំងពីចក្ខុមានមូល ២ ដរាបដល់ចក្ខុមានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្ខុមានមូល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្ខុមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៧០] ម្តាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
ចូរជាធនក្ខីតាករិយាផង ជាឆន្ទវាសិនីករិយាផង ជាភោគវាសិនីករិយាផង

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

បដវាសិដី ច ឱទបត្តកិដី ច ឱកតចុម្ពជា ច
 ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច
 ធជាហជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
 បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៧១] បិតុរក្ខតិកាយ បិតា ភិក្ខុ បហិណាតិ ។
 មាតាបិតុរក្ខតិកាយ មាតាបិតរោ ភិក្ខុ បហិណាតិ ។
 ភាតុរក្ខតិកាយ ភាតា ភិក្ខុ បហិណាតិ ។ ភតិដីរក្ខតិកា-
 យ ភតិដី ភិក្ខុ បហិណាតិ ។ ញាតិរក្ខតិកាយ
 ញាតកា ភិក្ខុ បហិណាតិ ។ កោតុរក្ខតិកាយ កោតា
 ភិក្ខុ បហិណាតិ ។ ធម្មរក្ខតិកាយ សហធម្មិកា
 ភិក្ខុ បហិណាតិ ។ សារក្ខតិកាយ យេន បរិក្កហិតា ហោតិ
 សោ ភិក្ខុ បហិណាតិ ។ សបរិទណ្ឌាយ យេន ទណ្ឌោ
 បបិតោ ហោតិ សោ ភិក្ខុ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្ទាមំ ព្រូហិ ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា
 ធនក្ខតិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សបរិទណ្ឌាយ យេន ទណ្ឌោ

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ជាបដវាសិនីកវិយាផង ជាឱទបត្តកិនីកវិយាផង ជាឱកតចុម្ពដាកវិយាផង
និងជាទាសីផងកវិយាផង និងជាកម្មការីផង កវិយាផង ជាធម្មជាតិ-
កវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួល
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

[១៧១] បិតារបស់ស្រីបិតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ មាតាបិតា
របស់ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បងប្អូនប្រុសរបស់ស្រីភាតុ-
រក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ បងប្អូនស្រីរបស់ស្រីភគិនីរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។
ពួកញាតិរបស់ស្រីញាតិរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ពួកគោត្ររបស់ស្រី
គោត្តរក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់ស្រីធម្ម-
រក្ខិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រីដែលអ្នកណាបានប្រកាន់ទុកហើយ អ្នក
នោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រីដែលខ្លួនប្រកាន់ទុក (នោះ) ។ អាជ្ញាដែល
ស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រី
ដែលព្រះអង្គដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធនក្តីតាកវិយា
នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រ-
ឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណា

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ខណ្ឌចក្កំ

បរិភោ ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា
 ឆន្ទវាសិនី កោតវាសិនី បដវាសិនី ឱទបត្តកិនី
 ឱកតចុម្ពជា ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច
 ភរិយា ច ធជាហជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

[១៧២] សបរិទណ្ឌាយ យេន ទណ្ឌោ បរិភោ
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ
 ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធនក្កិតា ច
 ឆន្ទវាសិនី ច ។ បេ ។ ធនក្កិតា ច មុហុត្តិកា
 ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក

បានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រីដែលទ្រង់
បានដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅ
និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធន្ទវាសិនីភរិយា ជា
ភោគវាសិនីភរិយា ជាបដវាសិនីភរិយា ជាឱទបត្តកិនីភរិយា ជាឱភតបុម្ភ-
ដាភរិយា និងជាទាសីផងភរិយាផង និងជាកម្មការីផងភរិយាផង ជា
ធជាហដាភរិយា ជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

[១៧២] អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេច
អង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា
បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាង
ដ៏ចម្រើន ចូរជាធន្ទក្តីតាភរិយាផង ជាធន្ទវាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះ
នេះទៅ ។ បេ ។ ជាធន្ទក្តីតាភរិយាផង ជាមុហុត្តិកាភរិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួល
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១៧៣] សបរិទណ្ឌាយ យេន ទណ្ឌោ បបិតោ
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ
 ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទាសិទ្ធិ ច
 កោតាសិទ្ធិ ច ។ បេ ។ ឆន្ទាសិទ្ធិ ច មុហុត្តិកា
 ច ។ ឆន្ទាសិទ្ធិ ច ធនក្កិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃិតំ ។

[១៧៤] សបរិទណ្ឌាយ យេន ទណ្ឌោ បបិតោ
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ
 ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា មុហុត្តិកា ច ធនក្កិកា
 ច ។ បេ ។ មុហុត្តិកា ច ធនាហជា ចាតិ បដិក្កណ្ឌា-
 តិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ឯវំ ទុមូលកំបិ យាវនវមូលកំ កាតព្វំ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

[១៧៣] អាជ្ញាដែលស្ដេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្ដេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាឆន្ទាសិនីភរិយាផង ជាភោគាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ បេ ។ ជាឆន្ទាសិនីភរិយាផង ជាមុហុត្តិភរិយាផង ។ ជាឆន្ទាសិនីភរិយាផង ជាធនក្តីភរិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៧៤] អាជ្ញាដែលស្ដេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្ដេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាមុហុត្តិភរិយាផង ជាធនក្តីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិភរិយាផង ជាធនក្តីភរិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

តាំងពីចក្កមានមូល ២ ដរាបដល់ចក្កមានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

តេរសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ទសមូលកាទិ

ឥទំ ទសមូលកំ ។

[១៧៥] សបរិទណ្ហាយ យេន ទណ្ហោ បបិតោ
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ
 ព្រហ្មិ ហោតុ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា ធនក្កិតា ច
 ឆន្ទវាសិនី ច កោកវាសិនី ច បដវាសិនី ច
 ឱទបត្តកិនី ច ឱកតច្ចម្ពជា ច ទាសី ច ភរិយា ច
 កម្មការី ច ភរិយា ច ធលាហាជា ច មុហុត្តិកា
 ចាតិ បដិក្កណ្ហាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៧៦] មាតុភិក្ខុតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា
 ធនក្កិតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ មាតុភិក្ខុតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្នាមស្ស
 ភរិយា ឆន្ទវាសិនី កោកវាសិនី បដវាសិនី ឱទបត្ត-
 កិនី ឱកតច្ចម្ពជា ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីចក្ខុមានមូល ១០ ជាដើម

នេះចក្ខុមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៧៥] អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណា បានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គ
នោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹង
ស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើនចូរជាធនក្តីតាករិយាផង ជាធន្ទវាសិនីករិយាផង
ជាភោគវាសិនីករិយាផង ជាបដវាសិនីករិយាផង ជាឱទបត្តកិនីករិយាផង
ជាឱកតចុម្ពដាករិយាផង និងជាទាសីផងករិយាផង និងជាកម្មការីផង
ករិយាផង ជាធាហាដាករិយាផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះ
នេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៧៦] ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្តីតាករិយានៃបុរស
ឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា
បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជា
ធន្ទវាសិនីករិយា ជាភោគវាសិនីករិយា ជាបដវាសិនីករិយា ជាឱទបត្តកិនី-
ករិយា ជាឱកតចុម្ពដាករិយា និងជាទាសីផងករិយាផង និងជាកម្មការីផង

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ភរិយា ច ធជាហជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ
បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

[១៧៧] មាតុរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ
ឥត្តន្ទាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា ធនក្ខិតា
ច ឆន្ទាវាសិនី ច ។ បេ ។ ធនក្ខិតា ច មុហុត្តិកា
ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

[១៧៨] មាតុរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយា
ឆន្ទាវាសិនី ច កោកវាសិនី ច ។ បេ ។ ឆន្ទាវាសិនី ច
មុហុត្តិកា ច ។ ឆន្ទាវាសិនី ច ធនក្ខិតា
ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃិតំ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ភវិយាផង ជាធាតុជាភវិយា ជាមុហុត្តិកាភវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយចប់ ។

[១៧៧] ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្តីតាភវិយាផង ជា
ធន្នវាសិនីភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធនក្តីតាភវិយាផង
ជាមុហុត្តិកាភវិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៧៨] ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធន្នវាសិនីភវិយាផង
ជាគោតវាសិនីភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធន្នវាសិនី-
ភវិយាផង ជាមុហុត្តិកាភវិយាផង ។ ជាធន្នវាសិនីភវិយាផង ជាធនក្តីតា-
ភវិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

តេសកល្លោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ពទ្ធចក្កំ

[១៧៩] មាតុភិក្ខុតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្នាមស្ស ក-
 រិយា មុហុត្តិកា ច ធនក្ខីតា ច ។ បេ ។
 មុហុត្តិកា ច ធនាហជា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ទុមូលកាទីនិបិ ឯវំ កាតញ្ចានិ ។

ឥទំ ទសមូលកំ ។

[១៨០] មាតុភិក្ខុតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្នាមស្ស ករិយា
 ធនក្ខីតា ច ធន្ទវាសិដី ច កោតវាសិដី ច
 បដវាសិដី ច ឱទបត្តកិដី ច ឱកតច្ចម្ពជា ច
 ទាសី ច ករិយា ច កម្មការី ច ករិយា ច
 ធនាហជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីពទ្ធចក្ក

[១៧៩] ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្តិកាករិយាផង
ជាធនក្តីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាករិយា
ផង ជាធនជាហជាភរិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

ចក្កដ៏សេសមានចក្កមានមូល ២ ជាដើម បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យដូចចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៨០] ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្តីតាករិយាផង ជា
ឆន្ទវាសិនីករិយាផង ជាភោគវាសិនីករិយាផង ជាបដវាសិនីករិយាផង
ជាឱទបត្តកិនីករិយាផង ជាឱភតបុម្ភជាភរិយាផង និងជាទាសីផងភរិយា
ផង និងជាកម្មការីផងភរិយាផង ជាធនជាហជាភរិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
ករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បង
មើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១៨១] បិតុរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។
 មាតាបិតុរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ ភាតុរក្ខិតា
 ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ ភតិដីរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។
 ញាតិរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ កោតុរក្ខិតា ភិក្ខុំ
 បហិណាតិ ។ ធម្មរក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។
 សារក្ខិតា ភិក្ខុំ បហិណាតិ ។ សបរិទណ្ឌា ភិក្ខុំ
 បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ព្រហ្ម
 ហោមិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយា ធនក្ខិតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីម័-
 សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 សបរិទណ្ឌា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ
 ព្រហ្ម ហោមិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយា ធន្ឋាសិដី
 កោកាសិដី បដាសិដី ឱទបត្តតិដី ឱកតច្ចម្ពជា
 ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច
 ធជាហជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីម័សតិ បច្ចា-
 ហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និក្ខេបបទានិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[១៨១] ស្រីបិតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតាបញ្ជូន
ភិក្ខុទៅ ។ ស្រីភាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រីភគិនីរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។
ស្រីញាតិរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រីគោត្តរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រី
ធម្មរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រីសារក្ខាបញ្ជូនភិក្ខុទៅ ។ ស្រីសបរិទណ្ឌា
បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុស
ឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្តីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធន្ទវាសិនីភរិយា ជា
ភោគវាសិនីភរិយា ជាបដវាសិនីភរិយា ជាឱទេបត្តកិនីភរិយា ជាឱភតចុម្ព-
ដាភរិយា និងជាទាសីផង ភរិយាផង និងជាកម្មការីផង ភរិយាផង ជាធាហា-
ដាភរិយា ជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ
និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ខណ្ឌចក្កាទិ

[១៨២] សបរិទណ្ណា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយា
 ធនក្ខីតា ច ធន្ធាសិដី ច ។ បេ ។ ធនក្ខីតា
 ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចា-
 ហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ខណ្ឌចក្កំ ។

[១៨៣] សបរិទណ្ណា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយា
 ធន្ធាសិដី ច កោកាសិដី ច ។ បេ ។ ធន្ធាសិដី
 ច មុហុត្តិកា ច ។ ធន្ធាសិដី ច ធនក្ខីតា
 ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ ។

មូលំ សង្ឃីតំ ។

[១៨៤] សបរិទណ្ណា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
 កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភរិយា
 មុហុត្តិកា ច ធនក្ខីតា ច ។ បេ ។ មុហុត្តិកា ច

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីខណ្ឌចក្កជាដើម

[១៨២] ស្រីសបរិទណ្ណាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្តីតាករិយាផង ជា
ធន្នវាសិនីករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធនក្តីតាករិយាផង
ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្ក ចប់ ។

[១៨៣] ស្រីសបរិទណ្ណាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធន្នវាសិនីករិយាផង
ជាភោគវាសិនីករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធន្នវាសិនីករិយា
ផង ជាមុហុត្តិកាករិយាផង ។ ជាធន្នវាសិនីករិយាផង ជាធនក្តីតាករិយា
ផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់)
វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៨៤] ស្រីសបរិទណ្ណាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្តិកាករិយាផង
ជាធនក្តីតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាករិយាផង

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ធជាហជា ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ទុមូលកាទីនិ ឯវមេវ កាតញ្ចានិ ។

តទំ ទសមូលកំ ។

[១៨៥] សបរិទណ្ឌា ភិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច
កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ព្រហ្មិ ហោមិ ឥត្តន្នាមស្ស ភរិយា
ធនក្កីតា ច ធន្ទវាសិដី ច កោគវាសិដី ច បដវាសិដី
ច ឱទបត្តកិដី ច ឱកតចុម្ពដា ច ទាសី ច ភរិយា
ច កម្មការី ច ភរិយា ច ធជាហជា ច មុហុត្តិកា
ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សព្វំ ចក្កបេយ្យាលំ និដ្ឋិតំ ។

[១៨៦] បដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ ធម្មបច្ចាហរតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ជាធាតុជាតិវិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

ចក្កមានមូល ២ ជាដើម បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៨៥] ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្តីតាភិយាផង ជា
ធន្ទវាសិនីភិយាផង ជាភោគវាសិនីភិយាផង ជាបដវាសិនីភិយាផង
ជាឱទបត្តកិនីភិយាផង ជាឱកតចុម្ពដាភិយាផង និងជាទាសីផងភិយា
ផង និងជាកម្មការីផងភិយាផង ជាធាតុជាតិវិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
ភិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កបេយ្យាលគ្រប់ទាំងអស់ ចប់ ។

[១៨៦] ភិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុទទួល
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល តែមិនបានវិលមក (ប្រាប់) វិញ

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស ខណ្ឌចក្កាទិ

អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។ បដិក្កណ្ឌាតិ ន វីម៌សតិ
 បច្ចាហរតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។ បដិក្កណ្ឌាតិ
 ន វីម៌សតិ នប្បច្ចាហរតិ អាបត្តិ ទុក្ក្កដស្ស ។ នប្ប-
 ដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។
 នប្បដិក្កណ្ឌាតិ វីម៌សតិ នប្បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 ទុក្ក្កដស្ស ។ នប្បដិក្កណ្ឌាតិ ន វីម៌សតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ ទុក្ក្កដស្ស ។ នប្បដិក្កណ្ឌាតិ ន វីម៌សតិ
 នប្បច្ចាហរតិ អនាបត្តិ ។

[១៨៧] បុរិសោ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាណាបេតិ
 កច្ចថ កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ឥត្តិ វីម៌សថាតិ សព្វេ បដិ-
 ក្កណ្ឌាតិ សព្វេ វីម៌សន្តិ សព្វេ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
 សព្វេសំ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ
 អាណាបេតិ កច្ចថ កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ឥត្តិ វីម៌សថាតិ សព្វេ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីអាបត្តិវារ

ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុទទួលពាក្យ រួចមិនបាននិយាយល្បងមើល
ឡើយ គ្រាន់តែត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុ
ទទួលពាក្យ តែមិនបាននិយាយល្បងមើល មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់)
វិញឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បង
មើល ហើយនាំសេចក្តីមក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុ
មិនបានទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បងមើល ហើយមិនបានត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនបានទទួលពាក្យ
មិនបាននិយាយល្បងមើល តែបាននាំសេចក្តីមក (ប្រាប់) ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ មិនបាននិយាយល្បងមើល មិនបានត្រឡប់
មក (ប្រាប់) វិញទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៨៧] បុរសបង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ
សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់
ក៏ទទួលពាក្យ ភិក្ខុទាំងអស់និយាយល្បងមើល ភិក្ខុទាំងអស់នាំសេចក្តី
មក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរស
បង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់
អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

បដិក្កណ្ឌន្តិ សព្វេ វីមសន្តិ ឯកំ បច្ចាហារាបេន្តិ អាបត្តិ
 សព្វេសំ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ សម្ពហុលេ
 ភិក្ខុ អាណាបេតិ កច្ចថ កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ឥត្តិ
 វីមសថាតិ សព្វេ បដិក្កណ្ឌន្តិ ឯកំ វីមសាបេត្វា
 សព្វេ បច្ចាហារន្តិ អាបត្តិ សព្វេសំ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 បុរិសោ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អាណាបេតិ កច្ចថ កន្តេ
 ឥត្តជ្ជាមំ ឥត្តិ វីមសថាតិ សព្វេ បដិក្កណ្ឌន្តិ ឯកំ
 វីមសាបេត្វា ឯកំ បច្ចាហារាបេន្តិ អាបត្តិ សព្វេសំ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុ អាណាបេតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ ឥត្តិ វីមសាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វីមសតិ បច្ចាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 បុរិសោ ភិក្ខុ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តជ្ជាមំ
 ឥត្តិ វីមសាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វីមសតិ អន្តោវាសី
 បច្ចាហារាបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុទាំងអស់ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយបានឲ្យភិក្ខុមួយរូបវិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់
 អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ
 បានឲ្យភិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បងមើល ហើយភិក្ខុទាំងអស់ ក៏វិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់
 អង្គទៅនិយាយល្បងនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ បាន
 ចាត់ភិក្ខុមួយរូបឲ្យទៅនិយាយល្បងមើល ហើយឲ្យភិក្ខុមួយរូបនាំដំណឹង
 មក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយវិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុ
 ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយប្រើកូនសិស្សឲ្យវិល
 មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា

តេសកណ្ណោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិវារោ

ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តោ ឥត្ថជ្ជាមំ ឥត្ថី វីមំសាតិ
 បដិក្កណ្ឌាតិ អន្តោវាសី វីមំសាបេត្វា អត្តនា បច្ចាហារតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ
 កច្ច កន្តោ ឥត្ថជ្ជាមំ ឥត្ថី វីមំសាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 អន្តោវាសី វីមំសាបេតិ អន្តោវាសី វីមំសិត្វា ពហិទ្ធា
 បច្ចាហារតិ អាបត្តិ ឧភិជ្ជំ មុល្លច្ចយស្ស ។

[១៨៨] កច្ចន្តោ សម្មាទេតិ អាគច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អាគច្ចន្តោ
 សម្មាទេតិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចន្តោ សម្មាទេតិ
 អាគច្ចន្តោ សម្មាទេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 កច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អាគច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អនាបត្តិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ និយាយអំពីអាបត្តិវារ

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ រួចប្រើកូនសិស្សឲ្យទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
 វិលមក (ប្រាប់) ដោយខ្លួនឯងវិញ ត្រូវអាសង្ឃាទិសេស ។
 បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បង
 មើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ បានប្រើកូនសិស្សឲ្យទៅ
 និយាយល្បងមើល ឯកូនសិស្សនោះបាននិយាយល្បងមើល ហើយក៏
 ត្រឡប់មកទៅប្រាប់បុរសដើមក្រៅពីអាចារ្យដែលប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 បុណ្យថ្វីយទាំងពីររូប ។

[១៨៨] ភិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
 ប្រាប់វិញដោយពាក្យកុហក^(១) ត្រូវអាបត្តិបុណ្យថ្វីយ ។ ភិក្ខុកាលទៅមិន
 ទទួលបង្គាប់ តែបាននិយាយល្បងផង វិលមកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិ
 បុណ្យថ្វីយ ។ ភិក្ខុកាលទៅក៏បានទទួលពាក្យបង្គាប់ និយាយល្បងមើល
 ហើយវិលមកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុកាលទៅក៏មិន
 បានទទួលបង្គាប់ កាលមកមិននាំដំណឹងមកប្រាប់វិញ មិនត្រូវអាបត្តិ
 ឡើយ ។

១ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថាថា មិនបានវិលមកប្រាប់វិញទេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

[១៨៩] អនាបត្តិ សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស
 វា តិលានស្ស វា ការណីយេន កច្ចតិ ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[១៩០] សុត្តា មតា ច និក្ខត្តា
 អនិក្ខត្តិ ឥត្ថិបណ្ឌាកា
 កលហំ កត្វាន សម្មោទិ
 សញ្ញវិត្តញ្ច បណ្ឌាកេតិ ។

[១៩១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 បុរិសោ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច ភន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ ឥត្តិ វីមំសាតិ ។ សោ កន្ធា មនុស្សេ
 បុច្ឆិ កហំ ឥត្តន្នាមាតិ ។ សុត្តា ភន្តេតិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ កច្ចំ នុខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ
 អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្ក្រដស្សាតិ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

[១៨៩] ភិក្ខុដែលទៅ (កាន់សំណាក់ស្រីនិងប្រុស) ដោយកិច្ច
ដែលត្រូវធ្វើ ចំពោះសង្ឃក្តី ចំពោះចេតិយក្តី ចំពោះបុគ្គលឈឺក្តី
ភិក្ខុឆ្គួត ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៩០] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹង
សំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះ គឺ)

រឿងស្រីដេកលក់ រឿងស្រីស្លាប់ រឿងស្រីចេញពីលំនៅទៅ

រឿងប្រុសច្រឡំជាស្រី រឿងស្រីខ្ចើយ រឿងឈ្មោះគ្នាភិក្ខុ

បាននិយាយផ្សះផ្សា រឿងភិក្ខុនាំការឲ្យមនុស្សខ្ចើយ ។

[១៩១] សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គាប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុ
នោះ ក៏ទៅហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។
មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា នាងនោះ ដេកលក់ទៅហើយ លោកម្ចាស់ ។
ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង ។
ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។

តេសកណ្តោ បញ្ចមសង្ឃាទិសេសស្ស វិនីតវត្ថុ

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ បុរិសោ អញ្ញតវំ
 ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្នាមំ ឥត្ថី វីមសាតិ ។
 សោ កន្ធា មនុស្សេ បុច្ឆិ កហំ ឥត្តន្នាមាតិ ។
 មតា កន្តេតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្សា-
 តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ
 បុរិសោ អញ្ញតវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្នាមំ ឥត្ថី វីមសាតិ ។ សោ កន្ធា មនុស្សេ
 បុច្ឆិ កហំ ឥត្តន្នាមាតិ ។ ជិត្តុត្តា កន្តេតិ ។ បេ ។
 អជិត្តិ កន្តេតិ ។ បេ ។ ឥត្ថីបណ្ឌាកា កន្តេតិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសសុស អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៥ វិនីតវត្ថុ

សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គាប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
 លោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរ
 មនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយ
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ស្រីនោះស្លាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់
 បង្គាប់ភិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បង
 មើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ទៅហើយសួរមនុស្សទាំង-
 ឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះ នៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា
 នាងនោះចេញពីទីនេះទៅហើយ លោកម្ចាស់ ។ បេ ។ មនុស្សនោះ
 មិនមែនជាស្រីទេ លោកម្ចាស់ ។ បេ ។ មនុស្សនោះ ជាស្រីខ្ចីយទេ
 លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[១៩២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា

ឥត្ថី សាមិកេន សហ ភណ្ឌិត្វា មាតុយវំ អកមាសិ ។

កុលុបកោ ភិក្ខុ សម្មោទនីយំ អកាសិ ។ តស្ស

កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អលំវចនីយា ភិក្ខុតិ ។

នាលំវចនីយា ភកវាតិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នាលំវច-

នីយេតិ ។

[១៩៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា

ភិក្ខុ បណ្ឌាកេ សញ្ជាវត្ថំ សមាបទ្ធិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ

អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស

អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្សាតិ ។

បញ្ចមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[១៩២] សម័យនោះឯង ស្រីម្នាក់ឈ្មោះគ្នានឹងប្តីហើយរត់ទៅ
 ផ្ទះម្តាយ ។ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលបាននិយាយផ្សះផ្សា ។
 ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ ស្រីនោះប្តីបានលែងលះគ្នាដាច់ខាតហើយឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនទាន់លែងដាច់ទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានអាបត្តិទេ ព្រោះគេមិនទាន់លែង
 គ្នាដាច់ខាត ។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំការ
 ឲ្យមនុស្សខ្ចើយទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ
 ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសំ

[១៩៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា រាជគហោ
វិហារតិ វេឡុវេន កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន អាឡុវិកា^(១) ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយោ
កុដិកាយោ^(២) កាវាបេន្តិ អស្សាមិកាយោ អត្តុទ្ទេ-
សិកាយោ អប្បមាណិកាយោ ។ តាយោ ន និដ្ឋានំ
កច្ចន្តិ ។ តេ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារន្តិ
បុរិសំ ទេច បុរិសត្ថកវំ ទេច កោលំ ទេច សកដំ
ទេច វាសី ទេច ផរសុំ ទេច កុហារី ទេច កុទ្ទាលំ
ទេច និខានំ ទេច វល្លិ ទេច វេឡុ ទេច មុញ្ញំ ទេច
បព្វដំ ទេច តិលំ ទេច មត្តិកំ ទេចាតិ ។ មនុស្សា
ឧបទ្ទតា យាចនាយ ឧបទ្ទតា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខុ ទិស្វា
ឧព្វិជ្ជន្តិមិ ឧត្តសន្តិមិ បលាយន្តិមិ អញ្ញេនមិ កច្ចន្តិ
អញ្ញេនមិ មុខំ កហេន្តិ ទ្វារមិ ចកេន្តិ ការីមិ ទិស្វា
បលាយន្តិ ភិក្ខុតិ មញ្ញមាណ ។

១ ឱ.ម. អាឡុវិកា ។ ២ ឱ.ម. សំយាចិកាយោ កុដិយោ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៦

[១៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅ វត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន (កន្លែងដែលស្តេចប្រទានអភ័យ និងចំណី ដល់សត្វកង្កែប) ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែន អាឡវី ប្រើគេឲ្យសាងនូវកុដិទាំងឡាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍ (គ្រឿងប្រដាប់សង្គ្រោះ) សូមពីគេមកខ្លួនឯង ឥតមានទាយកជាម្ចាស់ របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ ។ កុដិទាំងនោះ មិនទាន់សម្រេច ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ចេះតែសូមញឹក ៗ ញយ ៗ ដោយ ពាក្យសូមថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យ គោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដីង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យវល្លិ៍ ឲ្យ ឫស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់ យើងទាំងឡាយ) ។ ពួកមនុស្សដែលភិក្ខុទាំងនោះ ចេះតែបៀតបៀន ដោយការសូមញឹកញយហួសពេក លុះដល់ឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏ភ្ញាក់ ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទី ដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់តែឃើញនូវគោញីទាំងឡាយ ក៏គេចរត់ ដោយស្មានថា ជាពួកភិក្ខុ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

[១៩៥] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សចោ រាជ-
 តហោ វស្សំ វុត្តោ យេន អាឡវី តេន បក្កាមិ
 អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមាដោ^(១) យេន អាឡវី
 តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ អាយស្មា មហាកស្សចោ
 អាឡវីយំ វិហរតិ អក្កាឡវេ ចេតិយេ ។ អថខោ
 អាយស្មា មហាកស្សចោ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចីវរមាធាយ អាឡវី បិណ្ឌាយ ចារិសិ ។
 មនុស្សា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ បស្សិត្វា
 ឧព្វិជ្ជន្តិបិ ឧត្តសន្តិបិ បលាយន្តិបិ អញ្ញេនបិ កច្ឆន្តិ
 អញ្ញេនបិ មុទំ កហេន្តិ ទ្វារំបិ ចកេន្តិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មហាកស្សចោ អាឡវីយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា
 បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌាចាតប្បជិត្តន្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ បុព្វាយំ
 អាវុសោ អាឡវី សុភិក្ខុា អហោសិ សុលភបិណ្ឌា
 សុករា ឧញ្ញេន បក្កហេន យាបេតុំ ឯតរហិ ខោ^(២)
 បធាយំ អាឡវី ទុត្តិត្វា ទុល្លភបិណ្ឌា ន សុករា
 ឧញ្ញេន បក្កហេន យាបេតុំ កោ នុ ខោ អាវុសោ

១ ឥទំ បាវទ្ធយំ សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាហោ ន ហោតិ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

[១៩៥] ខណៈនោះ ព្រះមហាកស្យបដ៏មានអាយុ គង់ចាំវស្សា ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ (គ្រប់ត្រៃមាស) ហើយ ក៏និមន្តចេញទៅឯដែនអាឡវី ត្រេចទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ ។ មាន សេចក្តីដំណាលថា ព្រះមហាកស្យបដ៏មានអាយុ សម្រេចឥរិយាបថ នៅនាអគ្គាឡវចេតិយ ក្នុងដែនអាឡវីនោះ ។ គ្រានោះជាវេលាព្រឹក ព្រះ មហាកស្យបដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្បង់ទ្រង់បាត្រនិងចីវរចូលទៅកាន់ដែន អាឡវីដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញព្រះមហាកស្យប ដ៏មានអាយុ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្យបដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងដែនអាឡវី ធ្វើភក្តិកិច្ចស្រេចហើយ ដល់កាលជា ខាងក្រោយអំពីភក្តិកិច្ច ក៏ហៅពួកភិក្ខុមកហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មាន អាយុទាំងឡាយ កាលពីដើមដែនអាឡវីនេះសម្បូរណ៍ចម្លាក់ បិណ្ឌបាត បានងាយ ងាយនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិត ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ដែន អាឡវីនេះ ប្រែជាភើតទ្រុក្រ បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនឹងព្យា- យាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅវិញ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ

តេសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស អាឡវិកភិក្ខុវត្ថុ

ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនាយំ អាឡវី ទុត្តិក្ខា
 ទុល្លភបិណ្ឌា ន សុត្តរា ឧញ្ញេន បត្តហេន យា-
 បេតុន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ មហា-
 កស្សបស្ស ឯតមត្ថំ អាហេចេសំ ។

[១៩៦] អថខោ ភក្កា រាជគហោ យថាភិវន្តំ
 វិហរិត្វា យេន អាឡវី តេន ចារិកំ បញ្ញាមិ
 អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមាណោ យេន អាឡវី តទរសវិ ។
 តត្រិ សុទំ ភក្កា អាឡវីយំ វិហរតិ អត្តាឡវេ
 ចេតិយេ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្ស-
 ចោ យេន ភក្កា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។ ឯតមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា មហាកស្សចោ ភក្កវតោ
 ឯតមត្ថំ អាហេចេសិ ។ អថខោ ភក្កា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា
 អាឡវិកេ ភិក្ខុ បដិបុទ្ធិ សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ
 សញ្ញាចិកាយោ កុដិកាយោ កាវាបេថ អស្សា-
 មិកាយោ អត្តុទ្ទេសិកាយោ អប្បមាណិកាយោ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី

អ្វីហ្ន៎ជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យដែនអាឡវីនេះប្រែជាកើតទុក្ខិក្ស
បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅ
វិញ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ពិតរឿងនុះដល់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។

[១៩៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ គួរ
ដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងចេញទៅឯដែនអាឡវី យាង
ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ ។ មាន
សេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅនា
អគ្គាឡវចេតិយក្នុងដែនអាឡវីនោះ ។ ខណៈនោះ ព្រះមហាកស្សប
ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយខាងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សម-
គួររួចហើយ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលរឿងនុះ ចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុដែន
អាឡវីថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នករាល់គ្នាឲ្យគេធ្វើនូវកុដិ
ទាំងឡាយដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍ សូមអំពីគេមកដោយខ្លួនឯង មិន
មានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ជំហួសប្រមាណ

តាយោ ន និដ្ឋានំ កច្ឆន្តិ តេ តុម្ភេ យាចនពហុ-
 លា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារេ បុរិសំ ទេម បុរិសត្ថករំ
 ទេម កោណំ ទេម សកដំ ទេម វាសី ទេម
 ផរសុំ ទេម កុហរី ទេម កុទ្ទាលំ ទេម និខានំ
 ទេម វល្លិ ទេម វេជ្ជុំ ទេម មុញ្ញំ ទេម បព្វជំ
 ទេម តិលំ ទេម មត្តិកំ ទេម ចាតិ មនុស្សា
 ឧបទ្ចតា យាចនាយ ឧបទ្ចតា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខុ ទិស្វា
 ឧព្វិជ្ជន្តិបិ ឧត្តសន្តិបិ បលាយន្តិបិ អញ្ញេនបិ កច្ឆន្តិ
 អញ្ញេនបិ មុខំ ករោន្តិ ទ្វារំបិ ជគេន្តិ ការិបិ ទិស្វា
 បលាយន្តិ ភិក្ខុតិ មញ្ញមាណតិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។
 វិគរហិ ពុទ្ធា ភក្កវា អនុច្ឆរិកំ មោឃបុរិសា ។ បេ ។
 អករណីយំ កថំ ហិ នាម តុម្ភេ មោឃបុរិ-
 សា សញ្ញាចិកាយោ កុដិកាយោ កាវាបេស្ស្វេ
 អស្សាមិកាយោ អត្តទ្ទេសិកាយោ អប្បមាណិកាយោ
 តាយោ ន និដ្ឋានំ កច្ឆន្តិ តេ តុម្ភេ យាចនពហុលា
 វិញ្ញត្តិពហុលា វិហាវិស្សេ បុរិសំ ទេម បុរិសត្ថករំ
 ទេម កោណំ ទេម សកដំ ទេម វាសី ទេម

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

កុដិទាំងនោះមិនទាន់សម្រេច អ្នករាល់គ្នាចេះតែសូមគេញយ ។ ថា អ្នក
 ទាំងឡាយ ចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ
 ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដីង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យវល្លី ឲ្យឫស្សី
 ឲ្យស្មៅយ៉ាបួង ឲ្យស្មៅដំណេកទស្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត ពួកមនុស្ស
 ដែលអ្នកទាំងឡាយចេះតែបៀតបៀន ដោយការសូមញឹកញយហួសពេក
 លុះដល់ឃើញភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លប
 រត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់
 តែឃើញនូវគោញីទាំងឡាយហើយសំគាល់ថា ភិក្ខុ ក៏គេចរត់ទៅ សេចក្តី
 នេះពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិត
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំង-
 ឡាយ ដំណើរនេះ មិនសមគួរទេ ។ បេ ។ មិនមែនជាកិច្ចដែលត្រូវធ្វើទេ ម្ចាស់
 មោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសមបីបើអ្នកឯងរាល់គ្នាប្រើគេឲ្យសាងកុដិទាំង-
 ឡាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍សូមពីគេមកខ្លួនឯង ឥតមានទាយកជា
 ម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួនដ៏ហួសប្រមាណ កុដិទាំងនោះ មិនទាន់
 សម្រេច អ្នកទាំងឡាយចេះតែសូមញយ ។ ដោយពាក្យសូមថា អ្នកទាំង-
 ឡាយចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកាំបិត

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស មណិកណ្ណនាគរាជវត្ថុ

ដរសុំ ទេថ កុហរី ទេថ កុទ្ធាលំ ទេថ និខាទនំ ទេថ
 វល្លី ទេថ វេជ្ជំ ទេថ មុញ្ញំ ទេថ បព្វជំ ទេថ តិលំ
 ទេថ មត្តិកំ ទេថាតិ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ ។ បេ ។ អញ្ញថត្តាយាតិ ។ អថខោ
 ភក្កវា អាឡិកេ ភិក្ខុ អនេកបរិយាយេន វិគរ-
 ហិត្វា ។ បេ ។ ភិក្ខុនំ តទនុច្ឆរិកំ តទនុលោមិកំ
 ធម្មី កថំ កក្ខា ភិក្ខុ អាមន្តេសី^(១) ។

[១៩៧] ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ភាគរោ ឥសិយោ
 កង្គំ នទី ឧបនិស្សាយ វិហរីសុ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ
 មណិកណ្ណោ ឆាគរាជា កង្គំ នទី ឧត្តរិត្វា យេន
 កនិជ្ជោ ឥសិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កនិជ្ជំ ឥសី
 សត្តក្ខត្តំ កោកេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិ មុទ្ធនិ មហន្តំ
 ដលំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ កនិជ្ជោ
 ឥសិ តស្ស ឆាគស្ស ភយា កិសោ អហោសិ លូខោ
 ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ណប្បណ្ណាកជាតោ ធមនិសន្តតកត្តោ ។

១ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មី កថំ
 កក្ខា ភិក្ខុ អាមន្តេសីតិ ឱ.ម. បោត្តកេសុ ទិស្សតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ រឿងមណិកណ្ណនាគរាជ

ឲ្យពូថៅ ឲ្យជីង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យវល្លី ឲ្យឫស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាបួង
ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់យើងទាំងឡាយ)
ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះ
ថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា (នោះ) ទេ ។ បេ ។ មាន
តែនាំឲ្យខូចចិត្ត ដល់ជនទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុដែនអាឡវី ដោយអនេក-
បរិយាយ ។ បេ ។ ហើយទ្រង់សំដែងធម្មិកថា តាមសមគួរដល់ហេតុនោះ ។
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយទ្រង់ហៅពួកភិក្ខុមកហើយ (ត្រាស់ថា) ។

[១៩៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលពីដើម មានឥសីពីរនាក់
ជាបងប្អូននឹងគ្នា សំណាក់នៅអាស្រ័យនឹងស្ទឹងគង្គា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
ឡាយ វេលានោះ មានស្តេចនាគមួយ ឈ្មោះមណិកណ្ណ ឡើងមកអំពី
ស្ទឹងគង្គាហើយចូលមករកឥសីជាប្អូន លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ព័ទ្ធព័ន្ធ
ឥសីប្អូនដោយភ្លេន ៧ ជុំ ហើយបើកពពារដ៏ធំបាំងពីខាងលើសិរីនៃឥសី
ប្អូននោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ឥសីប្អូនហេតុ
តែមានសេចក្តីខ្លាចអំពីនាគនោះ ក៏ចេះតែស្តាំងស្តួមសៅហ្មង មានសម្បុរ
អាក្រក់ កើតទៅជារោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អន្ធសា ខោ ភិក្ខុវេ ជេដ្ឋោ ឥសី កនិដ្ឋំ ឥសី
 កិសំ លូទំ ទុព្វន្តោ ឧប្បន្តាប្បន្តាកជាតំ ធមនិ-
 សន្តតកត្តំ ទិស្វាន កនិដ្ឋំ ឥសី ឯតទោច កិស្ស
 តំ កោ កិសោ លូខោ ទុព្វន្តោ ឧប្បន្តាប្បន្តា-
 កជាតោ ធមនិសន្តតកត្តោតិ ។ ឥធម មេ កោ
 មណិកកណ្ណោ ឆាតរាជា កង្គំ នទី ឧត្តវិត្វា យេនាហំ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ សត្តក្ខត្តំ កោកេហិ
 បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិ មុន្ធនិ មហាន្តំ ផលំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ
 តស្សាហំ កោ ឆាតស្ស ភយា កិសោ លូខោ ទុព្វ-
 ន្តោ ឧប្បន្តាប្បន្តាកជាតោ ធមនិសន្តតកត្តោតិ ។
 ឥច្ឆសិ បន តំ កោ តស្ស ឆាតស្ស អឆាតមន្តិ ។ ឥ-
 ច្ឆាមហំ កោ តស្ស ឆាតស្ស អឆាតមន្តិ ។ អបិ បន
 តំ កោ តស្ស ឆាតស្ស កិញ្ចិ បស្សសីតិ ។ បស្សាម-
 ហំ កោ មណិមស្ស កណ្ណោ បិលន្ធនន្តិ ។ តេនហិ
 តំ កោ តំ ឆាតំ មណី យាច មណី មេ កោ ទេហិ
 មណិទា មេ អត្តោតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ មណិកកណ្ណោ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីជាបង បានឃើញឥសីបួន ស្តាំស្តមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្នេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ លុះឃើញហើយ ក៏សួរទៅឥសីបួនថា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ហេតុអ្វី ក៏អ្នកស្តាំស្តមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្នេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ (ដូច្នេះ) ។ ឥសីជាបងប្រាប់ថា បពិត្រលោកបង ដ៏ចម្រើន នាគរាជឈ្មោះមណិកណ្ណឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គាហើយ ចូលមករកខ្ញុំ ក្នុងទីនេះ លុះចូលមកដល់ហើយក៏ព័ទ្ធព័ន្ធខ្ញុំដោយភ្លើង ៧ ជុំ ហើយបើក ពពារដ៏ធំបាំងពីខាងលើក្បាលខ្ញុំ ព្រោះសេចក្តីខ្លាចនាគរាជនោះ បានជា ខ្ញុំស្តាំស្តមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្នេកស្នាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ឥសីបងសួរថា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកចង់មិនឲ្យ នាគរាជនោះ មកដែរឬ ។ ឥសីបួនតបថា បពិត្រលោកបងដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់មិន ឲ្យនាគរាជនោះ មកទេ ។ ឥសីបងសួរថា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ចុះអ្នកឯងបាន ឃើញវត្ថុអ្វីជារបស់នាគរាជនោះខ្លះ ។ ឥសីបួនតបថា បពិត្រលោកបង ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានឃើញកែវមណីជាគ្រឿងប្រដាប់ពូជក នៃនាគរាជនោះ ។ ឥសីបងក៏បង្គាប់ថា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ អ្នកចូរសូមកែវមណី ចំពោះនាគរាជនោះថា អ្នកដ៏ចម្រើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មា ត្រូវការដោយកែវមណី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈនោះ មណិកណ្ណ-

តេសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស មណិកល្លាណាគរាជវត្ថុ

ឆាគរាជា កង្គំ នង្គី ឧត្តរិត្វា យេន កង្គិដ្ឋោ ឥសិ
 តេនុបសង្កម្មិ ឧបសង្កម្មិត្វា ឯកមង្គំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមង្គំ បិតំ ខោ ភិក្ខុវេ មណិកល្លា ឆាគរាជានំ
 កង្គិដ្ឋោ ឥសិ ឯតទរោច មណី មេ កោ ទេហិ
 មណីនា មេ អត្តោតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ មណិ-
 កល្លោ ឆាគរាជា ភិក្ខុ មណី យាចតិ ភិក្ខុស្ស
 មណីនា អត្តោតិ ទិប្បមេវ អគមាសិ ។ ទុតិយម្បិ
 ខោ ភិក្ខុវេ មណិកល្លោ ឆាគរាជា កង្គំ នង្គី
 ឧត្តរិត្វា យេន កង្គិដ្ឋោ ឥសិ តេនុបសង្កម្មិ ។
 អទ្ធសា ខោ ភិក្ខុវេ កង្គិដ្ឋោ ឥសិ មណិកល្លា
 ឆាគរាជានំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន មណិកល្លា
 ឆាគរាជានំ ឯតទរោច មណី មេ កោ ទេហិ
 មណីនា មេ អត្តោតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ មណិកល្លោ
 ឆាគរាជា ភិក្ខុ មណី យាចតិ ភិក្ខុសុស មណិ-
 នា អត្តោតិ តតោ វ បដិជិវត្តិ ។ តតិយម្បិ
 ខោ ភិក្ខុវេ មណិកល្លោ ឆាគរាជា កង្គំ នង្គី
 ឧត្តរិតិ ។ អទ្ធសា ខោ ភិក្ខុវេ កង្គិដ្ឋោ ឥសិ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ និយាយអំពីរឿងមណិកណ្ណនាគរាជ

នាគរាជក៏ឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គាហើយចូលមករកឥសីប្អូន លុះចូលមក
ដល់ហើយ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីប្អូនក៏
បានពោលពាក្យនេះ នឹងមណិកណ្ណនាគរាជដែលស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ
ហើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការ
ដោយកែវមណី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជ
គិតថា ភិក្ខុចេះតែសូមកែវមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី គិតដូច្នេះ
ហើយ ក៏វិលទៅវិញយ៉ាងឆាប់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាទី ២
មណិកណ្ណនាគរាជឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គា ហើយចូលមករកឥសីប្អូន ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីប្អូនបានឃើញមណិកណ្ណនាគរាជ មកអំពី
ចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ពោលពាក្យសូមកែវមណីនឹងមណិកណ្ណនាគ-
រាជថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការ
ដោយកែវមណី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជ
ក៏រំពឹងថា ភិក្ខុចេះតែសូមកែវមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី ហើយ
ត្រឡប់អំពីទីនោះបាត់ទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាទី ៣
មណិកណ្ណនាគរាជក៏ឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីប្អូន

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

មណីកកណ្ណំ ឆាតរាជានំ កង្គំ នង្គំ ឧត្តរង្គំ ទិស្វាន
 មណីកកណ្ណំ ឆាតរាជានំ ឯតទរោច មណី មេ កោ
 ទេហិ មណីនា មេ អត្តោតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ មណី-
 កកណ្ណោ ឆាតរាជានំ កង្គំ ឥសី កាថាហិ អជ្ឈកាសិ ។

មមន្ទចានំ វិបុលំ ឧទ្យារំ
 ឧប្បជ្ជតីមស្ស មណីស្ស ហេតុ
 តន្តេ ន ទស្សំ អតិយាចកោសិ
 ន ចាបិ តេ អស្សមមាភមិស្សំ ។
 សុស្ស យថា សក្ខុរោតថាណិ
 តាសេសិ មំ សេលមយាចមាណេ^(១)
 តន្តេ ន ទស្សំ អតិយាចកោសិ
 ន ចាបិ តេ អស្សមមាភមិស្សន្តិ ។

១ សេលំ មំ យាចមាណេតិ បទច្នៃទោ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

បានឃើញមណិកណ្ណនាគរាជឡើងមកអំពីស្ទឹងគង្គា លុះឃើញហើយ ក៏
ពោលពាក្យសូមកែវមណីនឹងមណិកណ្ណនាគរាជថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជពោលនឹងឥសីប្អូន ដោយ
តាថាទាំងឡាយថា

បាយនិងទឹកដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ជាច្រើន តែងកើតឡើងដល់ខ្ញុំ
ព្រោះអាស្រ័យកែវមណីនេះ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះ
ដល់លោកមិនបានទេ លោកជាអ្នកស្មូរសូមហួសពេក
ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់អាស្រមរបស់លោកទៀតហើយ ។
មនុស្សកំឡោះដែលមានដាវសំលៀង ដោយថ្មខ្មៅយ៉ាងមុត
ក្នុងដៃ នឹងគប្បីធ្វើនរណា ។ ឲ្យស្មុតខ្លាចបានដូចម្តេចមិញ
លោកសូមកែវមណីនឹងខ្ញុំ ធ្វើខ្ញុំឲ្យស្មុតខ្លាចក៏ដូច្នោះដែរ
ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះដល់លោកមិនបានទេ លោកជាអ្នក
ស្មូរសូមហួសពេក ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់អាស្រមរបស់លោក
ទៀតហើយ ។

តេសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃទិសេសស្ស មណិកល្លានាគរាជវត្ថុ

អថខោ ភិក្ខុវេ មណិកល្លោ ឆាគរាជា ភិក្ខុ មណី
 យាចតិ ភិក្ខុស្ស មណីនា អត្តោតិ បក្កាមិ ។
 តថា បក្កោន្តោ វ អហោសិ ន បុន បច្ចាគញ្ញា ។
 អថខោ ភិក្ខុវេ កណិជ្ជោ ឥសិ តសុស ឆាគស្ស
 ទស្សនីយស្ស អទស្សនេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ
 កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្វល្លោ ឧប្បល្លាប្បល្លា-
 កជាតោ ធម្មនិសន្ធតកត្តោ ។ អទ្ធិសា ខោ ភិក្ខុវេ
 ជេដ្ឋោ ឥសិ កណិជ្ជំ ឥសី ភិយ្យោសោ មត្តាយ
 កិសំ លូខំ ទុព្វល្លំ ឧប្បល្លាប្បល្លាកជាតំ ធម្មនិសន្ធតកត្តំ
 ទិស្វាន កណិជ្ជំ ឥសី ឯតទរោច កិសុស
 ត្ថំ កោ ភិយ្យោសោ មត្តាយ កិសោ លូខោ
 ទុព្វល្លោ ឧប្បល្លាប្បល្លាកជាតោ ធម្មនិសន្ធតកត្តោតិ ។
 តស្សាហំ កោ ឆាគស្ស ទស្សនីយស្ស អទ-
 ស្សនេន ភិយ្យោសោ មត្តាយ កិសោ លូខោ
 ទុព្វល្លោ ឧប្បល្លាប្បល្លាកជាតោ ធម្មនិសន្ធតកត្តោតិ ។
 អថខោ ភិក្ខុវេ ជេដ្ឋោ ឥសិ កណិជ្ជំ ឥសី
 កាថាយ អជ្ឈកាសិ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ និយាយអំពីរឿងមណិកណ្ណនាគរាជ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជក៏រំពឹងថា ភិក្ខុ
 ចេះតែសូមកែវមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី ហើយចៀសចេញទៅ ។
 មណិកណ្ណនាគរាជ កាលដែលចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយ ក៏លែងត្រឡប់
 មកវិញទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកាលតមក ឥសីប្អូន ព្រោះ
 មិនបានឃើញនាគដែលគួរឃើញនោះ ក៏រឹងរិតតែស្តាំស្តមសៅហ្មង មាន
 សម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីបងបានឃើញឥសីប្អូនរឹងរិតតែស្តាំស្តម
 សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាម
 ដោយសរសៃ លុះឃើញហើយបានសួរឥសីប្អូនថា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន
 ហេតុអ្វី បានជាអ្នករឹងរិតតែស្តាំស្តមសៅហ្មងមានសម្បុរអាក្រក់ កើតជា
 រោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ ឥសីប្អូនឆ្លើយថា
 បពិត្រលោកបងដ៏ចម្រើន ព្រោះមិនបានឃើញនាគនោះ ដែលគួរឃើញ
 បានជាខ្ញុំរឹងរិតតែស្តាំស្តមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿង
 ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា
 នោះ ឥសីបងបានពោលគាថានឹងឥសីប្អូនថា

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ន តំ យាចេ យស្ស បិយំ ជិតីសេ
 ទេស្សោ ច^(១) ហោតិ អតិយាចនាយ
 នាកោ មណី យាចិតោ ព្រាហ្មណោ
 អនុស្សនញ្ញេវ តទជ្ឈកមាតិ ។

តេសំ ហិ នាម ភិក្ខុវេ តិរច្ឆានកតានំ ចាលានំ
 អមនាថា ភវិស្សតិ យាចនា អមនាថា វិញ្ញត្តិ
 កិមង្គំ បន មនុស្សភូតានំ ។

[១៩៨] ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ អញ្ញតហេ ភិក្ខុ
 ហិមវន្តបស្សេ វិហាតិ អញ្ញតវស្មី វនសណ្ណោ ។ តស្ស
 ខោ បន^(២) ភិក្ខុវេ វនសណ្ណាស្ស អវិទូវេ មហន្តំ
 ជិដ្ឋំ បល្លលំ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ មហាសកុណាសដ្ឋោ
 តស្មី បល្លលេ ទិវសំ កោចរំ ចរិត្វា សាយំ តំ វន-
 សណ្ណំ វាសាយ ឧបកច្ឆតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សោ
 ភិក្ខុ តស្ស សកុណាសដ្ឋស្ស សន្នេន ឧព្វាឡោ
 យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា

១ ម. វិទ្ធេស្សោ ហោតិ អតិយាចនាយ ។ ២ ឱ. ម. បោត្តកេស្វាយំ បាលោ ន បញ្ញាយតិ ។

និយមិដក មហាវិកង្គ

បុគ្គលដឹងថារបស់ណាជាទីស្រឡាញ់របស់គេ មិនគួរ
 សូមរបស់នោះអំពីគេ បុគ្គលជាទីស្អប់ខ្ពើមរបស់គេ
 ក៏ព្រោះសូមហួសពេក នាគដែលព្រាហ្មណ៍សូមកែវមណី
 ហើយ លែងត្រឡប់មកកាន់ទីនោះឲ្យឃើញទៀត ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ក៏មិនពេញ
 ចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការវៃអង្គាស នឹងបាច់ពោលថ្វីដល់
 មនុស្ស ។

[១៩៨] (រឿងទី ២ ថា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងដែលមានអំពី
 អតីតកាលថា មានភិក្ខុមួយរូប សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងដងព្រៃមួយ នា
 ខាងភ្នំហិមវន្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីជិតដងព្រៃនោះឯង មានបឹង
 មួយជាទំនាបធំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មានហ្វូងសត្វស្លាប
 ជាច្រើន វេលាថ្ងៃ ត្រាច់រកអាហាររព្វដំបឹងដែលនៅជិតដងព្រៃនោះ ដល់
 វេលាល្ងាច នាំគ្នាមកអាស្រ័យនៅនាដងព្រៃនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះធុញទ្រាន់អផ្សុក ដោយសំឡេងនៃហ្វូងសត្វស្លាប
 នោះ ក៏ចូលមករកតថាគត លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំតថាគត

តេរសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស សកុណសង្ឃវត្ថុ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិ ខោ អហំ
 ភិក្ខុវេ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចំ កច្ចិ ភិក្ខុ ខមនីយំ
 កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិសិ អប្បតិលមថេន អន្ធានំ
 អាគតោ កុតោ ច តំ ភិក្ខុ អាគច្ឆសីតិ ។
 ខមនីយំ ភក្កវា យាបនីយំ ភក្កវា អប្បតិលមថេន
 ចាហំ ភន្តេ អន្ធានំ អាគតោ អត្ថិ ភន្តេ ហិមវន្តបស្សេ
 មហាវនសណ្ឋោ តស្ស ខោ បន ភន្តេ វនសណ្ឋាស្ស
 អវិទូវេ មហាន្តំ និទ្ធិ បលូលំ អថខោ ភន្តេ
 មហាសកុណាសង្ឃោ តស្មី បលូលេ ទិវសំ កោចរំ
 ចរិត្វា សាយំ តំ វនសណ្ឋំ វាសាយ ឧបកច្ឆតិ
 តតោ អហំ ភក្កវា អាគច្ឆាមិ តស្ស សកុណាសង្ឃស្ស
 សន្នេន ឧញ្ចាឡោតិ ។ ឥច្ឆសិ បន តំ ភិក្ខុ
 តស្ស សកុណាសង្ឃស្ស អនាគមនន្តិ ។ ឥច្ឆាមហំ
 ភន្តេ តស្ស សកុណាសង្ឃស្ស អនាគមនន្តិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ និយាយអំពីរឿងហ្វូងសត្វស្លាប

ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះដល់ភិក្ខុ
នោះអង្គុយស៊ីប់ហើយ តថាគតបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុ ខន្ធបញ្ចកៈដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ អ្នកល្មមអត់ធន់បានទេឬ
ខន្ធបញ្ចកៈដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ អ្នកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេឬ អ្នក
ជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយឥតមានលំបាកទេឬ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកមក
អំពីទីណា ។ ភិក្ខុនោះពោលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខន្ធបញ្ចកៈ
ដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ខន្ធបញ្ចកៈដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
បាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយសោត ខ្ញុំព្រះអង្គជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ
ដោយឥតមានលំបាកឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខាងភ្នំហិមវន្ត មាន
ដងព្រៃមួយធំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក៏ក្នុងទីជិតនៃដងព្រៃនោះ មានបឹងជា
ទំនាបធំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះ មានហ្វូងសត្វស្លាបច្រើន វេលា
ថ្ងៃត្រាច់រកអាហារនៅបឹងនោះ លុះដល់វេលាល្ងាច នាំគ្នាមកអាស្រ័យ
នៅនាដងព្រៃនោះ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានជាមកអំពីទី
នោះ ព្រោះអង្ករនឹងសំឡេងនៃហ្វូងសត្វស្លាបនោះ ។ តថាគតបានសួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកចង់មិនឲ្យហ្វូងសត្វស្លាបនោះមកទេឬ ភិក្ខុនោះពោលថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យហ្វូងសត្វស្លាបនោះមកទេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

តេនហិ ត្វំ ភិក្ខុ តត្ថ កន្ធា តំ វេសល្លំ អដ្ឋោ-
 កាហេត្វា វត្តិយា បបមំ យាមំ តិក្ខុត្ថំ សទ្ទមនុ-
 ស្សាវេហិ សុណាន្តុ មេ កោដ្ឋោ សកុណា យាវតិកា
 ឥមស្មី វេសល្លោ វាសំ ឧបកតា បត្តេន មេ
 អត្តោ ឯកេកំ មេ កោដ្ឋោ បត្តំ ទទន្ធិតិ វត្តិយា
 មជ្ឈិមំ យាមំ ។ បេ ។ វត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ តិក្ខុត្ថំ
 សទ្ទមនុស្សាវេហិ សុណាន្តុ មេ កោដ្ឋោ សកុណា
 យាវតិកា ឥមស្មី វេសល្លោ វាសំ ឧបកតា បត្តេន
 មេ អត្តោ ឯកេកំ មេ កោដ្ឋោ បត្តំ ទទន្ធិតិ ។
 អថខោ ភិក្ខុវេ សោ ភិក្ខុ តត្ថ កន្ធា តំ វេសល្លំ
 អដ្ឋោកាហេត្វា វត្តិយា បបមំ យាមំ តិក្ខុត្ថំ សទ្ទម-
 នុស្សាវេសិ សុណាន្តុ មេ កោដ្ឋោ សកុណា យាវតិកា
 ឥមស្មី វេសល្លោ វាសំ ឧបកតា បត្តេន មេ អត្តោ
 ឯកេកំ មេ កោដ្ឋោ បត្តំ ទទន្ធិតិ វត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ

និយមិដក មហាវិភង្គ

ទើបតែគិតពោលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បើដូច្នោះ អ្នកឯងទៅដល់ទៅទីនោះ ហើយ ។ ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វស្លាបដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តា សត្វស្លាបដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណា ចូរស្តាប់ យើង ។ ត្រូវការដោយស្មារបស់សត្វស្លាបទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យ ស្លាបមួយ ។ ម្នាក់ដល់យើង (តពីនោះមក) ចូរប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់ មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីថា ។ បេ ។ រួចចូរប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បច្ចិម- យាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វស្លាបដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្លាបដែល អាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណា ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវ ការដោយស្មារបស់សត្វបក្សីទាំងឡាយ ម្ចាស់សត្វបក្សីដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា ចូរឲ្យស្លាបមួយម្នាក់ ។ ដល់យើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះ ក៏ទៅក្នុងទីនោះ ហើយទើបចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះហើយ ប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វបក្សីដ៏ចម្រើន ទាំងឡាយ បណ្តាសត្វបក្សីដែលអាស្រ័យនៅ ក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាល ម៉ាណា ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្មារបស់សត្វបក្សីទាំងឡាយ ម្ចាស់សត្វបក្សីដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យស្លាបមួយ ។ ម្នាក់ដល់ យើង (តពីនោះមក) ក៏ប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រី

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស រដ្ឋបាលវត្ត

។ បេ ។ វត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ តិក្ខុត្ថំ សទ្ធម-
 នុស្សាវេសី សុណាន្តុ មេ កោដ្ឋោ សកុណា យាវ-
 តិកា ឥមស្មី វេសណ្ណោ វាសំ ឧបកតា បត្តេន
 មេ អត្ថោ ឯកេកំ មេ កោដ្ឋោ បត្តំ ទទន្ធិតិ ។
 អថខោ ភិក្ខុវេ សោ សកុណាសង្ឃោ ភិក្ខុ បត្តំ
 យាចតិ ភិក្ខុស្ស បត្តេន អត្ថោតិ តម្ហា វេសណ្ណោ
 បក្កាមិ តថា បក្កោដ្ឋោ វ អហោសិ ន បុន
 បច្ចាកញ្ចំ ។ តេសំ ហិ ឆាម ភិក្ខុវេ តិរច្ឆានកតានំ
 ចាណានំ អមជាចា ភវិស្សតិ យាចនា អមជាចា
 វិញ្ញត្តិ កិមង្គំ បន មនុស្សភូតានំ ។

[១៩៩] ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ រដ្ឋបាលស្ស កុលបុត្តស្ស
 បិតា រដ្ឋបាលំ កុលបុត្តំ កាថាយ អជ្ឈកាសិ
 អថាហន្តេ ន ជាឆាមិ រដ្ឋបាល ពហុ ជន^(១)
 យេ មំ សង្កម្មយាចន្តិ កស្មា មំ តំ ន យាចសីតិ ។

១ ឱ. ម. ពហុជនា ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ និយាយអំពីរឿងកុលបុត្រឈ្មោះរដ្ឋបាល

។ បេ ។ រួចបានប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បច្ច័យយាមនៃរាត្រីថា
នៃសត្វបក្សីដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វបក្សីដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដង
ព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណា ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្លាបរបស់
សត្វបក្សីទាំងឡាយ ម្នាលសត្វបក្សីដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា
ចូរឲ្យស្លាបមួយ ។ ម្នាក់ដល់យើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ
ហ្វូងសត្វបក្សីក៏គិតគ្នាថា ភិក្ខុចេះតែសូមស្លាប ភិក្ខុត្រូវការដោយស្លាប
(លុះគិតហើយ) ក៏ចៀសចេញទៅចាកដងព្រៃនោះ កាលដែលហ្វូងសត្វ
បក្សីចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយ ក៏លែងត្រឡប់វិលមកទៀត ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងសត្វតិរច្ឆានទាំងឡាយនោះ ម្តេចគង់មិនពេញ
ចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការវៃអង្គាស ចំណង់បើមនុស្សទាំង-
ឡាយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ។

[១៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពីដើមមកថា បិតារបស់
កុលបុត្រឈ្មោះរដ្ឋបាល បានពោលគាថានឹងរដ្ឋបាលកុលបុត្រថា

ម្នាលរដ្ឋបាល ជនទាំងឡាយណា ច្រើននាក់រមែងមកចោមសូមអ្វី ។

នឹងព្រោម តែព្រោមមិនស្គាល់ជនទាំងនោះឡើយ ហេតុអ្វី

បានជាអ្នកមិនសូមអ្វី ។ នឹងព្រោមខ្លះ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

យាចកោ អប្បិយោ ហោតិ យាចំ អននមប្បិយោ

តស្មាហន្តំ ន យាចាមិ មា មេ វិទ្ធេសនា អហូតិ ។

សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ រដ្ឋចាលោ កុលបុត្តោ សកំ
បិតរំ ឯវំ រក្ខតិ កិមន្តំ បន ជនោ ជនំ ។

[២០០] តិហីនំ ហិ^(១) ភិក្ខុវេ ទុស្សំហារាជិ កោកាជិ
សម្ពតាជិបិ ទុរុត្តិយាជិ តត្ថ នាម តុម្ភេ មោយ-
បុរិសា ឯវំ ទុស្សំហារេសុ កោកេសុ សម្ពតេសុបិ
ទុរុត្តិយេសុ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារិ-
ស្ស្វេ បុរិសំ ទេច បុរិសត្ថករំ ទេច កោលំ
ទេច សកដំ ទេច វាសី ទេច ជរសុំ ទេច កុ-
ហារី ទេច កុដ្ឋាលំ ទេច និខាទនំ ទេច វស្សី
ទេច វេជ្ជំ ទេច មុញ្ញំ ទេច បព្វជំ ទេច តិលំ
ទេច មត្តិកំ ទេថាតិ ។ នេតំ មោយបុរិសា

១ ឱ. ម. បោត្តកេស្វាយំ បាហោ ន បញ្ញាយតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

រដ្ឋបាលកុលបុត្តក៏និយាយថា

អ្នកសួរសូមរមែងមិនជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកឲ្យ

អ្នកមិនឲ្យរបស់ដែលគេសូម ក៏មិនជាទីស្រឡាញ់

របស់អ្នកសូម ព្រោះហេតុនោះ ទើបខ្ញុំមិនសូមអ្វី ។ នឹងអ្នក

ដោយគិតថា មិនឲ្យជាទីស្អប់ខ្ពើមដល់ខ្ញុំ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងរដ្ឋបាលកុលបុត្តនោះ ម្តេចគង់បានពោល
យ៉ាងនេះនឹងបិសារបស់ខ្លួន នឹងបាច់ពោលទៅថ្វី ដល់ជននឹងជន (នឹងខាន
ស្តីថាឲ្យគ្នាឯណាបាន) ។

[២០០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កោតទាំងឡាយ ដែលពួក
គ្រហស្ថសន្សំរកបានដោយកម្រ សូម្បីរកបានមកហើយ ក៏កម្រនឹងថែរក្សា
ទុកឲ្យគង់បាន ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ កាលបើកោតទាំងឡាយ
ដែលពួកគ្រហស្ថសន្សំរកបានដោយកម្រ សូម្បីរកបានមកហើយ ក៏កម្រ
នឹងថែរក្សាយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយប្រព្រឹត្តតែសូមហួសពេក វៃអង្គាស
ហួសពេក ចំពោះកោតទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយសូមឲ្យបុរស ឲ្យ
គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកាំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដឹង ឲ្យចប
ឲ្យពន្លាក ឲ្យវល្លិ ឲ្យឫស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ
ឲ្យស្មៅ (ធម្មតា) ឲ្យដីស្អិត ។ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែល

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិសិក្ខាបទវិភង្គោ

អប្បសន្នាជំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ញាចិកាយ
 បន ភិក្ខុនា កុដី ការយមាទេន អស្សាមិកំ
 អត្តុទ្ទេសំ បមាណិកា ការេតញ្ច តត្រិទំ បមាណំ
 ទីយសោ ទ្វាទស វិទត្តិយោ សុកតវិទត្តិយា តិវិយំ
 សត្តន្តរា ភិក្ខុ អភិទេតញ្ច វត្ថុទេសនាយ ។ តេហិ
 ភិក្ខុហិ វត្ថុំ ទេសេតព្វំ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ សារម្ពេ
 ចេ ភិក្ខុ វត្ថុស្មី អបរិក្កមនេ សញ្ញាចិកាយ កុដី
 ការេយ្យ ភិក្ខុ វា អនភិទេយ្យ វត្ថុទេសនាយ
 បមាណំ វា អតិក្កាមេយ្យ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២០១] សញ្ញាចិកា នាម សយំ យាចិត្តា
 បុរិសំបិ បុរិសត្ថករំបិ កោលំបិ សកដំបិ វាសីបិ
 ជរសុំបិ កុហរិបិ កុទ្ធាលំបិ និខាទនំបិ ។ បេ ។
 តិលំបិ មត្តិកំបិ ។ កុដី^(១) នាម ឧល្លិក្កា វា
 ហោតិ អវល្លិក្កា វា ឧល្លិក្កាវល្លិក្កា វា ។ ការ-
 យមាទេនាតិ ករោណ្ណោ វា ការាបេណ្ណោ វា ។

១ ឱ. ម. កុដី ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

អ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់បាន
ជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិដែលមិនមានទាយក
ជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍មក
ខ្លួនឯង គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ បណ្តោយ
១២ ចំអាម ទទឹង ៧ ចំអាមដោយចំអាមព្រះសុគតវាស់ខាងក្នុង ត្រូវនាំពួក
ភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យ ភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីសំដែងទីដែលមិនមានអន្តរាយ
និងមានឧបចារ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមក
ខ្លួនឯង ក្នុងទីដែលមានអន្តរាយ និងមិនមានឧបចារក្តី មិនបាននាំពួកភិក្ខុមក
ដើម្បីសំដែងទីឲ្យក្តី ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២០១] ភិក្ខុបានសូមបុរសក្តី គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី
គោក្តី រទេះក្តី កាំបិតក្តី ពូថៅក្តី ដីងក្តី ចបក្តី ពន្លាកក្តី ។ បេ ។
ស្មៅក្តី ដីស្អិតក្តី ដោយខ្លួនឯង ឈ្មោះថា សូមគ្រឿងឧបករណ៍
គេមកខ្លួនឯង ។ ដែលឈ្មោះថា កុដិនោះ គឺកុដិដែលលាប
ខាងក្នុង ឬកុដិដែលលាបខាងក្រៅ ឬកុដិដែលលាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាង
ក្រៅ ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។

អស្សាមិកន្តិ ន អញ្ញោ កោចិ សាមិកោ ហោតិ
 ឥត្ថិ វា បុរិសោ វា គហដ្ឋោ វា បព្វជិតោ វា ។
 អត្ថុទ្ធសន្តិ អត្ថនោ អត្ថាយ ។ បមាណិកា ការេតព្វា
 តត្រិទំ បមាណំ ធីយសោ ទ្វាទស វិទត្ថិយោ សុក-
 តវិទត្ថិយាតិ ពាហិរិមេន មាណេន ។ តិរិយំ សត្តន្តរាតិ
 អព្ពន្ធិរិមេន មាណេន ។

[២០២] ភិក្ខុ អភិនេតព្វា វត្ថុទេសនាយាតិ
 តេន កុដិការកេន ភិក្ខុនា កុដិវត្ថុ សោធម្មា
 សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា
 វុឡានំ ភិក្ខុនំ ចាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុជិតំ និសីទិត្វា
 អញ្ជាលី បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ
 សញ្ញាចិកាយ កុដិ កត្តកាមោ អស្សាមិកំ អ-
 ត្ថុទ្ធសំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ កុដិវត្ថុឱលោកនំ
 យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា តតិយម្បិ
 យាចិតព្វា ។ សចេ សព្វោ សង្ឃោ ឧស្សហាតិ
 កុដិវត្ថុ ឱលោកេតុំ សព្វេន សង្ឃេន ឱលោកេ-
 តព្វំ ។ នោ ចេ សព្វោ សង្ឃោ ឧស្សហាតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រង់ពាក្យថា មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ សេចក្តីថា មិនមានអ្នកដទៃ
ណាមួយ ទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ជាម្ចាស់របស់ ។
ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។
ត្រង់ពាក្យថា គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ
បណ្តោយ ១២ ចំអាមដោយចំអាមព្រះសុគត គឺវាស់តាមទីដែលជាខាង
ក្រៅកុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា ទទឹង ៧ ចំអាម វាស់ខាងក្នុង គឺវាស់តាមទី
ដែលជាខាងក្នុងកុដិ ។

[២០២] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យ សេចក្តី
ថា រូបភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ ត្រូវជំរះទីកុដិរួចចូលទៅរកសង្ឃ ហើយ
ធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយ
ច្រហោងប្រណម្យអញ្ជូលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
ទាំងឡាយ ខ្ញុំករុណាចង់ធ្វើកុដិមិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជា
ទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង បពិត្រលោក
ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ខ្ញុំករុណាឯង សូមឲ្យសង្ឃពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិឲ្យ
ទាន ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជា
គម្រប់បីដងផង ។ បើសង្ឃទាំងអស់ អាចដើម្បីពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិ
បាន សង្ឃទាំងអស់គប្បីពិនិត្យមើល ។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនអាច

តេសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ សម្មតិវិធី

កុដីវត្ថុ ឱលោកេត្ថំ យេ តត្ថ ហោន្តិ ភិក្ខុ ព្យត្តា
 បដិពលា សារម្ហំ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អបរិក្កមនំ
 ជានិវត្ថំ តេ យាចិត្តា សម្មន្និតព្វា ។ ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ
 សម្មន្និតព្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
 ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តកាមោ
 អស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុឱលោ-
 កនំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមព្វា ឥត្តន្ទាមព្វា ភិក្ខុ សម្មន្នេយ្យ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ ឱលោកេត្ថំ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ
 ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តកាមោ អស្សាមិកំ
 អត្តទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុឱលោកនំ យាចតិ ។
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមព្វា ឥត្តន្ទាមព្វា ភិក្ខុ សម្មន្នតិ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ ឱលោកេត្ថំ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ សិក្ខាទបរិកង្គ និងវិធីសម្មតិ

ដើម្បីពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិបានទេ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា មាននៅក្នុងទីនោះ
ជាអ្នកឆ្ងាស អាចនឹងដឹងនូវទីដែលមានហេតុទាស់ និងទីដែលមិនមានហេតុ
ទាស់ និងទីដែលមានឧបចារ និងមិនមានឧបចារ សង្ឃគប្បីអារាធនា
ហើយសន្មតភិក្ខុទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុទាំង
នោះយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង (ដោយ
ញាតិទុតិយកម្មវាចា) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ
រូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជា
ទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះសូម
ការពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ ។ បើការពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិមានកាល
សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។
ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលនូវទីធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាវាចាសម្រាប់
ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
ភិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់
ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុ
នោះសូមការពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃសន្មតភិក្ខុទាំងឡាយ
មានឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ច ឥត្តន្ទាមស្ស
 ច ភិក្ខុនំ សម្មតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ
 ឱលោកេត្ថំ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ
 កាសេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមោ ច ឥត្តន្ទាមោ
 ច ភិក្ខុ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ ឱលោកេត្ថំ ។
 ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២០៣] តេហិ សម្មតេហិ ភិក្ខុហិ តត្ថ កត្វា
 កុដីវត្ថុ ឱលោកេតព្វំ សារម្ហំ អនាម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អបរិក្កមនំ ជានិតព្វំ ។ សចេ សារម្ហំ ហោតិ
 អបរិក្កមនំ មា យិធិ ករីតិ វត្ថុញោ ។ សចេ
 អនាម្ហំ ហោតិ សបរិក្កមនំ សង្ឃស្ស អាហោចេតព្វំ
 អនាម្ហំ សបរិក្កមនន្តិ ។ តេន កុដីការកេន
 ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ
 ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខុនំ ចានេ វន្តិត្វា ឧត្តរាសង្កំ
 និសីទិត្វា អញ្ចលី បត្តហោត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ
 អហំ ភន្តេ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តកាមោ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ការសន្មតិនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិ
របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
អាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។
សង្ឃបានសន្មតដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ កិរិយា
សន្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀម ។ ខ្ញុំ
ករុណាសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២០៣] ពួកភិក្ខុដែលសង្ឃបានសន្មតហើយទាំងនោះ ត្រូវទៅក្នុង
ទីនោះហើយពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិ រួចត្រូវដឹងថា ជាទីមានហេតុទាស់ ទីឥត
មានហេតុទាស់ ទីមានឧបចារ ទីឥតមានឧបចារ ។ បើទីមានហេតុ
ទាស់ ទីមិនមានឧបចារ គប្បីប្រាប់ថា លោកកុំធ្វើក្នុងទីនេះឡើយ ។
បើទីឥតមានហេតុទាស់ ទីមានឧបចារ គប្បីប្រាប់សង្ឃថា ទីនេះឥតមាន
ហេតុទាស់ មានឧបចារ ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ
ហើយធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយ
អង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជូលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក
ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាចង់ធ្វើកុដិ មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់
ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង

តេសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស កុដីវត្ថុទេសនា

អស្សាមិកំ អត្ថទ្ទេសំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ កុដី-
 វត្ថុទេសនំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា
 តតិយម្បិ យាចិតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
 សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 អយំ ឥត្ថន្ទាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តុ-
 កាមោ អស្សាមិកំ អត្ថទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដី-
 វត្ថុទេសនំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ
 សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ ទេសេយ្យ ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្ថន្ទាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តុកាមោ
 អស្សាមិកំ អត្ថទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុទេសនំ
 យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ
 ទេសេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស
 ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុស្ស ទេសនា សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស
 នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទេសិតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្ទា-
 មស្ស ភិក្ខុនោ កុដីវត្ថុ ។ ខមតិ សង្ឃេន តស្មា
 តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ និយាយអំពីការសំដែងទីសង់កុដិ

បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាសូមការសំដែងទីធ្វើកុដិ នឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។ ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាសប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង (ដោយញាតិទុតិយកម្មវាចា) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុរូបនេះឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិតតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះ សូមការសំដែងទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ ។ បើការសំដែងទីធ្វើកុដិមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញាតិ (វាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុរូបនេះឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិតតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ភិក្ខុនោះ សូមការសំដែងទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ សង្ឃសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោល ។ សង្ឃបានសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ។ ការណ៍នេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀម ខ្ញុំករុណាសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២០៤] សារម្ហំ នាម កិបិស្វិកានំ វា អាសយោ
 ហោតិ ឧបចិកានំ វា អាសយោ ហោតិ ឧទ្ទរានំ
 វា អាសយោ ហោតិ អហីនំ វា អាសយោ ហោតិ
 វិច្ឆិកានំ វា អាសយោ ហោតិ សតបដីនំ វា
 អាសយោ ហោតិ ហត្ថិនំ វា អាសយោ ហោតិ
 អស្សានំ វា អាសយោ ហោតិ សីហានំ វា អាសយោ
 ហោតិ ព្យគ្យានំ វា អាសយោ ហោតិ ធីបីនំ វា
 អាសយោ ហោតិ អច្ឆានំ វា អាសយោ ហោតិ
 តរច្ឆានំ វា អាសយោ ហោតិ យេសំ កេសញ្ចិ
 តិរច្ឆានតតានំ វា ចាណានំ អាសយោ ហោតិ
 បុព្វណ្ណនិស្សិតំ វា ហោតិ អបរណ្ណនិស្សិតំ វា ហោតិ
 អព្ពរាយាតនិស្សិតំ វា ហោតិ អាឃាតននិស្សិតំ វា
 ហោតិ សុសាននិស្សិតំ វា ហោតិ ឧយ្យាននិស្សិតំ
 វា ហោតិ រាជវត្ថុនិស្សិតំ វា ហោតិ ហត្ថិសាលានិស្សិតំ
 វា ហោតិ អស្សសាលានិស្សិតំ វា ហោតិ ពន្ធនាគារ-
 និស្សិតំ វា ហោតិ ចាណាគារនិស្សិតំ វា ហោតិ
 ស្វននិស្សិតំ វា ហោតិ រច្ឆាននិស្សិតំ វា ហោតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២០២] ដែលហៅថា ទីមានហេតុទាស់នោះ គឺបាននឹងកន្លែងជាទី
 អាស្រ័យនៅពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វ
 កណ្តៀរក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តុរក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅ
 នៃពួកសត្វពស់ក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វខ្នុយក្តី ជាទីអាស្រ័យ
 នៅនៃពួកសត្វក្អែបក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាទីអាស្រ័យ
 នៅនៃពួកសេះក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសីហៈក្តី ជាទីអាស្រ័យ
 នៅនៃពួកខ្លាធំក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាដំបងក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃ
 ពួកខ្លាឃ្មុំក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាខ្លីក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួក
 សត្វតិរច្ឆានណាមួយក្តី ជាទីតាំងនៅនៃបុព្វណ្ណ^(១)ជាតិក្តី ជាទីតាំងនៅនៃ
 អបរណ្ណ^(២)ជាតិក្តី ជាទីដែលគេសម្លាប់ចោរក្តី ជាទីសម្រាប់ផ្ទាលទោស^(៣)
 ក្តី ជាទីព្រៃស្នសានក្តី ជាទីឱទ្យានក្តី ជាទីស្រែចំការស្តេចក្តី ជាទីដែល
 គេសង់រោងដំរីក្តី ជាទីដែលគេសង់រោងសេះក្តី ជាទីដែលគេធ្វើគុកក្តី
 ជាទីដែលគេធ្វើរោងសុរាភក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃផ្ទះលក់សាច់ក្តី ជាទីច្រកក្តី

១ វត្ថុសម្រាប់បរិភោគមុន បានដល់ស្រូវ ៧ យ៉ាងមានស្រូវស ស្រូវក្រហមជាដើម ។ ២ វត្ថុ
 សម្រាប់បរិភោគខាងក្រោយបានដល់ល្ង សណ្តែក ចេក អំពៅ ជាដើម ។ ៣ ទីសម្រាប់ផ្ទាល
 ទោស គឺទីដែលគេសម្រាប់វាយមនុស្សផ្ទាល ។

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អបរិក្កមនាទិ

ចច្ចរនិស្សិតំ វា ហោតិ សកានិស្សិតំ វា ហោតិ
សំសរណានិស្សិតំ វា ហោតិ ឯតំ សារម្ហំ ជាម ។

[២០៥] អបរិក្កមនំ ជាម ន សក្កា ហោតិ
យថាយុត្តេន សកដេន អនុបរិកន្តំ សមន្តា និស្សេ-
ណិយា អនុបរិកន្តំ ឯតំ អបរិក្កមនំ ជាម ។

[២០៦] អនារម្ហំ ជាម ន តិច្ឆិតានំ វា
អាសយោ ហោតិ ន ឧបចិតានំ វា អាសយោ
ហោតិ ន ឧទ្ធកានំ វា អាសយោ ហោតិ ន អហីនំ វា
អាសយោ ហោតិ ន វិច្ឆិតានំ វា អាសយោ ហោតិ
ន សតបដីនំ វា អាសយោ ហោតិ ។ បេ ។ ន
សំសរណានិស្សិតំ វា ហោតិ ឯតំ អនារម្ហំ ជាម ។

[២០៧] សបរិក្កមនំ ជាម សក្កា ហោតិ
យថាយុត្តេន សកដេន អនុបរិកន្តំ សមន្តា និស្សេ-
ណិយា អនុបរិកន្តំ ឯតំ សបរិក្កមនំ ជាម ។

[២០៨] សញ្ញាចិកា ជាម សយំ យាចិត្តា
បុរិសំបិ បុរិសត្ថករំបិ ។ បេ ។ និខាទនំបិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ និយាយអំពីទីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយជាដើម

ជាទីវាលសម្រាប់លេងក្តី ជាទីរោងប្រជុំក្តី ជាកន្លែងផ្លូវទៅមកក្តី ទីប៉ុណ្ណោះ
ហៅថា ទីមានហេតុទាស់ គឺទីមានសេចក្តីអន្តរាយ ។

[២០៥] ដែលហៅថា ទីមិនមានឧបចារនោះ គឺបាននឹងទីដែល
មិនអាចនឹងបង្ខូលរទេះ បង្ខូលបង្ហោងជុំវិញដោយស្រួលបាន ទីប៉ុណ្ណោះ
ហៅថា ទីមិនមានឧបចារ ។

[២០៦] ដែលហៅថា ទីមិនមានអន្តរាយនោះ គឺបាននឹងទីដែល
មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី មិនមែនជាទីអា-
ស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តៀរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វ
កណ្តុរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកពស់ក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យ
នៅនៃពួកខ្នុយក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកក្អែបក្តី ។ បេ ។ មិនមែន
ជាកន្លែងផ្លូវទៅមកក្តី ទីប៉ុណ្ណោះ ហៅថា ទីមិនមានអន្តរាយ ។

[២០៧] ដែលហៅថា ទីមានឧបចារនោះ គឺបាននឹងទីដែលអាច
បង្ខូលរទេះ បង្ខូលបង្ហោងដោយជុំវិញ តាមស្រួលបាន ទីប៉ុណ្ណោះហៅថា
ទីមានឧបចារ ។

[២០៨] ភិក្ខុសូមបុរសក្តី គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី ។ បេ ។
ពន្លាកក្តី ដោយខ្លួនឯង ហៅថា សូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ។

កុដី ឆាម ឧល្លត្តា វា ហោតិ អវល្លត្តា វា ឧល្លត្តាវ-
 ល្លត្តា វា ។ កាវយ្យាតិ កហោតិ វា កាវាបេតិ វា ។
 ភិក្ខុ វា អនភិធម្យ វត្ថុទេសនាយ បមាណំ វា
 អតិក្កាមេយ្យាតិ ញត្តិទុតិយេន កម្មេន កុដីវត្ថុ ន
 ទេសាបេត្វា អាយាមតោ វា វិត្តាវតោ វា អន្តមសោ
 កេសត្ថមត្តម្យិ អតិក្កាមេត្វា កហោតិ វា កាវាបេតិ
 វា បយោគេ^(១) ទុក្ខដំ ឯកបិណ្ឌំ អនាគតេ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយស្ស តស្មី បិណ្ឌោ អាគតេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ
 សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២០៩] ភិក្ខុ កុដី កហោតិ អទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទិដ្ឋំ
 ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុ កុដី កហោតិ អទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជ-
 ស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី កហោតិ អទេសិតវត្ថុកំ អនាម្ហំ
 អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។

១ បយោគេ បយោគេតិ ភត្តចិ បោត្តកេ អាមេណ្ឌតំ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

លំនៅរបស់ភិក្ខុដែលលាបខាងក្នុង ឬលាបខាងក្រៅ ឬដែលលាបទាំង
 ខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ ហៅថា កុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី
 ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មិនបាននាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យក្តី
 ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី សេចក្តីថា មិនបានឲ្យសង្ឃសំដែងទីធ្វើកុដិ
 ដោយបណ្តោយក្តី ដោយទទឹងក្តី ដោយញាតិទុតិយកម្ម ហើយធ្វើខ្លួនឯង
 ក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ សូម្បីប្រមាណប៉ុនចុងសក់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបូក ១ ដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 បុល្លច្ច័យ កាលបើបូក ១ ដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេស ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយពិស្តារក្នុង
 សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។

[២០៩] ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មាន
 ហេតុទាស់ គឺទីមានអន្តរាយ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និង
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ
 មានហេតុទាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមាន
 ហេតុទាស់ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេរសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បមាណាតិក្កន្តា

ភិក្ខុ កុដី កហេតិ អទេសិតវត្ថុកំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី កហេតិ
 ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។
 ភិក្ខុ កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ
 សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី កហេតិ
 ទេសិតវត្ថុកំ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ភិក្ខុ កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ
 អនាបត្តិ ។

[២០០] ភិក្ខុ កុដី កហេតិ បមាណាតិក្កន្តំ
 សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ
 ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុ កុដី កហេតិ បមាណាតិក្កន្តំ
 សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជ-
 ស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី កហេតិ បមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ភំ
 អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ
 កុដី កហេតិ បមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី កហេតិ
 បមាណាតិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ និយាយអំពីកុដិដែលកន្លងហួសប្រមាណ

ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមានហេតុទាស់ តែមាន
ឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែង
ទីឲ្យ មានហេតុទាស់ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិ
ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមានហេតុទាស់
មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ
មិនមានហេតុទាស់ តែមានឧបចារ ជាអនាបត្តិ (មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) ។

[២១០] ភិក្ខុធ្វើកុដិហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានឧប-
ចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិហួស
ប្រមាណ មានហេតុទាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិហួសប្រមាណ មិនមានហេតុទាស់ និងមិនមានឧប-
ចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើ
កុដិត្រូវប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើ
កុដិត្រូវប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ភិក្ខុ កុដី ករោតិ បមាណីកំ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី ករោតិ បមាណីកំ
 អនាម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ
 កុដី ករោតិ បមាណីកំ អនាម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អនាបត្តិ ។

[២០០] ភិក្ខុ កុដី ករោតិ អនេសិក្ខតុកំ
 បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
 សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្ខជានំ^(១) ។ ភិក្ខុ កុដី
 ករោតិ អនេសិក្ខតុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ សប-
 រិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។
 ភិក្ខុ កុដី ករោតិ អនេសិក្ខតុកំ បមាណាតិក្កន្តំ
 អនាម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ កុដី ករោតិ អនេសិក្ខតុកំ
 បមាណាតិក្កន្តំ អនាម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
 សង្ឃាទិសេសានំ ។

១ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្ខជានន្តិ អាទីសុ ច ទ្វីហិ សង្ឃាទិសេសេហិ
 សទ្ធិទ្វិន្នំ ទុក្ខជានន្តិអាទិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្វោតិ តព្វណ្ណនា ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥត
មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវប្រកបដោយប្រមាណ ឥត
មានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

[២១១] ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសពីរ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដមួយ និងអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសពីរ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
ឥតមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដមួយ និងអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសពីរ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
តែឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ទេសិតវត្ថុកាទិកា

[២០២] ភិក្ខុ កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ
 បមាណីកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខ-
 ដានំ ។ ភិក្ខុ កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ បមា-
 ណីកំ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ភិក្ខុ កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ បមាណីកំ
 អនាមម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ
 កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ បមាណីកំ អនាមម្ហំ
 សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២០៣] ភិក្ខុ សមាទិសតិ កុដី មេ កហេថាតិ ។
 តស្ស កុដី កហេតិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កម-
 នំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុ-
 ក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាមម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាមម្ហំ ស-
 បរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសតិ កុដី មេ កហេថាតិ ។ តស្ស
 កុដី កហេតិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ និយាយអំពីកុដិដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យជាដើម

[២១២] ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយ
ប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ភិក្ខុ
ធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុ
ទាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុទាស់ តែមិនមានទី
ឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកប
ដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

[២១៣] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើ
កុដិឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែ
មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា)
ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បី
ភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ

អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។
 ភិក្ខុ សមាទិសតិ កុដី មេ កកោថាតិ ។ តស្ស
 កុដី កកោត្តិ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស
 ។ បេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសតិ
 កុដី មេ កកោថាតិ ។ តស្ស កុដី កកោត្តិ បមាណា-
 តំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខជាតំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសតិ
 កុដី មេ កកោថាតិ ។ តស្ស កុដី កកោត្តិ
 អនេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទេសិតវត្តកា

អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ
 សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសានំ ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសតិ កុដី មេ កហេថាតិ ។ តស្ស កុដី
 កហេន្តិ ទេសិតវត្តកំ បមាណិកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។
 [២០៤] ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដី មេ
 កហេថាតិ ន ច សមាទិសតិ ទេសិតវត្តកា ច ហោតុ
 អនាម្ហា ច សបរិក្កមនា ថាតិ ។ តស្ស កុដី កហេន្តិ
 អទេសិតវត្តកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សេន ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្ក-
 មនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ និយាយអំពីកុដិដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់
តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដមួយ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។
មិនមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដមួយ និងអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេសពីរ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសពីរ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងផ្កា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើ
កុដិឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

[២១២] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងផ្កា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរ
ធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានបង្គាប់ដោយពាក្យថា
កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង មិនមានហេតុទាស់ផង
មានទីឧបចារផង ដូច្នេះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលឥត
មានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុនោះ)
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុទាស់
តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។

អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស
 ។ បេ ។ អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដី
 មេ កកោថាតិ ន ច សមាទិសតិ ទេសិត-
 វត្ថុកា ច ហោតុ អនាមិក្ខា ច សបរិក្ខមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដី កកោត្ថិ ទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ទុក្ខជានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ កុដី មេ កកោថាតិ ន ច សមាទិសតិ
 បមាណិកា ច ហោតុ អនាមិក្ខា ច សបរិក្ខមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដី កកោត្ថិ បមាណាតិក្កន្តំ
 សារម្ហំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទិដ្ឋំ
 ទុក្ខជានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាមិក្ខំ
 អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

និយមបិដក មហាវិភង្គ

មិនមានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ស្រាទិ-
សេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ស្រាទិ-
សេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយ
ចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិ
ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីឧបចារផង
ដូច្នេះឡើយ ។ ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ
មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។
មានហេតុទាន់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុ
ទាន់ ឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មាន
ទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
កុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
នោះត្រូវប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីឧបចារ
ផងដូច្នេះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលហួសប្រមាណ
មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ
និងអាបត្តិសង្ស្រាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុទាន់ តែមានទីឧបចារ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ស្រាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់
ឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ស្រាទិសេស ។ បេ ។

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បមាណិកាទិកា

អនាម្ពំ សហិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ កកោថាតិ
 ន ច សមាទិសតិ បមាណិកា ច ហោតុ អនាម្ពំ
 ច សហិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កកោត្ថិ
 បមាណិកំ សារម្ពំ អហិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ
 ។ បេ ។ សារម្ពំ សហិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។
 អនាម្ពំ អហិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ
 សហិក្កមនំ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ
 កុដី មេ កកោថាតិ ន ច សមាទិសតិ ទេសិត-
 វត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាម្ពំ ច
 សហិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កកោត្ថិ
 អទេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្ធនំ សារម្ពំ អហិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។
 សារម្ពំ សហិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេ-
 សេន ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ អហិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កជស្ស ។ បេ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ និយាយអំពីកុដិដែលប្រកបដោយប្រមាណជាដើម

ឥតមានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុ
បង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
ទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិប្រកបដោយ
ប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផងដូច្នេះឡើយ ។
ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាស់
មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់
ឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ
ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
នោះ គួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណ
ផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផងដូច្នេះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏
ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និង
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាស់ មិន
មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អនាម្ពំ សហវិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសានំ ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិស្វា បក្កមតិ កុដី មេ កកោថាតិ ន
 ច សមាទិសតិ ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា
 ច អនាម្ពា ច សហវិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី
 កកោត្តិ ទេសិតវត្ថុកំ បមាណិកំ សារម្ពំ អហវិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ សារម្ពំ សហវិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ អហវិក្កមនំ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ សហវិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២០៥] ភិក្ខុ សមាទិសិស្វា បក្កមតិ កុដី
 មេ កកោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកា
 ច ហោតុ អនាម្ពា ច សហវិក្កមនា ចាតិ ។
 តស្ស កុដី កកោត្តិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ពំ អហវិក្ក-
 មនំ ។ សោ សុណាតិ កុដី កិរ មេ កយិរតិ
 អទេសិតវត្ថុកា សារម្ពា អហវិក្កមនាតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ

និយមិដក មហាវិភង្គ

មិនមានហេតុទាន់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មិនមានហេតុទាន់ផង មានទីឧបចារផង ដូច្នេះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាន់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២១៥] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ ដើម្បីអាត្មាអញ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើទៅក្តី

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទេសិតវត្ថុកា

ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ នោ ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា
 បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិ-
 សិត្វា បក្កមតិ កុដី មេ កហេថាតិ សមាទិសតិ
 ច ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហេន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដី កិរ មេ
 កយិរតិ អទេសិតវត្ថុកា សារម្ពា សបរិក្កមនាតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ
 ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ អនាម្ពា ចាតិ ។
 នោ ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិ-
 ណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ កុដី មេ កហេថាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហេន្តិ អទេសិត-
 វត្ថុកំ អនាម្ពា អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ
 កុដី កិរ មេ កយិរតិ អទេសិតវត្ថុកា អនាម្ពា

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ និយាយអំពីកុដិដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ

ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមាន
ហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបាន
ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងផ្កា) ថា អ្នក
ទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយ
ពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុ
ទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមាន
ពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹង
ថា ភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មាន
ហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី
ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមាន
ហេតុទាស់ផង ។ បើភិក្ខុនោះ មិនទៅខ្លួនឯងក្តី មិនប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងផ្កា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ
ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជា
កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារ
ផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥត
មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុ
ធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាស់

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា
 កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ ទេសិតវត្ថុកា ច
 ហោតុ សបរិក្កមនា ចាតិ ។ នោ ចេ សាមំ វា
 កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ អនាម្ហា
 ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហោន្តិ
 អទេសិតវត្ថុកំ អនាម្ហំ សបរិក្កមនំ ។ សោ
 សុណាតិ កុដី កិរ មេ កយិរតិ អទេសិតវត្ថុកា
 អនាម្ហា សបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ
 វា កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ ទេសិតវត្ថុកា
 ហោតុតិ ។ នោ ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា
 បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា
 បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ អនាម្ហា ច សបរិក្ក-
 មនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហោន្តិ ទេសិ-
 តវត្ថុកំ សាម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយ
 ពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង មានទីឧបចារ
 ផង ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យ
 ខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជា
 កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទី
 ឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែង
 ទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា
 ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ
 ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី
 ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីឲ្យ ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរ
 ធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា
 កុដិនោះ គួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង
 មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា

តេសកល្លោ ឆដ្ឋសង្ឃទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ទេសិតវត្តកា

កុដី កិរ មេ កយិរតិ ទេសិតវត្តកា សារម្ហា អបរិក្ក-
មនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា
ចាហោតព្វោ អនាម្ហា ច ហោតុ សបរិក្កមនា ចាតិ ។
នោ ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី
មេ កហោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្តកា ច
ហោតុ អនាម្ហា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី
កហោន្តិ ទេសិតវត្តកំ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ ។ សោ
សុណាតិ កុដី កិរ មេ កយិរតិ ទេសិតវត្តកា
សារម្ហា សបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា
កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ អនាម្ហា ហោតូតិ ។ នោ
ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ
សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្តកា ច ហោតុ អនាម្ហា
ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហោន្តិ ទេសិតវត្តកំ

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ អំពីកុដិដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ

ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមាន
ហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យ
ទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិឥតមានហេតុទាស់ផង មាន
ទីឧបចារផង ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យ
ទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងផ្ទុក) ថា អ្នកទាំងឡាយ
ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា
កុដិនោះ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មាន
ទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែង
ទីឲ្យ តែមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា
ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមាន
ហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើ
បម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិឥតមានហេតុទាស់ ។
បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងផ្ទុក) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
កុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
នោះ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទី
ឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ

អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដី កិរ
 មេ កយិរតិ ទេសិតវត្តកា អនាមិក្ខា អបរិក្ខមនាតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ
 សបរិក្ខមនា ហោតូតិ ។ នោ ចេ សាមំ វា
 កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្តកា ច ហោតុ អនាមិក្ខា
 ច សបរិក្ខមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហោន្តិ
 ទេសិតវត្តកំ អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អនាបត្តិ ។

[២០៦] ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី
 មេ កហោថាតិ សមាទិសតិ ច បមាណិកា ច
 ហោតុ អនាមិក្ខា ច សបរិក្ខមនា ចាតិ ។ តស្ស
 កុដី កហោន្តិ បមាណាតិក្កន្តំ សាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ ។
 សោ សុណាតិ កុដី កិរ មេ កយិរតិ បមាណា-
 តិក្កន្តា សាមិក្ខា អបរិក្ខមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា
 សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ បមាណិកា
 ច ហោតុ អនាមិក្ខា ច សបរិក្ខមនា ចាតិ ។ បេ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ឥតមានហេតុទាន់ ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួក
ភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ មានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាន់ តែ
ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយ
ពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិមានទីឧបចារ ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯង
ក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា)
ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់
ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុ
ទាន់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមានពួក
ភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២១៦] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ
ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះ គួរជាកុដិប្រកប
ដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួក
ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ជំហួសប្រមាណ មានហេតុទាន់ មិនមានទី
ឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ
ជំហួសប្រមាណ មានហេតុទាន់ មិនមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
ទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរប្រកប
ដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។

តេសកណ្តោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ បមាណិកាទិកា

បមាណិកា ច ហោតុ អនាម្ពា ចាតិ ។ បេ ។
 បមាណិកា ច ហោតុ សបរិក្កមនា ចាតិ ។ បេ ។
 បមាណិកា ហោតូតិ ។ នោ ច សាមំ វា កច្ឆេយ្យ
 ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសិក្ខា បក្កមតិ កុដិ មេ កហេថាតិ សមា-
 ទិសតិ ច បមាណិកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច
 សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កហេន្តិ បមា-
 ណិកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ
 កុដិ កិរ មេ កយិរតិ បមាណិកា សារម្ហា
 អបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ
 ទូតោ វា ចាហោតព្វោ អនាម្ពា ច ហោតុ សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ បេ ។ អនាម្ពា ហោតូតិ ។ បេ ។ សបរិក្កមនា
 ហោតូតិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិក្ខា
 បក្កមតិ កុដិ មេ កហេថាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាម្ពា ច
 សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កហេន្តិ
 អទេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ អំពីកុដិប្រកបដោយប្រមាណជាដើម

គួរប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង ។ បេ ។ គួរប្រកប
ដោយប្រមាណផង គួរមានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរប្រកបដោយ
ប្រមាណ ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើទៅក្តី
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
កុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះ គួរប្រកប
ដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួក
ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ ឥត
មានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យអាត្មា
អញ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។
ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ
គួរជាកុដិ ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិ
ឥតមានហេតុទាស់ ។ បេ ។ មានទីឧបចារ ។ បេ ។ ជាអនាបត្តិ ។
ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀស
ចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិមានពួក
ភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង
មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដិឥតមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

សោ សុណាតិ កុដី កិវ មេ កយិវតិ អទេសិតវត្ថុកា
 បមាណាតិក្កន្តា សារម្ហា អបរិក្កមនាតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ
 ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ហា ច
 សបរិក្កមនា ចាតិ ។ បេ ។ ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ
 បមាណិកា ច អនារម្ហា ចាតិ ។ បេ ។ ទេសិតវត្ថុកា
 ច ហោតុ បមាណិកា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ បេ ។
 ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ចាតិ ។
 នោ ចេ សាមំ វា កន្ទេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ
 កុដី មេ កហេថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកា
 ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ហា ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហេន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ បមា-
 ណិកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដី
 កិវ មេ កយិវតិ ទេសិតវត្ថុកា បមាណិកា សារម្ហា
 អបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ

និយមិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យអាត្មាអញ ជាកុដិឥតមាន
 ពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។
 ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ
 គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមាន
 ហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង ។ បេ ។
 គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មានទី
 ឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកប
 ដោយប្រមាណផង ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបាន
 ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា
 អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា
 កុដិនោះ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង
 ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុ ក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ
 ជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាស់
 ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យ
 អាត្មាអញ ជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ
 តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទេសិតវត្ថុកា

ទូតោ វា ចាហោតព្វោ អនាម្ពា ច ហោតុ សបរិក្កមនា
ចាតិ ។ បេ ។ អនាម្ពា ហោតុតិ ។ បេ ។ សបរិក្កមនា
ហោតុតិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ។

[២០៧] ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី
មេ កហោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកា ច
ហោតុ អនាម្ពា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស
កុដី កហោន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ
អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ណំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ
។ បេ ។ អនាម្ពា អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ
ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ អនាម្ពា សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ
ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ
កហោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ
អនាម្ពា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី
កហោន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សប-
រិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ អំពីកុដិដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ

ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ គួរជាកុដិតតមានហេតុទាស់ផង
មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ តតមានហេតុទាស់ ។ បេ ។ មានទី
ឧបចារ ។ បេ ។ ជាអនាបត្តិ ។

[២១៧] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
ឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឮនូវលំហ កុដិនោះ គួរជាកុដិ
មានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង តតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។
ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដិតតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុ
ទាស់ តតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដបី ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។
តតមានហេតុទាស់ តតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ
។ បេ ។ តតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ
រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឮនូវលំហ កុដិនោះ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យផង តតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួក
ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុ
ទាស់ តតមានទីឧបចារ ភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។

អនាម្ចុំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្ខជស្ស
 ។ បេ ។ អនាម្ចុំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមា-
 ទិសិត្វា បក្កមតិ កុដី មេ ករោថាតិ សមាទិសតិ
 ច បមាណីកា ច ហោតុ អនាម្ចា ច សបរិក្ក-
 មនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី ករោន្តិ បមាណាតិ-
 ក្កន្តំ សារម្ចុំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ តិល្លា
 ទុក្ខជានំ ។ បេ ។ សារម្ចុំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ កា-
 រុកានំ ទ្វិន្ទំ ទុក្ខជានំ ។ បេ ។ អនាម្ចុំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្ទំ ទុក្ខជានំ ។ បេ ។ អនាម្ចុំ
 សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដី មេ ករោថាតិ សមាទិ-
 សតិ ច បមាណីកា ច ហោតុ អនាម្ចា ច
 សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី ករោន្តិ បមាណីកា
 សារម្ចុំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្ទំ ទុក្ខជានំ
 ។ បេ ។ សារម្ចុំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្ខជស្ស
 ។ បេ ។ អនាម្ចុំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ចុំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ឥតមានហេតុទាន់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់
 (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែ
 បានពន្យល់ថា កុដិនោះ គួរជាកុដិប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុ
 ទាន់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ហួសប្រមាណ
 មានហេតុទាន់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដបី
 ។ បេ ។ មានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ
 ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ
 ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា
 អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា
 កុដិនោះ គួរជាកុដិប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ
 តែមានហេតុទាន់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ
 ។ បេ ។ មានហេតុទាន់ តែមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ តែឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

តេសកណ្តោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ទេសិតវត្តកា

ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្តកា ច ហោតុ បមាណិកា
 ច អនាម្ពា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី
 កហោន្តិ អទេសិតវត្តកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិ-
 ក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ចតុន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ឌំ ទុក្កដានំ
 ។ បេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ
 តិណ្ឌំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា
 បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសិតវត្តកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាម្ពា
 ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដី កហោន្តិ
 ទេសិតវត្តកំ បមាណិកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ
 អនាបត្តិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ អំពីកុដិដែលសង្ខេបមិនបានសំដែងទីឲ្យ

ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀស
ចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឮនូវលំហែ កុដិនោះ គួរជាកុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ
ផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។
ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដបួន ។ បេ ។
មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដបី ។ បេ ។
ឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដបី
។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរ
ធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឮនូវលំហែ កុដិនោះ គួរជា
កុដិមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុ
ទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ
ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទី
ឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់
តែឥតមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ឥតមាន
ហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

[២០៨] ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ
 កកោថាតិ ។ តស្ស កុដី កកោន្តិ អនេសិវត្ថុកំ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា នាតព្វា ភិទ្ធិត្វា
 វា បុន កាតព្វា ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ
 ភិទ្ធិត្វា វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន
 ទិដ្ឋំ ទុក្កដានំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី
 មេ កកោថាតិ ។ តស្ស កុដី កកោន្តិ អនេសិវត្ថុកំ
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគ-
 ច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា នាតព្វា
 ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាតព្វា ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា
 ទទេយ្យ ភិទ្ធិត្វា វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សេន ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ សបរិក្ក-
 មនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២១៨] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ កុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ឥតមានពួក ភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការដែល ធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវឲ្យកុដិ នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មី ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែ ភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទម្លាយ បង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ទេ ឬមិនបានទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និង អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទេសិតវត្តកា

បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ ។ តស្ស កុដី កហោន្តិ
 ទេសិតវត្តកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ
 អាគច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា
 នាតព្វា ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាតព្វា ។ នោ ចេ
 អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ ភិទ្ធិត្វា វា បុន ការយ្យ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ...
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដី មេ កហោថាតិ ។
 តស្ស កុដី កហោន្តិ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្ក-
 មនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា
 សា កុដី អញ្ញស្ស វា នាតព្វា ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាតព្វា ។
 នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ ភិទ្ធិត្វា វា បុន ការយ្យ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ
 សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កជស្ស ។ បេ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ អំពីកុដិដែលសង្ឃសំដែងទី១

អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យ
ភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុសំដែងទី១ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។
កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ
គប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។
បើភិក្ខុនោះ មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទម្លាយបង់ហើយ
ឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ លេ ។ មានហេតុទាស់ តែ
មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ លេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥត
មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ លេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទី
ឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងៗគ្នា) ថា អ្នកទាំង-
ឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុ ក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ
ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការ
ធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យកុដិ
នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ
មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជា
ថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ លេ ។ មានហេតុ
ទាស់ តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនិងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ លេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ បេ ។ អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដី មេ
 កហេថាតិ ។ តស្ស កុដី កហេន្តិ បមាណិកំ សារម្ហំ
 អបរិក្ខមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា នាតព្វា ភិទ្ធិត្វា វា
 បុន កាតព្វា ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា នទេយ្យ ភិទ្ធិ-
 ត្វា វា បុន ការយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្ខមនំ... អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ... អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ កុដី មេ កហេថាតិ ។ តស្ស កុដី កហេន្តិ
 អទេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្ខមនំ ។
 សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា
 កុដី អញ្ញស្ស វា នាតព្វា ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាតព្វា ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ និងអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គន្តា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុ ក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ ប្រកបដោយ
ប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិន
ទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យកុដិនោះដល់
ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីទម្លាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ
មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទម្លាយបង់ហើយ ឲ្យធ្វើជាថ្មី
ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ...
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ...
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជា
អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គន្តា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ
ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ មិនមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។
កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។
ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។

តេសកណ្ណោ ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សារម្ភាទិ

នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ ភិទ្ធិត្វា វា បុន ការេយ្យ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។
 សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាមម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ
 សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កជស្ស ។ អនាមម្ភំ សបរិក្កមនំ...
 អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ សង្ឃាទិសេសានំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ កុដី មេ កហេថាតិ ។ តស្ស កុដី
 កហេន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ បមាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្ក-
 មនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា ទាតញ្ចា ភិទ្ធិត្វា វា
 បុន កាតញ្ចា ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ
 ភិទ្ធិត្វា វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ
 ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 អនាមម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនាមម្ភំ
 សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៦ បទភាជនីយ អំពីទីសង់កុដិដែលមានហេតុទាស់ជាដើម

បើភិក្ខុនោះ មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មី
ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ
។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ...
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា
អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិ
ឲ្យភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមាន
ហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច
ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ
ឬគប្បីឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុ
ដទៃទេ ឬមិនបានឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។
មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ឥតមានហេតុទាស់
ឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទី
ឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

[២១៩] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ
 បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ
 បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២២០] អនាបត្តិ លេណោ គុហាយ តិណាកុ-
 ដិកាយ អញ្ញស្សត្ថាយ វាសាការំ បបេត្វា សព្វត្ថ
 អនាបត្តិ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២១៩] ភិក្ខុធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេចដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើបង្ហើយ
ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេចដោយ
ខ្លួនឯង ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃធ្វើបង្ហើយ (ភិក្ខុអ្នកប្រើ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេស ។ ពួកភិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យភិក្ខុរូបណា) មិនទាន់ស្រេច ហើយភិក្ខុ
(រូបនោះ) ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ពួកភិក្ខុ
ដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យភិក្ខុរូបណា) មិនទាន់ស្រេច ហើយភិក្ខុ (រូបនោះ) ឲ្យពួក
ភិក្ខុដទៃទៀតធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២២០] ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណ^(១) គុហា^(២)
កុដិស្មៅ និងកុដិសម្រាប់ភិក្ខុដទៃ (មានឧបដ្ឋាយជាដើម) និងទីសេនាសនៈ
ទាំងពួង (មានរោងឧបោសថជាដើម) វៀរលែងតែធ្វើកុដិសម្រាប់នៅ
របស់ខ្លួន (ម្យ៉ាងទៀត) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុឆ្គួត និង
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៦ ចប់ ។

១ ទីសម្រាប់ជ្រក ល្មមនៅបាន ។ ២ ទីបិទបាំង ល្មមនៅបាន ។ ពាក្យថា លេណ និងគុហា
ទាំងពីរនេះ ជាវេរចនៈ គឺពាក្យនិយាយផ្លាស់ប្តូរគ្នាបាន ។

សត្តមសង្ឃាទិសេសំ

[២២១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា កោ-
សម្ព័យំ វិហារតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មតោ ឆន្ទស្ស ឧបជ្ជាកោ កហាបតិ
អាយស្មន្តំ ឆន្តំ ឯតទរោច វិហារវត្ថុំ កន្តេ ជាតាហិ
អយ្យស្ស វិហារំ កាវារេស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា
ឆន្នោ វិហារវត្ថុំ សោធនេន្តោ អញ្ញតរំ ចេតិយុក្ខំ
ឆេតាបេសិ កាមបូជិតំ និកមបូជិតំ នករបូជិតំ ជន-
បទបូជិតំ រដ្ឋបូជិតំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ
វិចាចេន្តិ កងំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
ចេតិយុក្ខំ ឆេតាបេស្សន្តិ កាមបូជិតំ និកមបូជិតំ
នករបូជិតំ ជនបទបូជិតំ រដ្ឋបូជិតំ ឯកិទ្ធិយំ សមណា
សក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហាបេន្តិតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ
តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៧

[២២១] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងយោសិតាភម^(១) ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង មានគហបតីជាឧបដ្ឋាកឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹង ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជ្រាប ទី សម្រាប់សង់វិហារ^(២) ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យមនុស្សធ្វើវិហារប្រគេនលោក ម្ចាស់ ។ ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលដែលជម្រះទីសម្រាប់សង់វិហារ ក៏ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើមួយដើម ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នក ស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ បៀតបៀនដើមឈើរស់ដែលមានឥន្ទ្រិយតែមួយ ។ ពួកភិក្ខុ បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស និន្ទា តិះដៀល (ដូច្នោះ)

១ បានជាហៅថា យោសិតាភម ព្រោះអាភមនេះ យោសិតសេដ្ឋីសាងថ្វាយព្រះបរមគ្រូ ។

២ គឺទីសេនាសនៈសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់គេធ្វើឲ្យ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ
 វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឆន្នោ ចេតិយរុក្ខំ
 ឆេនាបេស្សតិ កាមបូជិតំ ។ បេ ។ រដ្ឋបូជិតន្តិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ បេ ។
 សច្ចំ កិរ ត្ថំ ឆន្ន ចេតិយរុក្ខំ ឆេនាបេស្សសិ កាម-
 បូជិតំ ។ បេ ។ រដ្ឋបូជិតន្តិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។ វិករហិ
 ពុទ្ធា ភកវា ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម ត្ថំ មោយបុរិស
 ចេតិយរុក្ខំ ឆេនាបេស្សសិ កាមបូជិតំ និកមបូជិតំ
 នករបូជិតំ ជនបទបូជិតំ រដ្ឋបូជិតំ ជីវសញ្ញាណោ ហិ
 មោយបុរិស មនុស្សា រុក្ខស្មី នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ មហាលូកំ បន
 ភិក្ខុនា វិហារំ ការយមាទេន សស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ

និយមិដក មហាវិហារ

ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏
 ពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជាឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុកគេបូជា
 ។ បេ ។ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឆន្ទ ឮថាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជា
 ចេតិយ ដែលអ្នកស្រុកគេបូជា ។ បេ ។ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា មែនឬ ។
 ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ។ បេ ។ នែបុរស
 ទេ ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ដើមឈើ ដែលគេសន្មត
 ជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ
 អ្នកដែនតែងគោរពបូជា (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោឃបុរស ព្រោះមនុស្ស
 ទាំងឡាយ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ឈើជាសភាវៈមានជីវិត នែបុរសសោះ
 សូន្យ ហេតុនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារ^(១) មានម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន

១ ពាក្យដែលហៅថា វិហារនោះ តាមភាសាបាឡីសំដៅយកទីនៅទាំងអស់របស់សង្ឃ
 គឺកុដិដែលធំ ។ សម្រាប់សង្ឃនៅ ឬទីវត្តទាំងមូលនោះឯង ហៅថា វិហារ ។

តេសកណ្ណោ សត្តមសង្ខាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ វិហារវត្ថុឱលោកនយាចនំ

ភិក្ខុ អភិធនេតព្វា វត្ថុទេសនាយ តេហិ ភិក្ខុហិ
 វត្ថុំ ទេសេតព្វំ អនាមម្ហំ សបរិក្កមនំ សារម្ហេ ចេ ភិក្ខុ
 វត្ថុស្មី អបរិក្កមនេ មហាលូកំ វិហារំ ការយ្យ ភិក្ខុ
 វា អនភិធមយ្យ វត្ថុទេសនាយ សង្ខាទិសេសោតិ ។

[២២២] មហាលូកោ ធាម វិហារោ សស្សាមិកោ
 វុច្ចតិ ។ វិហារោ ធាម ឧល្លិក្ខោ វា ហោតិ អវលិក្ខោ
 វា ឧល្លិក្ខាវលិក្ខោ វា ។ ការយមាធនាតិ ករោណ្ឌោ
 វា ការាបេណ្ឌោ វា ។ សស្សាមិកន្តិ អញ្ញោ កោចិ
 សាមិកោ ហោតិ ឥត្ថិ វា បុរិសោ វា តហដ្ឋោ វា
 បព្វជិតោ វា ។ អត្តទ្វេសន្តិ អត្តនោ អត្តាយ ។

[២២៣] ភិក្ខុ អភិធនេតព្វា វត្ថុទេសនាយាតិ
 តេន វិហារការកេន ភិក្ខុនា វិហារវត្ថុំ សោធម្មា
 សង្ខំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា
 វុឡានំ ភិក្ខុនំ ចាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កជិកំ និសីទិត្វា
 អញ្ជលី បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វេនីយោ អហំ ភន្តេ
 មហាលូកំ វិហារំ កត្តកាមោ សស្សាមិកំ អត្តទ្វេសំ
 សោហំ ភន្តេ សង្ខំ វិហារវត្ថុឱលោកនំ យាចាមីតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៧ សិក្ខាបទវិភង្គ អំពីការសូមសង្ឃឲ្យមើលមើលទីសង់វិហារ

ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសំដែងទីឲ្យ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ត្រូវសំដែងទីដែល
មិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស មានឧបចារ ថាបើទីដ៏ប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស
មិនមានឧបចារហើយ ភិក្ខុគប្បីឲ្យធ្វើវិហារធំ ឬមិននាំភិក្ខុទាំងឡាយទៅ
ដើម្បីសំដែងទីឲ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២២២] វិហារដែលមានម្ចាស់ តថាគតត្រាស់ហៅថា វិហារធំ ។
(ទីនៅរបស់សង្ឃ) គឺទីដែលលាបខាងក្នុងក្តី លាបខាងក្រៅក្តី លាបទាំង
ខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅក្តី ហៅថា វិហារ ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ
សេចក្តីថា ធ្វើឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មានម្ចាស់ គឺអ្នក
ណាមួយដទៃ ទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គ្រហស្ថក្តី អ្នកបួសក្តី ជាម្ចាស់ ។
ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។

[២២៣] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសំដែងទីឲ្យ គឺត្រូវ
ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះ ជម្រះទីសម្រាប់ធ្វើវិហារ រួចហើយចូលទៅរកសង្ឃ
ហើយធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្ក៍^(១) ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំជើងរបស់ភិក្ខុ
ចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្ចង់អញ្ចាលី ហើយពោលយ៉ាងនេះ
ថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បី
ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន បពិត្រលោក
ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃត្រួតត្រាមើលទីសម្រាប់

១ សំពត់សម្រាប់ពាក់ព័ទ្ធផ្សេងលើស្មាខាងឆ្វេងក្រោមស្មាស្តាំ (ចីពរ) ។

ទុតិយម្បិ យាចិត្តា តតិយម្បិ យាចិត្តា ។
 សចេ សព្វោ សង្ខេបោ ឧស្សហតិ វិហារវត្ថុ ឱលោកេត្ថំ
 សព្វេន សង្ខេបេន ឱលោកេត្ថំ ។ នោ ចេ សព្វោ
 សង្ខេបោ ឧស្សហតិ វិហារវត្ថុ ឱលោកេត្ថំ យេ
 តត្ថ ហោន្តិ ភិក្ខុ ព្យត្តា បដិពលា សារម្ពំ
 អនារម្ពំ សបរិក្កមនំ អបរិក្កមនំ ជានិតំ តេ
 យាចិត្តា សម្មន្តិត្តា ។ ឯវេ បន ភិក្ខុវេ សម្មន្តិ-
 ត្តា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ខេបោ
 ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ខេបោ អយំ ឥត្តជ្ជា-
 មោ ភិក្ខុ មហាលូកំ វិហារំ កត្តកាមោ សស្សាមិកំ
 អត្តទ្វេសំ សោ សង្ខំ វិហារវត្ថុឱលោកនំ យាចតិ ។
 យទិ សង្ខ័យស្ស បត្តកលំ សង្ខេបោ ឥត្តជ្ជាមញ្ញ ឥត្តជ្ជា-
 មញ្ញ ភិក្ខុ សម្មន្មេយ្យ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្ថុ
 ឱលោកេត្ថំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ធ្វើវិហារឲ្យ ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង សូមជាគម្រប់បីដង
ផង ។ បើសង្ឃទាំងអស់អាចត្រួតត្រាមើលទិសម្រាប់សង់វិហារបាន ត្រូវ
សង្ឃទាំងអស់ត្រួតមើល ។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនអាចត្រួតមើលទិសម្រាប់
សង់វិហារបានទេ ហើយក្នុងទីនោះមានភិក្ខុទាំងឡាយណា ឈ្លាសប្រតិ-
ពល ដឹងទីដែលមានសេចក្តីរង្សៀស^១ ទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្សៀស ទី
មានឧបចារ ទីមិនមានឧបចារ ភិក្ខុសង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុទាំងឡាយនោះហើយ
សន្មត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។
ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃ
ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះចង់ធ្វើវិហារធំ មាន
ទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះសូមសង្ឃត្រួតមើល ទី
សម្រាប់សង់វិហារឲ្យ ។ បើការត្រួតមើលទិសម្រាប់សង់វិហារមានកាល
ដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង
ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលនូវទិសម្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។
ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ្ញាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

១ សព្វនេះប្រែមកពីបាឡីថា សារម្ព ។ នេះប្រែថា ប្រកបដោយសេចក្តីអន្តរាយ ថាមាន
ហេតុទាស់ ថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ឬមានសេចក្តីរង្សៀស ។

តេសកណ្ណោ សត្តមសង្ខាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ សម្មតិវិធី

សង្ខេប អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ មហាលូកំ វិហារំ
 កត្តកាមោ សស្សាមិកំ អត្តទ្វេសំ សោ សង្ឃំ
 វិហារវត្ថុឱលោកនំ យាចតិ ។ សង្ខេប ឥត្តន្ទាមញ្ច
 ឥត្តន្ទាមញ្ច ភិក្ខុ សម្មន្ទតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារវត្ថុ ឱលោកេតំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ត-
 ន្ទាមស្ស ច ឥត្តន្ទាមស្ស ច ភិក្ខុនំ សម្មតិ ឥត្តន្ទា-
 មស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្ថុ ឱលោកេតំ សោ តុណ្ហាស្ស
 យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតា
 សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមោ ច ឥត្តន្ទាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភិក្ខុនោ វិហារវត្ថុ ឱលោកេតំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស
 តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[២២២] តេហិ សម្មតេហិ ភិក្ខុហិ តត្ថ កត្តា
 វិហារវត្ថុ ឱលោកេតព្វំ ។ សារម្ហំ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ
 អបរិក្កមនំ ជានិតព្វំ ។ សចេ សារម្ហំ ហោតិ
 អបរិក្កមនំ មា យិធិ ករីតិ វត្ថព្វោ ។ សចេ
 អនារម្ហំ ហោតិ សបរិក្កមនំ សង្ឃស្ស អាហោចេតព្វំ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៧ សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីវិធីសម្មតិ

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយក
ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះ សូមការត្រួតមើលទីសម្រាប់ធ្វើ
វិហារនឹងសង្ឃ ។ ព្រះសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
នេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការ
សន្មតនូវភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផងឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទី
សម្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ
អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះ
នេះផងឈ្មោះនេះផង សង្ឃបានសន្មតហើយ ដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់
សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ (ការសន្មតដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់
វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ) គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃ
ស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២២] ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតហើយនោះ ត្រូវទៅក្នុង
ទីនោះ ហើយត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហារ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវដឹងទី
ដែលមានសេចក្តីរង្ស៊ីស និងទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស ទីមានឧបចារ
ទីមិនមានឧបចារ ។ បើទីមានសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានឧបចារ គប្បីប្រាប់ថា
លោកកុំធ្វើក្នុងទីនេះ ។ បើទីមិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស មានឧបចារ គប្បីប្រាប់

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អនាម្ចាស់ សបរិក្កមនន្តិ ។ តេន វិហារការកេន
 ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ
 កវិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខុនំ ចានេ វន្តិត្វា ឧត្តរាសន្តិ
 ជិសីទិត្វា អញ្ចលី បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វេជីយោ
 អហំ ភន្តេ មហាលូកំ វិហារំ កត្តកាមោ សស្សាមិកំ
 អត្តទ្វេសំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ វិហារវត្តទេសនំ
 យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិត្វា តតិយម្បិ យាចិ-
 ត្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
 ញាបេតញោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ មហាលូកំ វិហារំ កត្តកាមោ
 សស្សាមិកំ អត្តទ្វេសំ សោ សង្ឃំ វិហារវត្តទេសនំ
 យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្តំ ទេសេយ្យ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ
 ភិក្ខុ មហាលូកំ វិហារំ កត្តកាមោ សស្សាមិកំ
 អត្តទ្វេសំ សោ សង្ឃំ វិហារវត្តទេសនំ យាចតិ ។
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្តំ ទេសេតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ដល់សង្ឃថា ទីមិនមានសេចក្តីរង្វៀស មានឧបចារ ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះ គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើនូវចីពរឲ្យឆ្លាត ហើយថ្វាយបង្គំជើង នៃភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោងផ្តងអញ្ចលី ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃសំដែងទិសម្រាប់សង់វិហារឲ្យ ។ ភិក្ខុ អ្នកធ្វើវិហារ ត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង សូមជាគម្រប់បីដងផង ។ ភិក្ខុអ្នក ឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយក ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះ សូមឲ្យសង្ឃសំដែងទិសម្រាប់ សង់វិហារឲ្យ ។ បើការសំដែងទិសម្រាប់សង់វិហារ មានកាលដ៏គួរដល់ សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសំដែងទិសម្រាប់ធ្វើវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ពាក្យនេះ ជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយក ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះ សូមសង្ឃសំដែងទិសម្រាប់ធ្វើ វិហារឲ្យ ។ ព្រះសង្ឃសំដែងទិសម្រាប់ធ្វើវិហារដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

តេរសកល្លោ សត្តមសង្ឃទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ សារម្ហំ

យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្ថុ-
 ទេសនា សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ
 កាសេយ្យ ។ ទេសិតំ សង្ឃេន ឥត្តជ្ជាមស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារវត្ថុ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ
 ធារយាមីតិ ។

[២២៥] សារម្ហំ នាម កិបិល្លិកានំ វា អាសយោ
 ហោតិ ឧបចិកានំ វា អាសយោ ហោតិ ឧន្ទរានំ
 វា អាសយោ ហោតិ អហីនំ វា អាសយោ ហោតិ
 វិច្ឆិកានំ វា អាសយោ ហោតិ សតបដិនំ វា
 អាសយោ ហោតិ ហត្ថិនំ វា អាសយោ ហោតិ
 អស្សានំ វា អាសយោ ហោតិ ព្យក្ខានំ វា
 អាសយោ ហោតិ ធីបីនំ វា អាសយោ ហោតិ
 អច្ឆានំ វា អាសយោ ហោតិ តវច្ឆានំ វា អាសយោ
 ហោតិ យេសំ កេសញ្ចិ តិវច្ឆានកតានំ វា ចាណានំ
 អាសយោ ហោតិ បុព្វន្តានិស្សិតំ វា ហោតិ អប-
 រន្តានិស្សិតំ វា ហោតិ អញ្ញាយាតនិស្សិតំ វា ហោតិ
 អាយាតននិស្សិតំ វា ហោតិ សុសាននិស្សិតំ វា ហោតិ

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៧ សិក្ខាបទវិភង្គ អំពីទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស

ការដែលសង្ឃសំដែងទីសម្រាប់ធ្វើវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោក ដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោល ឡើង ។ ទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសំដែង ហើយ ។ ការសំដែងទីសម្រាប់សង់វិហារនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុ នោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយកិរិយា ស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២៥] ទីដែលហៅថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស (នោះ) គឺទី ជាលំនៅនៃពួកស្រមោចក្រហមក្តី ជាលំនៅនៃពួកកណ្តៀរក្តី ជាលំនៅ នៃពួកកណ្តុរក្តី ជាលំនៅនៃពួកពស់ក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្នុយក្តី ជាលំនៅ នៃពួកក្អែបក្តី ជាលំនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាលំនៅនៃពួកសេះក្តី ជាលំនៅ នៃពួកខ្លាធំក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាដំបងក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាឃ្មុំក្តី ជាលំនៅ នៃពួកខ្លាវិទ្យុន^(១)ក្តី ជាលំនៅរបស់ពួកសត្វតិរច្ឆានឯណានីមួយក្តី ទីសម្រាប់ ដាំបុព្វណ្ណ^(២)ជាតិក្តី ទីសម្រាប់ដាំអបរណ្ណ^(៣)ជាតិក្តី កន្លែងសម្រាប់ សំលាប់ចោរក្តី កន្លែងសំរាប់ផ្ទាលទោស^(៤)ក្តី កន្លែងព្រៃស្នសានក្តី

១ តរច្ឆ ជូនប្រែថា ឆ្កែព្រៃ ។ ២ វត្ថុដែលត្រូវបរិភោគមុន បានដល់ស្រូវ ៧ យ៉ាងមាន ស្រូវសាលីជាដើម ហៅថា បុព្វណ្ណជាតិ ។ ៣ វត្ថុដែលត្រូវបរិភោគក្រោយ បានដល់សណ្តែកល្ង ជាដើម ហៅថា អបរណ្ណជាតិ ។ ៤ គឺទីដែលគេចង់វាយវ៉ាវ ។

ឧយ្យាននិស្សិតំ វា ហោតិ វាជវត្ថុនិស្សិតំ វា ហោតិ
 ហត្ថិសាលានិស្សិតំ វា ហោតិ អស្សសាលានិស្សិតំ
 វា ហោតិ ពន្ធនាគារនិស្សិតំ វា ហោតិ ចានាគារនិស្សិតំ
 វា ហោតិ ស្វននិស្សិតំ វា ហោតិ រន្ទានិស្សិតំ វា
 ហោតិ ចច្ចុរនិស្សិតំ វា ហោតិ សកានិស្សិតំ វា ហោតិ
 សំសរណានិស្សិតំ វា ហោតិ ឯតំ សារម្ហំ នាម ។

[២២៦] អបរិក្កមនំ នាម ន សក្កា ហោតិ
 យថាយុត្តេន សកដេន អនុបរិកន្តំ សមន្តា និស្សេ-
 ណិយា អនុបរិកន្តំ ឯតំ អបរិក្កមនំ នាម ។

[២២៧] អនារម្ហំ នាម ន កិបិល្លិកានំ វា អាស-
 យោ ហោតិ ។ បេ ។ ន សំសរណានិស្សិតំ វា ហោតិ
 ឯតំ អនារម្ហំ នាម ។

[២២៨] សបរិក្កមនំ នាម សក្កា ហោតិ យថា-
 យុត្តេន សកដេន អនុបរិកន្តំ សមន្តា និស្សេណិយា
 អនុបរិកន្តំ ឯតំ សបរិក្កមនំ នាម ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

កន្លែងឧទ្យានក្តី កន្លែងស្រែស្តេចក្តី កន្លែងរោងដំរីក្តី កន្លែងរោងសេះក្តី
 កន្លែងសំរាប់ឃុំខាំដមនុស្សទោសក្តី កន្លែងរោងសុរាភក្តី កន្លែងផ្ទះលក់
 សាច់ក្តី កន្លែងជាច្រកល្អកកក្តី កន្លែងវាលសំរាប់លេងក្តី កន្លែងរោងប្រជុំ
 និយាយក្តី កន្លែងផ្ទះជាទីដើរទៅមកក្តី ទីទាំងប៉ុន្មាននេះ ហៅថា ទីប្រកប
 ដោយសេចក្តីរង្វៀស ។

[២២៦] ទីដែលហៅថា មិនមានឧបចារ (នោះ) គឺទីដែលរទេះ
 គេទឹមស្រេចហើយបត់មិនបាន ឬបង្ខូលបង្គោលជុំវិញមិនបាន ទីទាំងនេះ
 ហៅថា ទីមិនមានឧបចារ ។

[២២៧] ទីដែលហៅថា មិនមានសេចក្តីរង្វៀស (នោះ) គឺទីដែល
 មិនមែនជាលំនៅនៃពួកស្រមោចក្រហមក្តី ។ បេ ។ ទីមិនមែនជាផ្ទះដែល
 គេដើរទៅមកក្តី ទីទាំងនេះហៅថា ទីមិនមានសេចក្តីរង្វៀស ។

[២២៨] ទីដែលហៅថា មានឧបចារ (នោះ) គឺទីដែលរទេះគេទឹម
 ស្រេចហើយបត់បាន ឬបង្ខូលបង្គោលជុំវិញបាន ទីទាំងនេះហៅថា ទីមាន
 ឧបចារ ។

តេសកណ្ណោ សត្តមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ អទេសិតវត្ថុកោ

[២២៩] មហាលូកោ នាម វិហារោ សស្សាមិកោ
 វុច្ចតិ ។ វិហារោ នាម ឧល្លិក្ខោ វា ហោតិ អវលិក្ខោ វា
 ឧល្លិក្ខាវលិក្ខោ វា ។ ការយ្យាតិ ករោតិ វា ការាមេតិ
 វា ។ ភិក្ខុ វា អនភិឈេយ្យ វត្ថុទេសនាយាតិ ញត្តិទុតិ-
 យេន កម្មេន វិហារវត្ថុំ ន ទេសាមេត្វា ករោតិ វា
 ការាមេតិ វា បយោកេ ទុក្ខំ ឯ ឯកបិណ្ឌំ អនាគតេ
 អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស តស្មី បិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។
 តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២៣០] ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ
 ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អទេសិតវត្ថុកំ
 អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អទេសិតវត្ថុកំ
 អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៧ សិក្ខាបទវិភង្គត អំពីវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ

[២២៩] វិហារដែលមានទាយកជាម្ចាស់ តថាគតហៅថាវិហារធំ ។
 ទីដែលគេលាបខាងក្នុងក្តី លាបខាងក្រៅក្តី លាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាង
 ក្រៅក្តី ហៅថា វិហារ ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យ
 គេធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ឬមិននាំភិក្ខុទាំងឡាយទៅដើម្បីសំដែងទីឲ្យ
 សេចក្តីថា ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងទីសម្រាប់សង់
 វិហារដោយកម្មមានញាតិជាតម្រប់ពីរ ហើយធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ប្រយោគ នៅបាយអ ១ ដុំទៀតនឹងសម្រេច ត្រូវអាបត្តិ
 បុល្លច្ច័យ លុះយកដុំនោះបូកសម្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ត្រង់
 ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយ ក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ
 ទី ១ រួចហើយ ។

[២៣០] ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយ
 សេចក្តីរង្គៀស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងសង្ឃាទិសេស ។
 ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គៀស
 តែជាទីមានឧបចារត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើវិហារដែល
 សង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្គៀស តែមិនមានឧបចារ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែង
 ទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្គៀស មានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ
 ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ ទេសិតវត្ថុកំ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ភិក្ខុ វិហារំ ករោតិ ទេសិតវត្ថុកំ
 អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២៣១] ភិក្ខុ សមាទិសតិ វិហារំ មេ ករោថាតិ ។
 តស្ស វិហារំ ករោត្តិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស
 ។ បេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសតិ វិហារំ មេ
 ករោថាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោត្តិ ទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស
មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបាន
សំដែងទីឲ្យ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស តែមានឧបចារ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តី
រង្ស៊ីស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃ
បានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស មានឧបចារ មិនត្រូវ
អាបត្តិឡើយ ។

[២៣១] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកប
ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានឧបចារ (ភិក្ខុអ្នកប្រើនោះ) ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដពីរ និងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស
តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមាន
សេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។
មិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីប្រកប
ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។

តេរសកល្លោ សត្តមសង្ខាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទេសិតវត្ថុកាទិ

សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២៣២] ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ

មេ កកោថាតិ ន ច សមាទិសតិ ទេសិតវត្ថុកោ

ច ហោតុ អនារម្ហោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។

តស្ស វិហារំ កកោត្ថិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អប-

រិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្ខជានំ

។ បេ ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខាទិសេ-

សេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ

អាបត្តិ សង្ខាទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អ-

នារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។

ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ កកោថាតិ ន

ច សមាទិសតិ ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ អនារម្ហោ ច

សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ កកោត្ថិ ទេសិត-

វត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្ខជានំ ។ បេ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៧ បទភាជនីយ អំពីវិហារសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យជាដើម

ប្រកបដោយសេចក្តីរឿងស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿងស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿងស មានឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣២] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជាវិហារដែល
 សង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរឿងសផង មានទីឧបចារផង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកប
 ដោយសេចក្តីរឿងស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ និងសង្ឃាទិសេស
 ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿងស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 និងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿងស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ និងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿងស មានទីឧបចារ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
 វិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជា
 វិហារដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរឿងសផង មានឧបចារ
 ផង ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ
 ប្រកបដោយសេចក្តីរឿងស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

អនារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

អនារម្ហំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២៣៣] ភិក្ខុ សមាទិសិស្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ
 កហេថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ
 អនារម្ហោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ
 កហេន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ
 សុណាតិ វិហារោ កិវ មេ កយិវតិ អទេសិតវត្ថុកោ
 សារម្ហោ អបរិក្កមនោតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា
 កន្តុំ ទូតោ វា ចាហោតព្វោ ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ
 អនារម្ហោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ នោ ចេ
 សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ អនារម្ហោ
 ចាតិ ។ បេ ។ ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ សបរិក្ក-
 មនោ ចាតិ ។ បេ ។ ទេសិតវត្ថុកោ ហោតូតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរង្សៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរង្សៀស មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣៣] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ តែបានពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជាវិហារមានសង្ឃ
 សំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្សៀសផង មានឧបចារផង ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយ
 សេចក្តីរង្សៀស មិនមានឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា បានឮថា វិហារ
 គេធ្វើឲ្យអាត្មាអញ សង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស
 មិនមានឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទៅដោយខ្លួនឯងក្តី បញ្ជូនបម្រើឲ្យទៅក្តី
 ដោយពាក្យថា វិហារនោះ គួរជាវិហារដែលមានសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិន
 មានសេចក្តីរង្សៀសផង មានទីឧបចារផង ។ បើភិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី
 មិនបញ្ជូនបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ វិហារនោះ គួរជាវិហារ
 ដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្សៀសផង ។ បេ ។
 វិហារនោះ គួរជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យផង មិនមានឧបចារ
 ផង ។ បេ ។ វិហារនោះ គួរជាវិហារដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង ។

តេរសកល្លោ សត្តមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សារម្ហាទិ

នោ ចេ សាមំ វា កច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណោយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដសុស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ
 វិហារំ មេ កកោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិត-
 វត្ថុកោ ច ហោតុ អនារម្ហោ ច សបរិក្កមនោ
 ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ កកោន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ
 អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ វិហារោ កិរ មេ
 កយិរតិ ទេសិតវត្ថុកោ សារម្ហោ អបរិក្កមនោ-
 តិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តព្វំ ទូតោ វា
 ចាហោតព្វោ អនារម្ហោ ច ហោតុ សបរិក្កមនោ
 ចាតិ ។ បេ ។ អនារម្ហោ ហោតូតិ ។ បេ ។
 សបរិក្កមនោ ហោតូតិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ។

[២៣៤] ភិក្ខុ សមាទិសិទ្ធា បក្កមតិ វិហារំ
 មេ កកោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិតវត្ថុកោ ច
 ហោតុ អនារម្ហោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស
 វិហារំ កកោន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ណំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ សារម្ហំ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៧ បទភាជនីយ អំពីទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀសជាដើម

បើភិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី មិនបញ្ជូនបម្រើទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ តែភិក្ខុនោះបានពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជាវិហារដែលសង្ឃបាន
 សំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្សៀសផង មានទីឧបចារផង ។ ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ តែប្រកប
 ដោយសេចក្តីរង្សៀស មិនមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថា បានឮថា
 គេធ្វើវិហារឲ្យអាត្មាអញ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ តែប្រកប
 ដោយសេចក្តីរង្សៀស មិនមានទីឧបចារ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីទៅដោយខ្លួនឯង
 ឬប្រើបម្រើទៅដោយពាក្យថា វិហារនោះ គួរជាវិហារមិនមានសេចក្តី
 រង្សៀសផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាវិហារមិនមានសេចក្តីរង្សៀស
 ។ បេ ។ គួរជាវិហារមានទីឧបចារ ។ បេ ។ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣២] ភិក្ខុបង្គាប់ពួកភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារ
 ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែបានពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជាវិហារ
 ដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀសផង មានទី
 ឧបចារផង ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃមិន
 បានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយអ្នកធ្វើ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដបី ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស

សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ
 ។ បេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ
 ទុក្ខដានំ ។ បេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 ការុកានំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្ក-
 មតិ វិហារំ មេ កកោថាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិ-
 តវត្ថុកោ ច ហោតុ អនាម្ពោ ច សបរិក្កមនោ
 ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ កកោន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ពំ
 អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្ខដានំ ។ បេ ។
 សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្ខដស្ស
 ។ បេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្ខ-
 ដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២៣៥] ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ
 កកោថាតិ ។ តស្ស វិហារំ កកោន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ
 សារម្ពំ អបរិក្កមនំ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សោ វិហារោ អញ្ញស្ស វា ទាតព្វោ
 ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាតព្វោ ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា

និយមិដក មហាវិភង្គ

តែមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តី
 រង្វៀស តែមិនមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរង្វៀស មានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាផងថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ តែបានពន្យល់ថា វិហារនោះ គួរជាវិហារមានសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង
 មិនមានសេចក្តីរង្វៀសផង មានទីឧបចារផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារ
 ឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តី
 រង្វៀស មិនមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។
 ប្រកបដោយសេចក្តីរង្វៀស តែមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្វៀស មិនមានទីឧបចារ ពួកភិក្ខុ
 អ្នកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្វៀស មានទីឧបចារ
 មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣៥] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារ
 ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្វៀស មិនមានទី
 ឧបចារ បើវិហារនោះមិនទាន់ហើយ ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ
 គប្បីឲ្យវិហារនោះ ទៅភិក្ខុដទៃ ឬរុះរើវិហារនោះធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ

តេសកណ្ណោ សត្តមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សារម្ភាទិ

ទទេយ្យ ភិទ្ធីត្វា វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសេន ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ
 សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កជស្ស
 ។ បេ ។ អនាមម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន
 ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាមម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ
 វិហារំ មេ ករោថាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោន្តិ
 ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ
 វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សោ វិហារោ
 អញ្ញស្ស វា ធាតព្វោ ភិទ្ធីត្វា វា បុន កាតព្វោ ។
 នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ ភិទ្ធីត្វា វា បុន
 ការេយ្យ អាបត្តិ ទ្ធិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ
 សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាមម្ភំ
 អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អនាមម្ភំ
 សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៧ បទភាជនីយ អំពីទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីសជាដើម

មិនឲ្យវិហារនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនឲ្យគេរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដពីរ និងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស តែ
មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនប្រកប
ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងសង្ឃាទិសេស
។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបាន
សំដែងទីឲ្យ តែប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានទីឧបចារ ។ បើភិក្ខុ
នោះ មកដល់ក្នុងពេលដែលវិហារមិនទាន់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីឲ្យវិហារ
នោះទៅភិក្ខុដទៃ ឬរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះមិនឲ្យវិហារនោះទៅ
ភិក្ខុដទៃទេ មិនឲ្យគេរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។ ប្រកប
ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមាន
សេចក្តីរង្ស៊ីស តែមិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ មិនមាន
សេចក្តីរង្ស៊ីស មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[២៣៦] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ
 បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរេហិ
 វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៣៧] អនាបត្តិ លេណោ គុហាយំ តិណាកុដិ-
 កាយ អញ្ញស្សត្ថាយ វាសាការំ បរេត្វា សព្វត្ថ
 អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៣៦] ភិក្ខុធ្វើ (វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ (គ្រាគ្រាយ)
ក៏ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុធ្វើ (វិហារ)
ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេស ។ អ្នកដទៃធ្វើ (វិហារ) មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុ (ម្ចាស់វិហារ)
ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ អ្នកដទៃធ្វើ (វិហារ)
មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២៣៧] ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណ^(១)
(ទីសម្រាប់ជ្រកល្មមនៅបាន) គូហា^(២) (ទីបិទបាំងល្មមនៅបាន) កុដិស្មៅ
និងកុដិសម្រាប់ភិក្ខុដទៃមានឧបជ្ឈាយ៍ជាដើម ម្យ៉ាងទៀត ដំណើរដែល
មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុអ្នកធ្វើសេនាសនៈមានរោងឧបោសថជាដើម និងភិក្ខុ
ឆ្លួត និងភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ វៀរលែងតែធ្វើទីសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួនចេញ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៧ ចប់ ។

១-២ ពាក្យថា លេណ និងគូហានេះ ជាវេរចនៈ គឺជាពាក្យនិយាយផ្លាស់ប្តូរគ្នា ជាជំនួសគ្នា
បាន (អដ្ឋកថា) ។

អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសំ

[២៣៨] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា
រាជគហោ វិហារតិ វេន្យុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា ទព្វេន
មល្លបុត្តេន ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ សច្ចិកតំ
ហោតិ យំកិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្វំ សព្វំ តេន
អនុប្បត្តំ ហោតិ នត្តិ ចស្ស កិញ្ចិ ឧត្តរី ការណីយំ
កតស្ស វា បតិចយោ ។

[២៣៩] អថខោ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្ល-
បុត្តស្ស រហោកតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ
បរីវិតក្កោ ឧទចាទិ មយា ខោ ជាតិយោ សត្ត-
វស្សេន អរហត្តំ សច្ចិកតំ យំកិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្វំ
សព្វំ មយា អនុប្បត្តំ នត្តិ ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរី
ការណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ កិណ្ឌ ខោ
អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ កវេយ្យន្តិ ។ អថខោ

សង្ឃាទិសេសទី ៨

[២៣៨] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះទព្វមល្លបុត្ត^(១) ដ៏មានអាយុ មានអាយុ ៧ ឆ្នាំអំពី កំណើត បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយ ដែលសាវក ត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏ព្រះទព្វមល្លបុត្តនោះ បានដល់ ដោយលំដាប់ហើយ កិច្ចអ្វីបន្តិចបន្តួច (សោឡុសកិច្ច) ដែលព្រះទព្វមល្លបុត្ត នោះ គប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តបានធ្វើរួចហើយ នឹង ធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចម្រើនឡើងទៅទៀត ក៏មិនមានឡើយ ។

[២៣៩] លំដាប់នោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អញកើតឡើង បាន ៧ ឆ្នាំ បានសម្រេចអរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយដែលសាវក ត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏អញបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ ម្យ៉ាងទៀត កិច្ចអ្វីនីមួយ ដែលអញត្រូវធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអញ បានធ្វើរួចហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចម្រើនឡើងទៅទៀត ក៏មិនមានឡើយ (បើដូច្នោះ) អញគប្បីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់សង្ឃ ឬអ្វីហ្ន ។ កាលនោះ

១ ព្រះទព្វត្ថេរ ជាបុត្តស្តេចមល្ល ហៅដោយរូបរាងថា ទព្វមល្លបុត្ត ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្ទ្រ-
 ធាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេយ្យំ ភត្តានិ ច
 ឧទ្ទិសេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ
 សាយណ្ហាសមយំ បដិសល្លាធា វុដ្ឋិតោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ អាយស្មា ទព្វោ
 មល្លបុត្តោ ភកវន្តំ ឯតទវោច ឥធម៌ មយ្ហំ ភន្តេ
 រហោកតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ
 ឧទទាទិ មយា ខោ ជាតិយា សត្តវស្សេន អរហត្តំ
 សច្ចិកតំ យំកិញ្ចិ សាវកេន បត្តព្វំ សព្វំ មយា
 អនុប្បត្តំ នត្តិ ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរី ករណីយំ កតស្ស
 វា បតិចយោ កិណ្ឌ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ឆំ
 កវេយ្យន្តិ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ ឯតទហោសិ យន្ទ្រធាហំ
 សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេយ្យំ ភត្តានិ ច
 ឧទ្ទិសេយ្យន្តិ ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុបានត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវ
 រៀបចំសេនាសនៈផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។
 ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចេញអំពីទីសម្បក្នុងកម្មដ្ឋាន នៅពេល
 សាយណ្តសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុគង្គក្នុងទីដ៏សមគួរ
 មួយហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
 អង្គជ័ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងថ្ងៃនេះ
 មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាឯងកើតបាន ៧ ឆ្នាំ បានសម្រេច
 អរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយ ដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាត
 ទាំងអស់ (នោះ) ក៏អាត្មាបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ ម្យ៉ាងទៀត
 កិច្ចអ្វីនីមួយដែលអាត្មាគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអាត្មាបានធ្វើរួច
 ហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចម្រើនឡើងតទៅទៀត ក៏មិនមានឡើយ (បើដូច្នោះ)
 អាត្មាគប្បីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់សង្ឃ ឬអ្វីហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គ
 ជ័ចម្រើន សេចក្តីត្រិះរិះនេះ កើតមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះថា បើដូច្នោះ មាន
 តែអាត្មាត្រូវរៀបចំសេនាសនៈផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់
 ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃជ័ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់រៀបចំសេនាសនៈផង

តេសកល្លោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស ទព្វត្ថេវត្ថុ

បញ្ញាបេតុំ កត្តានិ ច ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ សាធុ សាធុ
 ទព្វ តេនហិ ត្វំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេហិ
 កត្តានិ ច ឧទ្ទិសាហិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា
 ទព្វោ មល្លបុត្តោ កកវតោ បច្ចស្សោសិ ។

[២៤០] អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បកវលោ ធម្មី កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ តេនហិ
 ភិក្ខុវេ សង្ឃោ ទព្វំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាប-
 កញ្ច កត្តទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 សម្មន្និតព្វោ បបមំ ទព្វោ យាចិតព្វោ យាចិត្វា ព្យត្តេន
 ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ
 កន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ
 អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច
 កត្តទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ
 សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច កត្តទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតិ ។
 យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានព្រះទព្វត្ថេរ

ចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់ទព្វ ប្រពៃណាស់ហើយ ។ បើដូច្នោះ អ្នកចូររៀបចំសេនាសនៈផង
ចូរចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃចុះ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត
ដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា
ករុណាព្រះអង្គ ។

[២៤០] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
សំដែងធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតទព្វមល្លបុត្ត ឲ្យជាអ្នករៀប
ចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផងចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ទព្វភិក្ខុត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ មុនដំបូងត្រូវសង្ឃអង្វរទព្វភិក្ខុ លុះអង្វរ
រួចហើយ ត្រូវភិក្ខុមួយរូបដែលឆ្ងាសវាងវៃផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏
ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ បើការសម្មតិ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃ
ហើយ សូមព្រះសង្ឃសន្មតទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនា-
សនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង ។ ពាក្យនេះ ជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំង
សង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ
ព្រះសង្ឃសន្មតទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈ
ផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង ។ ការសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

សេនាសនប្បញ្ញាបកស្ស ច ភត្តុទ្ទេសកស្ស ច សម្មតិ
 សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 សម្មតោ សង្ឃេន អាយស្មា នព្វោ មល្លបុត្តោ សេនា-
 សនប្បញ្ញាបកោ ច ភត្តុទ្ទេសកោ ច ។ ខមតិ សង្ឃស្ស
 តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[២៤១] សម្មតោ ច បនាយស្មា នព្វោ មល្ល-
 បុត្តោ សភាកានំ សភាកានំ^(១) ភិក្ខុនំ ឯកជ្ឈំ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ យេ តេ ភិក្ខុ សុត្តន្តិកា
 តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អញ្ញមញ្ញំ
 សុត្តន្តំ សង្កាយិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខុ វិនយធរា
 តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ អញ្ញមញ្ញំ
 វិនយំ វិនិច្ឆ័និស្សន្តីតិ^(២) យេ តេ ភិក្ខុ អភិធម្មិ-
 កា^(៣) តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ
 អញ្ញមញ្ញំ អភិធម្មំ^(៤) សាកច្ឆិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខុ

១ សព្វត្ថ អាមេណ្ឌិតំ អកតំ ហោតិ ។ ២ ភត្តចិ វិនិច្ឆ័និស្សន្តីតិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម.
 ធម្មកថិកា ។ ៤ ឱ. ម. ធម្មំ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង គួរដល់លោក
ម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកម្ចាស់
អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ
ជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង សង្ឃបានសន្មតរួច
ហើយ ។ ការសម្មតិនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះសង្ឃទើប
ស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាចាំទុកនូវសេចក្តីស្ងៀមរបស់សង្ឃនេះយ៉ាងនេះ ។

[២២១] ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏
រៀបចំសេនាសនៈក្នុងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានគុណធម៌
ស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះសូត្រ ទព្វមល្លបុត្តដ៏មាន
អាយុក៏រៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយ
គិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ នឹងរួបរួមគ្នាស្វាធារ្យនូវព្រះសូត្រ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយឯណា ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនៈ ក្នុង
ទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់
វិន័យទាំងឡាយនោះ នឹងវិនិច្ឆ័យវិន័យជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំង-
ឡាយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះអភិធម្ម ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនៈ
ក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នករៀនព្រះ
អភិធម្ម នឹងសាកសួរព្រះអភិធម្មទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា

តេសកល្លោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស ទព្វត្ថេវត្ថុ

ឈាយិដោ តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ
 អញ្ញមញ្ញំ ន ព្យាពាទិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខុ តិរច្ឆាន-
 កចិកា កាយទទ្ធិពហុលា វិហរន្តិ តេសំបិ ឯកជ្ឈំ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ឥមាយបិមេ អាយស្មន្តោ^(១)
 វត្តិយា អច្ឆិស្សន្តីតិ យេ តេ^(២) ភិក្ខុ វិកាលេ
 អាកច្ឆន្តិ តេសំបិ តេដោធាតុំ សមាបទ្ធិត្វា តេនេវ អា-
 លោកេន សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ។ អបិស្ស ភិក្ខុ
 សញ្ជិច្ច វិកាលេ អាកច្ឆន្តិ មយំ អាយស្មតោ ទព្វស្ស
 មល្លបុត្តស្ស ឥទ្ធិប្បាទិហារិយំ បស្សិស្សាមាតិ ។ តេ
 អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វេទន្តិ អម្ពាភំ
 អារុសោ ទព្វ សេនាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ។ តេ អាយស្មា
 ទព្វោ មល្លបុត្តោ ឯវំ វេទតិ កត្តាយស្មន្តោ^(៣) ឥច្ឆន្តិ
 កត្ត បញ្ញាបេមីតិ ។ តេ សញ្ជិច្ច ទុវេ អបទិស្សន្តិ

១ កត្តចិ អាយស្មន្តាតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. យេបិ តេ ។ ម. វ. យេបិ ។ ៣ ឱ. វ. កត្តាយស្មន្តា ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានព្រះទព្វត្ថេរ

ជាអ្នកចម្រើនឈាន ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនៈ ក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកចម្រើនឈានទាំងឡាយ នោះ មិនបៀតបៀនគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នកពោល តិរច្ឆានកថា^(១) ច្រើនដោយការថ្មមខ្លួន ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនៈជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយគិតថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនេះ នឹងនៅទាល់ភ្លឺដោយពោលនូវតិរច្ឆានកថានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណាមកដល់ក្នុងពេលដែលងងឹត ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ^(២) ហើយរៀបចំសេនាសនៈ ដោយពន្លឺនៃតេជោធាតុ ដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ ជួនកាលមានភិក្ខុទាំងឡាយក្លែងក្លាយ ហើយមកក្នុងពេលងងឹត ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយ នឹងឃើញឥន្ទ្របាដិហារិយ៍របស់ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោទពុរ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈដើម្បីយើងទាំងឡាយ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ពោលនូវពាក្យយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុចង់បានក្នុងទីណា ខ្ញុំត្រូវរៀបចំក្នុងទីដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១ ពាក្យពោលដូចជាពាក្យតិរច្ឆាន គឺនិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ជាពាក្យក្រៅធម៌វិន័យ ។
 ២ ព្រះទព្វមល្លបុត្តចូលឈានក្នុងពេលនោះ យកភ្លើងជាអារម្មណ៍ ឬជាកសិណ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ កិដ្ឋក្សដេ បព្វតេ សេនាសនំ
 បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ^(១) ចោរប្បចាតេ សេនា-
 សនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ ឥសិគិលិបស្សេ
 កាឡសិលាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ
 អារុសោ ទព្វ វេការបស្សេ សត្តបណ្ណតុហាយំ សេនាសនំ
 បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ សីតវនេ សប្បសោ-
 ណ្ឌិកបញ្ចវេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ
 ទព្វ កោមជកកន្ធរាយំ^(២) សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ
 អារុសោ ទព្វ តិទ្កកកកន្ធរាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ
 អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ កចោតកកន្ធរាយំ^(៣) សេនាសនំ
 បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ តចោទាវាមេ សេនា-
 សនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ ដីវកម្កវនេ
 សេនាសនំ បញ្ញាបេហិ អម្ពាតំ អារុសោ ទព្វ មទ្ទ-
 កុច្ឆិស្មី មិតទាយេ សេនាសនំ បញ្ញាបេហិតិ ។ តេសំ
 អាយស្មា ទព្វេ មលូបុត្តោ តេជោទាតុំ សមាបទ្ធិត្វា

១ ឥតោ បរិ ទព្វាត្យាលបនំ សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។ ២ គោវិន្ទកន្តរាយន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។
 ម. គោតមកកន្ធរាយំ ។ ៣ តបោទកន្ធរាយំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(ខ្លះ) ក៏ក្លែងចង្អុលទៅរកទីឆ្ងាយដោយពាក្យថា ម្នាលអារុសោទព្វ លោក
 ចូររៀបចំសេនាសនៈលើភ្នំគិដ្ឋកូដ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុ-
 សោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈជិតជ្រោះសម្រាប់ទម្លាក់ចោរ ដើម្បី
 យើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈលើ
 កាឡសិលានាខាងភ្នំសិគិលិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ
 លោកចូររៀបចំសេនាសនៈក្នុងសត្តបណ្ណគុហានាខាងភ្នំវេការៈ ដើម្បីយើង
 ទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈទៀបញ្ញកភ្នំ
 ឈ្មោះសប្បសោណ្ឌិកក្នុងព្រៃត្រជាក់ (ព្រៃជាំ) ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ
 ម្នាលអារុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈទៀបច្រកភ្នំឈ្មោះគោមដ
 ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ
 ទៀបច្រកភ្នំឈ្មោះតិន្ទុក ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ
 លោកចូររៀបចំសេនាសនៈទៀបច្រកភ្នំឈ្មោះកបោត ដើម្បីយើងទាំង-
 ឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈក្នុងតបោទារាម
 ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនៈ
 ក្នុងជីវកម្មវន ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអារុសោទព្វ លោក
 ចូររៀបចំសេនាសនៈក្នុងព្រៃឈ្មោះមទ្ធកុច្ឆិ ជាទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹគ ដើម្បី
 យើងទាំងឡាយចុះ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចូលកាន់តេជោជាតុ

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស មេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុវត្ថុ

អង្គុលីយា ជលមាឆាយ បុរតោ បុរតោ កច្ចតិ ។ តេបិ
 តេនេវ អាសោកេន អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស
 បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ កច្ចតិ ។ តេសំ អាយស្មា ទព្វោ
 មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ អយំ មញ្ញោ
 ឥទំ បីបំ អយំ ភិសី ឥទំ ពិម្ពោហនំ ឥទំ វច្ឆជ្ជានំ ឥទំ
 បស្សាវជ្ជានំ ឥទំ ចានីយំ ឥទំ បរិភោជនីយំ អយំ
 កត្តរទណ្ឌោ ឥទំ សង្ឃស្ស កតិកសណ្ឋានំ ឥមំ
 កាលំ បរិសិតព្វំ ឥមំ កាលំ និក្ខមិតព្វន្តិ ។ តេសំ
 អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសនំ បញ្ញាបេត្វា
 បុននេវ វេណ្ណវនំ បច្ចាកច្ចតិ ។

[២៤២] តេន ខោ បន សមយេន មេត្តិយភុម្មជកា
 ភិក្ខុ នវកា ចេវ ហោន្តិ អប្បបុញ្ញា ច យានិ សង្ឃស្ស
 លាមកានិ សេនាសនានិ តានិ តេសំ ចាបុណ្ណានិ
 លាមកានិ ច ភត្តានិ ។ តេន ខោ បន សមយេន

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ

(ចម្រើនតេជោកសិណ) ហើយមានម្រាមដៃដ៏ភ្លឺរុងរឿង ដើរទៅក្នុង
ទីខាងមុខ ។ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ដើរទៅអំពីខាងក្រោយ ។ នៃ
ព្រះទព្វមល្លបុត្តដោយពន្លឺនោះឯង ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រៀប
ចំក្រាលសេនាសនៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដោយរបៀបយ៉ាងនេះគឺ នេះ
ត្រៃ នេះតាំង នេះពូក នេះខ្នើយ នេះទីសម្រាប់ដោះទុក្ខសត្វធំ នេះ
ទីសម្រាប់ដោះទុក្ខសត្វតូច នេះទីកសម្រាប់ដឹក នេះទីកសម្រាប់ប្រើ
ប្រាស់ នេះឈើច្រត់ នេះទីកតិកសញ្ញារបស់សង្ឃ ពេលនេះត្រូវអ្នក
ទាំងឡាយចូល ពេលនេះត្រូវអ្នកទាំងឡាយចេញ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្ត
ដ៏មានអាយុ រៀបចំសេនាសនៈយ៉ាងនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយ
ក៏និមន្តត្រឡប់មកវត្តវេស្សនវិញ ។

[២២២] សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជក^(១)ភិក្ខុទាំងឡាយ
ជាអ្នកបួសថ្មីផង មានបុណ្យតិចផង សេនាសនៈទាំងឡាយឯណាដែល
ថោកទាប ជាសេនាសនៈរបស់សង្ឃ សេនាសនៈទាំងឡាយនោះតែង
បានមកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ទាំងភត្តណាដែលថោកទាប ក៏តែង
បានមកភិក្ខុទាំងពីររូបនោះដែរ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ

១ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងពីររូបនេះ ជាមេពួកមួយ ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប៉ុន្តែ
ភិក្ខុពីររូបនេះ ជាមនុស្សរឹងឆ្អឹងភ្លៀវក្លាជាងគេ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

រាជគហោ មនុស្សា ឥច្ឆន្តិ ថេរាជំ ភិក្ខុនំ អភិសំខារិកំ^(១)
 ទាតុំ សប្បីបិ តេលំបិ ឧត្តរិកដ្ឋំបិ មេត្តិយភុម្មជ-
 កានំ បន ភិក្ខុនំ ចាកតិកំ ទេន្តិ យថាវន្តំ
 កាលាជកំ ពិលង្គុទតិយំ ។ តេ បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌាចាត-
 ប្បដិក្កត្តា ថេរ ភិក្ខុ បុច្ឆន្តិ តុម្ហាកំ អារុសោ ភត្តក្កេ
 កី អហោសិ តុម្ហាកំ អារុសោ ភត្តក្កេ កី អហោសីតិ ។
 ឯកច្ចេ ថេរា ឯវំ វទេន្តិ អម្ហាកំ អារុសោ សប្បី
 អហោសិ តេលំ អហោសិ ឧត្តរិកដ្ឋំ អហោសីតិ ។
 មេត្តិយភុម្មជកា បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេន្តិ អម្ហាកំ
 អារុសោ ន កិញ្ចិ អហោសិ ចាកតិកំ យថាវន្តំ
 កាលាជកំ ពិលង្គុទតិយន្តិ ។

[២៤៣] តេន ខោ បន សមយេន កល្យាណភត្តិ-
 កោ កហាបតិ សង្ឃស្ស ចតុក្ករកត្តំ ទេតិ និច្ចកត្តំ ។

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ឥតោ បរំ បិណ្ឌាចាតន្តិបិ ទិស្សតិ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ចង់ឲ្យសប្បិផង ប្រេងផង សម្មុទ្ទត្តិវិកង្គ^(១)ផង ដែល
 គេតាក់តែងដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ តែមនុស្សទាំងឡាយនោះ ឲ្យបាយ
 ចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរ ដែលខ្លួនប្រារព្ធហើយយ៉ាងណា ជា
 ប្រក្រតី ដល់មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុ ឆាន់
 ចង្អាន់រួចហើយ ក៏សួរភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
 ក្នុងរោងភត្តរបស់ពួកលោក មានអ្វីខ្លះ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ វត្ថុអ្វីខ្លះ
 មានក្នុងរោងភត្តរបស់លោកទាំងឡាយ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ពួកខ្លះ
 ប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងរោងយើងមានសប្បិ ក្នុងរោងយើង
 មានប្រេង ក្នុងរោងយើងមានសម្មុទ្ទត្តិវិកង្គ ។ ឯមេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុ
 និយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងគ្មានវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចទេ
 មានតែបាយចុងអង្ករ និងទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរ តាមដំណើរដែលគេប្រារព្ធជា
 ប្រក្រតីប៉ុណ្ណោះ ។

[២២៣] សម័យនោះឯង មានគហបតី (ម្នាក់) ឈ្មោះកល្យាណ-
 ភត្តិក^(២) តែងប្រគេននិច្ចភត្ត (ក្នុងមួយថ្ងៃ) ៤ សម្រាប់ដល់ព្រះសង្ឃ ។

១ ប្រែតាមសព្ទថា សម្មុទ្ទត្តិវិកង្គនៃសាច់ដីក្រៃលែង ។ ជាឈ្មោះសម្មម្យ៉ាង
 ដែលអ្នកមជ្ឈិមបទេសប្រើក្នុងដាន់នោះ ។ ២ គហបតីនេះ មានចង្អាន់ឧត្តមប្រពៃ ឆ្ងាញ់
 ពិសាណាស់ ។

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស មេត្តិយភុម្មជកកិក្ខុវត្ថុ

សោ ភត្តក្កេ សបុត្តនាហេ ឧបតិដ្ឋិតា បរិសតិ ។ អញ្ញោ
 ឱទនេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញោ សូបេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញោ តេលេន
 បុច្ឆន្តិ អញ្ញោ ឧត្តរិកង្កេន បុច្ឆន្តិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន កល្យាណភត្តិកស្ស កហាបតិនោ ភត្តំ
 ស្វាតនាយ មេត្តិយភុម្មជកានំ ភិក្ខុនំ ឧទ្ធិដ្ឋំ ហោតិ ។
 អថខោ កល្យាណភត្តិកោ កហាបតិ អារាមំ អកមាសិ
 កេនចិនេវ ករណីយេន ។ សោ យេនាយស្មា ទព្វោ
 មល្លបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ទព្វំ
 មល្លបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នំ ខោ កល្យាណភត្តិកំ កហាបតី អាយស្មា
 ទព្វោ មល្លបុត្តោ ធម្មិយា កថាយ សន្នស្ស័សិ សមាទ-
 បេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ កល្យា-
 ណភត្តិកោ កហាបតិ អាយស្មតា ទព្វេន មល្លបុត្តេន
 ធម្មិយា កថាយ សន្នស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិ-
 តោ សម្បហំសិតោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឯតទរោច
 កស្ស ភន្តេ អម្ពាតំ យវេ ស្វាតនាយ ភត្តំ ឧទ្ធិដ្ឋន្តិ ។
 មេត្តិយភុម្មជកានំ ខោ កហាបតិ ភិក្ខុនំ តុម្ពាតំ យវេ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានមេត្តិយកុម្មជកភិក្ខុ

គហបតីនោះ ព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ ចូលទៅបម្រើអង្គាស (ព្រះសង្ឃ) ក្នុង
 រោងភត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ខ្វះសួររកបាយ ខ្វះសួររកសម្ល ខ្វះសួររក
 ប្រេង ខ្វះសួររកសម្បទត្តិវិកង្គ ។ សម័យនោះឯង មេត្តិយនិងកុម្មជកភិក្ខុត្រូវ
 វេនទទួលចង្ហាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែករបស់គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ជាចង្ហាន់
 ដែលភត្តទ្វេសក^១ ភិក្ខុសម្តែងឲ្យ ។ គ្រានោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក
 បានទៅកាន់អាវាមដោយមានកិច្ចការអ្វីមួយដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ។ គហបតី
 នោះ ចូលទៅរកព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏
 ថ្វាយបង្គំព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពន្យល់គហបតីឈ្មោះកល្យាណ-
 ភត្តិកឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យជឿជាក់ ឲ្យខ្ចីឃ្មាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យ
 ដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ លំដាប់នោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក កាល
 ដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យជឿ
 ជាក់ ឲ្យខ្ចីឃ្មាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ (ដូច្នោះ)
 ពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន ភត្តក្នុងផ្ទះរបស់យើងក្នុងថ្ងៃស្អែក លោកម្ចាស់បានចាត់ឲ្យលោក
 អង្គណា ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតី ភត្តក្នុងផ្ទះរបស់អ្នក

១ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកសំដែងភត្តដល់ភិក្ខុទាំងពួង ។

ស្វាតនាយ ភត្តំ ឧទ្ធិដ្ឋន្តិ ។ អថខោ កល្យាណភត្តិកោ
 កហាបតិ អនត្តមនោ អហោសិ កថំ ហិ នាម ចាប-
 ភិក្ខុ អម្ពាគំ យវេ ភុញ្ញស្សន្តីតិ យវំ កន្ធា ទាសី
 អាណាបេសិ យេ ជេ ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ តេ
 កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា កាលាជកេន ពិលដ្ឋ-
 ទុតិយេន បរិសាតិ ។ ឯវំ អយ្យាតិ ខោ សា ទាសី
 កល្យាណភត្តិកស្ស កហាបតិនោ បច្ចស្សោសិ ។
 អថខោ មេត្តិយភុម្ពជកា ភិក្ខុ ហិយ្យោ ខោ អារុសោ
 អម្ពាគំ កល្យាណភត្តិកស្ស កហាបតិនោ យវេ^(១)
 ភត្តំ ឧទ្ធិដ្ឋំ ស្វេ អម្ពេ កល្យាណភត្តិកោ កហាបតិ
 សបុត្តនាហេ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិសិស្សតិ អញ្ញោ ឱទនេន
 បុច្ឆិស្សន្តិ អញ្ញោ សូបេន បុច្ឆិស្សន្តិ អញ្ញោ តេលេន
 បុច្ឆិស្សន្តិ អញ្ញោ ឧត្តរិកង្កេន បុច្ឆិស្សន្តីតិ ។ តេ តេនេវ
 សោមនស្សេន ន ចិត្តបំ រត្តិយា សុប្បិសុ ។ អថខោ
 មេត្តិយភុម្ពជកា ភិក្ខុ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចីវរមាទាយ យេន កល្យាណភត្តិកស្ស កហាបតិនោ

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ន ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ក្នុងថ្ងៃស្អែក អាត្មាបានចាត់ឲ្យដល់មេត្តិយនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ ។
 គ្រានោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ក៏មានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត ដោយគិត
 ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាភិក្ខុអាក្រក់ទាំងឡាយ នឹងត្រូវឆាន់ចង្កាន់ក្នុងផ្ទះយើង
 ដែរ (លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏ទៅផ្ទះបង្គាប់ទាសីថា នែហង់ ស្អែកត្រូវ
 ពួកលោកណាមកទទួលចង្កាន់ ហង់ឯង ចូរក្រាលអាសនៈក្នុងជង្រុក ហើយ
 អង្គាសលោកទាំងនោះ ដោយបាយចុងអង្ករមានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ពីរចុះ ។ ខ្ញុំ
 ស្រីនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យគហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ដោយពាក្យថា
 ចាំ៖ អ្នកម្ចាស់ ។ កាលនោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយគិត
 គ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ ចង្កាន់ក្នុងផ្ទះគហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក សង្ឃ
 បានសម្តែងឡើងដល់យើងទាំងឡាយ អំពីថ្ងៃម្សិលមិញហើយ វេលា
 ព្រឹកស្អែកគហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ នឹងចូលមក
 ជិតបម្រើបម្រាស់អង្គាសយើង ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ខ្លះនឹងសួររកបាយ
 ខ្លះនឹងសួររកសម្ល ខ្លះនឹងសួររកប្រេង ខ្លះនឹងសួររកសម្បត្តិរិក្ខ ។ ដោយ
 សេចក្តីសោមនស្សនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនោះ ទុកជាចង់ដេក
 យ៉ាងណា ក៏ដេកមិនលក់អស់មួយយប់ ។ គ្រានោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជក-
 ភិក្ខុព្រឹកឡើងក៏ស្លៀកដណ្តប់ហើយ ទ្រង់បាត្រនិងចីវរចូលទៅកាន់ទីលំនៅ

តេសកល្លោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស មេត្តិយកុម្មជកភិក្ខុវត្ថុ

និវេសនំ តេនុបសង្កមីសុ ។ អន្ធិសា ខោ សា
 ទាសី មេត្តិយកុម្មជកេ ភិក្ខុ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន
 កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា មេត្តិយកុម្មជកេ ភិក្ខុ
 ឯតទរោច និសីទេ ភន្តេតិ ។ អថខោ មេត្តិយកុម្មជកានំ
 ភិក្ខុនំ ឯតទរោសិ និស្សំសយំ ខោ ន តាវ ភត្តំ សិទ្ធិ
 ភវិស្សតិ យថា មយំ កោដ្ឋកេ និសីទាបិយាមាតិ^(១) ។
 អថខោ សា ទាសី កាលាជកេន ពិលង្គទុតិយេន ឧប-
 កញ្ជិ កុញ្ញថ ភន្តេតិ ។ មយំ ខោ ភតិជំ និច្ចភត្តិកាតិ ។
 ជាទាមិ អយ្យា និច្ចភត្តិកាតិ អបិចាហំ ហិយ្យោ វ
 តហបតិទា អាណាត្តា យេ ជេ ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ តេ
 កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា កាលាជកេន ពិលង្គ-
 ទុតិយេន បរិសាតិ កុញ្ញថ ភន្តេតិ ។ អថខោ មេត្តិយកុម្ម-
 ជកា ភិក្ខុ ហិយ្យោ ខោ អារុសោ កល្យាណភត្តិកោ
 តហបតិ អារាមំ អតមាសិ ទព្វស្ស មល្លបុត្តស្ស សន្និកេ

១ សព្វត្ថ និសីទាបេយ្យាមាតិ ទិស្សតិ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ

របស់គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ។ ខ្ញុំស្រីនោះបានឃើញមេត្តិយភិក្ខុនិង
 ភុម្មជកភិក្ខុតាំងពីនិមន្តមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាលអាសនៈក្នុង
 ជង្រុក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ (ទាំងពីររូប) ថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយគង់ (ក្នុងទីនេះ) ចុះ ។ កាល
 នោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ប្រហែលជាចង្ហាន់
 មិនទាន់ឆ្អិនទេដឹង បានជាគេឲ្យយើងអង្គុយក្នុងជង្រុក (នេះ) ។ ខ្ញុំស្រីនោះ
 ក៏លើកបាយចុងអង្ករជាគម្រប់ពីរមុខនិងទឹកជ្រក ហើយនិយាយនឹងមេត្តិយ-
 ភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំង-
 ឡាយឆាន់ចុះ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់បួនស្រី យើងទាំង-
 ឡាយសុទ្ធតែជាអ្នកត្រូវវេនបាននិច្ចកត្ត ។ ខ្ញុំស្រីនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះករុណា
 ដឹងថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាអ្នកត្រូវវេនបាននិច្ចកត្តហើយ តែថាម្សិល
 មិញ គហបតីបង្គាប់ខ្ញុំព្រះករុណាថា នែហង់ លោកទាំងឡាយឯណា ត្រូវ
 ការដោយចង្ហាន់និមន្តមកក្នុងថ្ងៃស្អែក ហង់ឯងចូរក្រាលអាសនៈក្នុងជង្រុក
 ចុះ ហើយអង្គាសលោកទាំងនោះ ដោយបាយចុងអង្ករជាគម្រប់ពីរមុខនិងទឹក
 ជ្រក (ហេតុនោះ) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមលោកឆាន់ចុះ ។
 លំដាប់នោះ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុគិតគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ កាលពីថ្ងៃ
 ម្សិល គហបតីឈ្មោះកល្យាណភត្តិក បានទៅកាន់សំណាក់ព្រះទព្វមល្លបុត្ត

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

និស្សំសយំ ខោ មយំ ទព្វេន មល្លបុត្តេន កហាបតិនោ
 សន្តិកេ បរិកិដ្ឋាតិ ។ តេ តេនេវ ទោមនស្សេន ន
 ចិត្តរូបំ ភុញ្ញីសុ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខុ
 បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌាចាតប្បជិក្ខុត្តា អារាមំ កត្វា បត្តចីវរំ
 បដិសាមេត្វា ពហារាមកោដ្ឋកេ សង្ឃាធិបល្លត្តិកាយ
 និសីទីសុ តុណ្ហាក្ខតា មង្គក្ខតា បត្តក្ខត្វា អនោមុខា
 បជ្ឈាយន្តា អប្បជិកាលា ។

[២២២] អថខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី យេន មេត្តិយភុម្ម-
 ជកា ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មេត្តិយភុម្មជកេ
 ភិក្ខុ ឯតទរោច វជ្ជាមិ អយ្យាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ មេត្តិយ-
 ភុម្មជកា ភិក្ខុ ឆាលបីសុ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។
 តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខុ
 ឯតទរោច វជ្ជាមិ អយ្យាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ មេត្តិយ-
 ភុម្មជកា ភិក្ខុ ឆាលបីសុ ។ ក្យាហំ អយ្យានំ អបរជ្ជាមិ
 កិស្ស មំ អយ្យា ឆាលបដ្ឋិតិ ។ តថា ហិ បន ត្វំ ភកិទិ
 អម្ពេ ទព្វេន មល្លបុត្តេន វិហាបិយមាទេ អជ្ឈបេក្ខសីតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ឯអារាមយើង ប្រាកដជាទទួលមូលបុត្តញ្ចុះញង់ក្នុងសំណាក់នៃគហបតីនោះ ហើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ឆាន់ចង្ហាន់ដ៏សមគួរដល់ចិត្ត មិនបាន ព្រោះតែសេចក្តីទោមនស្សនោះឯង ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុ ឆាន់ចង្ហាន់រួចហើយត្រឡប់ទៅអារាមក្នុងពេលនោះ ក៏រៀបទុកដាក់បាត្រ និងចីវរហើយអង្គុយរឹបសង្ឃ្រាជី ខាងក្រៅខ្លោងទ្វារវត្តវេឡុវនអង្គុយស្ងៀម មានសេចក្តីអៀនអន់ ឱនកសំយុងមុខចុះជ្រប់ ឥតមាននិយាយពីអ្វីសោះ ។

[២២២] គ្រានោះ មេត្តិយភិក្ខុនីចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយកុម្មជកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ កាលបើមេត្តិយភិក្ខុនី និយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុមិននិយាយតបត សោះឡើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនីបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយកុម្មជកភិក្ខុ ជាគម្រប់ពីរដង ។ បេ ។ ជាគម្រប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំ ម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុមិននិយាយតបជាគម្រប់បីដង ដែរ ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុនីសួរថា ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រទូស្តដល់លោកម្ចាស់រាល់ អង្គដូចម្តេចខ្លះ បានជាលោកម្ចាស់រាល់អង្គមិននិយាយនឹងខ្ញុំម្ចាស់ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់បួនស្រី បានជាយើងមិននិយាយនឹងនាង ព្រោះយើងទទួលមូលបុត្តគេបៀតបៀន ហើយនាងឯងធ្វើព្រងើយកន្តើយ ។

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស មេត្តិយាភិក្ខុនីវត្ថុ

ក្បាហំ អយ្យា ករោមីតិ ។ សចេ ខោ តំ ភកិជិ
 ឥច្ឆេយ្យាសិ អន្លេវ ភកា ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឆាសា-
 បេយ្យាតិ ។ ក្បាហំ អយ្យា ករោមី កី មយា
 សក្កា កាតុន្តិ ។ ឯហិ តំ ភកិជិ យេន ភកា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ ឯវំ វេហិ ឥទំ
 ភន្តេ នច្ឆន្តំ នប្បជ្ឈិរំ យាយំ ភន្តេ ទិសា អកយា
 អជីតិកា អនុបទ្ធា សាយំ ទិសា សកយា សន្នៀតិកា
 សឧបទ្ធា យតោ ជីវាតំ តតោ បវាតំ ឧទកំ មញ្ញេ
 អាទិត្តំ អយ្យេនម្ហិ ទព្វេន មល្លបុត្តេន ទូសិតាតិ ។ ឯវំ
 អយ្យាតិ ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី មេត្តិយកុម្មជកានំ
 ភិក្ខុនំ បជិស្សត្វា យេន ភកា តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ

តេរសកណ្ណា សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានមេត្តិយាភិក្ខុនី

មេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា (បើដូច្នោះ) លោកម្ចាស់ឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច ។
 មេត្តិយាភិក្ខុនី និងភិក្ខុនីដទៃទៀតឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើនាងចង់ឲ្យព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគធ្វើឲ្យទទួលបានបុត្តវិនាស (នោះ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងធ្វើ
 ទទួលបានបុត្តឲ្យវិនាសក្នុងថ្ងៃនេះពុំខាន ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា ចុះលោក
 ម្ចាស់រាល់អង្គឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច ខ្ញុំអាចធ្វើម្តេច ។ មេត្តិយាភិក្ខុនី និងភិក្ខុនី
 ដទៃទៀតឆ្លើយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងមក ចូរនាងចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅគាល់ហើយ ចូរនាងក្រាបទូលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការណ៍នេះមិនមែនជាការបិទបាំង
 មិនមែនជាការសមគួរសោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែល
 មិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកប
 ដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទីកន្លែងណា
 ដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីកន្លែងនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់ទៅវិញ ដូចជា
 ទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ប្រែជាក្តៅ ឥឡូវ ព្រះទទួលបានបុត្តជាម្ចាស់លោកប្រទូស្ត^(១)
 នឹងខ្ញុំម្ចាស់ហើយ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីទទួលស្តាប់ពាក្យមេត្តិយាភិក្ខុនី និងភិក្ខុនី
 ដទៃទៀត ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយលោកម្ចាស់ រួចហើយចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

១ ជាពាក្យបញ្ចៀស សំដៅសេចក្តីថា សេពមេថុន ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

ឯកមន្តំ បិតា ខោ មេត្តិយា ភិក្ខុនី ភកវន្តំ ឯតទរោច
 ឥទំ ភន្តេ នច្ឆន្តំ នប្បជ្ឈិរូបំ យាយំ ភន្តេ ទិសា អកយា
 អនីតិកា អនុបទ្ធា សាយំ ទិសា សកយា សន្នៀតិកា
 សឧបទ្ធា យតោ ជីវាតំ តតោ បរាតំ ឧទកំ មញ្ញេ
 អាទិត្តំ អយ្យេនម្ហិ ទព្វេន មល្លបុត្តេន ទូសិតាតិ ។

[២៤៥] អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទព្វំ
 មល្លបុត្តំ បដិបុច្ឆិ សរសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា
 យថាយំ ភិក្ខុនី អាហាតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភកវា
 ជាតាតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភកវា ។ បេ ។ តតិយម្បិ
 ខោ ភកវា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឯតទរោច
 សរសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា យថាយំ ភិក្ខុនី
 អាហាតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភកវា ជាតាតីតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនី លុះស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ
ហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង មិនមែនជាការសមគួរសោះ
ឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនធ្លាប់មានភ័យ មិន
មានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកប
ដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទឹកនៃឆ្នេរណាដែលមិនធ្លាប់មាន
ខ្យល់ ទឹកនៃឆ្នេរនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់ទៅវិញ ដូចជាទឹកធ្លាប់ត្រជាក់ប្រៃ
ជាក្តៅ ឥឡូវ ព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់លោកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ។

[២២៥] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក្មេង
ពេលនោះថា ម្ចាស់ទព្វ អ្នករលឹកឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនីនេះថាយ៉ាងណា
អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិត
ហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលសួរព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មាន
អាយុជាតម្រប់ពីរដង ។ បេ ។ ជាតម្រប់បីដងថា ម្ចាស់ទព្វ អ្នករលឹក
ឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនីនេះថាយ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះ
មែនឬទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

តេរសកណ្តោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស មេត្តិយាភិក្ខុនីវត្ថុ

ន ខោ ទព្វ ទព្វា ឯវំ និព្វេហេន្តិ សចេ តយា កតំ
 កតន្តិ វេហិ សចេ តយា អកតំ អកតន្តិ វេ-
 ហិតិ ។ យតោហំ ភន្តេ ជាតោ នាភិជាជាមិ សុប្បិ-
 នន្តេនបិ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា បកេវ ជាគរោតិ ។
 អថខោ ភក្ខា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខុវេ មេត្តិយំ
 ភិក្ខុនី នាសេថ ឥមេ ច ភិក្ខុ អនុយុញ្ញថាតិ ។ ឥទំ
 វត្ថោ ភក្ខា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ ចារិសិ ។ អថខោ តេ
 ភិក្ខុ មេត្តិយំ ភិក្ខុនី នាសេសុំ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្ម-
 ជកា ភិក្ខុ តេ ភិក្ខុ ឯតទរោចំ មា អារុសោ មេត្តិយំ
 ភិក្ខុនី នាសេថ ន សា កិញ្ចិ អបរជ្ឈតិ អម្ពេហិ សា
 ឧស្សាហិតា កុប្បិតេហិ អនត្តមនេហិ ចារនាធិប្បាយេ-
 ហិតិ ។ កី បន តុម្ពេ អារុសោ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ និទានមេត្តិយាភិក្ខុនី

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះបរមគ្រូ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនពោលបណ្តោះបណ្តោះយ៉ាង
នេះទេ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរប្រាប់ថា ខ្ញុំធ្វើហើយ បើ
អំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរប្រាប់ថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទព្វ-
មល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងពីដួចកើតមក
សូម្បីតែយល់សប្តិសេពមេប៉ុនធម្ម ក៏មិនដែលស្គាល់សោះឡើយ នឹងបាច់
ពោលទៅថ្វីដល់ការរលឹក (នោះ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
ដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកចេញ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំង-
ឡាយ ចូរសាកសួរភិក្ខុទាំងឡាយនេះមើល ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ដូច្នេះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅកាន់វិហារវិញ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយនោះ ក៏ឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកក្នុងពេលនោះ ។ ទើបមេត្តិយាភិក្ខុនីដ៏កុម្ម-
ជកភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចូរលោក
កុំផ្សឹកមេត្តិយាភិក្ខុនី ។ នោះ ឥតមានកំហុសសោះទេ (ហេតុដើមមកពី)
យើងខ្លាំងមិនសប្បាយចិត្ត (យើង) ចង់ឲ្យទព្វមល្លបុត្តឃ្លាតចាកសមណភេទ
ទើបឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីនោះប្រឹងប្រែងឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់
អាវុសោ អ្នកហ៊ានចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អម្ពលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិសេថាតិ ។
 ឯវមារុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ នាម
 មេត្តិយកុម្មជកា ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ
 អម្ពលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិសេស្សន្តិតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អារាចេសុំ ។
 អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បកវលោ
 ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា មេត្តិយកុម្មជកេ ភិក្ខុ
 បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិវ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ទព្វំ មល្លបុត្តំ
 អម្ពលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិសេថាតិ ។
 សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិកហិ ពុទ្ធា ភកវា កងំ ហិ
 នាម តុម្កេ មោយបុរិសា ទព្វំ មល្លបុត្តំ អម្ពលកេន
 ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិសេស្សថ នេតំ មោយបុរិសា
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុ ទុដ្ឋោ

និយមបិដក មហាវិភង្គ

មិនមានមូល^(១)ឬ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភិក្ខុជកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ យ៉ាង
ហ្នឹងមែនហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វីបានជា
មេត្តិយភិក្ខុនិងភិក្ខុជកភិក្ខុ ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាបត្តិ
បារាជិកមិនមានមូល (ដូច្នោះ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូល
សេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះមេត្តិយភិក្ខុ
និងភិក្ខុជកភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំង-
ឡាយចោទទព្វមល្លបុត្ត ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ពិតមែនឬ ។
មេត្តិយភិក្ខុនិងភិក្ខុជកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរ
នោះ ពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោយ-
បុរសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វី បានជាអ្នកទាំងឡាយ ចោទទព្វមល្លបុត្តដោយ
អាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោយបុរសទាំងឡាយ ហេតុ
នេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសម្តែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីក្រោធប្រទូស្ត មានចិត្តអាក់អន់

១ មិនបានឃើញ ឬមិនបានឮ ឬក៏ឥតមានរង្វៀលឡើយ ។

នោសោ អប្បតីតោ អមូលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន អ-
នុទ្ធិសេយ្យ អប្បេរាម ទំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ
តតោ អបរេន សមយេន សមនុក្កាហិយមាណោ វា អស-
មនុក្កាហិយមាណោ វា អមូលកញ្ចោ តំ អធិការណំ
ហោតិ ភិក្ខុ ច នោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២៤៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ ទុដ្ឋោ នោសោតិ កុបិតោ
អនត្ថមនោ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ទិលជាតោ ។
អប្បតីតោតិ តេន ច កោបេន តេន ច នោសេន តាយ
ច អនត្ថមនតាយ តាយ ច អនភិរទ្ធិយា អប្បតីតោ
ហោតិ ។ អមូលកំ នាម អធិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសន្តិតំ ។
ចារាជីកេន ធម្មេនាតិ ចតុដ្ឋំ អញ្ញតរេន ។ អនុទ្ធិសេ-
យ្យាតិ ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា ។ អប្បេរាម ទំ
ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ ភិក្ខុកាវា ចាវេយ្យំ សម-
ណធម្មា ចាវេយ្យំ សីលក្ខន្ធា ចាវេយ្យំ តចោគុណា
ចាវេយ្យំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូលដោយបំណងថា អញ
ត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យភិក្ខុនោះ ឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌^(១) នេះបាន លុះសម័យ
ខាងក្រោយតពីនោះមក ទោះគេសាកសួរក្តី គេមិនសាកសួរក្តី អធិករណ៍
នោះប្រាកដជាគ្មានមូល ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ក៏ប្តេជ្ញាទោស (ដោយខ្លួនឯង)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាង
ដើម្បួចហើយ ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសេចក្តីក្រោធប្រទូស្ត អធិប្បាយថា ខឹង
អន់ចិត្ត មិនត្រេកអរ មានចិត្តគឺទោសខ្លាំងខ្ទប់ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ។
ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តអាក់អន់ គឺមានចិត្តមិនរីករាយ ព្រោះសេចក្តីខឹង
នោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តី
មិនត្រេកអរនោះផង ។ ដែលហៅថា មិនមានមូល គឺមិនឃើញ មិនឮ
មិនរង្វៀស ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺបណ្តាអាបត្តិបារាជិក
ទាំង ៤ អាបត្តិបារាជិកណាមួយ ។ ត្រង់ពាក្យថា ចោទ គឺចោទខ្លួនឯងក្តី
ឲ្យអ្នកដទៃចោទក្តី ។ ពាក្យថា អញត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាក
ព្រហ្មចរិយធម៌នេះបាន អធិប្បាយថា អញគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកភិក្ខុ-
ភាព ឃ្លាតចាកសមណធម៌ ឃ្លាតចាកកងសីល ឃ្លាតចាកតបោគុណ^(២) ។

១ សាសនព្រហ្មចរិយ ។ ២ ក្នុងអភិធានប្បទីបិកាសូចិ មានវិគ្គោះថា «គុណធម៌ជា
គ្រឿងដុតកិលេសឲ្យរឹងស្ងួត» ។

[២៤៧] តតោ អបរេន សមយេនាតិ យស្មី ខណោ
 អនុទ្ធិសិតោ ហោតិ តំ ខណំ តំ លយំ តំ មុហុត្តំ វីតិវត្តេ ។
 សមនុក្កាហិយមាណោ វាតិ យេន វត្ថុនា អនុទ្ធិសិតោ
 ហោតិ តស្មី វត្ថុស្មី សមនុក្កាហិយមាណោ វា ។
 អសមនុក្កាហិយមាណោ វាតិ ន កេនចិ វុច្ចមាណោ ។

[២៤៨] អធិករណំ នាម ចត្តារិ អធិករណានិ
 វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ
 កិច្ចាធិករណំ ។

[២៤៩] ភិក្ខុ ច នោសំ បតិជ្ជាតីតិ តុច្ឆកំ មយា
 ភណ្ឌិតំ មុសា មយា ភណ្ឌិតំ អភ្វតំ មយា ភណ្ឌិតំ
 អជាទន្តេន មយា ភណ្ឌិតំ ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។
 តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២៥០] អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បដ្ឋន្តោ តព្វេ ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបដ្ឋោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្តិ
 តយា សទ្ធិំ ឧទោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៤៧] ត្រង់ពាក្យថា លុះសម័យខាងក្រោយតពីនោះមក សេចក្តីថា (រូបភិក្ខុនោះ) ចោទគេក្នុងខណៈណា ក្នុងខណៈនោះ ស្របក់នោះ ពេលនោះកន្លងទៅ ។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា (រូបភិក្ខុនោះ) គេចោទដោយវត្ថុណា គេសាកសួរក្នុងវត្ថុនោះក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា គេមិនសាកសួរក្តី សេចក្តីថា ឥតមានអ្នកណាមួយសាកសួរ ។

[២៤៨] ដែលហៅថា អធិករណៈ ។ នោះមាន ៤ យ៉ាងគឺ វិវាទាធិករណៈ ១ អនុវាទាធិករណៈ ១ អាបត្តិធិករណៈ ១ កិច្ចាធិករណៈ ១ ។

[២៤៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ក៏ប្តេជ្ញាទោស (ដោយខ្លួនឯង) សេចក្តីថា អញពោលពាក្យទេ អញពោលពាក្យព្រាង អញពោលពាក្យមិនពិត អញមិនដឹងហើយពោល ។ ត្រង់ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។

[២៥០] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនឃើញទេ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស

តេសកល្លោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទិដ្ឋាទិ

អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វោ
 ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោ-
 សិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ តយា
 សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ វាតិ
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អបរិ-
 សង្កតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វោ
 ចោទេតិ បរិសង្កតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ
 តយា សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៥១] អទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោតិ តព្វោ ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា សុតោ ច
 ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ
 វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារា-
 ជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វោ ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ អំពីការចោទដោយការមិនឃើញជាដើម

គ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឮថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនមានសេចក្តីរឿស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំមានសេចក្តីរឿសថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

[២៥១] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនឃើញ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង បានឮផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង

បរិសង្ក្ខតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សម-
 ណោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ អទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោ តព្វោ ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា សុតោ
 ច បរិសង្ក្ខតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោតិ តព្វោ ចោទេតិ សុតោ មយា បរិសង្ក្ខតោ
 ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អសុតស្ស ហោតិ
 ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វោ ចោទេតិ សុតោ
 មយា ទិដ្ឋោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អសុតស្ស
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វោ ចោទេតិ
 សុតោ មយា បរិសង្ក្ខតោ ច ទិដ្ឋោ ច ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អបរិសង្ក្ខតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ

និយមិដក មហាវិភង្គ

រង្វៀសហើយផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ (ភិក្ខុ
ចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវ
អាបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ)
ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផង
ឮហើយផង រង្វៀសហើយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ តែ
ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮ ព្រោះហេតុនោះ ថាបើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុ
នោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ យើងបានឮផង រង្វៀសផង
។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក
ហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទ
ភិក្ខុនោះថា យើងបានឮផង បានឃើញផងថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
បារាជិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
គ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបាន
ឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំឮហើយផង រង្វៀស
ហើយផង ឃើញហើយផងថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ
។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនបានរង្វៀស

ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វេ ចោទេតិ បរិសន្តិតោ មយា
 ទិដ្ឋោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អបរិសន្តិតស្ស
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វេ ចោទេតិ
 បរិសន្តិតោ មយា សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ អបរិសន្តិតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វេ ចោទេតិ បរិសន្តិតោ មយា ទិដ្ឋោ
 ច សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៥២] ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោ
 តព្វេ ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោ
 តព្វេ ចោទេតិ បរិសន្តិតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ តព្វេ ចោទេតិ សុតោ មយា
 បរិសន្តិតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ អំពីការចោទដោយការឃើញជាដើម

បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំ
រង្វៀសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុ
អ្នកចោទនោះ មិនបានរង្វៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំរង្វៀសហើយផង ខ្ញុំឮហើយផង
។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ ម៉ាត់ ។
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនបានរង្វៀស បើភិក្ខុ
អ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំ
រង្វៀសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំឮហើយផង ។ បេ ។
(ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ ម៉ាត់ ។

[២៥២] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ បាន
ឃើញមែន បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឮហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក
ភិក្ខុអ្នកចោទបានឃើញមែន បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះ
ថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំរង្វៀសហើយ ។ បេ ។ បើ
(ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុតស្ស
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោតិ តព្វោ ចោទេតិ
 បរិសង្ក្កតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោសិ ។ បេ ។
 តព្វោ ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លា-
 បន្នោសិ ។ បេ ។ តព្វោ ចោទេតិ បរិសង្ក្កតោ មយា
 ទិដ្ឋោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោសិ ។ បេ ។
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរិសង្ក្ក-
 តស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោតិ តព្វោ
 ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោសិ
 ។ បេ ។ តព្វោ ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ
 អន្លាបន្នោសិ ។ បេ ។ តព្វោ ចោទេតិ ទិដ្ឋោ
 មយា សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោសិ អស្សម-
 ណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ តយា សទ្ធិ ឧចោ-
 សថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ វាតិ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ខ្ញុំឮហើយផង រង្វៀសហើយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេ
 ដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក
 ហើយ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) បានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទ
 ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំរង្វៀសហើយ ។ បេ ។
 បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ
 ខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះ
 ថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំរង្វៀសហើយផង ឃើញ
 ហើយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ
 បានរង្វៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
 អាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ
 នោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំឮហើយ
 ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
 អាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំឮហើយផង អ្នកឯងមិន
 មែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី
 បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទគេ
 ដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

[២៥៣] ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋេ វេមតិកោ ទិដ្ឋំ ឆោកហ្មេតិ ទិដ្ឋំ
 ន សាតិ ទិដ្ឋំ បមុដ្ឋោ^(១) ហោតិ តព្វេ ចោទេតិ
 ទិដ្ឋោ មយា សុតោ ច ។ បេ ។ ទិដ្ឋោ មយា
 បរិសន្តិតោ ច ។ បេ ។ ទិដ្ឋោ មយា សុតោ ច
 បរិសន្តិតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។
 សុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ សុតេ
 វេមតិកោ សុតំ ឆោកហ្មេតិ សុតំ ន សាតិ សុតំ
 បមុដ្ឋោ ហោតិ តព្វេ ចោទេតិ សុតោ មយា
 បរិសន្តិតោ ច ។ បេ ។ សុតោ មយា ទិដ្ឋោ ច
 ។ បេ ។ សុតោ មយា បរិសន្តិតោ ច ទិដ្ឋោ ច
 ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ បរិសន្តិតស្ស
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ បរិសន្តិតេ
 វេមតិកោ បរិសន្តិតំ ឆោកហ្មេតិ បរិសន្តិតំ ន សាតិ
 បរិសន្តិតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ តព្វេ ចោទេតិ បរិសន្តិតោ

១ ឱ. ម. សមុដ្ឋោ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ និយាយអំពីការចោទដោយការឃើញជាដើម

[២៥៣] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ បានឃើញ
មែន តែមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនបានឃើញហើយ (គឺ) កំណត់
មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
ហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបានឮផង ។ បេ ។ ខ្ញុំ
បានឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្វៀសផង ។ បេ ។ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបាន
ឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្វៀសផង ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុ
អ្នកចោទនោះបានឮ តែមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនបានឮហើយ
(គឺ) កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួន
ឮហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្វៀសផង
។ បេ ។ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។ បេ ។ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តី
រង្វៀសផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុ
អ្នកចោទនោះមានសេចក្តីរង្វៀស ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួន
មានសេចក្តីរង្វៀសហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរង្វៀសហើយ
រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរង្វៀសហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនរង្វៀស
ហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ

មយា ទិដ្ឋា ច ។ បេ ។ បរិសន្តិតោ មយា សុតោ ច
 ។ បេ ។ បរិសន្តិតោ មយា ទិដ្ឋា ច សុតោ ច ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ
 នត្ថិ តយា សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៥៤] អទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោត តញ្ចេ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋាសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ
 តយា សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ចេ
 ចោទាបេតិ សុតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 អបរិសន្តិតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ
 តញ្ចេ ចោទាបេតិ បរិសន្តិតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្សៀសផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។ បេ ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្សៀស
ផង ខ្ញុំបានឮផង ។ បេ ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្សៀសផង ខ្ញុំបានឃើញផង
ខ្ញុំបានឮផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូននៃព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នក
ឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

[២៥២] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ
បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើបុគ្គលដទៃឲ្យចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកនោះ
ថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែន
ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី
បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (ភិក្ខុអ្នកចោទគេ
ដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ
ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឮថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទ
គេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក
ហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានរង្សៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទ
ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្សៀសថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ
។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អទិដ្ឋាទិ

[២៥៥] អទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ តព្វោ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋាសិ សុតោសិ
។ បេ ។ ទិដ្ឋាសិ បរិសង្ក្កតោសិ ។ បេ ។ ទិដ្ឋាសិ
សុតោសិ បរិសង្ក្កតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសិ
។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាតិ តព្វោ
ចោទាបេតិ សុតោសិ បរិសង្ក្កតោសិ ។ បេ ។ សុតោសិ
ទិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ សុតោសិ បរិសង្ក្កតោសិ ទិដ្ឋាសិ
ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ
វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អបរិសង្ក្កតស្ស ហោតិ
ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាតិ តព្វោ ចោទាបេតិ បរិស-
ង្ក្កតោសិ ទិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ បរិសង្ក្កតោសិ សុតោសិ
។ បេ ។ បរិសង្ក្កតោសិ ទិដ្ឋាសិ សុតោសិ ចារាជិកំ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ និយាយអំពីការចោទដោយការមិនឃើញជាដើម

[២៥៥] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទមិនឃើញទេ បើ
 (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ
 អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមាន
 សេចក្តីរង្ស៊ីសហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាន
 ឮហើយ អ្នកខ្ញុំមានសេចក្តីរង្ស៊ីសហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិក
 ហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ ម៉ាត់ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ
 ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្ស៊ីស
 ហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ
 ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្ស៊ីសហើយ អ្នកឯង
 ខ្ញុំបានឃើញហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទ
 គេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក
 ហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានរង្ស៊ីស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទ
 ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្ស៊ីសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញ
 ហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្ស៊ីសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ
 ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្ស៊ីសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ

ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៥៦] ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាប-
ន្នោ តព្វេ ចោទាបេតិ សុតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ បរិសង្ក្កតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ សុតោសិ បរិសង្ក្កតោសិ ចារាជិកំ
ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វេ ចោទាបេតិ បរិសង្ក្កតោសិ ។ បេ ។
តព្វេ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋោសិ ។ បេ ។ តព្វេ ចោទាបេតិ
បរិសង្ក្កតោសិ ទិដ្ឋោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ
។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
បរិសង្ក្កតស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តព្វេ
ចោទាបេតិ ទិដ្ឋោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ បេ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទ
គេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

[២៥៦] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះបានឃើញ
ហើយ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក
នោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។
អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្វៀសហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។
អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្វៀសហើយ អ្នកឯងត្រូវ
អាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
គ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) បានឮហើយ
បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តី
រង្វៀសហើយ ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យ
ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរង្វៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញ
ហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុអ្នក
ចោទមានសេចក្តីរង្វៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ។ បេ ។

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ទិដ្ឋាទិ

តព្វោ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋាសិ សុតោសិ ។ បេ ។

តព្វោ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋាសិ សុតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ

អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ

សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៥៧] ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ

ទិដ្ឋេ វេមតិកោ ទិដ្ឋំ នោកប្ប្បតិ ទិដ្ឋំ ន សាតិ ទិដ្ឋំ

បមុដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ សុតេ វេមតិកោ សុតំ

នោកប្ប្បតិ សុតំ ន សាតិ សុតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ

។ បេ ។ បរិសង្ក្ខតេ វេមតិកោ បរិសង្ក្ខតំ នោកប្ប្បតិ

បរិសង្ក្ខតំ ន សាតិ បរិសង្ក្ខតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ តព្វោ

ចោទាបេតិ បរិសង្ក្ខតោសិ ទិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ បរិ-

សង្ក្ខតោសិ សុតោសិ ។ បេ ។ បរិសង្ក្ខតោសិ ទិដ្ឋាសិ

សុតោសិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ អស្សមណោសិ

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ និយាយអំពីការចោទដោយការឃើញជាដើម

បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ
អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ
។ បេ ។ (ភិក្ខុអ្នកចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

[២៥៧] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ក៏ឃើញ
មែន (តែភិក្ខុអ្នកចោទ) មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
ហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវ
ភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ។ បេ ។
មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ ។ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែល
ខ្លួនឮហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែល
ខ្លួនឮហើយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនរឿស
កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿសហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែល
ខ្លួនរឿសហើយ ភ្លេចនូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿសហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទ
ប្រើបុគ្គលដទៃឲ្យចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំរឿសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំ
ឃើញហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំរឿសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ
។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំរឿសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮ
ហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ តយា សទ្ធិ ឧចោសថោ
 វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ
 វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៥៨] អសុទ្ធា សុទ្ធិទិដ្ឋិ សុទ្ធា អសុទ្ធិទិដ្ឋិ
 អសុទ្ធា អសុទ្ធា សុទ្ធិទិដ្ឋិ សុទ្ធិទិដ្ឋិ ។

[២៥៩] អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តព្វោ សុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ
 កាវេត្វា ចារាជិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ
 អញ្ញាតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តព្វោ សុទ្ធិទិដ្ឋិ
 សមាធា ឱកាសំ កាវេត្វា ចារាជិប្បាយោ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តឡើយ ឧបោសថកម្មក្តី
បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះនេះ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ ម៉ាត់ ។

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងដែលនឹងត្រូវសំដែងតាមលំដាប់ហូរហែ
ដូចមានខាងក្រោមនេះគឺ)

[២៥៨] ភិក្ខុយល់ឃើញថា បរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែល
មិនបរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែល
បរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលមិន
បរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថា បរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ១ ។

[២៥៩] បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកឯណានីមួយ ជាអ្នក
មិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិន
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
នោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទភិក្ខុនោះ (ដោយអាបត្តិ
បារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និងសង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល
គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុ
អ្នកចោទយល់ថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយ
សមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នានឹងឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អសុទ្ធិទិដ្ឋាទិ

វេទតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ
 អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោ តព្វេ សុទ្ធិទិដ្ឋិ
 សមាធា អនោកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ
 វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទេន ទុក្កជស្ស ។ អសុទ្ធា
 ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្លាបន្នោ
 តព្វេ សុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា ឱកាសំ កាវាបេត្វា
 អក្កោសាធិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

[២៦០] សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អន្លាបន្នោ តព្វេ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា អនោ-
 កាសំ កាវាបេត្វា ចារាធិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អន្លាបន្នោ តព្វេ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា ឱកា-
 សំ កាវាបេត្វា ចារាធិប្បាយោ វេទតិ អនាបត្តិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុឃើញថាមិនបរិសុទ្ធជាដើម

ទើបពោលចោទភិក្ខុនោះ (ដោយអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុអ្នកចោទ)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក
ណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ថា ភិក្ខុនោះ
បរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយ
មានប្រាថ្នានឹងជេរភិក្ខុនោះ ទើបជេរ (ភិក្ខុអ្នកជេរ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ និង
បាចិត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នក
មិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ
ហើយឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នានឹងជេរ
ភិក្ខុនោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦០] បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ
ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធទេ ហើយ
មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នានឹងឲ្យភិក្ខុ
នោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជា
អ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ
ឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នានឹងឲ្យភិក្ខុនោះ
ឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

សុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អនុជ្ឈាបន្នោ តព្វោ អសុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ
 កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ ឱម-
 សវាទេន ទុក្កជស្ស ។ សុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ
 អញ្ញតរំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តព្វោ អសុទ្ធជិដ្ឋិ
 សមាធា ឱកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ
 វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

[២៦១] អសុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តព្វោ អសុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ
 កាវាបេត្វា ចារាជិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 អសុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនុ-
 ជ្ឈាបន្នោ តព្វោ អសុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធា ឱកាសំ កាវាបេត្វា
 ចារាជិប្បាយោ វេទតិ អនាបត្តិ ។ អសុទ្ធោ ហោតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធទេ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងជេរភិក្ខុនោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៍ និងបាចិត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងជេរភិក្ខុនោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦១] បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៍ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាស ដោយសមគួរជាមុន ហើយប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ

តេសកណ្ណោ អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សុទ្ធិទិដ្ឋិ

បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្យាបន្នោ តព្វោ
 អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ ការាបេត្វា អក្កោ-
 សាធិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទេន ទុក្កជស្ស ។
 អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្យា-
 បន្នោ តព្វោ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា ឱកាសំ ការាបេត្វា
 អក្កោសាធិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

[២៦២] សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អន្យាបន្នោ តព្វោ សុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា អនោកាសំ
 ការាបេត្វា ចារាជិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សេន ទុក្កជស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ
 ចារាជិកំ ធម្មំ អន្យាបន្នោ តព្វោ សុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាធា
 ឱកាសំ ការាបេត្វា ចារាជិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញ-
 តរំ ចារាជិកំ ធម្មំ អន្យាបន្នោ តព្វោ សុទ្ធិទិដ្ឋិ

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៨ បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុឃើញថាបរិសុទ្ធ

ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិន
បរិសុទ្ធល្អទេ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមាន
ប្រាថ្នាដើម្បីជេរភិក្ខុនោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រីឯ
បាចិត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកមិន
បរិសុទ្ធ ហើយភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះ មិនបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយ
ឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីជេរភិក្ខុ
នោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៦២] បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នក
បរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ
មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យ
ភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
និងសង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ
ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុ
នោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ
ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

សមាធា អនោកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ
 វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទេន ទុក្កជស្ស ។ សុទ្ធោ ហោតិ
 បុត្តលោ អញ្ញតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនជ្ឈាបន្នោ តព្វោ
 សុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធា ឱកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសា-
 ធិប្បាយោ វេទតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

[២៦៣] អនាបត្តិ សុទ្ធោ អសុទ្ធជិដ្ឋិស្ស អសុទ្ធោ
 អសុទ្ធជិដ្ឋិស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសង្ឃទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាស ដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីជេរ
ភិក្ខុនោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ និងបាចិត្តិយៈ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុ
ដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នក
ចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះ បរិសុទ្ធល្អទេ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឱកាសដោយ
សមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីជេរភិក្ខុនោះ ទើបជេរ ភិក្ខុអ្នកជេរ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធ
ក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គល
ដែលមិនបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃាទិសេស ទី ៨ ចប់ ។

នវមសង្ឃាទិសេសំ

[២៦៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា រាជគហោ
វិហារតិ វេឡុវនេ កលន្ទកណិវាបេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន មេត្តិយភុម្ភជកា ភិក្ខុ កិដ្ឋក្យជា បព្វតា
ឱរោហន្តា អន្ធសំសុ នកលកំ អជិកាយ វិប្បជិបដ្ឋន្តំ
ទិស្វាន វរោហសុ ហន្ត មយំ អារុសោ ឥមំ នកលកំ
ទព្វំ មល្លបុត្តំ នាម ករោម ឥមំ អជិកំ មេត្តិយំ នាម
ភិក្ខុនី ករោម វរំ មយំ វោហវិស្សាម បុព្វេ មយំ អារុសោ
ទព្វំ មល្លបុត្តំ សុតេន អរោចុម្ហា ឥនាទិ បន អម្ពេហិ
សាមំ ទិដ្ឋោ មេត្តិយាយ ភិក្ខុនិយា វិប្បជិបដ្ឋន្តោតិ ។

សង្ខាទិសេសទី ៩

[២៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅក្នុង អារាមវេឡូវ័ន^(១) ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង មេត្តិយាភិក្ខុ និងកុម្មជកភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនាំគ្នាចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញ ពពែលឃ្លាលកំពុងរួមសន្ថវៈនឹងពពែលញី លុះឃើញហើយទើបនិយាយគ្នា យ៉ាងនេះថា អើអារុសោ ពួកយើងនឹងសន្មតពពែលឃ្លាលនេះ ឲ្យជាឈ្មោះ ទព្វមល្លបុត្ត (បុត្តមល្លក្សត្រ) សន្មតពពែលញីនេះ ឲ្យជាឈ្មោះនាងមេត្តិយា- ភិក្ខុនី យើងនឹងនាំគ្នាហៅយ៉ាងនេះ ម្ចាស់អារុសោ កាលអំពីដើម យើងបាន ចោទទព្វមល្លបុត្តដោយពាក្យថា យើងបានឮ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ទព្វមល្លបុត្ត សេពមេចុនធម្មនឹងនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី យើងបានឃើញដោយខ្លួនឯង ។

១ អារាមវេឡូវ័ន ប្រែតាមសព្ទថា វត្តព្រៃឫស្សី កន្លែងនេះពីដើមជាឧទ្យានព្រះរាជទ្រព្យព្រះបាទ ពិម្ពិសារ ។ ទ្រង់វេចថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់កាលយាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះជាដំបូង ដើម្បី ទ្រង់សំដែងព្រះធម៌ទេសនា ព្រះបាទពិម្ពិសារបានដល់សោតាបត្តិផល មានព្រះហឫទ័យជឿជាក់ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏វេទឧទ្យានឈ្មោះវេឡូវ័ននោះថ្វាយជាព្រះអារាមសម្រាប់សង្ឃ មាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធានជាអារាមដំបូងមុនអារាមទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា កលន្ទកនិវាបស្ថាន ព្រោះ កន្លែងនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយធ្លាប់ឲ្យអាហារចំណីដល់ពួកសត្វកង្កែប មានរឿងដំណាលក្នុង អដ្ឋកថាវិន័យថា ពីដើមមកមានស្តេចមួយព្រះអង្គចេញទៅប្រពាតឧទ្យាននោះ ទ្រង់សោយសុភ ស្រវឹងផ្ទុលកំទៅ ។ ឯរាជបរិវារ ក៏នាំគ្នាទៅបេះផ្លែឈើ ផ្កាឈើ កំសាន្តតាមអធ្យាស្រ័យ ។ មាន ពស់វែកវាជុំក្លិនសុភ ក៏លូនចេញមកពីរន្ធឈើ ហើយបែរមុខទៅចំពោះស្តេច ។ មានរុក្ខទេវតា

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

តេ តំ ឆកលកំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឆាម អកំសុ
 តំ អធិកំ មេត្តិយំ ឆាម ភិក្ខុនី អកំសុ ។ តេ
 ភិក្ខុនំ អាហារេសុំ បុព្វេ មយំ អាវុសោ ទព្វំ មល្លបុត្តំ
 សុតេន អវេចុម្ហា ឥនាទិ បន អម្មេហិ សាមំ ទិដ្ឋោ
 មេត្តិយាយ ភិក្ខុនិយា វិប្បជិបដ្ឋន្តោតិ ។ ភិក្ខុ ឯវាមាហំសុ
 មា អាវុសោ ឯវំ អវចុត្ត ឆាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ ឯវំ
 កវិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី ទិទានេ ឯតស្មី
 បកវណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទព្វំ
 មល្លបុត្តំ បទិបុច្ឆិ សវសិ ត្វំ ទព្វ ឯវរូបំ កត្តា យថា ឥមេ
 ភិក្ខុ អាហំសូតិ ។ យថា មំ កន្តេ កកវា ជាទាតីតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ក៏បានតាំងសន្មតពពៃឈ្មោលនោះជាឈ្មោះទព្វមល្លបុត្ត
សន្មតពពៃញីនោះ ជាឈ្មោះនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅ
និយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោ កាលពីដើម យើង
បានចោទទព្វមល្លបុត្តដោយបានឮ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ទព្វមល្លបុត្តសេព
មេបុនធម្មនឹងនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី យើងបានឃើញដោយខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឆ្លើយយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ លោកកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង
ឯទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុមុខជានឹងមិនធ្វើដូចលោកថាទេ ។ គ្រានោះ
ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
ព្រោះដំណើរនេះ រឿងនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ឲ្យ
ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា នែទព្វៈ
អ្នករលឹកឃើញឬទេ ពួកភិក្ខុទាំងនេះពោលយ៉ាងណា អ្នកបាន
ធ្វើយ៉ាងនេះឬទេ ។ ទព្វមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
(រឿងអ្វី ៗ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។

នៅ ៗ ទីជិតនោះ ឃើញហេតុដូច្នោះ ចង់ជួយឲ្យស្តេចរួចអំពីមរណៈ ទើបនិមិត្តជាសត្វកង្កែបទៅ
ស្រែកខាងព្រះកាណ៌ស្តេច ៗ តើនឡើងទ្រង់ឃើញសត្វទាំងពីរ ទ្រង់ត្រិះរិះថា សត្វកង្កែបឲ្យជីវិត
ព្រះអង្គ តាំងពីនោះមកបានទ្រង់ប្រទានអភ័យ ប្រទានអាហារចំណីដល់សត្វកង្កែបទូទៅ ទើប
មនុស្សទាំងឡាយហៅកន្លែងនោះថា កលន្ទកនិវាបស្ថានរៀងមក ។

តេសកណ្ណោ នវមសង្ឃាទិសេសស្ស មេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុវត្ថុ

ទុតិយម្បិ ខោ ភក្កា ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ
 ភក្កា អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ ឯតទរោច សរសិ
 ត្ថំ ទព្វ ឯវ្យុបំ កត្តា យថា ឥមេ ភិក្ខុ អាហំ-
 សូតិ ។ យថា មំ កន្តេ ភក្កា ជាតាតីតិ ។ ន
 ខោ ទព្វ ទព្វា ឯវំ ជិព្វេហេន្តិ សចេ តយា កតំ កតន្តិ
 វេហិ សចេ តយា អកតំ អកតន្តិ វេហិតិ ។
 យតោហំ កន្តេ ជាតោ ជាកិជាតាមិ សុបិនន្តេនបិ
 មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា បកេវ ជាតរោតិ ។ អថខោ
 ភក្កា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខុវេ ឥមេ
 ភិក្ខុ អនុយុញ្ញថាតិ ។ ឥទំ វត្ថា ភក្កា ឧដ្ឋា-
 យាសនា វិហារំ ចារិសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
 មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខុ អនុយុញ្ជីសុ ។ តេ តេហិ
 ភិក្ខុហិ អនុយុញ្ជិយមាណា ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អា-
 រោចេសុំ ។ កី បន តុម្កេ អារុសោ អាយស្មន្តំ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៩ រឿងមេត្តិយនិងកុម្មជកភិក្ខុ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរពាក្យនេះ នឹងទទួលមល្លបុត្តដ៏មាន
អាយុជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា នៃទព្វៈ អ្នករលឹកបាន
ឬទេ ពួកភិក្ខុទាំងនេះពោលយ៉ាងណា អ្នកបានធ្វើយ៉ាងនោះឬ ។
ទទួលមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ត្រាស់ថា នៃ
ទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមិនពោលបណ្តោះបណ្តើយ៉ាងនេះទេ បើ (អំពើអ្វី)
ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរឆ្លើយថា ខ្ញុំបានធ្វើហើយ បើអ្នកមិនបានធ្វើទេ
អ្នកចូរឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ទទួលមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងពីដួចកើតមកវេលាណា មិនដែលសេពមេប៉ុនធម្មទេ សូម្បីតែ
យល់សប្តិ ក៏មិនដែលឃើញទេ បាច់និយាយថ្វីដល់ការភ្ញាក់រលឹក ។
ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរជម្រះ សួរភិក្ខុពួកនេះមើល ។
លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ
ចូលទៅកាន់ព្រះវិហារ ។ ត្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានជម្រះសួរមេត្តិយភិក្ខុ
និងកុម្មជកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយជម្រះសួរ ទើបប្រាប់
សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (តាមពិតត្រង់) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា

ទព្វំ មល្លបុត្តំ អញ្ញភាគិយស្ស អធិការណស្ស កញ្ចិ
 ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធន៍-
 សេថាតិ ។ ឯវមារុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា
 ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កចំ ហិ នាម
 មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ទព្វំ មល្លបុត្តំ
 អញ្ញភាគិយស្ស អធិការណស្ស កញ្ចិ ទេសំ លេស-
 មត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធន៍សេស្សន្តីតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។ បេ ។
 សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ទព្វំ មល្លបុត្តំ អញ្ញភាគិយស្ស
 អធិការណស្ស កញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ
 ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធន៍សេថាតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។
 វិករហិ ពុទ្ធា ភកវា កចំ ហិ នាម តុម្កេ មោឃបុរិសា
 ទព្វំ មល្លបុត្តំ អញ្ញភាគិយស្ស អធិការណស្ស កញ្ចិ
 ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន
 អនុទ្ធន៍សេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

នៃអាវុសោ អ្នកទាំងពីរកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍
 ដ៏ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទពួមល្មមបុគ្គលមានអាយុ
 ដោយអាបត្តិបារាជិកឬ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ
 អាវុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះពោលទោស តិះដៀល និន្ទាថា មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ មិនសមបី
 បើនឹងកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមក
 ជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទពួមល្មមបុគ្គលដោយអាបត្តិបារាជិកសោះ ។
 ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
 ម្ចាស់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នក
 រាល់គ្នា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅ
 មកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទពួមល្មមបុគ្គល ដោយអាបត្តិបារាជិក ពិត
 មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នករាល់គ្នា
 មិនសមបីបើនឹងកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាង
 ក្រៅមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទពួមល្មមបុគ្គលដោយអាបត្តិបារាជិកសោះ
 នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកបានធ្វើមកនេះ មិននាំឲ្យកើតជ្រះថ្លា ដល់
 ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

តេរសកណ្ណេ នវមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ អញ្ញភាគីយំ

ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុំ ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្បតីតោ
 អញ្ញភាគីយស្ស អធិការណស្ស កញ្ចំ ទេសំ លេសមត្តំ
 ឧចាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធិសេយ្យ អប្បវេនាម
 នំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចារេយ្យន្តិ តតោ អបរេន
 សមយេន សមនុក្កាហិយមាដោ វា អសមនុក្កាហិ-
 យមាដោ វា អញ្ញភាគីយញ្ចេវ តំ អធិការណំ ហោតិ
 កោចិ ទេសោ លេសមត្តោ ឧចាទិដ្ឋោ ភិក្ខុ ច ទោសំ
 បតិជ្ជាតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២៦៥] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ ទុដ្ឋោ ទោសោតិ
 កុបិតោ អនត្តមនោ អនភិវេនោ អាហាតចិត្តោ ទិល-
 ជាតោ ។ អប្បតីតោតិ តេន ច កោបេន តេន ច
 ទោសេន តាយ ច អនត្តមនតាយ តាយ ច
 អនភិវេនិយា^(១) អប្បតីតោ ហោតិ ។

១ កត្តចិ បោត្តកេ អនភិវេនិយាតិបិ បាហោ ទិស្សតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៩ សិក្ខាបទវិភង្គ អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ

អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
មានទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោធ មានចិត្តមិនរីករាយ បានកាន់យក
ហេតុបន្តិចបន្តួច របស់អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយ
ចោទភិក្ខុដោយអាបត្តិបារាជិក ដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចឃ្ន់ អញគប្បី
ញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ (សាសនា) នេះបាន លុះសម័យ
ខាងក្រោយតពីនោះមក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ មានគេសាកសួរក្តី មិនមានគេ
សាកសួរក្តី តែអធិករណ៍នោះជាចំណែកដទៃទេ ភិក្ខុកាន់យកហេតុបន្តិច-
បន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ហើយភិក្ខុប្តេជ្ញាទោស ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

[២៦៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ
ទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណរួចហើយ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា មាន
ទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោធ គឺមានចិត្តក្រោធខឹង មានចិត្តមិនជា
របស់ខ្លួន មិនត្រេកអរ មានចិត្តគំនួន ចង្អៀតចង្អល់ ។ ពាក្យថា មានចិត្ត
មិនរីករាយ គឺមានចិត្តអាក់អន់ ព្រោះក្រោធខឹងនោះផង ព្រោះទោសនោះ
ផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តីមិនត្រេកអរនោះផង ។

[២៦៦] អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្សាតិ អា-
បត្តញ្ញភាគិយំ វា ហោតិ អធិករណញ្ញភាគិយំ វា ។

[២៦៧] កថំ អធិករណំ អធិករណស្ស អញ្ញភា-
គិយំ ។ វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណស្ស អាបត្តា-
ធិករណស្ស កិច្ចាធិករណស្ស អញ្ញភាគិយំ អនុ-
វាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណស្ស កិច្ចាធិករណស្ស
វិវាទាធិករណស្ស អញ្ញភាគិយំ អាបត្តាធិករណំ កិច្ចា-
ធិករណស្ស វិវាទាធិករណស្ស អនុវាទាធិករណស្ស
អញ្ញភាគិយំ កិច្ចាធិករណំ វិវាទាធិករណស្ស អនុ-
វាទាធិករណស្ស អាបត្តាធិករណស្ស អញ្ញភាគិយំ ។
ឯវំ អធិករណំ អធិករណស្ស អញ្ញភាគិយំ ។

[២៦៨] កថំ អធិករណំ អធិករណស្ស តញ្ញាគិយំ ។
វិវាទាធិករណំ វិវាទាធិករណស្ស តញ្ញាគិយំ អនុវាទាធិ-
ករណំ អនុវាទាធិករណស្ស តញ្ញាគិយំ អាបត្តាធិករណំ

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

[២៦៦] ពាក្យថា របស់អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ គឺចំណែកដទៃ នៃអាបត្តិ ឬចំណែកដទៃនៃអធិករណ៍ ។

[២៦៧] (សួរថា) អធិករណ៍^(១) ដែលមានចំណែកផ្សេងពីអធិករណ៍ នោះដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិករណ៍^(២) មានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិករណ៍^(៣) អាបត្តាធិករណ៍^(៤) និងកិច្ចាធិករណ៍^(៥) អនុវាទាធិករណ៍ ចាត់ដោយឡែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ ចាត់ដោយឡែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ ចាត់ដោយឡែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍យ៉ាងនេះ ហៅថា មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអធិករណ៍ ។

[២៦៨] (សួរថា) អធិករណ៍ដែលមានចំណែកដូចគ្នានឹងអធិករណ៍ នោះដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងវិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍

១ រឿងដែលកើតឡើងហើយ ត្រូវតែចាត់ ត្រូវតែធ្វើឲ្យស្រេចទៅ ហៅថា អធិករណ៍ ។
 ២ ការវិវាទគ្នា ព្រោះធម្មវិន័យ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ ។ ៣ ការចោទគ្នាដោយរឿងអាបត្តិ ឬ វិបត្តិចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ ។ ៤ កិរិយាដែលត្រូវអាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ ៥ កិច្ចផុរ របស់សង្ឃ មានកិច្ចឧបសម្បទាជាដើម ចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ ។

តេសកណ្ណេ នវមសង្ឃទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ អញ្ញភាគិយំ

អាបត្តាធិករណស្ស សិយា តញ្ញាភិយំ សិយា អញ្ញ-
 ភាគិយំ ។ កថំ អាបត្តាធិករណំ អាបត្តាធិ-
 ករណស្ស អញ្ញភាគិយំ ។ មេដុនធម្មចារាជិកាបត្តិ
 អទិដ្ឋាទានចារាជិកាបត្តិយា មនុស្សវិត្តហចារាជិកា-
 បត្តិយា ឧត្តរិមនុស្សធម្មចារាជិកាបត្តិយា អញ្ញភាគិយា
 អទិដ្ឋាទានចារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិត្តហចារាជិកាបត្តិ-
 យា ឧត្តរិមនុស្សធម្មចារាជិកាបត្តិយា មេដុនធម្មចារាជិ-
 កាបត្តិយា អញ្ញភាគិយា មនុស្សវិត្តហចារាជិកាបត្តិ
 ឧត្តរិមនុស្សធម្មចារាជិកាបត្តិយា មេដុនធម្មចារាជិកា-
 បត្តិយា អទិដ្ឋាទានចារាជិកាបត្តិយា អញ្ញភាគិយា ឧត្ត-
 រិមនុស្សធម្មចារាជិកាបត្តិ មេដុនធម្មចារាជិកាបត្តិយា
 អទិដ្ឋាទានចារាជិកាបត្តិយា មនុស្សវិត្តហចារាជិកា-
 បត្តិយា អញ្ញភាគិយា ។ ឯវំ អាបត្តាធិករណំ
 អាបត្តាធិករណស្ស អញ្ញភាគិយំ ។ កថញ្ច អា-
 បត្តាធិករណំ អាបត្តាធិករណស្ស តញ្ញាភិយំ ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៩ សិក្ខាបទវិភង្គ អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ

មានចំណែកដូចគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន មានចំណែកផ្សេង អំពីគ្នា
ក៏មាន ។ (សួរថា) អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអាបត្តាធិករណ៍
នោះដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) មេបុនធម្ម^(១)បារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេង
គ្នា អំពីអទិន្នាទាន^(២)បារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហ^(៣)បារាជិកាបត្តិ និងឧត្តរិ-
មនុស្សធម្ម^(៤)បារាជិកាបត្តិ អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេងគ្នា
អំពីមនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ និងមេបុនធម្ម
បារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីឧត្តរិ-
មនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ មេបុនធម្មបារាជិកាបត្តិ និងអទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ
ឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីមេបុនធម្មបារាជិកាបត្តិ
អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ និងមនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ ។ អាបត្តាធិករណ៍
យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកផ្សេងគ្នា អំពីអាបត្តាធិករណ៍ ។ (សួរថា)
អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍នោះ ដូចម្តេច ។

១ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះសេពមេបុនធម្ម ។ ២ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះលួចទ្រព្យគេមាន
តម្លៃតាំងពី ៥ មាសកឡើងទៅ ។ ៣ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះសម្លាប់មនុស្ស ។ ៤ ត្រូវអាបត្តិ
បារាជិក ព្រោះអួតគុណវិសេសដែលមិនមានក្នុងខ្លួន ។

មេចុនធម្មចារាជិកាបត្តិ មេចុនធម្មចារាជិកាបត្តិយា
 តញ្ញាតិយា អទិន្នាទានចារាជិកាបត្តិ អទិន្នាទានចារា-
 ជិកាបត្តិយា តញ្ញាតិយា មនុស្សវិក្កហចារាជិកាបត្តិ
 មនុស្សវិក្កហចារាជិកាបត្តិយា តញ្ញាតិយា ឧត្តរិមនុស្ស-
 ធម្មចារាជិកាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មចារាជិកាបត្តិយា
 តញ្ញាតិយា ។ ឯវំ អាបត្តាធិការណំ អាបត្តាធិការណាស្ស
 តញ្ញាតិយំ ។ កិច្ចាធិការណំ កិច្ចាធិការណាស្ស តញ្ញា-
 តិយំ ។ ឯវំ អធិការណំ អធិការណាស្ស តញ្ញាតិយំ ។

[២៦៩] កក្កា ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយាតិ
 លេសោ ឆាម ទស លេសា ជាតិលេសោ ឆាមលេសោ
 កោត្តលេសោ លិដ្ឋុលេសោ អាបត្តិលេសោ បត្តលេសោ
 ចីវរលេសោ ឧបជ្ឈាយលេសោ អាចរិយលេសោ
 សេនាសនលេសោ ។

[២៧០] ជាតិលេសោ ឆាម ខត្តិយោ ទិដ្ឋោ ហោតិ
 ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ អញ្ញា ខត្តិយំ បស្សិត្វា
 ចោទេតិ ខត្តិយោ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(ប្រាប់ថា) មេចុនធម្មបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមេចុន-
 ធម្មបារាជិកាបត្តិ អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកជាមួយគ្នានឹង
 អទិន្នាទានបារាជិកាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ មានចំណែកជាមួយគ្នា
 នឹងមនុស្សវិគ្គហបារាជិកាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិមានចំណែកជា
 មួយគ្នានឹងឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកាបត្តិ ។ អាបត្តាធិករណ៍យ៉ាងនេះ
 (ហៅថា) មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ ។ កិច្ចាធិករណ៍ក៏មាន
 ចំណែកជាមួយគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ដែរ ។ អធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា)
 មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអធិករណ៍ ។

[២៦៩] ត្រង់ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួច មកជាគ្រឿងអាង
 ដែលហៅថា គ្រឿងអាងនោះ បានដល់គ្រឿងអាង ១០ យ៉ាង គឺគ្រឿងអាង
 ជាតិ ១ នាម ១ គោត្រ ១ ភេទ ១ អាបត្តិ ១ បាត្រ ១ បីវរ ១ ឧបជ្ឈាយ៍ ១
 អាចារ្យ ១ សេនាសនៈ ១ ។

[២៧០] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺជាតិនោះ បានដល់ភិក្ខុអ្នកចោទ
 ឃើញភិក្ខុជាក្សត្រត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទភិក្ខុជាក្សត្រ
 នោះក្នុងខណៈនោះ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាជាតិក្សត្រដែរ ហើយ
 (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញលោកជាក្សត្រ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ

តេរសកណ្ណេ នរមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ ទសលេសា

អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្តិ
 តយា សទ្ធិ ឧចោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្ម
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 ព្រាហ្មណោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ វេស្សោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សុទ្ធោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោ អញ្ញំ សុទ្ធិ បស្សិត្វា ចោទេតិ សុទ្ធោ
 មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ អស្ស-
 មណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្ម
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៧០] នាមលេសោ នាម ពុទ្ធវត្ថិតោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ធម្មវត្ថិតោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 សង្ឃវត្ថិតោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោ អញ្ញំ សង្ឃវត្ថិតំ បស្សិត្វា ចោទេតិ
 សង្ឃវត្ថិតោ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ
 អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្ម
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៩ សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីលេស ១០ យ៉ាង

លោកមិនមែនជាសមណៈ លោកមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្យរាជ
 ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី មិនមានជាមួយនឹងអ្នកទេ
 ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។ ភិក្ខុអ្នកចោទ
 ឃើញភិក្ខុជាតិជាព្រាហ្មណ៍ ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុជាវេស្ស (អ្នកជំនួញ)
 ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុជាសុទ្ធៈ (អ្នកធ្វើការគូលី) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែអ្នក
 ចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាជាតិសុទ្ធដែរ ទើប (ក្លែង)
 ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកជាតិជាសុទ្ធៈ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នក
 ឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្យរាជ
 ទេ ។ បេ ។ ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

[២៧១] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺនាមនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទឃើញ
 ភិក្ខុឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុឈ្មោះធម្មរក្ខិត ។ បេ ។ ឃើញ
 ភិក្ខុឈ្មោះសង្ឃរក្ខិត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានចោទ)
 លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃឈ្មោះសង្ឃរក្ខិតដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា
 ខ្ញុំឃើញអ្នកឈ្មោះសង្ឃរក្ខិត ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជា
 សមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គទេ ។ បេ ។
 ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

និយមិដកេ មហាវិភង្គោ

[២៧២] កោត្តលេសោ នាម កោតមោ ទិដ្ឋា
 ហោតិ ។ បេ ។ មោត្តលោ នា ទិដ្ឋា ហោតិ ។ បេ ។
 កត្វាយនោ ទិដ្ឋា ហោតិ ។ បេ ។ វាសិដ្ឋា ទិដ្ឋា
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ វាសិដ្ឋំ
 បស្សិត្វា ចោទេតិ វាសិដ្ឋា មយា ទិដ្ឋា ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋេសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៧៣] លិដ្ឋលេសោ នាម ទីយោ ទិដ្ឋា ហោតិ
 ។ បេ ។ រស្មោ ទិដ្ឋា ហោតិ ។ បេ ។ កល្លោ ទិដ្ឋា
 ហោតិ ។ បេ ។ ឱទាតោ ទិដ្ឋា ហោតិ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ ឱទាតំ បស្សិត្វា ចោទេតិ
 ឱទាតោ មយា ទិដ្ឋា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋេសិ
 អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

និយមិដក មហាវិភង្គត

[២៧២] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺគោត្រនោះ គឺភិក្ខុអ្នក
ចោទ ឃើញភិក្ខុដែលមានគោត្រជាគោតម ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុមាន
គោត្រជាមោគ្គល្លាន ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុមានគោត្រជាកច្ចាយនៈ ។ បេ ។
ឃើញភិក្ខុមានគោត្រជាវាសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ)
លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃមានគោត្រជាវាសិដ្ឋដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា
ខ្ញុំបានឃើញអ្នកមានគោត្រជាវាសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯង
មិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ
។ បេ ។ ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ វាចា ។

[២៧៣] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺភេទនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទឃើញ
ភិក្ខុមានរាងខ្ពស់ ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុមានរាងទាប ។ បេ ។ ឃើញ
ភិក្ខុមានសម្បុរខ្មៅ ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុមានសម្បុរស ត្រូវអាបត្តិបារាជិក
(តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃមានសម្បុរសដែរ ហើយ (ក្លែង)
ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកមានសម្បុរស ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នក
ឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត
ទេ ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ វាចា ។

តេរសកណ្ណោ នវមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ អាបត្តិលេសាទិ

[២៧៤] អាបត្តិលេសោ ឆាម លហុកំ អាបត្តិ
 អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ តព្វេ ចារាទិកេន ធម្មេន
 ចោទេតិ ទិដ្ឋោ មយា ចារាទិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ
 អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សជ្ឈកម្មំ
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សជ្ឈាទិសេសស្ស ។

[២៧៥] បត្តលេសោ ឆាម លោហបត្តធារោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ មត្តិកាបត្តធារោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 សាដកបត្តធារោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ សុម្ពកបត្តធារោ
 ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាទិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ អញ្ញំ សុម្ព-
 កបត្តធារំ បស្សិត្វា ចោទេតិ សុម្ពកបត្តធារោ មយា
 ទិដ្ឋោ ចារាទិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ អស្សមណោសិ
 អសក្យបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សជ្ឈកម្មំ វាតិ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សជ្ឈាទិសេសស្ស ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៩ សិក្ខាបទវិភង្គ អំពីលេសគឺអាបត្តិជាដើម

[២៧២] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុអ្នក
ចោទឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិស្រាល បើភិក្ខុអ្នកចោទ ។ ភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិ
បារាជិកថា ខ្ញុំបានឃើញលោកត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែន
ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

[២៧៥] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺបាត្រនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ
ឃើញភិក្ខុប្រើបាត្រទង់ដែង ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុប្រើបាត្រដី ។ បេ ។ ឃើញ
ភិក្ខុប្រើបាត្រសំពត់សាដក^(១) ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុប្រើបាត្រដី^(២) ដែល
មានសម្បុររលើប ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញភិក្ខុ
ដទៃប្រើបាត្រដីដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំឃើញអ្នកឯងប្រើបាត្រដី
ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិន
មែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសគ្រប់ ។ វាចា ។

១ តាមអដ្ឋកថាសមន្តបុរាណសាទិកាថា បាត្រដីនោះឯង តែមានទ្រង់ទ្រាយល្អ មានសម្បុរ
រលោងហាក់ដូចពណ៌សត្វកំភោម រលឹងស្អាតដូចបាត្រទង់ដែងដែរ ។ ២ បាឡីថា «សុម្ពុត-
បត្ត» តាមអដ្ឋកថាថា បានដល់បាត្រដីតាមធម្មតានោះឯង ។

[២៧៦] ចីវរលេសោ នាម បំសុក្ខុលីកោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ កហាបតិចីវរេវេ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ កហាបតិចីវរេវេ បស្សិត្វា ចោទេតិ
 កហាបតិចីវរេវេ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ-
 សិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សង្ឃ-
 កម្មំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៧៧] ឧបជ្ឈាយលេសោ នាម ឥត្តន្ទាមស្ស សទ្ធិ-
 វិហារិកោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ
 អញ្ញំ ឥត្តន្ទាមស្ស សទ្ធិវិហារិកំ បស្សិត្វា ចោទេតិ
 ឥត្តន្ទាមស្ស សទ្ធិវិហារិកោ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិ-
 យោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៧៨] អាចារិយលេសោ នាម ឥត្តន្ទាមស្ស អន្តេ-
 វាសិកោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ
 អញ្ញំ ឥត្តន្ទាមស្ស អន្តេវាសិកំ បស្សិត្វា ចោទេតិ
 ឥត្តន្ទាមស្ស អន្តេវាសិកោ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៧៦] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺចីវរនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទឃើញ ភិក្ខុប្រើចីវរបង្កុល ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុប្រើចីវរបស់គហបតី ត្រូវអាបត្តិ បារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃប្រើចីវរបស់គហបតីដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងប្រើចីវរបស់គហបតី ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះ- ពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

[២៧៧] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺព្រះឧបជ្ឈាយ៍នោះ គឺភិក្ខុអ្នក ចោទ បានឃើញសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក (តែមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃ ជាសទ្ធិវិហារិក របស់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍មានឈ្មោះយ៉ាងហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំ បានឃើញអ្នកឯង ជាសទ្ធិវិហារិករបស់ឧបជ្ឈាយ៍ឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិ បារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះ- ពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

[២៧៨] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺអាចារ្យនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ បានឃើញអន្តេវាសិករបស់អាចារ្យឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិន ចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃ ជាអន្តេវាសិករបស់លោកអាចារ្យឈ្មោះហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងជាអន្តេវាសិករបស់លោកអាចារ្យ

តេរសកណ្តោ នវមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ សេនាសនលេសាទិ

ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ
។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៧៩] សេនាសនលេសោ នាម ឥត្តន្នាមស្ស
សេនាសនវាសិកោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បន្នោ អញ្ញំ ឥត្តន្នាមស្ស សេនាសនវាសិកំ បស្សិត្វា
ចោទេតិ ឥត្តន្នាមស្ស សេនាសនវាសិកោ មយា ទិដ្ឋោ
ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យ-
បុត្តិយោសិ នត្ថិ តយា សទ្ធិំ ឧចោសថោ វា បវារណា វា
សង្ឃកម្មំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។

[២៨០] ចារាជិកេន ធម្មេនាតិ ចតុន្នំ អញ្ញតវេន ។
អនុទ្ធីសេយ្យាតិ ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា ។ អប្បេរ-
នាម នំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ ភិក្ខុភាវា
ចាវេយ្យំ សមណធម្មា ចាវេយ្យំ សីលក្ខន្ធា ចាវេយ្យំ
តចោតុណា ចាវេយ្យំ ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ៩ សិក្ខាបទវិភង្គ អំពីលេសគឺសេនាសនជាដើម

ឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ វាចា ។

[២៧៩] ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺសេនាសនៈនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (តែមិនចោទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃ ជាអ្នកនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី បវរណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី មិនមានជាមួយនឹងអ្នកឯងទេ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ វាចា ។

[២៨០] ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺបានដល់អាបត្តិបារាជិកទាំង ២ អាបត្តិបារាជិកណាមួយ ។ ពាក្យថា ចោទ គឺចោទឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃចោទក្តី ។ ពាក្យថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អញគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះ ឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះ គឺថា អញគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនេះ ឲ្យឃ្លាតចាកការៈជាភិក្ខុ ឲ្យឃ្លាតចាកសមណធម៌ ឲ្យឃ្លាតចាកសីលក្ខន្ធ ឲ្យឃ្លាតចាកគុណគឺធម៌ជាគ្រឿងដុតកិលេស ។

[២៨១] តតោ អបរេន សមយេនាតិ យស្មី ខណោ
 អនុទ្ធិសិតោ ហោតិ តំ ខណំ តំ លយំ តំ មុហុត្តំ
 វិតិវត្តេ ។ សមនុក្កាហិយមាណោតិ យេន វត្ថុនា អនុទ្ធិ-
 សិតោ ហោតិ តស្មី វត្ថុស្មី សមនុក្កាហិយមាណោ ។
 អសមនុក្កាហិយមាណោតិ ន កោនចិ វុច្ចមាណោ ។

[២៨២] អធិករណំ នាម ចត្តារិ អធិករណានិ
 វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ^(១) អាបត្តាធិករណំ
 កិច្ចាធិករណំ ។

[២៨៣] កោចិ ទេសោ លេសមត្តោ ឧបាទិដ្ឋោតិ
 តេសំ ទសដ្ឋំ លេសានំ អញ្ញតហ លេសោ ឧបាទិដ្ឋោ
 ហោតិ ។

[២៨៤] ភិក្ខុ ច នោសំ បតិដ្ឋាតីតិ តុច្ឆកំ
 មយា ភណ្ឌិតំ មុសា មយា ភណ្ឌិតំ អភូតំ មយា
 ភណ្ឌិតំ អជានន្តេន មយា ភណ្ឌិតំ ។ សដ្ឋ្យាទិសេសោតិ
 ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សដ្ឋ្យាទិសេសោតិ ។

១ អយំ បាហោ សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៨១] ពាក្យថា លុះសម័យខាងក្រោយតំពីនោះមក គឺភិក្ខុ
ចោទគេក្នុងខណៈណា ខណៈនោះ ពេលនោះ ស្របក់នោះកន្លងទៅ
ហើយ ។ ពាក្យថា មានគេសាកសួរ គឺថា ភិក្ខុចោទគេដោយវត្ថុណា
គេសាកសួរចំពោះវត្ថុនោះ ។ ពាក្យថា មិនមានគេសាកសួរ គឺមិនមាន
អ្នកណាមួយនិយាយឡើយ ។

[២៨២] ដែលហៅថា អធិករណៈ បានដល់អធិករណៈ ៤ គឺ
វិវាទាធិករណៈ ១ អនុវាទាធិករណៈ ១ អាបត្តាធិករណៈ ១ កិច្ចាធិករណៈ ១ ។

[២៨៣] ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង គឺ
បណ្តាគ្រឿងអាងទាំង ១០ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុកាន់យកគ្រឿងអាងណាមួយ ។

[២៨៤] ពាក្យថា ភិក្ខុប្តេជ្ញាទោស គឺ (ភិក្ខុប្តេជ្ញាថា) ខ្ញុំនិយាយ
ពាក្យទេសោះ ខ្ញុំនិយាយពាក្យកុហក ខ្ញុំនិយាយពាក្យមិនពិត ខ្ញុំនិយាយ
ដោយមិនដឹង ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុង
សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។

តេរសកណ្ណោ នវមសង្ឃាទិសសស្ស បទភាជនីយេ អាបត្តញ្ញភាគិយំ

[២៨៥] ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ តព្វោ
 ចារាជិកេន ចោទេតិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិ-
 យោសិ នត្តិ តយា សទ្ធិ ឧចាសថោ វា បវារណា
 វា សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិមិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ
 លេសោ ច ឧចាទិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋា-
 បដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ ធុល្លច្ចយទិដ្ឋិ
 ហោតិ តព្វោ ចារាជិកេន ចោទេតិ អស្សមណោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិមិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ
 ហោតិ លេសោ ច ឧចាទិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិ
 ហោតិ តព្វោ ចារាជិកេន ចោទេតិ អស្សមណោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិមិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៩ បទភាជនីយ អំពីចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ

[២៨៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទ ក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មែន តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិបារាជិកវិញថា អ្នកឯងមិនមែន ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ ឯអធិករណៈ យ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេស^(១) សោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ៗ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទ ក៏បានឃើញនិងមាន សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិបុណ្យច្រើនវិញ តែបើក្លែង ចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃ នៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស គ្រប់ ៗ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទ ក៏បាន ឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិបាចិត្តិយ វិញ តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែន ជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃ

១ លិសធាតុ ក្នុងអដ្ឋកថា តិច-តូច គឺការជាបន្ទាប់បន្សំ ។

លេសោ ច ឧទាទិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ ចាទិទេសនីយទិដ្ឋិ
 ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាទិសេសេ ទុក្កដទិដ្ឋិ ហោតិ
 ។ បេ ។ សង្ឃាទិសេសេ ទុក្កាសិតទិដ្ឋិ ហោតិ តព្វោ
 ចារាទិកេន ចោទេតិ អស្សមណោសិ ។ បេ ។
 សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ
 លេសោ ច ឧទាទិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[២៨៦] ភិក្ខុ ឥលូច្ចយំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ
 ឥលូច្ចយេ ឥលូច្ចយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥលូច្ចយេ
 ចាទិតិយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥលូច្ចយេ ចាទិទេសនីយ-
 ទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥលូច្ចយេ ទុក្កដទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 ឥលូច្ចយេ ទុក្កាសិតទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ឥលូច្ច-
 យេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ តព្វោ ចារាទិកេន ចោទេតិ
 អស្សមណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

នៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នក ចោទក៏បានឃើញនិងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិ បាដិទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ថា ជាអាបត្តិទុក្ខដវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ថា ជាអាបត្តិទុក្ខសតវិញ តែបើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

[២៨៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមាន សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តី យល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិបាចិត្តិយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី យល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិបាដិទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មាន សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិទុក្ខដវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី យល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិទុក្ខសតវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី យល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសវិញ បើក្លែងចោទភិក្ខុ នោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បី

តេសកណ្ណោ នវមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ ឯកេកម្មលំ

អាបត្តញ្ញកាភិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាទិន្នោ
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ
 ចាចិត្តិយំ អដ្ឋាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ចាទិទេសនីយំ អដ្ឋាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 ភិក្ខុ ទុក្ខដំ អដ្ឋាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 ភិក្ខុ ទុក្ខាសិតំ អដ្ឋាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ទុក្ខា-
 សិតេ ទុក្ខាសិតទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ
 សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ មុល្លច្ចយ-
 ទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិ ហោតិ
 ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ ចាទិទេសនីយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 ទុក្ខាសិតេ ទុក្ខដទិដ្ឋិ ហោតិ តព្វោ ចារាជិកេន
 ចោទេតិ អស្សមណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ
 ឯវិមិ អាបត្តញ្ញកាភិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាទិន្នោ
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកេកំ^(១) ម្មលំ កាតូន ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។

១ កត្តចិ បោត្តកេ ចោទនបេយ្យាលំ និដ្ឋិតន្តិចិ បាហោ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៩ បទភាជនីយ អំពីអធិករណៈមានមូលមួយ ។

អធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំង
 លេសសោតភិក្ខុអ្នកចោទ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
 គ្រប់ ។ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាជិ-
 ទេសនីយ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិត
 ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខាសិតថា ជា
 អាបត្តិទុក្ខាសិត ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខាសិតថា ជាអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខាសិតថា ជា
 អាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខាសិតថា ជាអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខាសិតថា ជាអាបត្តិបាជិ-
 ទេសនីយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខាសិតថា ជាអាបត្តិទុក្ខដ
 ទៅវិញ បើក្លែងចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបាទិកថា អ្នកឯងមិនមែនជា
 សមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែក
 ដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

បណ្ឌិតគប្បីធ្វើអធិករណៈនោះ ។ ឲ្យមានមូលមួយ ។ ហើយចង
 ជាចក្ក (ដូចគ្នា) ។

[២៨៧] ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ តព្វោ
 ចារាជិកេន ចោទាបេតិ អស្សមណោសិ ។ បេ ។
 សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិមិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ
 ច ឧទាទិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ មុល្លច្ចយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 សង្ឃាទិសេសេ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាទិ-
 សេសេ ចាជិទេសនីយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាទិសេសេ
 ទុក្កដទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាទិសេសេ ទុក្កាសិត-
 ទិដ្ឋិ ហោតិ តព្វោ ចារាជិកេន ចោទាបេតិ អស្សម-
 ណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិមិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ
 ហោតិ លេសោ ច ឧទាទិដ្ឋោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៨៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ
និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
ដែរ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជា
សមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃនៃ
អាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុអ្នក
ចោទ ក៏បានឃើញនិងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជា
អាបត្តិបុល្លច្ច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
ថា ជាអាបត្តិបាចិត្តិយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសថា ជាអាបត្តិបាជិទេសនីយទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុង
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិទុក្ខដទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់
ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជាអាបត្តិទុក្ខស្ថិតទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទ
ភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។
សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ
ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
គ្រប់ ។ វាចា ។

តេសកល្លោ នវមសង្ឃាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ អាបត្តិវាណ

[២៨៨] ភិក្ខុ មុល្លច្ចយំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ
 ហោតិ មុល្លច្ចយេ មុល្លច្ចយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 មុល្លច្ចយេ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ មុល្លច្ចយេ
 ចាទិទេសនីយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ មុល្លច្ចយេ ទុក្ខដទិដ្ឋិ
 ហោតិ ។ បេ ។ មុល្លច្ចយេ ទុក្ខាសិតទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 មុល្លច្ចយេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ តព្វេ ចារាជិកេន
 ចោទាបេតិ អស្សមណាសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ
 ឯវិមិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាទិន្នោ
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ
 ចាចិត្តិយំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ចាទិទេសនីយំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ទុក្ខដំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតំ
 អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ទុក្ខាសិតេ ទុក្ខាសិតទិដ្ឋិ
 ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ
 ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ មុល្លច្ចយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 ទុក្ខាសិតេ ចាចិត្តិយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ទុក្ខាសិតេ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ៩ បទភាជនីយ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[២៨៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមាន
សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិបាចិត្តិយទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិបាជិទេសនីយទៅវិញ ។ បេ ។ មាន
សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិទុក្ខដទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេច-
ក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិតទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេច-
ក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិបុល្លច្ច័យថា ជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃ
ចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។
សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថា ចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំង
លេសសោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។
វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ អ្នកចោទក៏បានឃើញ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
បាជិទេសនីយ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិត
ភិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញ និងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិតថា ជា
អាបត្តិទុក្ខស្ថាសិតដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិតថា ជាអា-
បត្តិសង្ឃាទិសេសទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិតថា
ជាអាបត្តិបុល្លច្ច័យទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិត
ថា ជាអាបត្តិបាចិត្តិយទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិទុក្ខស្ថាសិត

វិន័យបិដកេ មហាវិកង្កោ

ចាដិទេសនីយទិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ ទុញ្ញាសិតេ ទុក្ខជ-
 ទិដ្ឋិ ហោតិ តញ្ចេ ចារាជិកេន ចោទាបេតិ អស្ស-
 មណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ តយា សទ្ធិ
 ឧទោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិបិ
 អាបត្តញ្ញកាតិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧទាទិដ្ឋោ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស^(១) ។

[២៨៩] អនាបត្តិ តថាសញ្ញំ ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ
 វា ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

នវមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឥតោ បរិ កត្តចិ បោត្តកេ យថា ចោទនបេយ្យាលំ ឯវំ ចោទាបនំ កាតព្វន្តិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ថា ជាអាបត្តិបាជិទេសនីយទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិ
 ទុក្ខាសិតថា ជាអាបត្តិទុក្ខដទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិ
 បារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ
 ជាសក្យបុត្ត ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នក
 ឯងគ្មានទេ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃ
 អាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះ ក៏នៅប្រកាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

[២៨៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុអ្នកចោទមានសេចក្តីសំគាល់ពិត
 ហើយចោទឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃចោទ ដល់ភិក្ខុខូចស្មារតី ដល់ភិក្ខុអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេសទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនវិស័យទិសេសំ

[២៩០] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា រាជគហេ
វិហារតិ វេឡុវេន កលន្ទកនិវាសេ ។ អថខោ ទេវទត្តោ
យេន កោកាលិកោ កដមោរកតិស្សកោ ខណ្ឌា-
ទេវីយា បុត្តោ សមុទ្ធទត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
កោកាលិកំ កដមោរកតិស្សកំ ខណ្ឌាទេវីយា បុត្តំ
សមុទ្ធទត្តំ ឯតទរោច ឯថ មយំ អារុសោ សមណាស្ស
កោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯវំ
រុត្តេ កោកាលិកោ ទេវទត្តំ ឯតទរោច សមណោ ខោ
អារុសោ កោតមោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ កថំ
មយំ សមណាស្ស កោតមស្ស សង្ឃភេទំ ករិស្សាម
ចក្កភេទន្តិ ។ ឯថ មយំ អារុសោ សមណំ កោ-
តមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថុនិ យាចិស្សាម ភក្កា
ភន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តជ្ជស្ស
សល្លេខស្ស ជូតស្ស ចាសាទិកស្ស អប្បច្ចយស្ស

សង្ឃាទិសេសទី ១០

[២៩០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ជោគប្រថាប់នៅ ក្នុងអារាម
វេឡុវន ជាទីដែលស្ដេចប្រទានចំណីដល់សត្វកង្កែប ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។
គ្រានោះ ភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត បានចូលទៅរកភិក្ខុឈ្មោះកោកាលិក ភិក្ខុ
ឈ្មោះកងមោរកតិស្សក ភិក្ខុឈ្មោះខណ្ឌទេវីបុត្ត និងភិក្ខុឈ្មោះសមុទ្ទទត្ត
ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈ្មោះកោកាលិក ភិក្ខុឈ្មោះកងមោរ-
កតិស្សក ភិក្ខុឈ្មោះខណ្ឌទេវីបុត្ត និងភិក្ខុឈ្មោះសមុទ្ទទត្តថា ម្ចាស់អារុសោ
អ្នកទាំងឡាយចូរមក ឮកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទម្លាយចក្រ^(១)
របស់ព្រះសមណគោតម ។ កាលទេវទត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបភិក្ខុ
ឈ្មោះកោកាលិកនិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា អារុសោ ព្រះសមណ-
គោតមមានវិទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំ ឮកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹង
ទម្លាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្ដេចបាន ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា
ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ឮកយើងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណ-
គោតមទូលសូមវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ដុស
ខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ជុតង្គវត្ថុ ប្រកបដោយសេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនចម្រើនកិលេសវដ្ត

១ បំបែកផ្លូវប្រតិបត្តិផ្សេងចាកធម្មវិន័យរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

វិយារម្ពស្ស វណ្ណវាជី ឥមាជិ កន្តេ បញ្ច វត្ថុនិ អនេក-
 បរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តដ្ឋាយ^(១) សលេខាយ
 ជូតាយ^(២) បាសាទិតាយ^(៣) អប្បច្ចយាយ វិយារម្ពាយ
 សំវត្ថុនិ សាធុ កន្តេ ភិក្ខុ យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្ស យោ
 តាមន្តំ ឱសវេយ្យ វជ្ជំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ បិណ្ឌាចាតិកា
 អស្ស យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ បំសុក្ខុលិកា អស្ស យោ កហបតិចីវំ សាទិ-
 យេយ្យ វជ្ជំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ រុក្ខម្មុលិកា អស្ស យោ
 ឆន្ទំ ឧបកច្ឆេយ្យ វជ្ជំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ
 ន ខាទេយ្យំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វជ្ជំ នំ ធុសេយ្យាតិ
 ឥមាជិ សមណោ កោតមោ ធានុជាជិស្សតិ តេ មយំ
 ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថុហិ ជនំ សញ្ញាបេស្សាមាតិ ។
 សក្កា ខោ អារុសោ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថុហិ សមណ-
 ស្ស កោតមស្ស សង្ឃកេនំ^(៤) កាតុំ ចក្កកេនំ^(៥)
 លូខប្បសន្នា ហិ អារុសោ មនុស្សាតិ ។

១ ឱ. ម. សន្តដ្ឋិយា ។ ២ ឱ. ម. ធុតតាយ ។ ៣ ឱ. ម. បាសាទិកតាយ ។ ៤ ឱ. ម.
 សង្ឃកេនោ ។ ៥ ឱ. ម. ចក្កកេនោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់
 វត្ថុ ៥ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បី
 ដុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គវត្ថុ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចម្រើនកិលេសវដ្ត
 ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណាចុះ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជា
 វត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុកភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំង
 ឡាយកាន់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត
 ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់បង្អួករូបជាវត្ត
 អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយគហបតិចីវរភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូម
 ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាទៅនៅក្នុង
 ទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់
 អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស បើយើងសូម
 យ៉ាងនេះ ព្រះសមណគោតមមុខជានឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយពួកយើង
 ឯងនឹងពន្យល់ជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ ។
 ទើបកោកាលិកភិក្ខុពោលថា ម្ចាស់អារុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការបំបែក
 សង្ឃ នឹងទម្លាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះបាន
 ព្រោះមនុស្សទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាក្នុងវត្តសៅហ្មង (មានច្រើន) អារុសោ ។

តេសកល្លោ ទសមសង្ឃាទិសេសស្ស ទេវទត្តភិក្ខុវត្ថុ

[២៩១] អថខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ យេន ភក្កា
 តេនុបសង្កម្មិ ឧបសង្កម្មិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ ទេវទត្តោ ភក្កវន្តំ
 ឯតទរោច ភក្កា កន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស
 សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធូតស្ស ចាសាទិកស្ស អប្បច្ច-
 យស្ស វិរិយាម្ពស្ស វណ្ណវាទី ឥមាទិ កន្តេ បញ្ច
 វត្ថុទិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ
 សល្លេខាយ ធូតាយ ចាសាទិកាយ អប្បច្ចយាយ
 វិរិយាម្ពាយ សំវត្ថុទិ សាធុ កន្តេ ភិក្ខុ យាវជីវំ អារញ្ញកា
 អស្ស យោ កាមន្តំ ឱសរេយ្យ វន្តំ នំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ បិណ្ឌាចាតិកា អស្ស យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ
 វន្តំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុក្ខលិកា អស្ស យោ
 កហាបតិចីវំ សាទិយេយ្យ វន្តំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ រុក្ខ-
 មូលិកា អស្ស យោ ឆន្តំ ឧបកច្ឆេយ្យ វន្តំ នំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១០ រឿងទេវទត្តភិក្ខុ

[២៩១] គ្រានោះ ទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំរួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 លុះទេវទត្តភិក្ខុអង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
 មានព្រះភាគជាម្ចាស់ថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គដ៏ទ្រង់ជោគ
 ទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត
 ទ្រង់ធុតង្គ មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចម្រើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តីព្យា-
 យាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ថុ ៥ ប្រការទាំង
 នេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច សន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត កម្ចាត់ធម៌
 គ្រឿងសៅហ្មង ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចម្រើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធសេចក្តី
 ព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទានទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណា
 ចុះ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូល
 មកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាត
 ជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវទោស
 សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់បង្កុលជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុ
 ណាត្រេកអរដោយគហបតិបិវរ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ
 នៅទៀបគល់ឈើអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុ
 នោះត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

វង្គំ នំ ឝុសេយ្យាតិ ។ អលំ ទេវទត្ត យោ ឥច្ឆតិ
 អារញ្ញកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ កាមន្តេ វិហារតុ យោ
 ឥច្ឆតិ បិណ្ឌាចាតិកោ ហោតុ យោ ឥច្ឆតិ និមន្តនំ
 សាទិយតុ យោ ឥច្ឆតិ បំសុក្ខុលិកោ ហោតុ យោ
 ឥច្ឆតិ កហាបតិចីវំ សាទិយតុ អដ្ឋមាសេ ខោ មយា
 ទេវទត្ត រុក្ខមូលសេនាសនំ អនុញ្ញាតំ តិកោដិបរិសុទ្ធី
 មច្ឆមំសំ អទិដ្ឋំ អស្សុតំ អបរិសង្កិតន្តិ ។

[២៩២] អថខោ ទេវទត្តោ ន ភក្កវា ឥមាទិ បញ្ច
 វត្ថុនិ អនុជានាតីតិ ហដ្ឋោ ឧទត្តោ សបរិសោ
 ឧដ្ឋាយាសនា ភក្កវង្គំ អភិវាទេត្វា បទត្តិលំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ ទេវទត្តោ សបរិសោ^(១) រាជកហំ
 បរិសិត្វា បញ្ចហិ វត្ថុហិ ជនំ សញ្ញាបេសិ មយំ
 អារុសោ សមលំ កោតមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច
 វត្ថុនិ យាចិម្ហា ភក្កវា ភន្តេ អនេកបរិយាយេន

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាហោ ន ហោតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុណាធានត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណាចង់នៅព្រៃ ភិក្ខុនោះចូរនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់
នៅស្រុក ភិក្ខុនោះចូរនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ថុ ភិក្ខុនោះ
ចូរប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណាត្រូវការដោយកិច្ចនិមន្ត ភិក្ខុនោះចូរត្រេកអរចុះ
ភិក្ខុណាចង់ប្រើប្រាស់សំពត់បង្កុកូល ភិក្ខុនោះចូរប្រើប្រាស់ចុះ ភិក្ខុណា
ចង់បានគហបតីបីវរ ភិក្ខុនោះចូរត្រេកអរនូវបីវរនោះចុះ នៃទេវទត្ត តថាគត
អនុញ្ញាតសេនាសនៈទៀបគល់ឈើអស់កាល ៨ ខែ អនុញ្ញាតត្រីសាច់
ដែលបរិសុទ្ធដោយទីបំផុត ៣ ប្រការ គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិន
បានឆៀស (ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយធានបាន) ។

[២៩២] លំដាប់នោះ ទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្យត្រេកអររីករាយ
ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ ហើយក៏
ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀស
ចេញទៅ ។ ទើបទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅក្រុងរាជគ្រឹះ
ញ៉ាំងជនឲ្យយល់ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការហើយពោលថា អារុសោទាំង-
ឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ហើយទូលសូមវត្ថុ
៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានប្រក្រតី

តេសកណ្ណោ ទសមសង្ឃាទិសេសស្ស ទេវទត្តភិក្ខុវត្ថុ

អប្បិច្ឆស្ស សន្តដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធូតស្ស ចាសាទិ-
 កស្ស អប្បច្ចយស្ស វិរិយាម្កស្ស វណ្ណាវាទី ឥមាទិ
 កន្តេ បញ្ច វត្ថុនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ
 សន្តដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធូតាយ ចាសាទិកាយ
 អប្បច្ចយាយ វិរិយាម្កាយ សំវត្ថុនិ សាធុ កន្តេ ភិក្ខុ
 យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្ស យោ កាមន្តំ ឱសរេយ្យ វន្តំ នំ
 ធុសេយ្យ យាវជីវំ បិណ្ឌាចាតិកា អស្ស យោ និមន្តនំ
 សាទិយេយ្យ វន្តំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុក្ខុលិកា
 អស្ស យោ កហាបតិចីវំ សាទិយេយ្យ វន្តំ នំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្ស យោ ឆន្ទំ ឧបកច្ឆេយ្យ
 វន្តំ នំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យំ យោ
 មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វន្តំ នំ ធុសេយ្យាតិ ឥមាទិ សមណោ
 កោតមោ ឆានុជាឆាតិ តេ មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថុហិ
 សមាទាយ វត្តាមាតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១០ រឿងទេវទត្តភិក្ខុ

សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច សន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត កម្ចាត់
 ធម៌គ្រឿងសៅហ្មង មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចម្រើនកិលេសវដ្ត ប្រារព្ធ
 សេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ថុ
 ៥ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសេចក្តីសន្តោស
 ដើម្បីសេចក្តីប្រតិបត្តិដ៏ផ្លូវផង ដើម្បីកម្ចាត់កិលេសធម៌ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ដើម្បីមិនចម្រើនកិលេសវដ្ត ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្ត
 អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលមកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យ
 ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាច់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយ
 ការនិមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់
 បង្អួកូលជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតីបីវរ ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្បែរគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុ
 ណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកុំឆាន់
 ត្រីនិងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រីនិងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស
 ព្រះសមណគោតមមិនទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំង
 នោះនាំគ្នាសមាទានវត្ថុ ៥ នេះវិញ ។

[២៩៣] តត្ថ យេ តេ មនុស្សា អស្សុទ្ធា អប្បសន្នា
 ទុព្ភុទ្ធិនោ តេ ឯវមាហំសុ ឥមេ ខោ សមណា សក្យ-
 បុត្តិយា ជូតា សល្លេខុត្តិនោ សមណោ បន កោតមោ
 ពាហុស្វិកោ ពាហុស្វាយ ចេតេតីតិ ។ យេ បន តេ
 មនុស្សា សន្នា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ តេ
 ឧជ្ឈាយន្តិ ឌីយន្តិ វិចាចេន្តិ កកំ ហិ នាម ទេវទត្តោ
 ភកវតោ សជ្ឈុកេនាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កកេនាយាតិ ។
 អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ
 ឌីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា
 ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ឌីយន្តិ វិចាចេន្តិ កកំ ហិ
 នាម ទេវទត្តោ សជ្ឈុកេនាយ បរក្កមិស្សតិ ចក្កកេ-
 នាយាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អរោចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បកវណោ ភិក្ខុសជ្ឈំ សន្និចាតាបេត្វា ទេវទត្តំ បដិបុច្ឆិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ត្វំ ទេវទត្តំ សជ្ឈុកេនាយ
 បរក្កមសិ ចក្កកេនាយាតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[២៩៣] បណ្តាមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សទាំងឡាយណា ជាអ្នក
 ឥតសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា មានប្រាជ្ញាថោកថយ ទើបមនុស្សទាំងនោះពោល
 យ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈទាំងនេះឯង ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ជាអ្នក
 កម្ចាត់កិលេសធម៌ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តក្នុងធម៌ដ៏ផ្លូវផង ចំណែកព្រះសមណ-
 គោតម ជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្មោកដោយបច្ច័យមានចីវរបច្ច័យជាដើម តែងត្រិះរិះ
 ដោយបច្ច័យមានចីវរបច្ច័យជាដើមដ៏ច្រើន ។ ពួកមនុស្សណា ជាអ្នកមាន
 សទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា ពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស
 តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនគួរសោះនឹងខំប្រឹងទម្លាយសង្ឃ
 ទម្លាយចក្ររបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្ស
 ទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ (ដូច្នោះ) ។ ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយឯណា ជាអ្នកប្រាជ្ញាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស
 តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនសមបីបើខ្លះខ្លះដើម្បីទម្លាយ
 សង្ឃ ដើម្បីទម្លាយចក្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏ទ្រង់
 ជោគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ទេវទត្តក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។
 នៃទេវទត្ត គេថាអ្នកឯង ព្យាយាមទម្លាយសង្ឃ ទម្លាយចក្រ ពិតមែនឬ ។
 ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន ។

តេសកណ្តោ ទសមសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិ

វិកហិ ពុទ្ធា ភក្កវា អនុច្ឆរិកំ មោឃបុរិស ។ បេ ។
 កងំ ហិ ឆាម តំ មោឃបុរិស សង្ឃកេនាយ
 បរក្កមិស្សសិ ចក្កកេនាយ នេតំ មោឃបុរិស អប្ប-
 សន្នាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បរក្កមេយ្យ
 កេននសំវត្តនិកំ វា អធិការណំ សមាទាយ បក្កយ្ហ
 តិដ្ឋេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វចនីយោ
 មា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បរក្កមិ
 កេននសំវត្តនិកំ វា អធិការណំ សមាទាយ បក្កយ្ហ
 អដ្ឋាសិ សមេតាយស្មា សង្ឃេន សមត្តោ ហិ សង្ឃោ
 សម្មោទមាដោ អវិរទមាដោ ឯកុទ្ទេសោ ផាសុ វិហា-
 រតីតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វុច្ចមាដោ តថេវ
 បក្កល្ខោយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវតតិយំ សម-
 នុកាសិតញោ តស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។ យាវតតិយញោ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១០ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគតិះដៀលថា នៃមោឃបុរស មិនសមគួរ
សោះ ។ បេ ។ មោឃបុរស ហេតុម្តេចហ្ន៎ បានជាអ្នកឯងខំព្យាយាម
ទម្លាយសង្ឃ ទម្លាយចក្រ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
ថា ភិក្ខុណាមួយព្យាយាមដើម្បីទម្លាយសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
ផ្តងឡើងនូវអធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុនោះដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោក
ម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ ឬប្រកាន់
ផ្តងឡើងនូវអធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ សូម
លោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះថា ព្រះសង្ឃព្រម-
ព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជា
សុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោល (ហាម) យ៉ាង
នេះហើយ នៅប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំង-
ឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ពោលប្រដៅហាមប្រាម) ជាកំណត់
បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់សង្ឃភេទកម្មនោះ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ

សមនុកាសិយមាណោ តំ បដិទិស្សន្ទេយ្យ ឥច្ចេតំ

កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្ទេយ្យ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២៩៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ

ភិក្ខុតិ ។ សមក្កោ ឆាម សង្ឃោ សមាទសំវាសកោ

សមាទសីមាយ បិតោ ។ ភេទាយ បរក្កមេយ្យាតិ

កចំ ឥមេ នាណា អស្សុ វិណា អស្សុ វត្តា អស្សុតិ

បក្ខំ បរិយេសតិ កលំ ពន្ធតិ ។ ភេទនសំវត្តនិកំ

វា អធិការណ៍និ អដ្ឋារសភេទការវត្ថុនិ ។ សមាទា-

យាតិ អាទាយ ។ បក្កយ្ហាតិ ទីបេយ្យ ។ តិដ្ឋេយ្យាតិ

ន បដិទិស្សន្ទេយ្យ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

សូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះបានលះ-
បង់សង្ឃភេទកម្មនោះចេញ ការលះបង់បាននេះ ជាការប្រពៃ បើភិក្ខុនោះ
មិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២៩២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយពិស្តារ ក្នុង
បារាជិកកណ្តាសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។ សង្ឃដែលមានសំវាសស្មើគ្នា
ស្ថិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ហៅថា ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ពាក្យថា ព្យាយាម
ដើម្បីបំបែក គឺភិក្ខុស្វែងរកបក្ខពួកចង់ជាគណៈដោយចិត្តបំណងថា ធ្វើ
ម្តេចឲ្យភិក្ខុពួកនេះនៅផ្សេង ។ គ្នា បែកគ្នាជាពួកជាកង ។ ពាក្យថា
អធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា គឺបានដល់រឿងដែលជាហេតុធ្វើ
ឲ្យបែកគ្នាមាន ១៨^(១) ប្រការ ។ ពាក្យថា ប្រកាន់ គឺកាន់យក ។
ពាក្យថា ផ្គងឡើង គឺសំដែង ។ ពាក្យថា តាំងនៅ គឺមិនលះបង់ ។

១ សំដែងអធិមថា ជាធិម ។ ២ សំដែងធិមថា ជាអធិម ។ ៣ សំដែងអវិន័យថា ជាវិន័យ ។
៤ សំដែងវិន័យថាជាអវិន័យ ។ ៥ ពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែង ថាព្រះតថាគតបានសំ-
ដែង ។ ៦ ពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសំដែងថាព្រះតថាគតមិនបានសំដែង ។ ៧ អំពើដែលព្រះ
តថាគតមិនបានសន្សំទុកមក ថាព្រះតថាគតបានសន្សំទុកមក ។ ៨ ដែលព្រះតថាគតបានសន្សំ
ទុកមក ថាព្រះតថាគតមិនបានសន្សំទុកមក ។ ៩ សេចក្តីដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាព្រះ
តថាគតបានបញ្ញត្តិ ។ ១០ ដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាមិនបានបញ្ញត្តិ ។ ១១ សំដែងអំពី
អនាបត្តិថាជាអាបត្តិ ។ ១២ សំដែងអំពីអាបត្តិថាអនាបត្តិ ។ ១៣ សំដែងលហុកាបត្តិថាជា

តេសកណ្ណោ ទសមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គេ បញ្ញត្តិ

[២៩៥] សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ សង្ឃកេនកោ
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណន្តិ តេហិ វត្តព្វោ មា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស
 កេនាយ បរក្កមិ កេននសំវត្តនិកំ វា អធិការណំ
 សមាទាយ បក្កយ្ហ អជ្ជាសិ សមេតាយស្មា សង្ឃេន
 សមក្កោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមាណោ អវិវេទមាណោ
 ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហរតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ
 តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិទិស្សន្តតិ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្តតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 សុត្វា ន វេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សោ ភិក្ខុ

គេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១០ សិក្ខាបទវិភង្គ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

[២៩៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះឯង ។
 ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត (ក្រៅពីភិក្ខុដែល
 បំបែកសង្ឃនោះ) ។ ភិក្ខុណាបានឃើញ ឬបានឮ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះថា លោកម្ចាស់ កុំព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្គង់ឡើង នូវអធិករណៈ
 ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹង
 សង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មាន
 ឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវ
 ពោល (ហាម) ជាគម្រប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគម្រប់
 បីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះ លះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អ
 ណាស់ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយ
 មិនពោល (ហាម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវតែភិក្ខុ
 គរុកាបត្តិ ។ ១៤ សំដែងគរុកាបត្តិថា ជាលហុកាបត្តិ ។ ១៥ សំដែងសាវសេសាបត្តិ (អាបត្តិ
 ៥ កង លើកអាបត្តិបារាជិក និងសង្ឃាទិសេសចេញ) ថាជាអនវសេសាបត្តិ (គឺបារាជិកនិង
 សង្ឃាទិសេស) ។ ១៦ សំដែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ ។ ១៧ សំដែងទុដ្ឋល្លាបត្តិ
 ថាជាអទុដ្ឋល្លាបត្តិ ។ ១៨ សំដែងអទុដ្ឋល្លាបត្តិថា ជាទុដ្ឋល្លាបត្តិ ។

(មានក្នុងគម្ពីរចូលវគ្គ ត្រង់សង្ឃភេទខន្ធក)

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

សង្ឃមជ្ឈិមិ អាកខ្លឹត្វា វត្តព្វោ មា អាយស្មា សមគ្គស្ស
 សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមិ ភេទនសំវត្តនិកំ វា
 អធិការណំ សមាទាយ បត្តយ្ហ អដ្ឋាសិ សមេតាយស្មា
 សង្ឃេន សមត្តោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមាណោ អវិរទមាណោ
 ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ
 តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិទិស្សន្ទតិ ឥច្ចតំ
 កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

[២៩៦] សោ ភិក្ខុ សមនុកាសិតព្វោ ។ ឯវព្វោ
 បន ភិក្ខុវេ សមនុកាសិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស
 ភេទាយ បរក្កមតិ ។ សោ តំ វត្តំ នប្បដិទិស្សន្ទតិ ។
 យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ

និយមិដក មហាវិភង្គ

ទាំងឡាយចាប់ទាញមកកាន់កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយពោល (ហាម) ថា
 លោកម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
 ផ្តងឡើងនូវអធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាឡើយ សូមឲ្យលោក
 ម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយ
 រកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ជាគម្រប់
 ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគម្រប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះ
 លះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុ
 នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[២៩៦] ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់ភិក្ខុនោះ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ
 គឺភិក្ខុដែលឆ្លៀវឆ្លាសអង្គអាច គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។
 បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម

តេសកល្លោ ទសមសង្ឃាទិសេសស្ស សមនុភាសនា

សមនុភាសេយ្យ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តជ្ជាមោ ភិក្ខុ សមក្កស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្ក-
 មតិ ។ សោ តំ វត្ថុ នប្បដិជិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ
 ឥត្តជ្ជាមំ ភិក្ខុ សមនុភាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្ស-
 ក្កាយ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភិក្ខុនោ
 សមនុភាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ សោ
 តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ
 ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។
 សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តជ្ជាមោ
 ភិក្ខុ សមក្កស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមតិ ។
 សោ តំ វត្ថុ នប្បដិជិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមំ ភិក្ខុ
 សមនុភាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ ។ យស្សា-
 យស្មតោ ខមតិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា
 តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១០ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម

(ហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ នេះជាញត្តិ
 (វាចាប្រកាសដល់សង្ឃ) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រម
 ព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រ
 សមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។
 ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ
 សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិន
 សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមឲ្យលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។
 ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជា
 គម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុ
 នេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុ
 នោះ មិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម)
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះចេញ ។ ការសូត្រប្រាប់
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 ណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សមនុកដ្ឋោ សង្ឃេន
 ឥត្តន្តាមោ ភិក្ខុ តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។ ខមតិ
 សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២៩៧] ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ធុលូច្ច-
 យា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបជ្ជន្តស្ស ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ
 កម្មវាចាហិ ធុលូច្ចយា បដិប្បស្សម្ពន្តិ ។ សង្ឃាទិសេ-
 សោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[២៩៨] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

លោកម្ចាស់អង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ព្រះសង្ឃបាន
សូត្រសមនុភាសនកម្មហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមនុភាសន-
កម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូម
ចាំទុកនូវពាក្យនេះដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[២៩៧] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
(កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ
(កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។ កាលបើភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដ
ដែលភិក្ខុនោះ ត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិបុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែល
ភិក្ខុនោះ ត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាជាគម្រប់ពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង ។
ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១
សង្ឃាទិសេសខាងដើមមកហើយ ។

[២៩៨] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្ម ដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌
ថា កម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (សង្ឃភេទកម្មនោះ) ភិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្ម

តេរសកណ្ណោ ទសមសង្ឃាទិសេសស្ស អនាបត្តិ

នប្បដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្ម-
 កម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា នប្បដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 [២៩៩] អនាបត្តិ អសមនុកាសន្តស្ស បដិទិស្ស-
 ជន្តស្ស ឧម្ពត្តកស្ស^(១) អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឥតោ បរំ ឱរោបិយបោត្តកេយេវ ខិត្តចិត្តស្ស វេទនដ្ឋស្សាតិ ទិស្សតិ ។

តេរសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១០ និយាយអំពីអនាបត្តិ

ដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (គឺនៅប្រកាន់) ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃ
 ធ្វើត្រូវតាមធម៌ថា កម្មមិនត្រូវតាមធម៌ មិនលះបង់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើមិនត្រូវ
 តាមធម៌ថា កម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ ។
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ថា កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុ
 នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[២៩៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាស
 ហាម ដល់ភិក្ខុដែលបានលះបង់ (សង្ឃភេទកម្ម) ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់
 ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេសទី ១០ ចប់ ។

ឯកាទសមសង្ឃាទិសេសំ

[៣០០] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា រាជគហោ
វិហារតិ វេន្យុវេន កលន្ទកណិវាបេ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ទេវទត្តោ សង្ឃកេនាយ បរក្កមតិ ចក្កកេនាយ ។
ភិក្ខុ ឯវមាបំសុ អធម្មវាទី ទេវទត្តោ អរិយវាទី
ទេវទត្តោ កងំ ហិ នាម ទេវទត្តោ សង្ឃកេនាយ
បរក្កមិស្សតិ ចក្កកេនាយាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិ-
កោ កងមោរកតិស្សកោ ខណ្ឌទេវិយា បុត្តោ សមុ-
ទ្ទទត្តោ តេ ភិក្ខុ ឯតទវេចំ មា អាយស្មន្តោ ឯវំ
អវចុត្ត ធម្មវាទី ទេវទត្តោ វិទយវាទី ទេវទត្តោ អម្ពា-
កញ្ច ទេវទត្តោ ធន្ទញ្ច វុចិញ្ច អានាយ វេហារតិ
ជានាតិ នោ ភាសតិ អម្ពាគម្យេតំ ខមតីតិ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ វិយន្តិ វិចាចេន្តិ
កងំ ហិ នាម ភិក្ខុ ទេវទត្តស្ស សង្ឃកេនាយ
បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា ភវិស្សន្តិ វត្តវាទកាតិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១១

[៣០០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានឥស្សរិយយស ទ្រង់ប្រថាប់ក្នុង វត្តវេឡុវន ជាទីដែលស្ដេចប្រទានចំណីដល់សត្វកង្កែបក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។

សម័យនោះឯង ទេវទត្តភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បីបំបែកចក្រ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ទេវទត្តជាអ្នកពោលខុសធម៌ ទេវទត្តជា អ្នកពោលខុសវិន័យ ទេវទត្តមិនគួរបើនឹងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បី បំបែកចក្រ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបកោកាលិក- ភិក្ខុ ក៏ដកខោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវីបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ធទត្តភិក្ខុ ក៏ពោលពាក្យ នេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំពោលយ៉ាងហ្នឹង ទេវទត្តពោលត្រូវតាមធម៌ ទេវទត្តពោលត្រូវតាមវិន័យ ម្យ៉ាងទៀត ទេវទត្ត កាន់យកសេចក្ដីពេញចិត្ត និងសេចក្ដីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ហើយទើប ពោល លោកដឹង (សេចក្ដីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង) ទើបពោល អំពើដែលលោកបានធ្វើមកនេះ ក៏សមគួរដល់យើងទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង- ឡាយណាជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ហេតុម្ដេចហ្ន៎ បានជាភិក្ខុទាំងឡាយប្រព្រឹត្ត តាមទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។

តេរសកណ្តោ ឯកាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិ

អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
 អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិនានេ ឯតស្មី បកវណោ
 ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិចាតាបេត្វា ភិក្ខុ បដិបុច្ឆិ សង្ឃំ កិវ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទេវទត្ថស្ស សង្ឃកេទាយ បរក្កមន្តស្ស
 អនុវត្តកា វត្តវាទកាតិ ។ សង្ឃំ ភកវាតិ ។ វិកហិ
 ពុទ្ធា ភកវា អនុច្ឆរិកំ ភិក្ខុវេ តេសំ មោឃបុរិសានំ
 ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខុវេ មោឃបុរិសា
 ទេវទត្ថស្ស សង្ឃកេទាយ បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា
 ភវិស្សន្តិ វត្តវាទកា នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខា-
 បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ តស្សេវ ខោ បន ភិក្ខុស្ស
 ភិក្ខុ ហោន្តិ អនុវត្តកា វត្តវាទកា ឯកោ វា ទ្វេ
 វា តយោ វា តេ ឯវំ វទេយ្យំ មា អាយស្មន្តោ
 ឯតំ ភិក្ខុំ កិក្ខុំ អវចុត្ត ឧម្មវាជី ចេសោ ភិក្ខុ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១១ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ខណៈនោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់
 ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខណៈ
 នោះថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា មានពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្តភិក្ខុ
 ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ពិតមែនឬ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានឥស្សរិយយសទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អំពើដែលមោឃបុរសទាំងនោះបានធ្វើ មិនសមគួរទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុម្តេច ក៏ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តតាម
 ទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក នៃ
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះឯង និងជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក
 ហើយពួកភិក្ខុទាំងនោះពោលហាម ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែលជាភិក្ខុបរិសុទ្ធ)
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយកុំពោល
 ពាក្យបន្តិចបន្តួចនឹងភិក្ខុនេះ ព្រោះភិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

វិនយវាទី ចេសោ ភិក្ខុ អម្ពាគព្វេសោ ភិក្ខុ ឆន្ទព្វ
 រុចិព្វ អាទាយ វេហាវតី ជាតាតិ នោ កាសតិ អម្ពាគ-
 ម្បតំ ខមតីតិ ។ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វចនីយា
 មា អាយស្មន្តោ ឯវំ អវចុត្ត ន ចេសោ ភិក្ខុ
 ឆម្ពាទី ន ចេសោ ភិក្ខុ វិនយវាទី មា អាយស្មន្តាធម្មិ
 សង្ឃកេនោ រុចិត្ត សមេតាយស្មន្តានំ សង្ឃេន សមក្កោ
 ហិ សង្ឃោ សម្មោទមាណោ អវិទមាណោ ឯកុទ្ទេសោ
 ធាសុ វិហាវតីតិ ។ ឯវព្វ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ រុចមាណ
 តថេវ បក្កល្ខោយ្យំ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវតតិយំ សម-
 នុកាសិតព្វា តស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។ យាវតតិយព្វោ
 សមនុកាសិយមាណា តំ បដិទិស្សន្ទេយ្យំ ឥច្ចេតំ កុសលំ
 នោ ចេ បដិទិស្សន្ទេយ្យំ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនេះកាន់យក
 សេចក្តីពេញចិត្តនិងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ទើបពោល លោកដឹង
 សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង ទើបពោល អំពើនេះក៏គាប់ចិត្ត
 ដល់យើងទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែល
 បរិសុទ្ធ) ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោល
 យ៉ាងហ្នឹង ព្រោះភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះ
 មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគាប់
 ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ព្រមព្រៀងជាមួយ
 នឹងសង្ឃទៅ ព្រោះព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា
 មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅសប្បាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ កាលដែល
 ភិក្ខុទាំងឡាយពោលហាមយ៉ាងនេះ ក៏នៅប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល
 ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈគម្រប់
 បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវកម្មនោះ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រ
 សមនុភាសនកម្មដល់គម្រប់បីដងហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ លះបង់នូវ
 រឿងនោះចេញ ការលះបង់បានយ៉ាងនេះជាការល្អណាស់ បើមិនលះ-
 បង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេសកណ្ណោ ឯកាទសមសង្ខាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[៣០១] តស្សេវ ខោ បដាតិ តស្ស សង្ខត្តេ-
 ទកស្ស ភិក្ខុនោ ។ ភិក្ខុ ហោន្តិតិ អញ្ញេ ភិក្ខុ
 ហោន្តិ ។ អនុវត្តកាតិ យំទិដ្ឋិកោ ហោតិ យំខន្តិកោ
 យំរុចិកោ តេហិ តំទិដ្ឋិកា ហោន្តិ តំខន្តិកា តំរុចិកា ។
 វត្តវាទកាតិ តស្ស វណ្ណាយ បក្ខាយ បិតា ហោន្តិ ។
 ឯកោ វា ទ្វេ វា តយោ វាតិ ឯកោ វា ហោតិ
 ទ្វេ វា តយោ វា តេ ឯវំ វាយេយ្យំ មា អាយស្មន្តោ
 ឯតំ ភិក្ខុំ កិក្ខុំ អវចុត្ត ធម្មវាទី ចេសោ ភិក្ខុំ វិនយវាទី
 ចេសោ ភិក្ខុំ អម្ពាគព្វេសោ ភិក្ខុំ ធន្ទព្វា រុចិព្វា
 អាទាយ វោហាវតិ ជាដាតិ នោ កាសតិ អម្ពា-
 កម្មេតំ ខមតីតិ ។

[៣០២] តេ ភិក្ខុតិ យេ តេ អនុវត្តកា ភិក្ខុ ។
 ភិក្ខុហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណាន្តិ តេហិ វត្តព្វា មា អាយស្មន្តោ ឯវំ អវចុត្ត

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១១ សិក្ខាបទវិភង្គ

[៣០១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនោះឯង គឺភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ។
 ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
 តាម គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃយល់ឃើញ ត្រូវចិត្ត គាប់ចិត្តកម្មណា ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ក៏យល់តាម ត្រូវចិត្តតាម គាប់ចិត្តតាមនូវកម្មនោះដែរ ។ ពាក្យថា
 ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក គឺតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសរសើរនូវភិក្ខុ ជាអ្នកបំបែក
 សង្ឃនោះផង ក្នុងពួកនៃភិក្ខុនោះផង ។ ពាក្យថា មួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី
 គឺភិក្ខុមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ភិក្ខុទាំងនោះពោលនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ
 យ៉ាងនេះថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលពាក្យបន្តិច-
 បន្តួចនឹងភិក្ខុនេះ ភិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះជាអ្នក
 ពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនេះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត
 នឹងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល លោកដឹង (សេចក្តី
 ពេញចិត្តជាដើម) របស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល អំពើដែលលោកធ្វើ
 នេះ ក៏សមគួរដល់ពួកយើង ។

[៣០២] ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាម
 អម្បាលនោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុឯទៀត
 (ក្រៅពីសង្ឃភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុដែលបានឃើញ បានឮគប្បី
 ពោលថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

ន ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ន ចេសោ ភិក្ខុ វិនយវាទី មា
 អាយស្មន្តានម្បិ សង្ឃកេនោ រុច្ចិត្ត សមេតាយស្មន្តានំ
 សង្ឃេន សមក្កោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមាណោ អវិរេទមាណោ
 ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វា តតិយម្បិ
 វត្តព្វា ។ សចេ បដិទិស្សន្តន្តិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ
 ចេ បដិទិស្សន្តន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សុត្វា ន
 វេទន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈបិ
 អាគខ្សិក្ខា វត្តព្វា មា អាយស្មន្តោ ឯវំ អវុត្ត ន
 ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ន ចេសោ ភិក្ខុ វិនយវាទី
 មា អាយស្មន្តានម្បិ សង្ឃកេនោ រុច្ចិត្ត សមេតាយ-
 ស្មន្តានំ សង្ឃេន សមក្កោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមាណោ
 អវិរេទមាណោ ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ
 វត្តព្វា តតិយម្បិ វត្តព្វា ។ សចេ បដិទិស្សន្តន្តិ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្តន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោល
ត្រូវតាមវិន័យផង សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភេទ
ឡើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះ
សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែង
នៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលជាគម្រប់ពីរដងផង ត្រូវ
ពោលជាគម្រប់បីដងផង ។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះ លះបង់រឿងនោះបាន ការ
លះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួក
ភិក្ខុឯទៀតឮហើយមិនពោលហាមប្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយត្រូវនាំគ្នាចាប់ទាញភិក្ខុទាំងនោះ មកកាន់កណ្តាលជំនុំសង្ឃ
ហើយពោលហាមថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង
ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ទេ ភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោល
ត្រូវតាមវិន័យទេ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ
សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃ
ព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែង
នៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលហាម ជាគម្រប់ពីរដងផង
ជាគម្រប់បីដងផង ។ បើលោកទាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់
បាននេះ ជាការឥតទោស បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

តេសកណ្តោ ឯកាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស សមនុកាសនា

[៣០៣] តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ សមនុកាសិតព្វា ។
 ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ សមនុកាសិតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
 សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមោ ច ឥត្តជ្ជាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តជ្ជាមស្ស
 ភិក្ខុនោ សង្ឃកេទាយ បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា វត្ត-
 វាទកា ។ តេ តំ វត្ថុ នប្បដិទិស្សជ្ជន្តិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមព្វា ឥត្តជ្ជាមព្វា ភិក្ខុ សម-
 នុកាសេយ្យ តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមោ ច
 ឥត្តជ្ជាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តជ្ជាមស្ស ភិក្ខុនោ សង្ឃកេទាយ
 បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា វត្តវាទកា ។ តេ តំ វត្ថុ
 នប្បដិទិស្សជ្ជន្តិ ។ សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមព្វា ឥត្តជ្ជាមព្វា
 ភិក្ខុ សមនុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។
 យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តជ្ជាមស្ស ច ឥត្តជ្ជាមស្ស ច
 ភិក្ខុនំ សមនុកាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១១ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម

[៣០៣] ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯភិក្ខុទាំងនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃគប្បី
សូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលទ្វាសប្រតិពលគប្បីផ្សេង
សង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យ
របស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
តាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ហើយជា
អ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនលះបង់វត្ថុនោះទេ ។ បើ
សមនុភាសនកម្ម មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រស-
មនុភាសនកម្មហាមពួកភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យ
លះលែងនូវរឿងនោះចេញ ។ វាចានេះសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។
បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយ
មានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ
ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះ មិនលះបង់នូវរឿងនោះទេ ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មហាម
ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង មានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿង
នោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្យី ឯតមត្ថំ វោមិ ។ បេ ។ តតិយម្យី ឯតមត្ថំ
 វោមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមោ ច
 ឥត្តន្ទាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សង្ឃកេនាយ
 បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា វត្តវាទកា ។ តេ តំ វត្ថុ
 នប្បដិទិស្សន្តន្តិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមញ្ច ឥត្តន្ទាមញ្ច
 ភិក្ខុ សមនុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្តាយ ។
 យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ច ឥត្តន្ទាមស្ស ច
 ភិក្ខុនំ សមនុកាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្តាយ
 សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 សមនុកដ្ឋា សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមោ ច ឥត្តន្ទាមោ ច ភិក្ខុ
 តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្តាយ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្ថា
 តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា
 សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះ ពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់ពីរដង
 ផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែក
 សង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនលះបង់រឿងនោះ
 ទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មហាម
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ សម
 គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិន
 សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង គឺព្រះសង្ឃបានសូត្រសមនុភា-
 សនកម្មរួចហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ ។ (សមនុភាសនកម្មនោះ)
 សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក
 នូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

តេសកណ្តោ ឯកាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិវារោ

[៣០៤] ញត្តិយា ទុក្ខងំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ មុល្លច្ច-
 យា កម្មវាចាហិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តានំ ញត្តិយា ទុក្ខងំ ទ្វីហិ
 កម្មវាចាហិ មុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ពន្ធិ ។ ទ្វេ តយោ
 ឯកតោ សមនុកាសិតញា តទុត្តិ ន សមនុកាសិ-
 តញា ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ
 សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[៣០៥] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ នប្បដិទិស្សជ្ជន្តិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកា នប្ប-
 ដិទិស្សជ្ជន្តិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១១ និយាយអំពីវារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[៣០៤] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ
 (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុទាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែល
 ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិបុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែល
 ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង ។
 សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមប្រាមភិក្ខុពីរ (ឬ) បីអង្គ ក្នុងទីជា
 មួយគ្នាបាន បើភិក្ខុច្រើនជាងចំនួននោះឡើងទៅ សង្ឃមិនគប្បីសូត្រទេ ។
 ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទទី ១ ខាងដើម
 រួចហើយ ។

[៣០៥] ភិក្ខុទាំងឡាយ (ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុបំបែកសង្ឃ) មាន
 សេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្ម ដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ថា កម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌
 តែមិនលះបង់ចោល (គឺនៅប្រព្រឹត្តដដែល) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មដែលត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់
 ចោល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

អធម្មកម្មសញ្ញី នប្បដិទិស្សន្ទន្តិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្ខ-
ជស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣០៦] អនាបត្តិ អសមនុភាសន្តានំ បដិទិស្សន្ទ-
ន្តានំ ឧម្ពត្តកានំ ទិត្តចិត្តានំ វេទនដ្ឋានំ អាទិកម្មិ-
កានន្តិ ។

ឯកាទសមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ក្នុងកម្មដែលត្រូវតាមធម៌ថា កម្មមិនត្រូវតាមធម៌វិញ តែមិនលះបង់ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែល
 មិនត្រូវតាមធម៌ថា កម្មត្រូវតាមធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មាន
 សេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 មានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលមិនត្រូវតាមធម៌ថា កម្មមិនត្រូវតាមធម៌
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ ។

[៣០៦] អាបត្តិមិនមាន ដល់ពួកភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រសមនុ-
 ភាសនកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុដែលបានលះបង់ ដល់ពួកភិក្ខុឆ្គួត ដល់ពួក
 ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ដល់ពួកភិក្ខុមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ដល់ពួកភិក្ខុ
 ជាអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេសទី ១១ ចប់ ។

ទ្វាទសមសង្ខារទិសេសំ

[៣០៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា កោសម្ពិយំ
វិហរតិ យោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាយស្មា ឆន្នោ អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ មា
អារុសោ ឆន្ន ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ ឯវំ
វេទតិ កី នុ ខោ នាម តុម្កេ អារុសោ មំ វត្ថុពុំ មញ្ញថ
អហំ ខោ នាម តុម្កេ វេទយំ អម្ពាតំ ពុទ្ធា អម្ពាតំ
ឆម្មោ អម្ពាតំ អយ្យបុត្តេន ឆម្មោ អភិសមិតោ សេយ្យ-
ថាបិ នាម មហាវតោ វាយន្តោ តិណាកដ្ឋបណ្ណសដំ^(១)
ឯកតោ ឧស្សាទេយ្យ^(២) សេយ្យថាបិ វា បន នដី
បព្វតេយ្យា សង្ខេសេវាលបណាតំ ឯកតោ ឧស្សាទេយ្យ
ឯវមេវ តុម្កេ នាណាមា នាណាកោត្តា នាណាជច្ចា នាណ-
កុលា បព្វជិតា ឯកតោ ឧស្សាទិតា^(៣) កី នុ ខោ
នាម តុម្កេ អារុសោ មំ វត្ថុពុំ មញ្ញថ អហំ ខោ នាម

១ ឱ. ម. តិណាកដ្ឋបណ្ណកសដំ ។ ២ ឧស្សាទេយ្យ ។ ៣ ឱ. ម. ឧស្សាទិតា ។

សង្ឃាទិសេសទី ១២

[៣០៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអ្នកមានឥស្សរិយយស ទ្រង់ប្រថាប់នៅឃោសិតារាម ក្បែរក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង ឆន្ទកិក្ខុ ដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តអនាចារ (មានយាទមិនសមគួរផ្សេង ៗ) ។ កិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោឆន្ទ លោកកុំធ្វើអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះ អំពើនេះមិនសមគួរទេ ។ ឆន្ទកិក្ខុនោះឆ្លើយទៅវិញថា អាវុសោ លោកទាំងឡាយសំគាល់ថា លោកត្រូវពោលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេ តើ ទើបត្រូវប្រដៅលោកទាំងឡាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុគ្គលរបស់យើង បានត្រាស់ដឹងនូវព្រះធម៌ ដូចខ្យល់ព្យុះជំបក់បោកប្រមូលយកស្មៅ កំណាត់ឈើ ស្លឹកឈើនិង សំណាត់មកមូលជាមួយគ្នា ឬថាដូចជាទឹកស្ទឹងដែលហូរចុះចាកភ្នំតែង ប្រមូលក្នុងយកនូវចកធំ សារាយ និងចកបាយទាមក្រុមជាមួយគ្នាបាន មាន ឧបមាយ៉ាងណាមិញ លោកទាំងឡាយមានឈ្មោះផ្សេង ៗ មានគោត្រ ផ្សេង ៗ មានជាតិផ្សេង ៗ ចេញចាកត្រកូលផ្សេង ៗ ហើយបួស គឺគេប្រមូល មកឲ្យមូលត្រកូលគ្នា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង នៃអាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយនៅសំគាល់ថា លោកត្រូវពោលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេតើ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

តុម្កេ វេយ្យំ អម្ពាភំ ពុទ្ធា អម្ពាភំ ធម្មោ អម្ពាភំ
 អយ្យបុត្តេន ធម្មោ អភិសមិតោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា សន្និដោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា
 តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម
 អាយស្មា នន្នោ ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ
 អត្តានំ អវចនីយំ ករិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ ភកវា
 ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតា-
 បេត្វា អាយស្មន្តំ នន្តំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តំ
 នន្ត ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ
 កហេសីតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិកហិ ពុទ្ធា
 ភកវា អនុច្ឆរិកំ មោឃបុរិស ។ បេ ។ អករណីយំ កថំ
 ហិ នាម តំ មោឃបុរិស ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ
 វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ ករិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ទើបត្រូវប្រដៅលោកទាំងឡាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះ
 ធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុត្តរបស់យើងបានត្រាស់ដឹងនូវព្រះធម៌ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស មានសេចក្តីអៀន
 ខ្មាស មានសេចក្តីវិវាទ ប្រាថ្នាការសិក្សា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពោលប្រដៅដោយធម៌ ឬដោយសិក្ខាបទដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តទុក មិន
 សមបីបើនឹងធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅមិនបាន ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាប
 ទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឆន្ទ-
 ភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះថា ឆន្ទ ឮថា អ្នកឯង កាលពួកភិក្ខុពោល
 ប្រដៅដោយធម៌ ត្រឡប់ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបានវិញ មែនឬ ។ ឆន្ទ-
 ភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 អ្នកមានឥស្សរិយយសទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស មិនទំនងសោះ
 ។ បេ ។ មិនគួរធ្វើសោះ នែមោឃបុរស ហេតុម្តេច បានជាអ្នកឯង
 កាលពួកភិក្ខុពោលប្រដៅដោយធម៌ (ត្រឡប់) ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោល
 ប្រដៅមិនបានទៅវិញ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់
 ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តេសកណ្ណោ ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ភិក្ខុ បនេវ ទុព្វចូជាតិកោ
 ហោតិ ឧទ្ទេសបរិយាបន្នេសុ សិក្ខាបទេសុ ភិក្ខុហិ
 សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ កកោតិ មា មំ
 អាយស្មន្តោ កិញ្ចិ អវចុត្ត កល្យាណំ វា ចាបកំ
 វា អហាម្យាយស្មន្តោ ន កិញ្ចិ វត្តាមិ កល្យាណំ
 វា ចាបកំ វា វិរមថាយស្មន្តោ មម វចនាយាតិ ។
 សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា
 អត្តានំ អវចនីយំ អកាសិ វចនីយមេវ អាយស្មា
 អត្តានំ កកោតុ អាយស្មាបិ ភិក្ខុ វទេតុ សហធម្មេន
 ភិក្ខុបិ អាយស្មន្តំ វត្តន្តិ សហធម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍា
 ហិ តស្ស ភកវតោ បរិសា យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន
 អញ្ញមញ្ញវជ្ជាបនេនាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វុច្ច-
 មានោ តថេវ បក្កុឡោយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវតតិយំ
 សមនុកាសិតញោ តស្ស បដិទិស្សក្កាយ យាវតតិយញោ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១២ រឿងបញ្ញត្តិ

អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមានជាតិ
 ដែលគេប្រដៅក្រ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅ (ខ្លួន) ដោយធម៌
 ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលរាប់ចូលក្នុងឧទ្ទេស (បុតិមោក្ខ) ធ្វើខ្លួនឲ្យគេ
 ប្រដៅមិនបាន ដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំនិយាយ
 ពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងខ្ញុំឡើយ ចំណែកខ្ញុំក៏នឹងមិនពោល
 ពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែរ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរលោកលែងនិយាយប្រដៅខ្ញុំទៅ ។ ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយពោល (ហាម) យ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួន
 ឲ្យគេប្រដៅមិនបានឡើយ លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅ
 បានផង ចំណែកលោកម្ចាស់ ចូរប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម៌
 (ពុទ្ធបញ្ញត្តិ) សូម្បីពួកភិក្ខុក៏ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ
 ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចម្រើនឡើងដោយ
 ពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា និងដោយញ្ចាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យចេញចាក
 អាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលប្រដៅភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ
 (ភិក្ខុនោះ) ក៏នៅប្រកាន់យ៉ាងហ្នឹងដដែល ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រ
 សមនុភាសនកម្ម (ហាម) ជាគម្រប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវកម្មនោះ

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

សមនុភាសិយមាណោ តំ បដិទិស្សន្នេយ្យ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ ណោ ចេ បដិទិស្សន្នេយ្យ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[៣០៨] ភិក្ខុ បនេវ ទុព្វចូជាតិកោ ហោតីតិ
 ទុព្វច្ចោ ហោតិ ទោវចស្សករណោហិ ធម្មេហិ សមន្នា-
 គតោ អក្ខមោ អប្បទក្ខិណក្កាហិ អនុសាសនី ។

ឧទ្ទេសបរិយាបន្នេសុ សិក្ខាបទេស្វតិ ចាតិមោក្ខបរិ-
 យាបន្នេសុ សិក្ខាបទេសុ ។ ភិក្ខុហីតិ អញ្ញេហិ

ភិក្ខុហិ ។ សហធម្មិកំ នាម យំ ភកវតា បញ្ញត្តំ

សិក្ខាបទំ ឯតំ សហធម្មិកំ នាម ។ តេន វុច្ចមាណោ

អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ មា មំ អាយស្មន្តោ កិញ្ចិ

អវចុត្ត កល្យាណំ វា ចាបកំ វា អហម្បាយស្មន្តោ ន

កិញ្ចិ វត្តាមិ កល្យាណំ វា ចាបកំ វា វិរមថាយស្មន្តោ

មម វចនាយាតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

បើភិក្ខុនោះ កាលពួកភិក្ខុសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដង ហើយលះបង់
រឿងនោះបាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការរួចទោស បើមិនលះបង់ទេ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៣០៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅក្រ គឺជាអ្នក
ដែលគេស្តីប្រដៅបានដោយកម្រ ប្រកបដោយធម៌ ជាហេតុធ្វើឲ្យ
ប្រដៅក្រ មិនអត់ធន់ មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅ ដោយខាងស្តាំ
(មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយគោរព) ។ ពាក្យថា ក្នុងសិក្ខាបទ
ទាំងឡាយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេស គឺក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែល
រាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះបាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា ពួកភិក្ខុ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។
បទដែលឈ្មោះថា សហធម៌ គឺសិក្ខាបទណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បញ្ញត្តិទុក សិក្ខាបទនេះឈ្មោះថា សហធម៌ ។ ភិក្ខុនោះ គេស្តីប្រដៅ
ដោយសហធម៌នោះ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួន មិនឲ្យគេស្តីប្រដៅបាន ដោយ
ពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ កុំនិយាយពាក្យ
បន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តីនឹងខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំក៏មិននិយាយពាក្យ
បន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងពួកលោកម្ចាស់ សូមពួកលោកម្ចាស់
វៀរចាកការពោលប្រដៅខ្ញុំ ។

តេសកណ្ណោ ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[៣០៩] សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ ទុព្វច្ចជាតិកោ
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហិតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ
 យេ សុណាន្តិ តេហិ វត្តព្វោ មា អាយស្មា អត្តានំ
 អវចនីយំ អកាសិ វចនីយមេវ អាយស្មា អត្តានំ
 ករោតុ អាយស្មាបិ ភិក្ខុ វទេតុ សហជម្មេន ភិក្ខុបិ
 អាយស្មន្តំ វត្តន្តិ សហជម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍា ហិ តស្ស
 ភកវតោ បរិសា យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន អញ្ញមញ្ញវដ្ឋាប-
 នេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។
 សចេ បដិនិស្សន្នតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិ-
 ស្សន្នតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សុត្វា ន វទន្តិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈបិ អាកង្គិត្វា
 វត្តព្វោ មា អាយស្មា អត្តានំ អវចនីយំ អកាសិ

តេសកណ្ណ សង្ឃទិសេសទី ១២ ការចែកសិក្ខាបទ

[៣០៩] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅបាន
ដោយក្រនោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកភិក្ខុដទៃ ។
មានអធិប្បាយថា ពួកភិក្ខុណាឃើញ ពួកភិក្ខុណាបានស្តាប់ (ដំណឹង)
ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវពោលថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន
លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅបាន សូម្បីលោកម្ចាស់សោត ក៏ចូរ
ពោលប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម៌ សូម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នឹង
ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្ធរបស់ព្រះដ៏
មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចម្រើនឡើងដោយអាការយ៉ាងនេះ គឺដោយ
កិរិយាពោលជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយញ្ចាំងគ្នានឹងគ្នា ឲ្យចេញ
ចាកអាបត្តិ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយពោល (ហាម) ជាគម្រប់
ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគម្រប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់
បាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយមិនពោល (ហាម) ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីចាប់ភិក្ខុនោះមកកាន់កណ្តាលប្រជុំសង្ឃ
ហើយពោល (ហាម) ថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន

វចនីយមេវ អាយស្មា អត្តានំ កកោតុ អាយស្មាបិ
 ភិក្ខុ វេទតុ សហធម្មេន ភិក្ខុបិ អាយស្មន្តំ វត្តន្តិ
 សហធម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍា ហិ តស្ស ភកវតោ បរិសា
 យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន អញ្ញមញ្ញវដ្ឋាបនេនាតិ ។
 ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិទិ-
 ស្សន្តតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្តតិ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

[៣១០] សោ ភិក្ខុ សមនុភាសិតព្វោ ។ ឯវព្វោ
 បន ភិក្ខុវេ សមនុភាសិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ
 ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ សហ-
 ធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ នប្បដិទិស្សន្តតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសេយ្យ

និយមិដក មហាវិភង្គ

លោកម្ចាស់ចូរធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅបានផង សូម្បីលោកម្ចាស់សោត ក៏
 ចូរពោលប្រដៅពួកភិក្ខុដោយសហធម៌ ចំណែកពួកភិក្ខុវិញ ក៏នឹងពោល
 ប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្ធរបស់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគម្ចាស់នោះ តែងចម្រើនដោយអាការយ៉ាងនេះ គឺដោយកិរិយាពោល
 ពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយកិរិយាញ៉ាំងខ្លួនឲ្យចេញចាក
 អាបត្តិ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយពោលហាម ជាគម្រប់ពីរដងផង
 ត្រូវពោលហាម ជាគម្រប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុលះបង់បាន ការលះបង់យ៉ាងនេះ
 ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣១០] ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុត្រូវសូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុ
 ដែលឆ្ងាសអង់អាច គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាបដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះ
 សង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តី
 ប្រដៅមិនបានវិញ ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ថាបើកម្មមាន
 កាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះសង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម)

តេសកណ្ណោ ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស សមនុភាសនាវិធី

តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុ-
 ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ នប្បដិជិស្សន្ទតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ
 ភិក្ខុំ សមនុភាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ ។
 យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុ-
 ភាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ សោ តុណ្ហាស្ស
 យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
 វនាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វនាមិ ។ សុណាតុ
 មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ នប្បដិជិស្សន្ទតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ
 សមនុភាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សក្កាយ ។ យស្សា-
 យស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១២ វិធីសូត្រសមនុភាសនកម្ម

ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ នេះជាញត្តិ (គឺវាចា
ប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់
ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យ
ប្រកបដោយធម៌ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន ។ ភិក្ខុនោះមិន
លះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមាន
ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម)
ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គ
ណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គ
ណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់
ពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃ
ដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ នៅធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិន
បាន ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសន-
កម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ ការសូត្រ
សមនុភាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីលះបង់រឿងនោះ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស
 នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សមនុកដ្ឋោ សង្ឃេន
 ឥត្តន្តាមោ ភិក្ខុ តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។
 ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣០០] ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ
 មុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបជ្ជន្តស្ស ញត្តិយា
 ទុក្ខដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ មុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ពុទ្ធិ ។
 សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេ-
 សោតិ ។

[៣០២] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ នប្បទិទិស្សជ្ជ-
 តិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិន
 គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ គឺព្រះសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មហើយ ដើម្បី
 ឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមនុភាសនកម្មនោះ គាប់ចិត្តដល់ព្រះសង្ឃ
 ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយា
 ស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៣១១] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ (កាល
 សង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
 កាលបើភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែលភិក្ខុ
 នោះ ត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិបុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះ
 ត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង ។ ពាក្យថា អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារ ក្នុងសិក្ខាបទខាងដើម្បីចហើយ ។

[៣១២] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្ម ដែលប្រកបដោយ
 ធម៌ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្ម ដែលប្រកបដោយធម៌

តេរសកណ្តោ ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសស្ស អនាបត្តិវារោ

នប្បដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា នប្បដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣០៣] អនាបត្តិ អសមនុភាសន្តស្ស បដិទិស្ស-
 ជន្តស្ស ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

តេរសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់
ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង
កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុង
កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដដែរ ។

[៣១៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រសមនុកា-
សនកម្ម ដល់ភិក្ខុលះបង់ស្រឡះ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេសទី ១២ ចប់ ។

តេរសមសង្ឃាទិសេសំ

[៣១៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អស្សជិបុនពូសុកា នាម កិជា-
តិវិស្មី អារាសិកា ហោន្តិ អលន្តិដោ ចាបភិក្ខុ ។ តេ
ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរន្តិ មាលាវន្តំ ពោបេន្តិបិ ពោចាបេ-
ន្តិបិ សិព្វាន្តិបិ សិព្វាបេន្តិបិ ឱចិនន្តិបិ ឱចិនាបេន្តិបិ
កន្តេន្តិបិ កន្តាបេន្តិបិ ឯកតោវណ្ណិកមាលំ កហេន្តិបិ
កាវាបេន្តិបិ ឧកតោវណ្ណិកមាលំ កហេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ
មញ្ជរិកំ កហេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ វិជុតិកំ កហេន្តិបិ
កាវាបេន្តិបិ វដំសកំ កហេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ អាវេជ្ឈំ
កហេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ ឧវច្ឆនំ កហេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១៣

[៣១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅក្នុង
វត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យ
នោះឯង ភិក្ខុពីររូបឈ្មោះអស្សជិ និងបុនពូសុកជាអ្នកនៅក្នុងអាវាសទៀប
កិជាតិវិជនបទ ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស ។ អស្សជិភិក្ខុនិងបុនពូសុកភិក្ខុនោះ
ប្រព្រឹត្តអនាថារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាដោយខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រង់ខ្លះ ធ្វើផ្កា
កម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង
ទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចទង^(១) ខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោម^(២) ខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេ
ឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យ
ធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ។

១ តាមក្នុងអដ្ឋកថា គួរប្រែថា ក្បាច់ក្បូរផ្កាដែលគេធ្វើឲ្យដូចជារល្អីដែលមានផ្កា ។ ២ ក្នុង
អដ្ឋកថា ថាផ្កាកម្រងដែលគេដោតដោយមូល ឬកន្លាស់ ។

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ឃាទិសេសស្ស អស្សជិបុន្ទសុកវត្ថុ

តេ កុលិវត្ថីនំ កុលដីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុ-
 ឡ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ណាកមាលំ ហរន្តិមិ
 ហរាបេន្តិមិ ឧកតោវណ្ណាកមាលំ ហរន្តិមិ ហរាបេន្តិមិ ម-
 ញ្ជរិកំ ហរន្តិមិ ហរាបេន្តិមិ វិជុតិកំ ហរន្តិមិ ហរាបេន្តិមិ
 រដំសកំ ហរន្តិមិ ហរាបេន្តិមិ អាវេជ្យំ ហរន្តិមិ ហរាបេន្តិ-
 មិ ឧវច្ឆនំ ហរន្តិមិ ហរាបេន្តិមិ ។ តេ កុលិវត្ថីហិ
 កុលដីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុឡ្ហាហិ កុលទា-
 សីហិ សន្ធិ ឯកភាជនេមិ ភុញ្ញន្តិ ឯកថាលកេមិ មិរន្តិ
 ឯកាសនេមិ និសីទន្តិ ឯកមព្វេមិ តុវដ្ឋេន្តិ ឯកត្ថរ-
 ណាមិ តុវដ្ឋេន្តិ ឯកចារុរណាមិ^(១) តុវដ្ឋេន្តិ ឯកត្ថរ-
 ណាចារុរណាមិ តុវដ្ឋេន្តិ វិកាលេមិ ភុញ្ញន្តិ មជ្ឈិមិ
 មិរន្តិ មាលាគន្ធវិលេបនំមិ ជារន្តិ នច្ចន្តិមិ កាយន្តិមិ

១ កត្តចិ បោត្តកេ បាបុរណន្តិ បាហោ ទិស្សតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ រឿងអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ

អស្សជិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ ដើម្បីស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល
ស្រីជាកូនប្រសាសនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយ នាំផ្កាកម្រងមាន
ទងទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើចាក់រំលេច
ទងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោម
ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាល
ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀក
ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងទៅខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើគេនាំទៅខ្លះ ។ អស្សជិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុនោះឆាន់ (ភោជន)
ក្នុងភាជន៍មួយ ជាមួយនឹងស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល
ស្រីជាកូនប្រសាសនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹក (ទឹក)
ក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែ
ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ
ដេកលើកម្រាលនិងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ
ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿង ក្រអូប និងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

វាទេន្តិយិ លាសេន្តិយិ នច្ចន្តិយាមិ នច្ចន្តិ នច្ចន្តិយាមិ កា-
 យន្តិ នច្ចន្តិយាមិ វាទេន្តិ នច្ចន្តិយាមិ លាសេន្តិ កាយន្តិ-
 យាមិ នច្ចន្តិ កាយន្តិយាមិ កាយន្តិ កាយន្តិយាមិ វាទេន្តិ
 កាយន្តិយាមិ លាសេន្តិ វាទេន្តិយាមិ នច្ចន្តិ វាទេន្តិយាមិ
 កាយន្តិ វាទេន្តិយាមិ វាទេន្តិ វាទេន្តិយាមិ លាសេន្តិ
 លាសេន្តិយាមិ នច្ចន្តិ លាសេន្តិយាមិ កាយន្តិ លា-
 សេន្តិយាមិ វាទេន្តិ លាសេន្តិយាមិ លាសេន្តិ អដ្ឋបទេមិ
 កីឡន្តិ ទសបទេមិ កីឡន្តិ អាគាសេមិ កីឡន្តិ
 បរិហារបទេមិ កីឡន្តិ សន្តិកាយមិ កីឡន្តិ ខលិ-
 កាយមិ កីឡន្តិ យជិកាយមិ កីឡន្តិ សលាភ-
 ហត្ថេនមិ កីឡន្តិ អក្ខេនមិ កីឡន្តិ បង្កើនេនមិ^(១)
 កីឡន្តិ រុដ្ឋកេនមិ កីឡន្តិ មោក្ខចិកាយមិ កី-
 ឡន្តិ ចិដ្ឋុលកេនមិ កីឡន្តិ បត្តាឡកេនមិ កីឡន្តិ

 ១ ឱ. ម. បង្កើនេនមិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រី
 កំពុងរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំ
 ខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ
 ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀង
 ខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ
 ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ
 រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយ
 ខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុង
 កែក្រាយខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡាប្រាំបី^(១)ខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រ-
 ឡាដប់^(២)ខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងអាកាស^(៣)ខ្លះ លេងផ្លូវវាងដែលខ្លួនគួរ
 វាង^(៤)ខ្លះ លេងផ្កាត់គ្រាប់មានក្រួសជាដើមខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងលាន
 សម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ៊ុនខ្លះ លេងដោយរលាស់ទឹកលាក់ឲ្យទាយរូប
 ខ្លះ លេងអង្គញ់ខ្លះ លេងផ្ទុំប៉ុស្តិ៍ខ្លះ លេងនង្គ័លតូចខ្លះ លេងដាំ
 ដូងខ្លះ លេងកង្គារខ្លះ លេងវាលដីខ្សាច់ (បាយឡូកបាយឡូ) ខ្លះ

១ ចត្រង្គមានក្រឡា ៨ ។ ២ ចត្រង្គមានក្រឡា ១០ នឹងខ្លះប្រែថាបាយខុំ ។ ៣ ចត្រង្គគ្មាន
 ក្តារ លេងថាតែមាត់ទេ ។ ៤ ប្រហែលជាលេងបិទមុខ-បិទពូន ។

តេរសកណ្ណោ តេរសមសង្ខាទិសេសស្ស អស្សជីបុនព្វសុកវត្ថុ

រថកេនបិ កីឡន្តិ ធនុកេនបិ កីឡន្តិ អក្ខរិកាយបិ
 កីឡន្តិ មនេសិកាយបិ កីឡន្តិ យថាវដ្ឋេនបិ
 កីឡន្តិ ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ អស្សស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ
 រថស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ធនុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ថរុស្មិម្បិ
 សិក្ខន្តិ ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ធារន្តិ អស្សស្សបិ
 បុរតោ ធារន្តិ រថស្សបិ បុរតោ ធារន្តិ ធារន្តិបិ
 អាធារន្តិបិ ឧស្សេន្នេន្តិបិ អច្ឆោដេន្តិបិ ជិព្វជ្ឈន្តិបិ
 មុដ្ឋិហិបិ យុជ្ឈន្តិ រដ្ឋមជ្ឈេបិ សដ្ឋាដី បត្តិវិទ្យា
 នច្ចន្តិ^(១) វរំ រទេន្តិ^(២) ឥធន ភកិចិ នច្ចស្សតិ នលាជិកំបិ
 ទេន្តិ វិវិធម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ ។

[៣០៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ ភិក្ខុ
 កាសីសុ វស្សំ វត្តោ សាវត្ថី កច្ឆន្តោ ភក្ខវន្តំ ទស្សនាយ
 យេន កិដាភិវិ តទវសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ
 បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កិដាភិវិ
 បិណ្ឌាយ ចារិសិ ចាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្ក-
 ន្តេន អាណាភិកេន វិណាភិកេន សម្មិញ្ញិកេន បសា-
 វិកេន ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥវិយាបថសម្បន្នោ ។ មនុស្សា

១ ឱ. ម. នច្ចកី ។ ២ ឱ. ម. វ. វទន្តិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ រឿងអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ

លេងរថតូចខ្លះ លេងជួតតូចខ្លះ លេងសរសេរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ លេង
ទាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ខ្លះ លេងកំប្លែងត្រាប់គេខ្លះ ហាត់ដំរីខ្លះ ហាត់
សេះខ្លះ ហាត់រថខ្លះ ហាត់ជួតខ្លះ ហាត់ដងមានដងដាវជាដើមខ្លះ
ស្ទុះរត់ពីមុខដំរីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខរថខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅ
ខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ ស្រែកហើខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ដាល់
គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ឃាដីក្នុងកណ្តាលរោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែល
រាំ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់បួនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃ
លើថ្ងាសខ្លួន និងលើថ្ងាសស្រីរបាំខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេង ។ ខ្លះ ។

[៣១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាំវស្សាក្នុងដែនឈ្មោះកាសិ
រួចហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ដើរទៅត្រង់
កិជាតិវិជនបទ ។ ភិក្ខុនោះឯង ក៏ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រ និងថវ
ក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម មានដំណើរឈានដើរទៅមុខ ឈានថយក្រោយ
ក្រឡេកមើលទៅមុខ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់ចូលនិងលាចេញ
គួរជាទីជ្រះថ្លា ព្រោះភិក្ខុអង្គនោះមានភ្នែកសង្រួមចុះ និងមានឥរិយាបថរម្យទម
ចូលទៅកាន់កិជាតិវិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយ

វិនយបិដកេ មហាវិគង្គោ

តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ ក្លាយំ អពលពលោ^(១) វិយ
មន្ទមន្ទោ វិយ ភាកុដិកភាកុដិកោ វិយ កោ ឥមស្ស
ឧបកតស្ស បិណ្ឌាភំបិ ទស្សតិ អម្ពាភំ បន អយ្យា
អស្សជិបុនពូសុកា សណ្ណា សទិលា សុខសម្ពាសា
មិហិតបុព្វដ្ឋមា ឯហិស្វាតតវាទិនោ អញ្ញាកុដិកា ឧត្តា-
នមុខា បុព្វភាសិនោ តេសំ ខោ នាម បិណ្ឌោ ទាតព្វោ-
តិ ។ អន្ទសា ខោ អញ្ញតរោ ឧចាសកោ តំ ភិក្ខុំ
កិដាតិវិស្មី បិណ្ឌាយ ចរន្តំ ទិស្វាន យេន សោ ភិក្ខុ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯតទរោច
អបិ ភន្តេ បិណ្ឌោ លព្ពតីតិ ។ ន ខោ អារុសោ បិណ្ឌោ
លព្ពតីតិ ។ ឯហិ ភន្តេ យវំ កមិស្សាមាតិ ។ អថខោ សោ
ឧចាសកោ តំ ភិក្ខុំ យវំ នេត្វា កោដេត្វា ឯតទរោច ក-
ហំ ភន្តេ អយ្យា កមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថី ខោ អហំ អារុ-
សោ កមិស្សាមិ ភកវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ តេនហិ ភន្តេ
មម វចនេន ភកវតោ ចានេ សិរសា វន្ត ឯវព្វា វទេហិ

១ កត្តបិ បោត្តកេ អពឡុពឡោតិ បាហោ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ឃើញភិក្ខុនោះហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកអ្វីនេះ ដូចជាសង្ឃមហ្មស ដូចជាទន់ល្មន់ពេក ដូចជាមុខស្រពោនពេក អ្នកណាគេនឹងឲ្យដុំបាយដល់លោកនេះដែលចូលទៅរក (គេនោះ) ចំណែកអស្សជិក្ខុនិងបុរេសុភកិក្ខុជាម្ចាស់យើងពោលពាក្យផ្អែម ពោលពាក្យពីរោះ ពោលពាក្យជាសុខ មានញញឹមញញែមជាមុន តែងនិយាយថា អ្នកចូរមក អ្នកមកល្អហើយ មានមុខមិនស្រពោន មានមុខងើប តែងនិយាយមុន យើងគួរប្រគេនដុំបាយដល់លោកម្ចាស់អស់នោះ ។ ឧបាសកមួយនាក់ បានឃើញភិក្ខុនោះត្រាច់ទៅក្នុងកិជាតិវិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះឃើញហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ថ្វាយបង្គំហើយនិយាយពាក្យនេះថា មេត្តាប្រោសលោកម្ចាស់បានអាហារបិណ្ឌបាតខ្លះដែរឬ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ អាហារបិណ្ឌបាតមិនទាន់បានទេ ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា លោកម្ចាស់សូមនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ ។ ទើបឧបាសកនោះ នាំភិក្ខុនោះទៅផ្ទះ ឲ្យឆាន់ហើយនិយាយពាក្យនេះថា លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ អាត្មានឹងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឧបាសកនោះ ពោលថា បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយត្បូងតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ខាទិសេសស្ស អស្សជីបុនព្វសុកវត្ថុ

ទុដ្ឋោ កន្តោ តិជាតិវិស្វី អាវាសោ អស្សជីបុ-
 នព្វសុកា ធាម តិជាតិវិស្វី អាវាសិកា អលដ្ឋិនោ
 ចាបភិក្ខុ តេ វរុបំ អនាចារំ អាចរន្តិ មាលាវច្ឆំ
 រោមេន្តិមិ រោចាមេន្តិមិ សិញ្ចន្តិមិ សិញ្ចាមេន្តិមិ ឱចិន្តិមិ
 ឱចិន្តាមេន្តិមិ កន្តេន្តិមិ កន្តាមេន្តិមិ ឯកតោវណ្ណាគ^(១)មា-
 លំ ករោន្តិមិ កាវាមេន្តិមិ ឧកតោវណ្ណាគមាលំ ករោន្តិមិ
 កាវាមេន្តិមិ ។ មេ ។ វិវិធម្យំ អនាចារំ អាចរន្តិ យេមិ
 តេ កន្តោ មនុស្សា បុព្វេ សទ្ធា អហោសុំ បសន្នា តេមិ
 ឯតរហិ អស្សន្តា អប្បសន្នា យានិមិ តានិ សជ្ឈុស្ស
 បុព្វេ ធានបថានិ តានិមិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្នានិ វិញ្ញន្តិ
 មេសលា ភិក្ខុ និវេសន្តិ ចាបភិក្ខុ សាធុ កន្តោ កកវា
 តិជាតិវី ភិក្ខុ បហិណោយ្យ យថាយំ តិជាតិវិស្វី
 អាវាសោ សណ្ណាហោយ្យាតិ ។ វេរាវាសោតិ ខោ សោ
 ភិក្ខុ តស្ស ឧចាសកស្ស បដិស្សត្វា^(២) យេន សាវត្ថី
 តេន បក្កាមិ អនុបុព្វេន យេន សាវត្ថី ជេតវនំ

១ កត្តចិ បោត្តកេ វណ្ណកន្តិ បាហោ ទិស្សតិ ។ ២ ឥតោ បរំ ឱរោបិយបោត្តកេ
 ឧដ្ឋាយាសនាតិ ទិស្សតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ រឿងអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស អាវាសក្នុងកិដាគិវិជនបទខូចហើយ ព្រោះភិក្ខុ
 ឈ្មោះអស្សជិនិងភិក្ខុឈ្មោះបុនព្វសុក ជាចៅអាវាស ក្នុងកិដាគិវិជនបទ ជា
 ភិក្ខុលាមកឥតខ្ចាស ភិក្ខុពីររូបនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ
 ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យ
 ស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រង់ខ្លះ
 ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង
 ទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ។ បេ ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានប្រការ
 ផ្សេង ៗ ទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកមនុស្សណា មានសទ្ធា
 ជ្រះថ្លាក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ មនុស្សអស់នោះ គ្មានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លាហើយ
 ទានទាំងឡាយណា (ដែលគេធ្លាប់ឲ្យ) ដល់សង្ឃក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ
 ទានទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យហើយ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏រត់
 ខ្ចាត់ខ្ចាយ នៅតែពួកភិក្ខុលាមក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ បញ្ជូនពួកភិក្ខុទៅកិដាគិវិជនបទ ប្រយោជន៍ឲ្យអាវាសក្នុង
 កិដាគិវិជនបទនេះ រៀបរយល្អឡើងវិញ ។ ភិក្ខុនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យ
 ឧបាសកនោះហើយថា អើអាវុសោ រួចក៏ចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ

ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

[៣០៦] អាចិណ្ឌំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ

អាគន្តុកេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ បទិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ

ភគវា តំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច កច្ចិ ភិក្ខុ ខមនីយំ កច្ចិ

យាបនីយំ កច្ចិ អប្បកិលមថេន អន្ធានំ អាគតោ

កុតោ ច ត្វំ ភិក្ខុ អាគច្ឆសីតិ ។ ខមនីយំ ភគវា

យាបនីយំ ភគវា អប្បកិលមថេន ចាហំ ភន្តេ អន្ធានំ

អាគតោ ឥទាហំ ភន្តេ កាសីសុ វស្សំ វុត្តោ សាវត្ថី

អាគច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យេន កិដាតិវី តទវសី

អថខាហំ ភន្តេ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមា-

នាយ កិដាតិវី បិណ្ឌាយ ចារិសី អទ្ធិសា ខោ មំ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ដោយលំដាប់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងវត្តព្រះជេតពនជាបស់
អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

[៣១៦] ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងធ្វើ
សេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងភិក្ខុជាអាគន្ធក្នុងទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។ ហេតុ
ដូច្នោះ បានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុ សរីរយន្តអ្នកល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលឬ
ទេ^(១) អ្នកមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយមិនសូវនឿយហត់ទេឬ ម្យ៉ាងទៀត អ្នក
ទើបនឹងមកពីទីណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សរីរយន្តខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ធន់បាន ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល
ទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ដោយ
មិនសូវនឿយហត់ទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនៅចាំវស្សា
ក្នុងដែនកាសីនេះ ហើយមកកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានដើរទៅត្រង់កិរិយាជនបទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំព្រះ
អង្គ ស្លៀកស្បង់ហើយ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ចូលទៅកាន់កិរិយាជន-
បទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

១ សូរសេចក្តីសុខទុក្ខ ។

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ឃាទិសេសស្ស អស្សជិបុនព្វសុកវត្ថុ

កន្តេ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ កិជាតិវិស្មី បិណ្ឌោយ
 ចរុំ ទិស្វាន យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ
 អភិវាទេត្វា ឯតទរោច អបិ កន្តេ បិណ្ឌោ លព្ពតីតិ ន ខោ
 អាវុសោ បិណ្ឌោ លព្ពតីតិ ឯហិ កន្តេ យវំ កមិស្សាមាតិ
 អថខោ កន្តេ សោ ឧបាសកោ មំ យវំ នេត្វា កោដេត្វា
 ឯតទរោច កហំ កន្តេ អយ្យោ កមិស្សតីតិ សាវត្ថី
 ខោ អហំ អាវុសោ កមិស្សាមិ កកវុំ ទស្សនា-
 យាតិ តេនហិ កន្តេ មម វចនេន កកវតោ ចាទេ
 សិរសា វន្ទ ឯវព្វា វទេហិ ទុដ្ឋោ កន្តេ កិជា-
 តិវិស្មី អាវុសោ អស្សជិបុនព្វសុកា ឆាម កិជាតិវិស្មី
 អាវុសិកា អលទ្ធិនោ ចាបភិក្ខុ តេ ឯវរុំ អនាចារំ
 អាចរុំ មាលាវុំ ហេបេន្តិបិ ហេចាបេន្តិបិ សិព្វាន្តិបិ
 សិព្វាបេន្តិបិ ។ បេ ។ វិវិធម្យិ អនាចារំ អាចរុំ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ និទានអស្សជិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ

ឧបាសកមួយនាក់ បានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងកិជាតិវិជនបទ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកហើយ ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គ រួចនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់បានអាហារបិណ្ឌបាតខ្លះដែរឬ ខ្ញុំព្រះអង្គនិយាយថា ម្ចាស់ អាវុសោ អាត្មាមិនទាន់បានអាហារបិណ្ឌបាតទេ ឧបាសកនោះនិយាយ ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ទើបឧបាសកនោះ នាំខ្ញុំព្រះអង្គទៅផ្ទះ ហើយ ឲ្យឆាន់ រួចហើយប្រាប់ពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ នឹងទៅក្នុងទីណា ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ អាត្មានឹងទៅក្រុង សាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឧបាសកនោះពោលថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ដោយត្បូងតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ទូលព្រះ ដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អាវុសក្នុងកិជាតិវិជនបទ វិនាសខូចអស់ហើយ ព្រោះភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនព្វសុក ជាចៅអាវុស ក្នុងកិជាតិវិជនបទជាភិក្ខុលាមក ឥតខ្មាស ភិក្ខុពីររូបនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួន ឯងខ្លះ ប្រើគេស្រោចខ្លះ ។ បេ ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានប្រការផ្សេងទៀត

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

យេមិ តេ ភន្តេ មនុស្សា បុព្វេ សទ្ធា អហោសុំ
 បសន្នា តេមិ ឯតរហិ អស្សន្នា អប្បសន្នា យានិមិ
 តានិ សង្ឃស្ស បុព្វេ ទានបថានិ តានិមិ ឯតរហិ
 ឧបច្ឆិន្នានិ វិញ្ញន្តិ បេសលា ភិក្ខុ និវេសន្តិ ចាបភិក្ខុ
 សាធុ ភន្តេ ភក្កា កិដាតិវី ភិក្ខុ បហិណោយ្យ
 យថាយំ កិដាតិវិស្មី អាវាសោ សណ្ឋាហោយ្យាតិ តតោ
 អហំ ភក្កា អាគច្ឆាមីតិ ។

[៣១៧] អថខោ ភក្កា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បក្ករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និច្ចាតាបេត្វា ភិក្ខុ បដិបុច្ឆិ
 សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ អស្សនិបុនព្វសុកា ធាម កិដាតិវិស្មី
 អាវាសិកា អលទ្ធិនោ ចាបភិក្ខុ តេ ឯវុបំ អនាចារំ
 អាចរន្តិ មាលាវន្តំ ហេបេន្តិមិ ហេចាបេន្តិមិ សិញ្ញន្តិមិ
 សិញ្ញាបេន្តិមិ ឱចិន្តិមិ ឱចិន្នាបេន្តិមិ កន្តេន្តិមិ
 កន្តាបេន្តិមិ ឯកតោវណ្ណិកមាលំ កហេន្តិមិ កាវា-
 បេន្តិមិ ឧកតោវណ្ណិកមាលំ កហេន្តិមិ កាវាបេន្តិមិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលមុន មនុស្សទាំងឡាយណា ធ្លាប់
 មានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយ ឥឡូវនេះ មនុស្សអម្បាលនោះ មិនមានសទ្ធា
 មិនជ្រះថ្លាទេ ទានទាំងឡាយណា ដែលទាយកធ្លាប់ឲ្យ ដល់សង្ឃ
 ក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ ទានទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានសីលបរិសុទ្ធស្អាតចៀសចេញទៅ ចំណែកពួកភិក្ខុលាមកក៏នៅ (ក្នុង
 ទីនោះ) សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាត់ពួកភិក្ខុ
 (ពីសំណាក់ព្រះអង្គ) ទៅកិដាគិវិជនបទ ប្រយោជន៍ឲ្យអាវាស ក្នុង
 កិដាគិវិជនបទបានរៀបរយល្អ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើប
 នឹងមកពីកិដាគិវិជនបទនោះ ។

[៣១៧] ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យប្រជុំ
 ភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឮថា ភិក្ខុពីររូបឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក ជាចៅអាវាសក្នុងកិដាគិវិជនបទ
 ជាភិក្ខុលាមកឥតខ្មាស ភិក្ខុពីររូបនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាង
 នេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រង់ខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យក្រង់ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេ
 ឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ខាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិនិទានំ

មញ្ជរិកំ កហេន្តិមិ ការាហេន្តិមិ វិជុតិកំ កហេន្តិមិ
 ការាហេន្តិមិ រដំសកំ កហេន្តិមិ ការាហេន្តិមិ អាវេជ្ឈំ
 កហេន្តិមិ ការាហេន្តិមិ ឧវច្ឆនំ កហេន្តិមិ ការាហេន្តិមិ
 ។ បេ ។ វីរិធម្យំ អនាចារំ អាចរន្តិ យេមិ តេ^(១) មនុស្សា
 បុព្វេ សទ្ធា អហោសុំ បសន្នា តេមិ ឯតរហិ
 អស្សន្ធា អប្បសន្នា យានិមិ តានិ សង្ឃស្ស បុព្វេ
 ទានបថានិ តានិមិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្នានិ វិញ្ញន្តិ បេ-
 សលា ភិក្ខុ និវេសន្តិ ចាបភិក្ខុតិ ។ សច្ចំ ភក-
 ភតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភកភា អនុច្ឆរិកំ ភិក្ខុវេ
 តេសំ មោឃបុរិសានំ ។ បេ ។ កថំ ហិ នាម តេ
 ភិក្ខុវេ មោឃបុរិសា ឯវរុបំ អនាចារំ អាចរិស្សន្តិ
 មាលាវច្ឆំ ហេបេស្សន្តិមិ ហេចាបេស្សន្តិមិ សិញ្ចាស្សន្តិមិ
 សិញ្ចាបេស្សន្តិមិ ឱចិនិស្សន្តិមិ ឱចិនាបេស្សន្តិមិ

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. វ. បោត្តកេសុ ភិក្ខុវេតិ បាហោ បញ្ញាយតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ បញ្ញត្តិនិទាន

ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចទង^(១) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់
សិកក្នុងបំពង់^(២) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់
ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
។ បេ ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងទៀត មនុស្សទាំងឡាយណា ធ្លាប់មានសទ្ធា
ជ្រះថ្លាហើយក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយនោះ មិនមានសទ្ធា
មិនជ្រះថ្លាទេ ទានទាំងឡាយណា ដែលទាយកគេធ្លាប់ប្រគេនដល់សង្ឃ
ក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះ ទានទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យអស់ហើយ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មានសីលស្អាតបរិសុទ្ធចៀសចេញទៅ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុ
លាមកក៏នៅក្នុងទីនោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រឿងនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះ-
ដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមគួរ
ទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្តេចឡើយ ពួកមោឃបុរសនោះ ប្រព្រឹត្ត
អនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ
ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ

១ តាមក្នុងអដ្ឋកថា គួរប្រែថា ក្បាច់ក្បូរផ្កាដែលគេធ្វើឲ្យដូចជារល្លីដែលមានផ្កា ។ ២ ក្នុង
អដ្ឋកថាថា ផ្កាកម្រងដែលគេដោតដោយមូល ឬកន្លាស់ ។

តទ្ធិស្សន្តិមិ តន្តាបេស្សន្តិមិ ឯកតោវណ្ណាកមាលំ ក-
 រិស្សន្តិមិ ការាបេស្សន្តិមិ ឧកតោវណ្ណាកមាលំ ករិស្សន្តិមិ
 ការាបេស្សន្តិមិ មញ្ជរិកំ ករិស្សន្តិមិ ការាបេស្សន្តិមិ
 វិធុតិកំ ករិស្សន្តិមិ ការាបេស្សន្តិមិ វង្គសកំ ករិស្សន្តិមិ
 ការាបេស្សន្តិមិ អាវេជ្ឈំ ករិស្សន្តិមិ ការាបេស្សន្តិមិ
 ឧរច្ចងំ ករិស្សន្តិមិ ការាបេស្សន្តិមិ តេ កុលិវ្តីនំ
 កុលដីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ណានំ កុល-
 ទាសីនំ ឯកតោវណ្ណាកមាលំ ហរិស្សន្តិមិ ហារាបេ-
 ស្សន្តិមិ ឧកតោវណ្ណាកមាលំ ហរិស្សន្តិមិ ហារាបេស្ស-
 ន្តិមិ មញ្ជរិកំ ហរិស្សន្តិមិ ហារាបេស្សន្តិមិ វិធុតិកំ
 ហរិស្សន្តិមិ ហារាបេស្សន្តិមិ វង្គសកំ ហរិស្សន្តិមិ
 ហារាបេស្សន្តិមិ អាវេជ្ឈំ ហរិស្សន្តិមិ ហារាបេស្សន្តិមិ
 ឧរច្ចងំ ហរិស្សន្តិមិ ហារាបេស្សន្តិមិ តេ កុលិវ្តីហិ កុល-
 ដីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ណាហិ កុលទាសីហិ
 សទ្ធិ ឯកភាជនេមិ ភុញ្ញស្សន្តិ ឯកថាលកេមិ មិរិស្សន្តិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ក្រុងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រុងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 ធ្វើផ្កាចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់សិក
 ក្នុងបំពង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួន
 ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅ
 ខ្លះ ដើម្បីស្រីនៃត្រកូលទាំងឡាយ ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រី
 ជាកូនប្រសាសនៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយ នាំផ្កាកម្រងមានទង
 ទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាចាក់រំលេចទង
 ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងបំពង់
 ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅខ្លួន
 ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅខ្លួនឯង
 ខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងប្រដាប់ទ្រូងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើ
 គេឲ្យនាំទៅខ្លះ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ឆាន់ក្នុងភាជន៍មួយជាមួយនឹងពួក
 ស្រីនៃត្រកូល ពួកធីតានៃត្រកូល ពួកកុមារីនៃត្រកូល ពួកស្រី
 ជាកូនប្រសាសនៃត្រកូល ពួកទាសីនៃត្រកូលខ្លះ ផឹកក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ

តេសកណ្ណេ តេសមសង្ខាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិនិទានំ

ឯកាសនេមិ និសីទិស្សន្តិ ឯកមញ្ចេមិ តុវដ្ឋេស្សន្តិ
 ឯកត្តរណាមិ តុវដ្ឋេស្សន្តិ ឯកចារុរណាមិ តុវដ្ឋេ-
 ស្សន្តិ ឯកត្តរណាចារុរណាមិ តុវដ្ឋេស្សន្តិ វិកាលេមិ
 ភុញ្ញស្សន្តិ មជ្ជមិ មិរិស្សន្តិ មាលាភន្ធវិលេបនំមិ ធារេ-
 ស្សន្តិ នច្ចិស្សន្តិមិ កាយិស្សន្តិមិ វាទេស្សន្តិមិ លាសេ-
 ស្សន្តិមិ នច្ចន្តិយាមិ នច្ចិស្សន្តិ នច្ចន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ
 នច្ចន្តិយាមិ វាទេស្សន្តិ នច្ចន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ កាយ-
 ន្តិយាមិ នច្ចិស្សន្តិ កាយន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ កាយន្តិយាមិ
 វាទេស្សន្តិ កាយន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ វាទេន្តិយាមិ
 នច្ចិស្សន្តិ វាទេន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ វាទេន្តិយាមិ វា-
 ទេស្សន្តិ វាទេន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ
 នច្ចិស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ
 វាទេស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ អដ្ឋបទេមិ
 កីឡិស្សន្តិ ទសបទេមិ កីឡិស្សន្តិ អាគាសេមិ
 កីឡិស្សន្តិ បរិហារបទេមិ កីឡិស្សន្តិ សន្តិកាយមិ
 កីឡិស្សន្តិ ខលិកាយមិ កីឡិស្សន្តិ យជិកា-
 យមិ កីឡិស្សន្តិ សលាភហត្ថេនមិ កីឡិស្សន្តិ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ បញ្ញត្តិនិទាន

អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាល
 ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តាប់ជាមួយគ្នាខ្លះ មានគ្រឿងកម្រាលនិងដេកដណ្តាប់
 ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រ-
 អូបនិងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹង
 ស្រីកំពុងរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុង
 រាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ
 ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែ-
 ក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀង
 ជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជា
 មួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជា
 មួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ កែ
 ក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ លេងបាស្តាមានក្រឡា ៨ ខ្លះ លេង
 បាស្តាមានក្រឡា ១០ ខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងអាកាសខ្លះ លេងផ្លូវរាងដែល
 ខ្លួនគួររាង^(១) ខ្លះ លេងផ្ទាត់គ្រាប់មានគ្រួសជាដើមខ្លះ លេងបាស្តាក្នុងលាន
 សម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ៊ីងខ្លះ លេងរលាស់ទឹកលាក់ឲ្យទាយរូបខ្លះ

១ ប្រហែលជាលេងបិទមុខ-បិទពូន ។

អក្ខេនបិ កីឡិស្សន្តិ បង្គំចីរេនបិ កីឡិស្សន្តិ វង្គកេ-
 នបិ កីឡិស្សន្តិ មោក្ខចិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ ចិដ្តុ-
 លកេនបិ កីឡិស្សន្តិ បត្តាឡកេនបិ កីឡិស្សន្តិ
 រថកេនបិ កីឡិស្សន្តិ ធនុកេនបិ កីឡិស្សន្តិ អក្ខ-
 រិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ មនេសិកាយបិ កីឡិស្សន្តិ
 យថាវង្គេនបិ កីឡិស្សន្តិ ហត្ថិស្សន្តិ សិក្ខិស្សន្តិ អស្ស-
 ស្សន្តិ សិក្ខិស្សន្តិ រថស្សន្តិ សិក្ខិស្សន្តិ ធនុស្សន្តិ សិក្ខិ-
 ស្សន្តិ ថរុស្សន្តិ សិក្ខិស្សន្តិ ហត្ថិស្សន្តិ បុរតោ ធារិស្សន្តិ
 អស្សស្សន្តិ បុរតោ ធារិស្សន្តិ រថស្សន្តិ បុរតោ ធារិស្សន្តិ
 ធារិស្សន្តិបិ អាធារិស្សន្តិបិ ឧស្សេន្ទ្រស្សន្តិបិ អច្ឆោដេ-
 ស្សន្តិបិ^(១) និព្វជ្ឈិស្សន្តិបិ មុដ្ឋិហិបិ យុដ្ឋិស្សន្តិ វង្គមជ្ឈេបិ
 សង្ឃាដី បត្តិវិក្ខា នច្ចន្តិ វរំ វក្ខន្តិ ឥធន ភតិទិ នច្ចស្សតិ ន-
 លាទិកំបិ ទស្សន្តិ វិវិធម្មិ អនាចារំ អាចរិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុ-
 វេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ អញ្ញាចត្តាយាតិ ។

[៣១៨] អថខោ ភក្កវា អស្សជិបុនព្វសុកេ ភិក្ខុ
 អនេកបរិយាយេន វិករហិត្វា ធម្មី កងំ កត្វា

១ ឱ. អប្បេហិស្សន្តិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

លេងអង្គញ្ច្រោះ លេងផ្ទុំប៉ុស្តិ៍ខ្លះ លេងកូននង្គ័លខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ
 លេងកង្កែបខ្លះ លេងវាល់ដីខ្សាច់ (បាយឡកបាយឡ) ខ្លះ លេងដោយ
 រថតូចខ្លះ លេងដោយធ្នូតូចខ្លះ លេងសរសេរអក្សរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ
 លេងទាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ខ្លះ លេងកំប្លែងត្រាប់គេខ្លះ ហាត់
 វិជ្ជាជំរិះខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជារថខ្លះ ហាត់វិជ្ជាធ្នូខ្លះ ហាត់ដង
 មានដងដាវជាដើមខ្លះ រត់ពីមុខជំរិះខ្លះ រត់ទៅពីមុខសេះខ្លះ រត់ទៅពីមុខ
 រថខ្លះ រត់ទៅខ្លះ រត់ត្រឡប់មកខ្លះ ស្រែកហើខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់ខ្លះ
 ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ស័យដីក្នុងកណ្តាលរោងរាំហើយនិយាយនឹងស្រីដែល
 រាំយ៉ាងនេះថា នែប្អូនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះចុះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាស
 (ខ្លួននិងថ្ងាសស្រីរាំ) ខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់មនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។

[៣១៨] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុឈ្មោះ
 អស្សជិនិងបុនព្វសុក ដោយបរិយាយច្រើន ហើយព្រះអង្គសំដែងធម្មិកថា

តេរសកណ្ណោ តេរសមសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ចជនីយកម្មំ

សារីបុត្តមោក្ខល្លានេ អាមន្តេសិ កច្ឆថ តុម្លេ សារីបុត្តា
 តិជាតិរី កន្ធា អស្សជិបុនពូសុកានំ ភិក្ខុនំ តិជា-
 តិវិស្វា បញ្ចជនីយកម្មំ ករោម តុម្លាភំ ឯតេ
 សន្និវិហារិកាតិ ។ កថំ មយំ ភន្តេ អស្សជិបុនពូ-
 សុកានំ ភិក្ខុនំ តិជាតិវិស្វា បញ្ចជនីយកម្មំ ករោម
 ចណ្ណា តេ ភិក្ខុ ធរុសាតិ ។ តេនហិ តុម្លេ សារីបុត្តា
 ពហុកេហិ ភិក្ខុហិ សន្និ កច្ឆថាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ
 ខោ សារីបុត្តមោក្ខល្លាណ ភកវតោ បច្ចស្សោសុំ ។

[៣០៩] ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ កាតព្វំ ។ បឋមំ
 អស្សជិបុនពូសុកា ភិក្ខុ ចោទេតព្វា ចោទេត្វា សារេ-
 តព្វា សារេត្វា អាបត្តិ ហេបេតព្វា អាបត្តិ ហេបេត្វា
 ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ
 សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ អស្សជិបុនពូសុកា

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ និយាយអំពីបញ្ចជនីយកម្ម

រួចទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅកាន់កិដាគិវិជនបទ លុះទៅហើយ ចូរធ្វើបញ្ចជនីយកម្ម^{១)} ភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក ចេញពីកិដាគិវិជនបទ (ព្រោះ) ភិក្ខុអម្បាលនោះ ជាសទ្ធិវិហារិករបស់អ្នកទាំងឡាយ ។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរនិងព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរក្រាបទូលសួរថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ នឹងធ្វើបញ្ចជនីយកម្មភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក ចេញពីកិដាគិវិជនបទដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងនោះ ជាមនុស្សកាចអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅជាមួយនឹងភិក្ខុជាច្រើនរូប ។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរនិងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះអង្គ ។

[៣១៩] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះគឺ ដម្បងពួកអ្នកត្រូវដាស់តឿនភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុកសិន លុះដាស់តឿនហើយ គួរឲ្យរលឹក លុះឲ្យរលឹកហើយ គួរលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឆ្ងាសអង់អាចគួរឲ្យសង្ស័យដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ

១ ការបណ្តេញភិក្ខុអលដ្ឋី មិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌វិន័យឲ្យចេញពីទីកន្លែង ។

ភិក្ខុ កុលទូសកា ចាបសមាចារា ។ ឥមេសំ
 ចាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ
 ច ឥមេហិ ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។
 យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ អស្សជិបុនពូសុ-
 កានំ ភិក្ខុនំ កិដាតិវិស្មា បញ្ចជនីយកម្មំ ករេយ្យ
 ធាស្សជិបុនពូសុកេហិ^(១) ភិក្ខុហិ កិដាតិវិស្មី វត្ថព្វន្តិ ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ
 អស្សជិបុនពូសុកា ភិក្ខុ កុលទូសកា ចាបសមា-
 ចារា ។ ឥមេសំ ចាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ
 សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ច ឥមេហិ ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ
 ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។ សង្ឃោ អស្សជិបុនពូសុកានំ
 ភិក្ខុនំ កិដាតិវិស្មា បញ្ចជនីយកម្មំ ករេតិ ធា-
 ស្សជិបុនពូសុកេហិ ភិក្ខុហិ កិដាតិវិស្មី វត្ថព្វន្តិ ។
 យស្សាយស្មតោ ខមតិ អស្សជិបុនពូសុកានំ ភិក្ខុនំ
 កិដាតិវិស្មា បញ្ចជនីយកម្មស្ស ករេវា ធាស្ស-
 ជិបុនពូសុកេហិ ភិក្ខុហិ កិដាតិវិស្មី វត្ថព្វន្តិ

១ យេភុយ្យេន បទច្នេទោ កតោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុកនេះ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺញ៉ាំងសេចក្តី
 ជ្រះថ្លារបស់ត្រកូលឲ្យវិនាស ព្រោះសេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្ត
 អាក្រក់របស់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុកនេះ ប្រាកដជាគេឃើញ
 ផង គេឮផង ម្យ៉ាងទៀត ត្រកូលទាំងឡាយដែលពួកភិក្ខុនេះទ្រុស្តហើយ
 ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ។ បើបញ្ចជនីយកម្ម មានកាលគួរដល់
 សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើបញ្ចជនីយកម្មពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក
 ឲ្យចេញពីកិរិយាជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក មិនត្រូវនៅ
 ក្នុងកិរិយាជនបទទេ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃចូរ
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូលមាន
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកអម្បាល
 នេះប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយដែលភិក្ខុអម្បាល
 នេះទ្រុស្តហើយសោត ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ។ សង្ឃធ្វើ
 បញ្ចជនីយកម្មពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក ឲ្យចេញពីកិរិយាជនបទ
 ថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក មិនត្រូវនៅក្នុងកិរិយាជនបទទេ ។
 ការធ្វើបញ្ចជនីយកម្មពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក ឲ្យចេញពីកិរិយា-
 ជនបទថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនពូសុក
 មិនត្រូវនៅក្នុងកិរិយាជនបទទេ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ញត្តិ

សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្បី ឯតមត្តំ វេទមិ ។ បេ ។ តតិយម្បី ឯតមត្តំ
 វេទមិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ ។ បេ ។ សោ
 កាសេយ្យ ។ កតំ សង្ឃេន អស្សជិបុនពូសុកានំ
 ភិក្ខុនំ កិដាតិវិស្មា បញ្ចជនីយកម្មំ ធាស្សជិបុនពូ-
 សុកេហិ ភិក្ខុហិ កិដាតិវិស្មី វត្តពូន្តិ ។ ខមតិ
 សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣២០] អថខោ សារីបុត្តមោក្កល្យានប្បមុខោ ភិក្ខុ-
 សង្ឃោ កិដាតិវី កត្វា អស្សជិបុនពូសុកានំ ភិក្ខុនំ
 កិដាតិវិស្មា បញ្ចជនីយកម្មំ អកាសិ ធាស្សជិបុនពូសុ-
 កេហិ ភិក្ខុហិ កិដាតិវិស្មី វត្តពូន្តិ ។ តេ សង្ឃេន
 បញ្ចជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តន្តិ ន លោមំ ចាតេន្តិ
 ន នេត្តារំ វត្តន្តិ ន ភិក្ខុ ខមាបេន្តិ អក្កោសន្តិ
 បរិកាសន្តិ ឆន្ទកាមិតា ធាសកាមិតា មោហាតា-
 មិតា ភយកាមិតា ចាបេន្តិ បក្កមន្តិបិ វិព្ពមន្តិបិ ។

តេសកណ្តា សង្ឃាទិសេសទី ១៣ និយាយអំពីបញ្ចជនីយកម្ម

លោកអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកអង្គណា លោកអង្គនោះ
ត្រូវពោលឡើង ។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំសូត្រ
សេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់
ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានធ្វើ
បញ្ចជនីយកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនីបុនពូសុក ឲ្យចេញពីកិជាតិវិ-
ជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនីបុនពូសុក មិនត្រូវនៅក្នុងកិជាតិវិជនបទ
ទេ ។ ការធ្វើបញ្ចជនីយកម្មនោះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀម
នៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៣២០] លំដាប់នោះ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះ
មោគ្គល្លានត្ថេរជាប្រធាន ទៅកាន់កិជាតិវិជនបទ ហើយបានធ្វើបញ្ចជ-
នីយកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនីបុនពូសុក ចេញពីកិជាតិវិជនបទថា
ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនីបុនពូសុក មិនត្រូវនៅក្នុងកិជាតិវិជនបទទេ ។ ភិក្ខុ
អម្បាលនោះដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ
ស្រួល មិនសម្របរោមគឺមិនព្រមតាម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីវេ
ខ្លួនចេញ មិនអង្វរភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស ត្រឡប់ជាជេរប្រទេច
បន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តី
ល្ងង់ សេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ
 វិចារេន្តិ កងំ ហិ នាម អស្សជិបុនពូសុកា ភិក្ខុ
 សង្ឃេន បព្វាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ
 ន លោមំ ចាតេស្សន្តិ ន នេត្តារំ វត្តិស្សន្តិ ន ភិក្ខុ
 ឧមាបេស្សន្តិ អក្កោសិស្សន្តិ បរិកាសិស្សន្តិ ឆន្ទកាមិតា
 ទោសកាមិតា មោហកាមិតា ភយកាមិតា ចាបេស្សន្តិ
 បក្កមិស្សន្តិបិ វិព្ពមិស្សន្តិបីតិ ។

[៣២០] អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អា-
 រោចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិណានេ ឯតស្មី
 បកវណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា ភិក្ខុ បដិបុច្ឆិ
 សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ អស្សជិបុនពូសុកា ភិក្ខុ សង្ឃេន
 បព្វាជនីយកម្មកតា ន សម្មា វត្តន្តិ ។ បេ ។ វិព្ពមន្តិបីតិ ។
 សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា ភកវា អនុច្ឆរិកំ
 ភិក្ខុវេ តេសំ មោយបុរិសានំ ។ បេ ។ កងំ ហិ នាម
 តេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា សង្ឃេន បព្វាជនីយកម្មកតា

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ពួកភិក្ខុណា ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស
 តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនីនិង
 បុនពូសុក ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ
 ស្រួល មិនសមូហម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីរលាស់ខ្លួនចេញ
 មិនអង្វរភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស ត្រឡប់ជាដេរប្រទេច បន្ទោស
 ការកសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីល្ងង់
 សេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ។

[៣២១] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនីនិងបុនពូសុក ដែលសង្ឃ
 ធ្វើបញ្ចជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល ។ បេ ។
 ហើយភិក្ខុទាំងនោះសឹកទៅខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី
 តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះ មិន
 សមគួរ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច ក៏មោឃបុរសទាំង
 នោះ ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ឃាទិសេសស្ស បញ្ចជនីយកម្មំ

ន សម្មា វត្ថិស្សន្តិ ។ បេ ។ វិព្ពមិស្សន្តិបិ នេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសន្នាជំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាច ភិក្ខុ បនេវ អញ្ញតវំ តាមំ
 វា និកមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ កុលទូសកោ
 ចាបសមាចារោ ។ តស្ស ខោ ចាបកា សមាចារា
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ច តេន ទុដ្ឋានិ
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស
 វចនីយោ អាយស្មា ខោ កុលទូសកោ ចាបសមាចារោ
 អាយស្មតោ ខោ ចាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ
 សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ
 សុយ្យន្តិ ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អារាសា អលន្តេ
 ឥធិ វាសេនាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វុច្ចមាដោ តេ
 ភិក្ខុ ឯវំ វាយេយ្យ ធន្ទតាមិដោ ច ភិក្ខុ ទោសតាមិដោ ច
 ភិក្ខុ មោហតាមិដោ ច ភិក្ខុ ភយតាមិដោ ច ភិក្ខុ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ និយាយអំពីសេចក្តីបញ្ញត្តិ

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសឹកទៅខ្លះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់
មោឃបុរសទាំងឡាយនេះ មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំង-
ឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចូលទៅ
ជិតអាស្រ័យស្រុក ឬនិគម កន្លែងណាមួយហើយនៅ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល
មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុនោះឯង
ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនោះ
ទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយស្តីឲ្យយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកទ្រុស្ត
ត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោក
ដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយ
ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮ
ផង លោកដ៏មានអាយុ ចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរ
នៅក្នុងទីនេះទេ ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ
ត្រឡប់ថាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុង
សេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខឹងផង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

តាទិសិកាយ អាបត្តិយា ឯកច្ចំ បញ្ចាដេន្តិ ឯកច្ចំ ន
 បញ្ចាដេន្តិតិ ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស រចនីយោ
 មា អាយស្មា ឯវំ អវច ន ច ភិក្ខុ ឆន្ទតាមិនោ ន
 ច ភិក្ខុ ទោសតាមិនោ ន ច ភិក្ខុ មោហតាមិនោ
 ន ច ភិក្ខុ ភយតាមិនោ អាយស្មា ខោ កុលទ្ធុសកោ
 ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ខោ ចាបកា សមាចារា
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អារាសា
 អលន្តេ ឥធិ វាសេនាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 វុច្ចមាណោ តថេវ បក្កល្ហោយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 យាវតតិយំ សមនុកាសិតញោ តស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។
 យាវតតិយញោ សមនុកាសិយមាណោ តំ បដិទិស្ស-
 ដ្ឋេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សដ្ឋេយ្យ
 សង្ឃាទិសេសោតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ
 ដោយអាបត្តិដូចគ្នាទេ ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាង
 នេះថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរកុំនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះ
 ក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច
 លោកដ៏មានអាយុឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង
 គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ
 ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុ ចូរចៀសចេញចាក
 អាវាសនេះទៅ លោកកុំនៅក្នុងអាវាសនេះ ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ នៅតែប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល
 ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មប្រកាសហាម ដើម្បី
 ឲ្យលះបង់អំពើអាក្រក់នោះ កំណត់បីដង ។ ភិក្ខុនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយ
 សូត្រសមនុភាសនកម្ម កំណត់បីដង លះអំពើអាក្រក់នោះបាន សេចក្តី
 លះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តេសកល្លោ តេសមសង្ឃាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិកង្កោ

[៣២២] ភិក្ខុ បនេវ អញ្ញតវំ កាមំ វា និកមំ វាតិ
 កាមោបិ និកមោបិ នករំបិ កាមោ ចេវ និកមោ ច ។
 ឧបនិស្សាយ វិហរតីតិ តត្ថ បដិពទ្ធា ហោន្តិ ចីវរ-
 បិណ្ឌា ចាតសេនាសនតិលានប្បច្ច យកេសជ្ជបរិក្ខារា ។
 កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណ-
 កុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។ កុលទ្វិសកោតិ
 កុលានិ ទ្វិសេតិ បុប្ផេន វា ផលេន វា ចុល្លេន
 វា មត្តិកាយ វា ទន្តកដ្ឋេន វា វេឡុនា^(១) វា
 វេជ្ជិកាយ វា ជជ្ឈបេសនិកេន វា ។ ចាបសមាចារោតិ
 មាលាវច្ឆំ រោមេតិបិ រោចារេតិបិ សិញ្ចតិបិ សិញ្ចា-
 មេតិបិ ឱចិនាតិបិ ឱចិនាមេតិបិ កន្ថេតិបិ កន្ថាមេតិបិ ។

[៣២៣] ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ចាតិ យេ សម្មា
 តេ បស្សន្តិ យេ តិរោក្ខា តេ សុណន្តិ ។ កុលានិ ច
 តេន ទុដ្ឋានីតិ បុព្វេ សទ្ធា ហុត្វា តំ អាកម្ម អស្សន្ធា

១ ឱ. ម. វេឡុយា ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ សិក្ខាបទវិភង្គ

[៣២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ (ចូលទៅជិតអាស្រ័យនៅ) ស្រុក ឬ និគម កន្លែងណាមួយ សេចក្តីថា ស្រុកក្តី និគមក្តី នគរក្តី ក៏គឺស្រុក គឺនិគមហ្នឹងឯង ។ ពាក្យថា ចូលទៅជិតអាស្រ័យនៅ (គឺភិក្ខុចូល ទៅជិតអាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកនិគមណា) ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារជាប់ចំពោះមាននៅហើយ ក្នុងស្រុក និង និគមនោះ ។ ត្រកូល ៤ ពួកគឺ ត្រកូលក្សត្រ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ត្រកូល អ្នកឈ្មួញ (ត្រកូលអ្នករកស៊ីធម្មតា) ត្រកូលអ្នកគ្រូ (អ្នកស៊ីឈ្នួល) ហៅថា ត្រកូល ។ ពាក្យថា ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលទាំងឡាយ ដោយ (ឲ្យ) ផ្កាខ្លះ (ឲ្យ) ផ្លែខ្លះ (ឲ្យ) គ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ចិតខ្លះ (ឲ្យ) ដីស្អិត ខ្លះ (ឲ្យ) ឈើស្អន់ខ្លះ (ឲ្យ) ឫស្សីខ្លះ ដោយកិរិយាធ្វើពេទ្យខ្លះ ដោយការ បម្រើដោយស្នង់ខ្លះ ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ គឺភិក្ខុដាំកូន ឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រង់ខ្លះ ។

[៣២៣] ពាក្យថា ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង គឺអ្នក ណានៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះឃើញ អ្នកណានៅក្នុងទីកំបាំងមុខ អ្នកនោះឮ ។ ពាក្យថា ត្រកូលទាំងឡាយសោតដែលភិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ គឺពីមុនមនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធា ឥឡូវនេះ ជាមនុស្សមិនមានសទ្ធាវិញ

ហោន្តិ បសដ្ឋា ហុត្វា អប្បសដ្ឋា ហោន្តិ ។ ទិស្សន្តិ
 ចេវ សុយ្យន្តិ ចាតិ យេ សម្មា តេ បស្សន្តិ យេ
 តិរោក្ខា តេ សុណាន្តិ ។

[៣៤៤] សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ កុលទ្ទសកោ
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហិ តិ អញ្ញេហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណាន្តិ តេហិ វត្តញ្ចោ អាយស្មា ខោ កុលទ្ទសកោ
 ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ខោ ចាបកា សមាចារា
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អា-
 វាសា អលន្តេ ឥធិ វាសេនាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុហិ វុច្ចមានោ តេ ភិក្ខុ ឯវ វេយ្យេ ធន្ទកាមិនោ
 ច ភិក្ខុ នោសកាមិនោ ច ភិក្ខុ មោហកាមិនោ
 ច ភិក្ខុ ភយកាមិនោ ច ភិក្ខុ តាទិសិកាយ អាបត្តិយា
 ឯកច្ចំ បញ្ចាជេន្តិ ឯកច្ចំ ន បញ្ចាជេន្តិតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ធ្លាប់ជ្រះថ្លា លែងជ្រះថ្លាទៅវិញ ព្រោះអាស្រ័យនឹងភិក្ខុនោះ ។ ពាក្យថា ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង គឺអ្នកណានៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះ ឃើញ អ្នកណានៅក្នុងទីកំបាំងមុខ អ្នកនោះឮ ។

[៣២២] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុណាមួយ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ។ ពាក្យថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ណាឮ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុ ចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនោះដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះហើយ ត្រឡប់ថាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង ទើបបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ ព្រោះអាបត្តិដូចគ្នាទេ ។

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ខាទិសេសស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[៣២៥] សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ កម្មកតោ
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណន្តិ តេហិ វត្ថុព្វោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច ន ច
 ភិក្ខុ ឆន្ទតាមិនោ ន ច ភិក្ខុ ជោសតាមិនោ ន ច ភិក្ខុ
 មោហតាមិនោ ន ច ភិក្ខុ ភយតាមិនោ អាយស្មា
 ខោ កុលទ្ទុសកោ ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ
 ខោ ចាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ
 ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ
 ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវាសា អលន្តេ ឥធន
 វាសេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្ថុព្វោ តតិយម្បិ វត្ថុព្វោ ។
 សចេ បដិទិស្សន្តតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្ត-
 តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សុត្វា ន វេទន្តិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈបិ អាកខ្លិត្វា វត្ថុព្វោ
 មា អាយស្មា ឯវំ អវច ន ច ភិក្ខុ ឆន្ទតាមិនោ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ សិក្ខាបទវិភង្គ

[៣២៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលបានធ្វើកម្មនោះ ។ ពាក្យ
ថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត ។ ភិក្ខុណាឃើញ
ភិក្ខុណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ
ចូរកុំនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងឆន្ទាគតិ ភិក្ខុទាំងឡាយ
មិនលុះក្នុងទោសាគតិ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងមោហាគតិ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយមិនលុះក្នុងភយាគតិ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដ
ជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មាន
អាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុ
ចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ ។
ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជា
គម្រប់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុ
នោះលះបង់ (កម្មនោះ) បាន ការលះបាននេះ ជាការល្អ បើភិក្ខុនោះមិន
លះបង់ទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួកភិក្ខុឮហើយមិននិយាយប្រដៅ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ (ទ្រុស្តត្រកូល) នោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទាញ
មកកាន់ទីកណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ
កុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងឆន្ទាគតិទេ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

ន ច ភិក្ខុ នោសកាមិនោ ន ច ភិក្ខុ មោហកាមិនោ
 ន ច ភិក្ខុ ភយកាមិនោ អាយស្មា ខោ កុលទូសកោ
 ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ខោ ចាបកា សមាចារា
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ
 ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវាសា
 អលន្តេ ឥធិ វាសេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្វោ
 តតិយម្បិ វត្តព្វោ ។ សចេ បដិទិស្សន្តតិ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្តតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

[៣២៦] សោ ភិក្ខុ សមនុកាសិតព្វោ ។ ឯវព្វោ
 បន ភិក្ខុវេ សមនុកាសិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្វាជ-
 ដីយកម្មកតោ ភិក្ខុ ឆន្ទកាមិតា នោសកាមិតា
 មោហកាមិតា ភយកាមិតា ចាបេតិ ។ សោ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងទោសាគតិទេ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះ
 ក្នុងមោហាគតិទេ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងភយាគតិទេ លោក
 ដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្ត
 អាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូល
 ទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដ
 ជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុ ចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះ
 ទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ ។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ
 អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ
 ជាការល្អ បើភិក្ខុនោះលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣២៦] ភិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវសូត្រប្រកាសហាម ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវសូត្រប្រកាសហាមយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដ៏
 ឆ្ងាសអង្គអាចត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូម
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ចាជនីយកម្មហើយ
 ត្រឡប់ជាបន្ទោសភិក្ខុសង្ឃថា ភិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងឆន្ទាគតិ លុះក្នុងទោសាគតិ
 លុះក្នុងមោហាគតិ លុះក្នុងភយាគតិ ។ ភិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល) នោះ

តេរសកល្លោ តេរសមសង្ឃាទិសេសស្ស សមនុកាសនា

តំ វត្ថុំ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ សមនុកាសេយ្យ តស្ស វត្ថុស្ស បដិ-
 ទិស្សក្កាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 អយំ ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បញ្ចជជីយកម្មកតោ
 ភិក្ខុ ឆន្ទកាមិតា ទោសកាមិតា មោហកាមិតា ភយកា-
 មិតា ចាបេតិ ។ សោ តំ វត្ថុំ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ ។
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ សមនុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស
 បដិទិស្សក្កាយ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភិក្ខុនោ សមនុកាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ
 សោ តុល្លាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
 វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ បេ ។ សោ
 កាសេយ្យ ។ សមនុកដ្ឋោ សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមោ ភិក្ខុ

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ និយាយអំពីសមនុភាសនកម្ម

មិនលះបង់វត្ថុនោះ ។ បើកម្មរបស់សង្ឃមានកាលដ៏គួរដល់ហើយ សង្ឃ
 គប្បីសូត្រប្រកាសហាមភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ។
 នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ
 ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ចាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជា
 បន្ទោសភិក្ខុសង្ឃថា ភិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងសេចក្តី
 ស្អប់ លុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច ។ ភិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល)
 នោះមិនលះបង់វត្ថុនោះ ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)
 ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម
 (ប្រកាសហាម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ សមគួរដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិន
 សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវ
 និយាយឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោល
 សេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូម
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយ
 ឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)

តស្ស វត្ថុស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[៣២៧] ញត្តិយា ទុក្ខដំ ឌីហិ កម្មវាចាហិ
ឥល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។ សង្ឃាទិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តស្ស ញត្តិយា
ទុក្ខដំ ឌីហិ កម្មវាចាហិ ឥល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ពុទ្ធិ ។
សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃោ វ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ
ទេតិ មូលាយ បដិកស្សតិ មានត្តំ ទេតិ អព្ពេតិ ន សម្ព-
ហុលា ន ឯកបុគ្គលោ តេន វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។
តស្សេវ អាបត្តិទិកាយស្ស នាម កម្មំ អធិវចនំ តេនបិ
វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះហើយ ។ សមនុភាសនកម្មនោះ សមគួរដល់
សង្ឃហើយ ហេតុនោះ សង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ
ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៣២៧] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ)
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ជាគម្រប់ពីរដង (ភិក្ខុអ្នក
ទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់
(ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កាលបើភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខដដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈ
ចប់ញត្តិក្តី និងអាបត្តិបុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងខណៈ
ចប់កម្មវាចាជាគម្រប់ពីរដងក្តី ក៏តែងរម្ងាប់ទៅឯង ។ ត្រង់ពាក្យថា
សង្ឃាទិសេស គឺសង្ឃ^(១)ពិតទើបឲ្យបរិវាសដើម្បីអាបត្តិនោះបានរើចេញ
ចាកអាបត្តិខាងដើម ឲ្យនូវមានត្ថ សូត្រអព្ពាន (រាប់ភិក្ខុនោះចូលពួកកង)
គណៈ^(២) ឲ្យមិនបាន បុគ្គល^(៣) ម្នាក់ឲ្យមិនបាន ហេតុនោះ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេស ។ នាមកម្ម^(៤) ជាឈ្មោះពួកអាបត្តិនោះឯង
ហេតុនោះ បានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេស ។

១ ភិក្ខុ ៤ រូបឡើងទៅ ហៅថា សង្ឃ ។ ២ ភិក្ខុពីររូប ឬបីរូប ហៅថា គណៈ ។ ៣ សំដៅ
យកភិក្ខុតែមួយរូប ។ ៤ ពួកអាបត្តិទាំង ១៣ សិក្ខាបទតាំងអំពីសព្វេតនិកសិក្ខាបទរហូតដល់
កុលទូសកសិក្ខាបទនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឈ្មោះថា សង្ឃាទិសេស ។

តេសកណ្ណោ តេសមសង្ខាទិសេសស្ស អនាបត្តិវារោ

[៣២៨] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា នប្បដិទិស្សន្ទតិ
 អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ នប្ប-
 ដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ សង្ខាទិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា នប្បដិទិស្សន្ទតិ អាបត្តិ សង្ខាទិសេ-
 សស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣២៩] អនាបត្តិ អសមនុកាសន្តស្ស បដិទិស្ស-
 ន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស ទិត្តចិត្តស្ស^(១) វេទនដ្ឋស្ស^(២)
 អាទិកម្មិតកស្សាតិ ។

តេសមសង្ខាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៣០] ឧទ្ធិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ តេសសង្ខាទិ-
 សេសា ធម្មា នវ បឋមាបត្តិកា ចត្តារោ យាវតតិយកា

១-២ ឥទំ បាបទ្វយំ ឱ.ម. បោត្តកេសុ ន ទិស្សតិ ។

តេសកណ្ណ សង្ឃាទិសេសទី ១៣ និយាយអំពីវារៈមិនត្រូវអាបត្តិ

[៣២៨] ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ថា កម្មប្រកបដោយ
ធម៌ តែមិនលះបង់ (សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ថា កម្ម
មិនប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់
ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសំគាល់
ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣២៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលសង្ស័យមិនទាន់សូត្រ
សមនុភាសនកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលបានលះបង់ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុមានចិត្ត
រវើរវាយ ដល់ភិក្ខុមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១៣ ចប់ ។

[៣៣០] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយ
ឈ្មោះសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិទាំងឡាយ
៩ ហៅថា បឋមាបត្តិកា គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាធ្វើឲ្យកន្លងបញ្ញត្តិជាដំបូង
អាបត្តិទាំងឡាយ ៤ ហៅថា យាវតតិយកា គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាដែល
សង្ឃសូត្រប្រកាសហាមជាគម្រប់បីដង ហើយមិនលះបង់ការអាក្រក់នោះ

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

យេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតំ វា អញ្ញតំ វា អាបដ្ឋិតា យាវតិហំ
 ជានំ បដិច្ចាទេតិ តាវតិហំ តេន ភិក្ខុនា អកាមា
 បរិវត្តព្វំ ។ បរិវត្តបរិវាសេន ភិក្ខុនា ឧត្តរី ធារត្តំ
 ភិក្ខុមាណស្តាយ បដិបដ្ឋិតព្វំ ។ ចិល្បាមាណស្តោ ភិក្ខុ
 យត្ថ សិយា វីសតិគណោ ភិក្ខុសង្ឃោ តត្ថ សោ ភិក្ខុ
 អព្ពេតព្វោ ។ ឯកេនបិ ចេ ឧដោ វីសតិគណោ
 ភិក្ខុសង្ឃោ តំ ភិក្ខុំ អព្ពេយ្យ ។ សោ ច ភិក្ខុ
 អនព្ពិតោ តេ ច ភិក្ខុ ការយ្ហា ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។
 តត្ថាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ
 កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា
 បរិសុទ្ធតត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុល្លា ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

តេរសកំ និដ្ឋិតំ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

បណ្តាអាបត្តិទាំង ១៣ បើភិក្ខុណា ត្រូវអាបត្តិណានីមួយ ហើយដឹងច្បាស់ បិទបាំងទុកអស់ប៉ុន្មានថ្ងៃ ភិក្ខុនោះ ត្រូវនៅបរិវាសអស់ប៉ុណ្ណោះថ្ងៃ ព្រោះ ខ្លួនមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងនៅបរិវាស ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តភិក្ខុមានត្ថ^(១) អស់ ៦ រាត្រីតទៅទៀត ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានត្ថ ហើយ ភិក្ខុសង្ឃពួក ២០ រូបមានក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃពួក ២០ រូប គប្បីឲ្យអញ្ជាន^(២) កម្មក្នុងទីនោះ ។ បើភិក្ខុសង្ឃមិនគ្រប់ ២០ រូបទេ សូម្បីខ្លះតែមួយរូបហើយខំតែឲ្យអញ្ជានកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ឯភិក្ខុនោះ មិន បានឈ្មោះថា សង្ឃឲ្យអញ្ជានកម្មផង ទាំងពួកភិក្ខុ (ជាការកសង្ឃ) នោះ ឈ្មោះថា ត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់តិះដៀលបានផង ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិនេះ ជាការដ៏សមគួរក្នុងកម្មនោះ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុង រឿងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់វារៈពីរដង ផង លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់វារៈបីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធក្នុងរឿងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូម ចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ចប់ ។

១ កម្មជាគ្រឿងប្រព្រឹត្ត ដើម្បីឲ្យជាទីរាប់អានរបស់ភិក្ខុ ។ ២ កម្មដែលសង្ឃសូត្រប្រកាស ហៅភិក្ខុដែលបានបរិវាសហើយនោះមកបញ្ចូលជាពួកវិញ ។

តស្សុទ្ធានំ

វិសដ្ឋិ កាយសំសក្កោ^(១) ទុដ្ឋល្លំ^(២) អត្តកាមញ្ច
 សញ្ជាវត្ថំ កុដិ ចេវ វិហារោ ច អមូលកំ
 កញ្ចំ លេសញ្ច^(៣) ភេទោ ច តស្សេវ អនុវត្តកា
 ទុព្វចំ កុលទូសញ្ច សង្ឃាទិសេសា តេរសាតិ^(៤) ។

១ ឱ. កាយសំសក្កំ ។ ២ ឱ. ទុដ្ឋល្លោ ។ ៣ ឱ. ទេសញ្ច ។ ៤ មរម្មាមញ្ញបោត្តកេសុ
 តស្សុទ្ធានំ ន ហោតិ ។

បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃាទិសេសនោះ

សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ គឺ

វិសដ្ឋិ	ការបញ្ចេញទឹកសុក្ក ១
កាយសំសគ្គោ	ស្ថាបអង្កែលកាយស្រី ១
ទុដ្ឋុល្លំ	ពោលពាក្យអាក្រក់ ១
អត្តកាមំ	ឲ្យស្រីបម្រើខ្លួនដោយកាម ១
សញ្ញាវិគ្គំ	ដឹកនាំបុរសស្រ្តីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ១
កុដិ	ធ្វើកុដិ ១
វិហារោ	ធ្វើទីលំនៅ ១
អមូលកំ	ចោទអាបត្តិរកដើមហេតុគ្មាន ១
កញ្ចិលេសំ	ចោទអាងលេសនីមួយ ១
ភេទោ	បំបែកសង្ឃ ១
តស្សេវអនុវត្តកា	ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះឯង ១
ទុព្វច្ចំ	ប្រដៅក្រ ១
កុលទូសំ	ទ្រុស្តត្រកូល ១

អនិយតកណ្ណំ

ឥមេ ខោ បនាយសួនោ ទ្វេ អនិយតា
ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

បឋមានិយតោ

[៣៣១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ
កុលូបកោ ហោតិ ពហុកានិ កុលានិ ឧបសង្កមតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស
ឧបដ្ឋាកកុលស្ស កុមារិកា អញ្ញតរស្ស កុលស្ស
កុមារកស្ស ទិដ្ឋា ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា
ឧទាយិ បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ
យេន តំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មនុស្សេ
បុច្ឆិ កហំ ឥត្តជ្ជាមាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ទិដ្ឋា ភន្តេ
អមុកស្ស កុលស្ស កុមារកស្សាតិ ។ តម្បិ ខោ កុលំ
អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឧបដ្ឋាកំ ហោតិ ។ អថខោ

អនិយតកណ្ណ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយពីរ ឈ្មោះ
អនិយតនេះ មកកាន់ឧទ្ទេស ។

អនិយតទី ១

[៣៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅវត្តជេត-
ពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ កាលណោះ ឧទាយិ
ដ៏មានអាយុ ជាភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូល តែងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ
ជាច្រើនក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ កុមារិកានៃត្រកូលជាឧបដ្ឋាក
លោកឧទាយិដ៏មានអាយុ មាតាបិតាបានផ្សំឲ្យដល់កុមារម្នាក់នៃត្រកូល ។
គ្រាក្រោយ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រចីវរ
ក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម ហើយចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ
ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះ ទៅណាហើយ ។ មនុស្ស
អម្បាលនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន កុមារិកា
នោះ យើងខ្ញុំឲ្យទៅកុមារនៃត្រកូលឯណោះហើយ ។ ឯត្រកូលនោះឯង
ក៏ជាឧបដ្ឋាកឧទាយិដ៏មានអាយុដែរ ។ គ្រានោះឯងឧទាយិដ៏មានអាយុ

អនិយតកណ្តោ បឋមានិយតោ

អាយស្មា ឧទាយិ យេន តំ កុលំ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា មនុស្សេ បុច្ឆិ កហំ ឥត្តជ្ជាមាតិ ។
 ឯសយ្យ ឱរកេ និសិដ្ឋាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ
 យេន សា កុមារិកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តស្សា
 កុមារិកាយ សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ
 អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសង្កំ កប្បេសិ កាលយុត្តំ
 សមុល្លបន្តោ កាលយុត្តំ ធម្មំ ភណ្ឌោ ។

[៣៣២] តេន ខោ បន សមយេន វិសាខា

មិការមាតា ពហុបុត្តា ហោតិ ពហុនត្តា អរោគបុត្តា
 អរោគនត្តា អភិមជ្ឈលសម្មតា ។ មនុស្សា យញ្ញេសុ
 ឆណោសុ ឧស្សវេសុ វិសាខំ មិការមាតរំ បឋមំ

អនិយតកណ្ណ អនិយតទី ១

ចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះ នៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា លោក ម្ចាស់ចូររកមើលចុះ កុមារិកានោះ នៅក្នុងបន្ទប់តូច ។ ទើបឧទាយិ ដ៏មានអាយុ តែម្នាក់ឯង ចូលទៅរកកុមារិកានោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹង កុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ ហើយនិយាយគ្នា អស់កាលដ៏គួរ^(១) និងនិយាយ ធម៌ អស់កាលដ៏គួរ^(២) ។

[៣៣២] សម័យនោះឯង នាងវិសាខា ជាម្តាយនៃមិត្តារសេដ្ឋី នាង មានកូនច្រើន មានចៅច្រើន ទាំងកូនក៏មិនសូវមានរោគ ចៅក៏មិនសូវមាន រោគ ជាស្រីមានមង្គលដ៏ប្រសើរ ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលបើមានធ្វើ ទានធំ កាលបើមានអាវាហៈនិងវិវាហមង្គលជាដើម កាលបើមានមហោ- ស្រព មានថ្ងៃចូលវស្សានិងចេញវស្សាជាដើម តែងឲ្យនាងវិសាខា

១ ភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់ពេលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយពាក្យស្មិទ្ធ- ស្មាលនឹងគ្នាថា សព្វថ្ងៃនាងឯងមិនអផ្សុកទេឬ នាងឯងមិនលំបាកចិត្តទេឬ នាងឯងមិនស្រេក ឃ្លានទេឬ ដូច្នេះជាដើម ។ ២ ភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់ពេលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយធម៌ប្រាប់ស្រីនោះថា នាងឯងត្រូវរក្សាឧបោសថសីល នាងឯងត្រូវឲ្យសលាកភក្តិ ដូច្នេះជាដើម ។

កោដេន្តិ ។ អថខោ វិសាខា មិការមាតា និមន្តិតា តំ
 កុលំ អគមាសិ ។ អន្ធិសា ខោ វិសាខា មិការមាតា
 អាយស្មន្តំ ឧទាយី តស្សា កុមារិកាយ សន្ធិ ឯកំ
 ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ
 និសិដ្ឋំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ ឧទាយី ឯតទរោច ឥទំ
 ភន្តេ នច្ចន្តំ នប្បជិរូបំ យំ អយ្យោ មាតុក្កាមេន សន្ធិ
 ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ
 និសដ្ឋំ កប្បេតិ កិញ្ចាបិ ភន្តេ អយ្យោ អនត្តិកោ
 តេន ធម្មេន អបិច ទុស្សន្ទាបយា អប្បសន្នា មនុស្សា-
 តិ ។ ឯវិបិ ខោ អាយស្មា ឧទាយី វិសាខាយ
 មិការមាតុយា រុច្ចមាដោ ឆាទិយិ ។ អថខោ វិសាខា
 មិការមាតា និកូមិត្វា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កាមំ ហិ ឆាម អាយស្មា ឧទាយី
 មាតុក្កាមេន សន្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ
 អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសដ្ឋំ កប្បេស្សតីតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ

និយមបិដក មហាវិភង្គ

ជាមួយនៃមិត្តរសេដ្ឋី បរិភោគមុនគេជាដរាប ។ គ្រានោះឯង នាងវិសាខា
ជាមិត្តរមាតា គេបានអញ្ជើញឲ្យទៅកាន់ត្រកូល ជាឧបដ្ឋាកនៃឧទាយិ
នោះ ។ ឯនាងវិសាខាជាមិត្តរមាតា បានឃើញឧទាយិដ៏មានអាយុតែម្នាក់
ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹង
កុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ លុះឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹង
ឧទាយិដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ការនេះ មិនមែនជាការស្ងាត់
កំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោកម្ចាស់តែមួយអង្គ មកអង្គុយលើអាសនៈ
ដ៏ស្ងាត់កំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង
បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយធម៌នោះ ក៏ពិត
មែនហើយ តែថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងឲ្យជឿបាន
ដោយក្រ ។ ចំណែកឧទាយិដ៏មានអាយុ ទុកជានាងវិសាខាជាមិត្តរមាតា
ថាឲ្យយ៉ាងនេះ ក៏នៅមិនអើពើសោះ ។ ទើបនាងវិសាខាជាមិត្តរ-
មាតាចេញទៅ ហើយពិតរឿងនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏ឧទាយិដ៏មានអាយុ
ម្នាក់ឯងអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយ
នឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូល

អនិយតកណ្តោ បឋមានិយតេ បញ្ញត្តិ

។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ
 ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ
 និសង្ខំ កប្បេសីតិ ។ សច្ចំ ភក្កាតិ ។ វិគរហិ
 ពុទ្ធា ភក្កា អនុច្ឆរិកំ មោឃបុរិស អនុលោមិកំ
 ។ បេ ។ កងំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស មាតុក្កាមេន
 សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ
 អលំកម្មនិយេ និសង្ខំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ
 អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសង្ខំ កប្បេយ្យ តមេធំ
 សន្នេយ្យវចសា ឧចាសិកា ទិស្វា តិណ្ណំ ធម្មាធំ
 អញ្ញតវេន វេយ្យ ចារាជិកេន វា សង្ឃាទិសេសេន
 វា ចាចិត្តិយេន វា និសង្ខំ ភិក្ខុ បដិជានមាណោ
 តិណ្ណំ ធម្មាធំ អញ្ញតវេន កាបតព្វោ ចារាជិកេន វា

អនិយតកណ្តា អនិយតទី ១ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

រឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ឧទាយិ
 ឮថា អ្នកឯងតែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវន-
 កិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ ឧទាយិក្រាប
 ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
 បុញ្ញសិរីទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស ការដែលអ្នកធ្វើនោះ មិន
 ស្រួល មិនទំនង ។ បេ ។ ម្ចាស់មោឃបុរស ហេតុដូចម្តេច ក៏អ្នកឯង
 តែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន
 ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង ម្ចាស់មោឃបុរស ការដែលអ្នកធ្វើនោះ
 មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង
 ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុត្រាម មានឧបាសិកាដែល
 មានវាចាគួរជឿបាន ឃើញភិក្ខុនោះ ហើយគប្បីចោទដោយអាបត្តិ
 បីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបារាជិកក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី
 បាចិត្តិយៈក្តី ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះមែន) វិន័យធរត្រូវវិនិ-
 ច្ច័យដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបារាជិកក្តី

សង្ឃាទិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា យេន វា សា
សន្នេយ្យវចសា ឧចាសិកា វេយ្យេ តេន សោ ភិក្ខុ
ការេតញ្ចោ ។ អយំ ធម្មោ អនិយតោតិ ។

[៣៣៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
មាតុក្កាមោ នាម មនុស្សិន្ទី ន យក្ខី ន បេតី ន
តិវច្ឆានកតា អន្តមសោ តទហុជាតាបិ ទារិកា បកេវ
មហាន្តតិ^(១) ។ សទ្ធិន្ទិ ឯកតោ ។ ឯកោ ឯកាយាតិ
ភិក្ខុ ចេវ ហោតិ មាតុក្កាមោ ច ។ វហោ នាម
ចក្ខុស្ស វហោ សោតស្ស វហោ ។ ចក្ខុស្ស វហោ
នាម ន សក្កា ហោតិ អក្ខី វា និទនិយមាទេ
កមុកំ វា ឧក្ខិបិយមាទេ សីសំ វា ឧក្ខិបិយមាទេ
បស្សិតំ ។ សោតស្ស វហោ នាម ន សក្កា ហោតិ
បកតិកថា សោតំ ។ បដិច្ចន្ទំ នាម អាសនំ កុឡេន វា
កវាដេន វា កិលញ្ចេន វា សាលិទាតារេន វា រុក្ខេន វា

១ ឱ. ម. វ. មហាត្ថវី ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះ មានវាចាគួរ
ជឿបាន ចោទដោយអាបត្តិណា វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ
ចំពោះភិក្ខុនោះ ។ អាបត្តិនេះ ឈ្មោះថា អនិយត (មិនទៀង) ។

[៣៣៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយ ក្នុង
បារាជិកកណ្តាសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។ មនុស្សស្រី ហៅថា
មាតុគ្រាម យក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនឈ្មោះថា មាតុគ្រាមទេ
ដោយហោចទៅ សូម្បីទារិកាកើតក្នុងថ្ងៃនោះ ក៏ហៅថា មាតុគ្រាមដែរ
មិនបាច់ពោលដល់ស្រីធំទេ ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទី
ជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺភិក្ខុម្នាក់ មាតុគ្រាមម្នាក់ ។
កំបាំងភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក ហៅថា ស្ងាត់ ។ ដែលហៅថា ទីកំបាំង
ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី
បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក
គឺបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន ។ ដែលហៅថា អាសនៈ
កំបាំង គឺអាសនៈដែលបិទបាំង ដោយជញ្ជាំងក្តី ដោយសន្ទះទ្វារក្តី
ដោយកន្ទេលក្តី ដោយការព័ន្ធព័ន្ធដោយរាំងននក្តី ដោយឈើក្តី

អនិយតកណ្តោ បឋមានិយតេ សិក្ខាបទវិភង្កោ

ថម្ពេន វា កោដ្ឋឡិយា វា យេន កេនចិ បដិច្ចន្នំ
 ហោតិ ។ អលំកម្មនិយេតិ សក្កា ហោតិ មេថុនំ
 ធម្មំ បដិសេវិតុំ ។ និសង្ខំ កហ្មេយ្យាតិ មាតុក្កាមេ
 និសិទ្ធេ ភិក្ខុ ឧបនិសិទ្ធោ វា ហោតិ ឧបនិបន្នោ
 វា ភិក្ខុ និសិទ្ធេ មាតុក្កាមោ ឧបនិសិទ្ធោ វា ហោតិ
 ឧបនិបន្នោ វា ឧកោ វា និសិទ្ធោ ហោតិ ឧកោ វា និបន្នោ ។

[៣៣៤] សទ្ធម្បវចសា នាម អាកតដលា
 អភិសមេតាវីដិ វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧចាសិកា នាម
 ពុទ្ធិ សរណំ កតា ធម្មំ សរណំ កតា សង្ឃំ សរណំ
 កតា ។ ទិស្វាតិ បស្សិត្វា ។

[៣៣៥] តិល្លំ ធម្មានំ អញ្ញតវេន វេទេយ្យ ចារាជិ-
 កេន វា សង្ឃានិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា និសង្ខំ
 ភិក្ខុ បដិដានមាណោ តិល្លំ ធម្មានំ អញ្ញតវេន កាវេត-
 ព្វោ ចារាជិកេន វា សង្ឃានិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន
 វា យេន វា សា សទ្ធម្បវចសា ឧចាសិកា វេទេយ្យ
 តេន សោ ភិក្ខុ កាវេតព្វោ ។

អនិយតកណ្ណ អនិយតទី ១ ការចែកសិក្ខាបទ

ដោយសសរក្តី ដោយស៊ុមក្តី ដោយវត្ថុឯណានីមួយក្តី ។ ពាក្យថា
 ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន គឺភិក្ខុអាចសេពមេប៉ុនធម្មបាន ។ ពាក្យថា
 អង្គុយ គឺកាលបើមាតុត្រាមអង្គុយហើយ ភិក្ខុទៅអង្គុយជិតក្តី ដេក
 ជិតក្តី កាលបើភិក្ខុអង្គុយហើយ មាតុត្រាមទៅអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី
 អ្នកទាំងពីរអង្គុយក្តី អ្នកទាំងពីរដេកក្តី ។

[៣៣៤] ស្រីដែលមានផលមកហើយ (សម្រេចសោតាបត្តិផល)
 ត្រាស់ដឹងសច្ចៈបួន ស្គាល់សាសនាច្បាស់ ហៅថា មានវាចាគួរជឿបាន ។
 ស្រីដែលដល់ព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ដល់ព្រះធម៌ជាទីរលឹក ដល់ព្រះសង្ឃជា
 ទីរលឹក ហៅថា ឧបាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ គឺមើលឃើញ ។

[៣៣៥] ឧបាសិកានោះ ចោទដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះ
 អាបត្តិណាមួយ គឺ អាបត្តិបារាជិកក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី កាល
 ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះមែន) វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ
 បីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាបត្តិបារាជិកក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី
 បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាមានវាចាគួរជឿបាននោះ គប្បីចោទ
 ដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ។

[៣៣៦] សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមស្ស មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ
 សោ ចេ^(១) តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។
 សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ
 មាតុក្កាមស្ស មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ
 ឯវំ វទេយ្យ សច្ចាហំ និសិដ្ឋោ នោ ច ខោ មេធុនំ
 ធម្មំ បដិសេវិត្តិ និសង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ សោ ចេ ឯវំ
 វទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមស្ស
 មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ
 នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច ខោ និបន្នោតិ និបង្ខាយ កាវេ-
 តព្វោ ។ សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ
 និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមស្ស មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ
 សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច ខោ
 បិតោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៣៧] សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុក្កាមស្ស មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ
 សោ ចេ តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។

១ ឱ. ម. ច ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៣៣៦] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ហើយ លោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ។ ឯភិក្ខុនោះទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាមហើយ ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាអង្គុយមែន តែមិនសេពមេប៉ុនធម្មទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យអាបត្តិដោយការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថា អាត្មាដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យអាបត្តិដោយការដេក ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ អាត្មាគ្រាន់តែឈរ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៣៧] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកាចោទយ៉ាងនេះថា

អនិយតកណ្តោ បឋមានិយតេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និបន្នោ
 មាតុក្កាមស្ស មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ
 ឯវំ វទេយ្យ សច្ចាហំ និបន្នោ នោ ច ខោ មេធុនំ
 ធម្មំ បដិសេវិត្តិ និបន្នាយ កាវេតព្វោ ។ សា ចេ ឯវំ
 វទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុក្កាមស្ស
 មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ
 នាហំ និបន្នោ អបិច ខោ និសិដ្ឋោតិ និសន្នាយ
 កាវេតព្វោ ។ សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុក្កាមស្ស មេធុនំ ធម្មំ បដិសេវ-
 ន្តោតិ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ នាហំ និបន្នោ អបិច
 ខោ បិកោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៣៨] សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ
 សមាបន្នន្តោតិ សោ ចេ តំ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា
 កាវេតព្វោ ។ សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ

អនិយតកណ្តា អនិយតទី ១ ការចែកសិក្ខាបទ

ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោល
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាដេកមែន តែអាត្មាមិនសេពមេប៉ុនធម្មទេ វិនយធរ
 ត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោល
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនដេកទេ អាត្មាគ្រាន់តែអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យ
 ទោសដោយការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញ
 លោកម្ចាស់ដេកសេពមេប៉ុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះ
 ថា អាត្មាមិនដេកទេ អាត្មាគ្រាន់តែឈរ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៣៨] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អង្គុយចាប់ពាល់រាងកាយមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ទទួលប្តេជ្ញានូវការ
 ចាប់នោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកានោះ
 ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយចាប់ពាល់រាងកាយមាតុគ្រាម

សមាបជ្ជន្តោតិ សោ ច ឯវំ វេយ្យេ សច្ចាហំ
 និសិដ្ឋោ នោ ច ខោ កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជន្តិ
 និសង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច
 ខោ និបន្នោតិ និបង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ
 និសិដ្ឋោ អបិច ខោ បិតោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៣៩] សា ច ឯវំ វេយ្យេ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ
 និបន្នោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជន្តោតិ
 សោ ច តំ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។
 សា ច ឯវំ វេយ្យេ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និបន្នោ
 មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបជ្ជន្តោតិ សោ
 ច ឯវំ វេយ្យេ សច្ចាហំ និបន្នោ នោ ច ខោ កាយសំ-
 សក្កំ សមាបជ្ជន្តិ និបង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ
 និបន្នោ អបិច ខោ និសិដ្ឋោតិ និសង្ខាយ កាវេតព្វោ
 ។ បេ ។ នាហំ និបន្នោ អបិច ខោ បិតោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៤០] សា ច ឯវំ វេយ្យេ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ
 មាតុក្កាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ វហោ បដិច្ចន្នេ អាស-
 នេ អលំកម្មនិយេ និសិដ្ឋោតិ សោ ច តំ បដិជាតាតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាអង្គុយមែន តែអាត្មាមិនបានចាប់ពាល់ រាងកាយមាតុគ្រាមទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថា អាត្មាដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយ ការដេក ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថា អាត្មាលឿ វិនយធរ មិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៣៩] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញ លោកម្ចាស់ដេកចាប់ពាល់រាងកាយមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ទទួលប្តេជ្ញាតាម ពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកា ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកចាប់ពាល់រាងកាយមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាដេកមែន តែអាត្មាមិនចាប់ពាល់ រាងកាយមាតុគ្រាមទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បេ ។ ភិក្ខុពោលថា អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថា អាត្មាអង្គុយ វិនយធរត្រូវ វិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថា អាត្មាលឿ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៤០] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក ម្ចាស់ម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ឯភិក្ខុនោះ ទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ

អនិយតកណ្តោ បឋមានិយតេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

និសង្ខាយ ការេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច
 ខោ និបន្នោតិ និបង្ខាយ ការេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ
 និសិដ្ឋោ អបិច ខោ បិសោតិ ន ការេតព្វោ ។

[៣៤១] សា ចេ ឯវំ វេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ វហោ បដិច្ចន្នេ
 អាសនេ អលំកម្មនិយេ និបន្នោតិ សោ ចេ តំ បដិជា-
 នាតិ និបង្ខាយ ការេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និបន្នោ
 អបិច ខោ និសិដ្ឋោតិ និសង្ខាយ ការេតព្វោ ។ បេ ។
 នាហំ និបន្នោ អបិច ខោ បិសោតិ ន ការេតព្វោ ។

[៣៤២] អនិយតោតិ ន និយតោ ចារាជិកំ វា
 សង្ឃាទិសេសោ វា ចាចិត្តិយំ វា ។

[៣៤៣] កមនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិជាតាតិ
 អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា ការេតព្វោ ។ កមនំ
 បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ
 អាបត្តិយា ការេតព្វោ ។ កមនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ
 បដិជាតាតិ អាបត្តិ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខាយ ការេ-
 តព្វោ ។ កមនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ

អនិយតកណ្តា អនិយតទី ១ ការចែកសិក្ខាបទ

វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថា អាត្មាដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បេ ។ ថា អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថា អាត្មាលឃរ វិនយធមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៤១] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជា មួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង ឯភិក្ខុនោះ ទទួលប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិនយធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថា អាត្មាអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ អាត្មា មិនមែនដេកទេ តែថា អាត្មាលឃរ វិនយធមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៤២] ពាក្យថា អនិយតៈ គឺមិនប្រាកដជាអាបត្តិបារាជិក ឬ សង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយ ។

[៣៤៣] ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ ប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ ប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញា នូវកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ ប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវវិនិ- ច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។ ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ ប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោស ដោយកិរិយាអង្គុយ ។ ភិក្ខុ ទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ

វិន័យបិដកេ មហាវិកង្កោ

នប្បដិជានាតិ ន ការេតព្វោ ។ កមនំ នប្បដិជានាតិ
 និសង្កំ បដិជានាតិ អាបត្តិ បដិជានាតិ អាបត្តិយា
 ការេតព្វោ ។ កមនំ នប្បដិជានាតិ និសង្កំ នប្បដិជា-
 នាតិ អាបត្តិ បដិជានាតិ អាបត្តិយា ការេតព្វោ ។ កមនំ
 នប្បដិជានាតិ និសង្កំ បដិជានាតិ អាបត្តិ នប្បដិជានាតិ
 និសង្កាយ ការេតព្វោ ។ កមនំ នប្បដិជានាតិ និសង្កំ
 នប្បដិជានាតិ អាបត្តិ នប្បដិជានាតិ ន ការេតព្វោ ។

បឋមោ អនិយតោ និដ្ឋិតោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។ ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ តែប្តេជ្ញា
 នូវកិរិយាអង្គុយ ប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។
 ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ តែប្តេជ្ញានូវ
 អាបត្តិ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយា
 ដើរ តែប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោស
 តាមការអង្គុយ ។ ភិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញានូវកិរិយា
 អង្គុយ មិនប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

អនិយតទី ១ ចប់ ។

ទុតិយានិយតោ

[៣៤៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី ភក្កវតា បដិក្ខិត្តំ
មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្នេ
អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសង្កំ កប្បេតុន្តិ តស្សាយេវ
កុមារិកាយ សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ
កប្បេសិ កាលយុត្តំ សមុល្លបន្តោ កាលយុត្តំ ធម្មំ
ភណ្ឌោ ។ ទុតិយម្បិ ខោ វិសាខា មិការមាតា
និមន្តិតា តំ កុលំ អគមាសិ ។ អន្ធិសា ខោ
វិសាខា មិការមាតា អាយស្មន្តំ ឧទាយី តស្សាយេវ
កុមារិកាយ សទ្ធិ ឯកំ ឯកាយ រហោ
និសិទ្ធិំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ ឧទាយី ឯតទរោច
ឥទំ ភន្តេ នច្ឆន្តំ នប្បជិរូបំ យំ អយ្យោ
មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ

អនិយតទី ២

[៣៤៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុព្វសិរី គង់នៅវត្តជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ឧទាយិដ៏មានអាយុគិតថា ការដែលភិក្ខុម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសនៈ
ដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (ក៏ខ្លួនឧទាយិនោះ) តែម្នាក់ឯង
ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងដែលនោះ និយាយ
សមគួរតាមកាល និយាយធម៌សមគួរតាមកាល ។ នាងវិសាខាជាមិត្តារ-
មាតា គេបានអញ្ជើញទៅកាន់ត្រកូលនោះ អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងទៀត ។
នាងវិសាខាជាមិត្តារមាតា បានឃើញឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយ
ក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងកុមារិកាម្នាក់ឯងដែលនោះ លុះឃើញឧទាយិ
ដ៏មានអាយុហើយបានពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កម្ម
ដែលលោកធ្វើនេះ មិនមែនជាកម្មស្ងាត់កំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង

កប្បេតិ កិញ្ចាបិ ភន្តេ អយ្យោ អនត្ថិកោ តេន ធម្មេន
អបិច ទុស្សន្ទាបយា អប្បសន្នា មនុស្សាតិ ។ ឯវិចី ខោ
អាយស្មា ឧទាយិ វិសាខាយ មិការមាតុយា រុច្ចមាដោ
នាទិយិ ។ អថខោ វិសាខា មិការមាតា និក្ខមិត្វា ភិក្ខុនំ
ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា
ឧទាយិ មាតុក្កាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ
កប្បេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
អាហោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ត្វំ ឧទាយិ មាតុក្កាមេន
សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បេសីតិ ។
សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិកហិ ពុទ្ធា ភកវា ។ បេ ។ កថំ
ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស មាតុក្កាមេន សទ្ធិំ ឯកោ
ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
តមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ហោវ ខោ បន បដិច្ចន្នំ
អាសនំ ហោតិ នាលំកម្មនិយំ អលញ្ច ខោ ហោតិ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយ (មេបុន) ធម៌នោះ ក៏
 ពិតមែន តែថាមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងឲ្យជឿបានដោយ
 ក្រ ។ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ទុកជានាងវិសាខាជាមិតារមាតាស្តីឲ្យយ៉ាងនេះ ក៏
 ដោយ ក៏នៅតែមិនអើពើឡើយ ។ គ្រានោះឯង នាងវិសាខាជាមិតារមាតា
 ចេញទៅហើយ ពិតដំណើរនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
 ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
 បង្គាប់ថា មិនគួរសោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯងនឹងទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់
 ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលដំ-
 ណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ឧទាយិ ឮថា អ្នកឯងតែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 តែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំណើរនោះ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់តិះដៀលថា ។ បេ ។ នែមោឃបុរស
 អ្នកតែម្នាក់ឯង មិនសមបើនឹងទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 តែម្នាក់ឯងសោះ នែមោឃបុរស កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា
 ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា អាសនៈដែលគេមិនបាន
 បិទបាំងមែន មិនល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បានមែន តែថាគួរអាចនឹងនិយាយ

អនិយតកណ្ណោ ទុតិយានិយតេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសិតំ ។ យោ បន
 ភិក្ខុ តថាវុបេ អាសនេ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ ឯកោ
 ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បយ្យ តមេនំ សទ្ធិយ្យវចសា
 ឧចាសិកា ទិស្វា ទ្ធិន្នំ ធម្មានំ អញ្ញតវេន វាយេយ្យ
 សង្ឃាទិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា និសង្កំ ភិក្ខុ
 បដិជានមាណោ ទ្ធិន្នំ ធម្មានំ អញ្ញតវេន ការេតព្វោ
 សង្ឃាទិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា យេន វា សា
 សទ្ធិយ្យវចសា ឧចាសិកា វាយេយ្យ តេន សោ ភិក្ខុ
 ការេតព្វោ ។ អយម្យិ ធម្មោ អនិយតោតិ ។

[៣៤៥] ន ហោវ ខោ បន បដិច្ចន្នំ អាសនំ ហោតីតិ
 អប្បដិច្ចន្នំ ហោតិ កុខ្នេន វា កវាជេន វា កិលញ្ចេន
 វា សាណិចាការេន វា រុក្ខេន វា ថម្កេន វា កោដ្ឋឡិយា
 វា យេន កេនចិ អប្បដិច្ចន្នំ ហោតិ ។ ធាលំកម្មនិយន្តិ
 ន សក្កា ហោតិ មេតុនំ ធម្មំ បដិសេវិតំ ។ អលញ្ច
 ខោ ហោតិ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសិតុន្តិ
 សក្កា ហោតិ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសិតំ ។

អនិយតកណ្ណ អនិយតទី ២ សិក្ខាបទវិភង្គ

ចែចង់មាតុត្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន ។ ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់នឹងម្នាក់
 អង្គុយក្នុងទីកំបាំងលើអាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 មានឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន ឃើញភិក្ខុនោះហើយ ចោទដោយ
 អាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយ
 ក្តី ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះ) វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិពីរ
 យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ម្យ៉ាងទៀត
 ឧបាសិកាដែលមានសំដីគួរជឿបាននោះចោទដោយអាបត្តិណា វិនយធរ
 ត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ ។ សូម្បីធម៌នេះ ក៏ឈ្មោះ
 អនិយតដែរ ។

[៣៤៥] ត្រង់ពាក្យថា អាសនៈដែលគេមិនបានបិទបាំងមែន
 សេចក្តីថា អាសនៈដែលមិនបិទបាំង ដោយជញ្ជាំងក្តី សន្ទះទ្វារក្តី
 កន្ទេលផែងក្តី ព័ន្ធព័ន្ធដោយរាំងននក្តី ដោយដើមឈើក្តី ដោយសសរក្តី
 ដោយស៊ុមក្តី ឬអាសនៈមិនបានបិទបាំងដោយរបស់ណាមួយ ។ ពាក្យ
 ថា មិនល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងសេពមេប៉ុនធម្មបាន ។
 ពាក្យថា តែថា ល្មមនិយាយចែចង់មាតុត្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន គឺភិក្ខុ
 អាចនិយាយចែចង់មាតុត្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន ។

[៣៤៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ តថាប្បេ អាសនេតិ ឯវប្បេ អាសនេ ។
 មាតុក្កាមោ នាម មនុស្សិន្ទី ន យក្ខី ន បេតិ
 ន តិរច្ឆានកតា វិញ្ញូ បដិពលា សុភាសិតទុក្ខាសិតំ
 ទុដ្ឋល្លាទុដ្ឋលំ អាជានិតំ ។ សទ្ធិន្ទិ ឯកតោ ។ ឯកោ
 ឯកាយាតិ ភិក្ខុ ចេវ ហោតិ មាតុក្កាមោ ច ។
 រហោ នាម ចក្ខុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។
 ចក្ខុស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ អក្ខី វា
 និទិយមានេ កមុកំ វា ឧក្ខិបិយមានេ សីសំ វា
 ឧក្ខិបិយមានេ បស្សិតំ ។ សោតស្ស រហោ នាម
 ន សក្កា ហោតិ បកតិកថា សោតំ ។ និសង្ខំ
 កប្បយ្យាតិ មាតុក្កាមេ និសិទ្ធេ ភិក្ខុ ឧបនិសិទ្ធោ
 វា ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា ភិក្ខុ និសិទ្ធេ មាតុក្កាមោ
 ឧបនិសិទ្ធោ វា ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា ឧកោ វា
 និសិទ្ធោ ហោន្តិ ឧកោ វា និបន្នោ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៣៦៤] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយរួចហើយ ក្នុងបារា-
 ជិកកណ្តាសិក្ខាបទទី ១ ។ ពាក្យថា លើអាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើ
 អាសនៈបែបយ៉ាងនោះ ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម ឯយក្សស្រី
 ប្រេតស្រី សត្វតិរច្ឆានញី មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ គឺស្រីដែលដឹងក្តី
 អង់អាចយល់ពាក្យជាសុភាសិត និងទុព្ភាសិត ពាក្យអាក្រក់និងពាក្យល្អ
 បាន ហៅថា មាតុគ្រាម ក្នុងទីនេះ ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺក្នុង
 ទីជាមួយ ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែភិក្ខុនិងមាតុគ្រាម
 ប៉ុណ្ណោះ ។ ទីកំបាំងភ្នែក ទីស្ងាត់ត្រចៀក ឈ្មោះថា ទីកំបាំង ។
 បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញជនទាំងឡាយ កាលមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី
 ងក់ក្បាលក្តី ក្នុងទីណា ទីនោះហៅថា កំបាំងភ្នែក ។ ទីដែលបុគ្គល
 មិនអាចឮសំដីជាប្រក្រតីបាន ហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក ។ ពាក្យថា
 ទៅអង្គុយ គឺកាលបើមាតុគ្រាមអង្គុយ ភិក្ខុអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី
 ឬថា កាលបើភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថា អង្គុយ
 ទាំងពីរនាក់ក្តី ដេកទាំងពីរនាក់ក្តី ។

អនិយតកណ្ណោ ទុតិយានិយតេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

[៣៤៧] សន្ទេយ្យវចសា នាម អាកតដលា
អភិសមេតាវិជី វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧចាសិកា នាម
ពុទ្ធិ សរណំ កតា ធម្មំ សរណំ កតា សង្ឃំ សរណំ
កតា ។ ទិស្វាតិ បស្សិត្វា ។

[៣៤៨] ទិទ្ធិ ធម្មានំ អញ្ញាតវេន វេទេយ្យ សង្ឃាទិសេ-
សេន វា ចាចិត្តិយេន វា និសង្កំ ភិក្ខុ បដិជានាមាណោ
ទិទ្ធិ ធម្មានំ អញ្ញាតវេន កាវេតព្វោ សង្ឃាទិសេសេន
វា ចាចិត្តិយេន វា យេន វា សា សន្ទេយ្យវចសា
ឧចាសិកា វេទេយ្យ តេន សោ ភិក្ខុ កាវេតព្វោ ។

[៣៤៩] សា ចេ ឯវំ វេទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ
និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបដ្ឋន្តោតិ
សោ ចេ^(១) តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។ សា
ចេ ឯវំ វេទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុក្កា-
មេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបដ្ឋន្តោតិ សោ ចេ
ឯវំ វេទេយ្យ សច្ចាហំ និសិដ្ឋោ នោ ច ខោ កាយសំសក្កំ
សមាបដ្ឋន្តិ និសង្កាយ កាវេតព្វោ ។ សា ចេ ឯវំ វេទេយ្យ

១ ឱ. ម. ច ។

អនិយតកណ្ណ អនិយតទី ២ សិក្ខាបទវិភង្គ

[៣៤៧] ឧបាសិកាដែលមានផលមកហើយ (សម្រេចសោតាបត្តិ-
ផល) ត្រាស់ដឹងសច្ចៈបួន ស្គាល់សាសនាច្បាស់ ហៅថា ឧបាសិកា
មានសំដីគួរជឿបាន ។ ស្រីដែលដល់ព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់ព្រះធម៌ជា
ទីពឹង ដល់ព្រះសង្ឃជាទីពឹង ហៅថា ឧបាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ
គឺបានប្រទះឃើញ ។

[៣៤៨] ឧបាសិកាចោទដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណា
មួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយៈក្តី ភិក្ខុក៏ទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ វិនយធរ
ត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី
បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាមានសំដីគួរជឿបាននោះ ចោទដោយ
អាបត្តិណា វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ ។

[៣៤៩] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់
អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរ
ត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា
ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុត្រាម បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាង
នេះថា ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថា ខ្ញុំមិនប៉ះពាល់កាយទេ វិនយធរត្រូវ
វិនិច្ឆ័យចំពោះតែការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា

អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយ-
សំសក្កំ សមាបដ្ឋន្តោតិ សោ ច ឯវំ វេយ្យោ នាហំ
និសិដ្ឋោ អបិច ខោ និបន្នោតិ និបជ្ជាយ កាវេតព្វោ ។
សា ច ឯវំ វេយ្យោ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ និសិដ្ឋោ មាតុ-
ក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបដ្ឋន្តោតិ សោ ច ឯវំ
វេយ្យោ នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច ខោ បិកោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៥០] សា ច ឯវំ វេយ្យោ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ
និបន្នោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិ កាយសំសក្កំ សមាបដ្ឋន្តោតិ
សោ ច តំ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។ បេ ។
សច្ចាហំ និបន្នោ នោ ច ខោ កាយសំសក្កំ សមាបដ្ឋន្តោ
និបជ្ជាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និបន្នោ អបិច
ខោ និសិដ្ឋោតិ និបជ្ជាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ
និសិដ្ឋោ អបិច ខោ បិកោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៥១] សា ច ឯវំ វេយ្យោ អយ្យស្ស មយា សុតំ
និសិទ្ធស្ស មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋលាហិ វាចាហិ ឱកាសន្តស្សា-
តិ សោ ច តំ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។

និយមិដក មហាវិភង្គ

ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ប៉ះពាល់កាយមាតុត្រាម បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា
ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំដេក និយមិដកត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការដេក ។ បើឧបា-
សិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយ
មាតុត្រាម បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ
និយមិដកមិនគួរនឹងកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥០] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
ម្ចាស់ដេកប៉ះពាល់មាតុត្រាម បើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាការដេកនោះ និយមិដក
ត្រូវកាត់ទោសតាមអាបត្តិ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំបានដេកមែន
តែថា ខ្ញុំមិនបានប៉ះពាល់កាយមាតុត្រាមទេ និយមិដកត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការ
ដេក ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ និយមិដក
ត្រូវកាត់ទោសចំពោះការអង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិន
អង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ និយមិដកមិនគួរកាត់ (អាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥១] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា
លោកម្ចាស់អង្គុយនិយាយចែចង់មាតុត្រាមដោយវាចាក្រក់ បើភិក្ខុនោះ
ប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ និយមិដកត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

អនិយតកណ្ណោ ទុតិយានិយតេ សិក្ខាបទវិភង្គោ

សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យស្ស មយា សុតំ
 និសិទ្ធស្ស មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសន្តស្សា-
 តិ សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ សច្ចាហំ និសិទ្ធោ
 នោ ច ខោ មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសិន្តិ
 និសង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និសិទ្ធោ
 អបិច ខោ និបន្នោតិ និបង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។
 នាហំ និសិទ្ធោ អបិច ខោ បិកោតិ ន កាវេតព្វោ ។

[៣៥២] សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យស្ស មយា
 សុតំ និបន្នស្ស មាតុក្កាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកា-
 សន្តស្សាតិ សោ ចេ តំ បដិដាណតិ អាបត្តិយា
 កាវេតព្វោ ។ បេ ។ សច្ចាហំ និបន្នោ នោ ច ខោ
 ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសិន្តិ និបង្ខាយ កាវេតព្វោ
 ។ បេ ។ នាហំ និបន្នោ អបិច ខោ និសិទ្ធោតិ
 និសង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និបន្នោ អបិច
 ខោ បិកោតិ ន កាវេតព្វោ ។

អនិយតកណ្ណ អនិយតទី ២ សិក្ខាបទវិភង្គ

បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់អង្គុយ
និយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះ ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា
ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថា ខ្ញុំមិនបាននិយាយចែចង់មាតុគ្រាម ដោយវាចាអាក្រក់ទេ
នោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិន
អង្គុយទេ តែថាខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក ។ បេ ។
បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវ
អាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥២] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោក
ម្ចាស់ដេកនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះ ប្តេជ្ញា
តាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ បេ ។
បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំដេកមែន តែថា ខ្ញុំមិនបាននិយាយចែចង់ (មាតុគ្រាម)
ដោយវាចាអាក្រក់ទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក ។ បេ ។ បើភិក្ខុ
ឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការ
អង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធមិន
គួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

វិនយបិដកេ មហាវិកង្កោ

[៣៥៣] សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ វហោ
 និសិដ្ឋោតិ សោ ចេ តំ បទិដ្ឋានាតិ និសង្ខាយ កា-
 រេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច ខោ និបដ្ឋោតិ
 និបង្ខាយ ការេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និសិដ្ឋោ អបិច
 ខោ បិតោតិ ន ការេតព្វោ ។

[៣៥៤] សា ចេ ឯវំ វទេយ្យ អយ្យោ មយា
 ទិដ្ឋោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ វហោ
 និបដ្ឋោតិ សោ ចេ តំ បទិដ្ឋានាតិ និបង្ខាយ កា-
 រេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និបដ្ឋោ អបិច ខោ និសិដ្ឋោតិ
 និសង្ខាយ ការេតព្វោ ។ បេ ។ នាហំ និបដ្ឋោ អបិច
 ខោ បិតោតិ ន ការេតព្វោ ។

[៣៥៥] អយម្បីតិ បុរិមំ ឧបាទាយ វុច្ចតិ ។ អនិយ-
 តោតិ ន និយតោ សង្ឃាទិសេសោ វា ចាចិត្តិយំ វា ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៣៥៣] បើឧបាសិកានោះ ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម គឺស្រីតែម្នាក់
បើភិក្ខុប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវកាត់អាបត្តិ ចំពោះការ
អង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថា ខ្ញុំដេក
វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ
តែថា ខ្ញុំឈរ វិនយធមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥៤] បើឧបាសិកានោះ ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម គឺស្រីតែម្នាក់
បើភិក្ខុនោះ ប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការដេក
។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថា ខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវ
កាត់អាបត្តិតាមអង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថា ខ្ញុំឈរ
វិនយធមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៥៥] ត្រង់ពាក្យថា សូម្បីធម៌ គឺតថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹង
សិក្ខាបទមុន ។ ត្រង់ពាក្យថា អនិយត គឺមិនប្រាកដជាអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេស ឬបាចិត្តិយ ។

អនិយតកណ្ណោ ទុតិយានិយតេ បទភាជនីយំ

[៣៥៦] កមនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិជាតាតិ
 អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។ កមនំ
 បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ
 អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។ កមនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិ-
 ជាតាតិ អាបត្តិ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខាយ កាវេតព្វោ ។
 កមនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ
 នប្បដិជាតាតិ ន កាវេតព្វោ ។ កមនំ នប្បដិជាតាតិ
 និសង្ខំ បដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា
 កាវេតព្វោ ។ កមនំ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្ប-
 ដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្វោ ។
 កមនំ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិជាតាតិ អាបត្តិ នប្ប-
 ដិជាតាតិ និសង្ខាយ កាវេតព្វោ ។ កមនំ នប្បដិ-
 ជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ នប្បដិជាតាតិ
 ន កាវេតព្វោតិ ។

ទុតិយោ អនិយតោ និដ្ឋិតោ ។

អនិយតកណ្ណ អនិយតទី ២ បទភាជនីយ

[៣៥៦] ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ ប្តេជ្ញាអាបត្តិ នៃយ-
 ធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ
 ប្តេជ្ញាអាបត្តិ នៃយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ
 ប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអាបត្តិ នៃយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ ។
 ភិក្ខុប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអាបត្តិ នៃយធមិនគួរ
 វិនិច្ឆ័យអ្វីឡើយ ។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ ប្តេជ្ញាអាបត្តិ
 នៃយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការ
 អង្គុយ ប្តេជ្ញាអាបត្តិ នៃយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញា
 ការទៅ ប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអាបត្តិ នៃយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការ
 អង្គុយ ។ ភិក្ខុមិនប្តេជ្ញាការទៅ មិនប្តេជ្ញាការអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាអាបត្តិ
 នោះនៃយធមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (អ្វីឡើយ) ។

អនិយតទី ២ ចប់ ។

វិនយបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៣៥៧] ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ទ្វេ អនិ-
 យតា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា
 ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ
 កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធតត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហំ ។
 ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

អនិយតកណ្តំ និដ្ឋិតំ ។

តស្សុទ្ធានំ

អលំកម្មនិយព្វោវ តថេវ ច ន ហោវ ខោ
 អនិយតា សុបញ្ញត្តា ពុទ្ធសេដ្ឋេន តាទិណតិ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

[៣៥៧] លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះអនិយតពីរ
 ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំង
 នោះ លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈពីរដងផង
 លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់អស់វារៈបីដងផង
 លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកម្ចាស់បរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ
 ហើយ ហេតុនោះ បានជាលោកម្ចាស់ស្ងៀមនៅ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ
 ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

អនិយតកណ្តាប់ ។

ឧទាននៃអនិយតកណ្តានោះ

អនិយតាបត្តិ (ពីរ) គឺអលំកម្មនិយ ១ នាលំកម្មនិយ ១ ដែលព្រះ

ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ប្រសើរមានព្រះគុណធម៌មាំមួន ទ្រង់បញ្ញត្តិទុក

ល្អហើយ ។

សង្ខេបប្រាជ្ញាបិដក

តេសកណ្ណ

លេខទំព័រ

សង្ខេបបិដកទី ១

រឿងសេយ្យសកភិក្ខុ-----	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង-----	៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់-----	៧
បទភាជនីយ សុទ្ធិក-----	„
បទភាជនីយ និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក-----	១៣
បទភាជនីយ និយាយអំពីពន្ធចក្ក-----	១៥
បទភាជនីយ និយាយអំពីចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ជាដើម-----	១៩
វារៈសំដែងអំពីអនាបត្តិ-----	៣៧
វិនិត្យតួគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ)-----	៣៨
វិនិត្យតួ សំដែងអំពីភិក្ខុ ១ រូបកំពុងយល់សប្តិជាដើម-----	៣៩

សង្ខេបបិដកទី ២

រឿងឧទាយិភិក្ខុ-----	៥៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	៥៧
ចំណែកសិក្ខាបទ-----	„
បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុបេយ្យាល-----	៥៩
បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីពីរនាក់ជាដើម-----	៦៣
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	៨០
វិនិត្យតួគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)-----	„
វិនិត្យតួ រឿងភិក្ខុចាប់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ជាដើម-----	៨១

សន្និកថដ្ឋលច្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សង្ឃាទិសេសទី ៣

រឿងឧទាយិកិត្តុ-----	៨៦
សេចក្តីបញ្ញត្ត-----	៨៨
ចំណែកសិក្ខាបទ-----	„
បទភាជនីយ-----	៨៩
និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	៩៩
វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)-----	១០០
វិនីតវត្ថុ សំដែងអំពីស្រីម្នាក់ដណ្តប់សំពត់កម្ពុលជ្រលក់ថ្មីជាដើម-----	១០១

សង្ឃាទិសេសទី ៤

និទានឧទាយិកិត្តុ-----	១០៥
សេចក្តីបញ្ញត្តសិក្ខាបទ-----	១០៩
សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ -----	១១១
បទភាជនីយ និយាយអំពីកិត្តុសង្ស័យជាដើម-----	១១៣
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	១១៦
វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)-----	„
វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីស្រីអារជាដើម-----	១១៧

សង្ឃាទិសេសទី ៥

និទានឧទាយិកិត្តុ-----	១២០
សេចក្តីបញ្ញត្តជាដំបូង-----	១២៩
សេចក្តីបញ្ញត្តជាបន្ទាប់-----	១៣៣
បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ-----	„

សន្និកថដ្ឋលច្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ស្រីមាន ១០ ពួក-----	១៣៤
ភរិយាមាន ១០ ពួក-----	„
និយាយអំពីខណ្ឌចក្ក-----	១៣៧
និយាយអំពីពទ្ធចក្ក-----	១៣៩
និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	១៧៦
វិនីតវត្ថុតាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ)-----	„
វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីរឿងស្រីដេកលក់ជាដើម-----	„

សង្ឃាទិសេសទី ៦

រឿងភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី-----	១៧៩
រឿងមណិកណ្ឌនាគរាជ-----	១៨៣
និយាយអំពីរឿងហ្វូងសត្វស្លាប-----	១៨៨
និយាយអំពីរឿងកុលបុត្តឈ្មោះរដ្ឋបាល-----	១៩១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ-----	១៩៣
សិក្ខាបទវិភង្គ និងសម្មតិវិធី-----	១៩៥
និយាយអំពីការសំដែងទីសង់កុដិ-----	១៩៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីទីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយជាដើម-----	១៩៩
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	២២២

សង្ឃាទិសេសទី ៧

រឿងឆន្ទត្ថេរ-----	២២៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	២២៥

សង្ខេបខ្លឹមសារប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីការសូមសង្ឃ ឲ្យមើលទីសង់វិហារ-----	២២៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីវិធីសន្មត-----	២២៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីវិហារសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យជាដើម-----	២៣៣
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	២៣៨

សង្ឃាទិសេសទី ៨

និទានព្រះទ្វត្ថេរ-----	២៣៩
និយាយអំពីការសន្មតព្រះទ្វត្ថេរឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈ និងសំដែងឡើងនូវភក្ត្រ	២៤១
និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ-----	២៤៥
និទានមេត្តិយាភិក្ខុនី-----	២៥០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	២៥៥
ចំណែកសិក្ខាបទ-----	,,
និយាយអំពីអធិករណ៍ ៤ យ៉ាង -----	២៥៦
បទភាជនីយ និយាយអំពីការចោទដោយការមិនឃើញជាដើម-----	២៥៧
និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	២៧០

សង្ឃាទិសេសទី ៩

និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ-----	២៧១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	២៧៥
សិក្ខាបទវិភង្គ អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ-----	,,
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីលេស ១០ យ៉ាង-----	២៧៨
បទភាជនីយ និយាយអំពីចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណ៍ -----	២៨៥
បទភាជនីយ និយាយអំពីអធិករណ៍មានមូលមួយ ៗ -----	២៨៧
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	២៩០

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

សង្ឃាទិសេសទី ១០

និទានទេវទត្តភិក្ខុ-----	២៩១
និយាយអំពីវត្ថុ ៥ យ៉ាង-----	២៩២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	២៩៨
ចំណែកសិក្ខាបទ-----	”
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម-----	៣០១
បទភាជនីយ-----	៣០២
និយាយអំពីអនាបត្តិ-----	៣០៣

សង្ឃាទិសេសទី ១១

និទានភេទានុវត្តភិក្ខុ-----	៣០៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	៣០៦
សិក្ខាបទវិភង្គ-----	៣០៧
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម-----	៣០៩
បទភាជនីយ និយាយអំពីវារៈដែលត្រូវអាបត្តិ-----	៣១១
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	៣១២

សង្ឃាទិសេសទី ១២

និទានឆន្ទភិក្ខុ-----	៣១៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	៣១៦
ការចែកសិក្ខាបទ-----	៣១៧
វិធីសូត្រសមនុភាសនកម្ម-----	៣១៩
បទភាជនីយ-----	៣២០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ-----	៣២១

សង្ខេបប្រាសាទមាតិកា

លេខទំព័រ

សង្ខេបទិសេសទី ១៣

និទានអស្សជីបុនព្វសុកភិក្ខុ-----	៣២២
និទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ និងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរ-----	៣៣៤
និយាយអំពីបញ្ចជនីយកម្ម-----	៣៣៥
និយាយអំពីសេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	៣៤០
សិក្ខាបទវិភង្គ-----	៣៤១
និយាយអំពីសមនុភាសនកម្ម-----	៣៤៥
បទភាជនីយ-----	៣៤៦
និយាយអំពីវារៈមិនត្រូវអាបត្តិ-----	៣៤៧
បញ្ជីរឿងនៃសង្ខេបទិសេសនោះ-----	៣៤៩

អនិយតកណ្ត

អនិយតទី ១

និទានឧទាយិភិក្ខុ-----	៣៥០
និទានឧបាសិកាឈ្មោះនាងវិសាខា-----	៣៥១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	៣៥៣
ការចែកសិក្ខាបទ-----	៣៥៥
បទភាជនីយ-----	”

អនិយតទី ២

និទានឧទាយិភិក្ខុ-----	៣៦១
និទានឧបាសិកាឈ្មោះនាងវិសាខា-----	៣៦២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ-----	៣៦៣
សិក្ខាបទវិភង្គ-----	”
បទភាជនីយ-----	៣៦៩